

Bundel – Algemeen Bestuur VRZHZ (AB) van 12 oktober 2023

- I Opening
- I.1 Agenda
  - 94916_Agenda AB 121023
- I.2 Mededelingen
- I.3 Vaststellen besluitenlijst en verslag 29 juni 2023
  - 94408_Besluitenlijst_Algemeen_Bestuur_VRZHZ_(AB)_29_juni_2023
  - 94408_Concept verslag AB 29 juni 2023
- II Ter behandeling
- II.1 Dekkingsplan 1e concept
  - 93317_Oplegger AB eindconcept DP
  - 93317_Eindconcept DP 0.3 B
- II.2 Strategische huisvestingsvisie
  - 93115_Oplegnotitie Strategische huisvestingsvisie
  - 93115_Huisvestingsstrategie Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, maart 2023
  - 93115_Huisvesting, Strategie in uitvoering, 2 oktober 2023
- III Hamerstukken
- III.1 Aanpassing Financiële verordening en Controleverordening
  - 94812_94813_Aanpassing Controleverordening en Financiële verordening
  - 94812_Financiële verordening concept na wijziging
  - 94812_Huidige -oude- Financiële verordening
  - 94813_Controlleverordening concept na wijziging
  - 94813_Huidige -oude- Controleverordening Veiligheidsregio
- III.2 Rode draden analyse 2022 Crisisbeheersing
  - 94475_Oplegger AB 1210 2023
  - 94475_Rode dradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ 2019-2022
  - 94475_vrzhz_infographic_rodedradenanalyse
- III.3 Nota reserves en voorzieningen
  - 94806_Oplegnotitie AB reserves en voorzieningen
  - 94806_Nota reserves en voorzieningen 2023
- III.4 Vergaderschema 2024 DB/AB VRZHZ
  - 94647_Oplegnotitie AB_Vergaderschema 2024 DB AB VRZHZ
  - 94647_Vergaderschema 2024 DB AB VRZHZ_def
- IV Ter kennisname
- IV.1 Zienswijze Provincie ZHZ Jaarrekening 2022 en begroting 2024
  - 94815_Zienswijze Provincie ZHZ Jaarrekening 2022 en begroting 2024
- V.1 Rondvraag en sluiting

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

94916 _Agenda

12 oktober 2023

09:30-11:30

Kazerne Zwijndrecht, Develsingel 17 3333 LD Zwijndrecht

I	Opening		
			<i>Reg. Nr.</i>
1.	Vaststellen agenda		94916
2.	Mededelingen		
3.	Vaststellen besluitenlijst en verslag 29 juni 2023		94408
II	Ter behandeling		
1.	Dekkingsplan 1 ^e concept		93317
2.	Strategische huisvestingsvisie		93115
III	Hamerstukken		
1.	Aanpassing Financiële verordening en Controleverordening		94812 94813
2.	Rode draden analyse 2022 Crisisbeheersing		94475
3.	Nota reserves en voorzieningen		94806
4.	Vergaderschema 2024 DB/AB VRZHZ		94647
IV	Ter kennisname		
1.	Zienswijze Provincie ZHZ Jaarrekening 2022 en begroting 2024		94815
V	Rondvraag en sluiting		
1.			

Besluitenlijst Algemeen Bestuur VRZHZ (AB)

Datum	29-06-2023
Tijd	9:30 – 11:30
Locatie	Stadskantoor Dordrecht, Spuiboulevard 300
Voorzitter	A.W. Kolff
Toelichting	Vergaderkamer 1

Burap I

I   Opening

I.1   Agenda

I.2   Mededelingen

I.3   Vaststellen verslag en besluitenlijst en verslag d.d. 13 april 2023

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd te besluiten:

- de besluitenlijst AB d.d. 13 april 2023 vast te stellen;
- het verslag AB d.d. 13 april 2023 vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen.

Toelichting:

Conform besloten.

II   Ter behandeling

II.1   Jaarstukken 2022 incl. zienswijzen

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de ontvangen zienswijzen op de bestemming van het jaarresultaat 2022;
2. De jaarstukken 2022 definitief vast te stellen.

Toelichting:

Conform besloten.

II.2 Begroting 2024 incl. zienswijzen

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de ontvangen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 en te bespreken hoe om te gaan met het verzoek om kosten (CAO) zoveel als mogelijk in de begroting op te vangen;
2. In te stemmen met de begroting 2024 van de VRZHZ;

Toelichting:

Conform besloten.

Het verzoek de kosten (CAO) zoveel mogelijk in eigen begroting op te vangen is besproken. In reactie op de zienswijze aan de raden wordt vanuit het AB gedeeld dat een volgende bezuinigingsslag ten koste gaat van het dienstverleningsniveau en dat is dus niet het uitgangspunt.

II.3 BURAP I

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

in te stemmen met:

1. Burap-1 2023;
2. De bijstelling van het Meerjarig Investeringsplan voor de jaarschijf 2023;
3. De effecten die nu bekend zijn te verwerken in een begrotingswijziging 2023 met een totale omvang van € 2,71 mln en deze met een zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

Toelichting:

Conform besloten

II.4 Uitwerking betalen boeterente/disagio

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

in te stemmen met:

Besluit om de boeterente/disagio inzake omzetting leningenportefeuille 2021 jaarlijks op te nemen in de exploitatie en te verrekenen via een verhoging van

de gemeentelijke Bijdrage. Dit mee te nemen in de zienswijze rondom verhogingen zoals we die in deze vergadering bij Burap-I bespreken.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

III Ter bespreking

III.1 Informerende presentatie Brandweezorg VRZHZ

*Cijfers, trends en ontwikkelingen
Dekkingsplan*

IV Hamerstukken

IV.1 Benoeming DPG

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

Mevrouw E.S. Schurink met terugwerkende kracht tot 15 mei 2023 en tot 31 december 2023 te benoemen als directeur publieke gezondheid, als bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Wet publieke gezondheid en artikel 32 van de Wet Veiligheidsregio's.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

IV.2 Regionaal Crisis Plan

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

Het geactualiseerde Regionaal Crisisplan VRZHZ (RCP) en de bijlage Incident bestrijdingsplan Infectieziekten (IBP-i) definitief vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

IV.3 Uniformeren kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

Het eindadvies Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg vast te stellen.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

IV.4 Verlengen crisis noodopvang

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

in te stemmen met:

Het beheer van de crisishoedopvanglocaties voor asielzoekers in ZHZ na 1 juli te blijven verzorgen vanuit de VRZHZ, conform bespreking in het Bestuurlijk overleg vluchtelingenopvang van 15 mei 2023.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten

V Ter kennisname

V.1 LOAV brief

Besluit:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

in te stemmen met:

de volgende veranderingen in de CAR-UWO ivm de uitwerkingen van het arbeidsvoorwaardenpakket 2023 e.v. per 2 januari 2023 (tenzij anders aangegeven):

– artikel 1:1 aangevuld – artikel 3:21 wijzigt – artikel 3:22 wijzigt – artikel 3:22a wijzigt eerste lid – artikel 3:28 wijzigt tweede lid onder b – artikel 6:5 wijzigt per 1 januari 2024 – artikel 6:5:2 wijzigt per 1 juni 2023 – artikel 6:5:4 vervalt per 1 juni 2023 – artikel 6:5:5 vervalt per 1 juni 2023 – artikel 6:5b nieuw – artikel 6:9 wijzigt per 1 juni 2023 – artikel 6:10 vervalt per 1 juni 2023 – artikel 6:13 nieuw per 1 juni 2023 – artikel 12:4 nieuw – bijlage IIa wijzigt – bijlage IIb wijzigt – bijlage IIc wijzigt.

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

V.2 Zomermandaatregeling

Besluit:

Het algemeen bestuur Veiligheidsregio wordt gevraagd:
Kennis te nemen van de beschikbaarheid van het bestuur en de directie VRZHZ
voor een koude en warme situatie in zomerperiode 2023

Het algemeen bestuur besluit:

Toelichting:

Conform besloten.

VI Overig

VI.1 Rondvraag en sluiting

CONCEPT verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Verslag - 94408

29 juni 2023

I	Opening	<i>Reg. Nr.</i>
1.	Vaststellen agenda	94408
	<p>De voorzitter, dhr. Kolff, heet de aanwezigen welkom.</p> <p>Naar verwachting zullen burgemeester J. Heijkoop en mevrouw E. Schurink 10:00 uur aanwezig zijn. Het is het eerste AB met mevrouw Schurink als interim directeur publieke gezondheid van de Dienst Gezondheid en Jeugd (bij hamerstuk IV.1 wordt de formele benoeming tot DPG behandeld).</p> <p>Burgemeester M. van Driel is afwezig en wordt vervangen door wethouder A. Janssen.</p> <p>Mevrouw L. Wösten (OM), mevrouw Van Eykelen (OM), de heer C. Verdaas (Waterschap Rivierenland) en de heer P. Kemna zijn afwezig.</p> <p>Er is kennis genomen van de adviezen van het kernteam en de auditcommissie.</p> <p>De agenda wordt conform vastgesteld.</p>	
2.	Mededelingen	
	<p>Portefeuillehouder brandweer, mw Melissant doet een mededeling over de stand van zaken deeltijdrichtlijn.</p> <p>Mededelingen directeur VRZHZ, mevr. Frentz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Papendrecht zijn we onlangs geconfronteerd met het overlijden van een collega vrijwilliger op de kazerne, niet tijdens een uitruk. Het gebeuren heeft grote impact op de hele organisatie en in het bijzonder de post. Het zijn de momenten waarop je ervaart dat VR / brandweerorganisatie een bijzondere organisatie is, waar samenwerken en vriendschappen een belangrijke rol spelen. Bovenal hopen we dat ook de achterblijvende familieleden het verlies een plaats kunnen gaan geven. • In de auditcommissie is gesproken over een evaluatie. Eind augustus zal er een sessie zijn met de leden en oud-leden van de auditcommissie waarop we inzoomen op wat goed gaat, en 	

	<p>wat beter kan. Eventuele wijzigingen zullen terugkomen in het DB voor vaststelling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de Veiligheidsdirectie is gesproken over het onderwerp cyberveiligheid. Als VD gaan we onderzoeken hoe we als collectief meer kunnen inzetten op de preventie van specifiek bankhulpfraude en vriend-in-nood fraude. Dit zijn de top 2 typen fraude die bij de doelgroep 65+ voor de meeste slachtoffers zorgen. • In de BAC Informatievoorziening is gesproken over de concept visie op alerteren. Dit gaat ook over de WAS palen. De minister zit op de optie van uitfaseren omdat NL alert nu een hoge betrouwbaarheid heeft. Een aantal regio's houdt liever een betrouwbaar analoge systeem. Een tussenvariant is dat het WAS alleen in grote risicogebieden blijft bestaan (bijvoorbeeld Kijfhoek). Dan wil het Rijk daar ook financieel in meegaan. Een ander alternatief is het besluit uitstellen naar 2030 om meer tijd te hebben om de betrouwbaarheid van NL alert nog verder te ontwikkelen. Als we WAS overeind willen houden zoals het nu is zullen we daar als regio's ook voor moeten betalen en het is een kostbaar systeem. Het onderwerp komt terug in het Veiligheidsberaad van september. 	
3.	Vaststellen besluitenlijst en verslag d.d. 13 april 2023	93318
	De besluitenlijst en het verslag worden conform vastgesteld.	
II	Ter behandeling	
1.	Jaarstukken 2022 incl. zienswijzen	93389
	<p>De portefeuillehouder dhr. Aptroot geeft een toelichting.</p> <p>Tot nu toe hebben 8 gemeenten gereageerd (Gorinchem nog niet, Hoeksche Waard volgt na vanavond i.v.m. raadsvergadering). Veel gemeenten reageren in de zienswijzen op het weerstandsvermogen. Omdat de ene gemeente die onder het kopje begroting 2024 heeft gedaan, een andere bij het jaarresultaat en weer een andere als losse opmerking, hebben we dit gebundeld bij de zienswijzen op de jaarrekening.</p> <p>Zoals in de oplegger aangegeven geven de zienswijzen geen aanleiding tot bijstelling van de bestemming van het jaarresultaat 2022, en daarmee ook geen aanleiding tot aanpassing van de jaarstukken 2022. Twee zaken vallen op in de zienswijzen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een aantal gemeenten betreurt dat bij het opstellen van het financieel perspectief de correctie kapitaallasten en gevolgen herfinanciering niet of onjuist zijn verwerkt. Tegelijk is er waardering dat er direct over is gerapporteerd; 2. In het algemeen is de lijn van de gemeenten dat moet worden vastgehouden aan de huidige lijn waarbij binnen de GR-en een beperkt eigen weerstandsvermogen wordt gehanteerd, en dat gemeenten de garantie zijn om tekorten op te vangen. 	

	<p>Dhr. Aptroot vindt het er goed uitzien en dat er altijd goed gekeken wordt naar de doelmatigheid en dankt voor alle werkzaamheden.</p> <p>Voorstel is de stukken ongewijzigd vast te stellen. De gemeenteraden worden per brief geïnformeerd over de zienswijzen en de reactie daarop. De mening over het weerstandsvermogen is duidelijk. Dat nodigt niet uit om nu andere voorstellen te maken. Tegelijk moeten we ons dan ook bewust zijn dat de VRZHZ zeker vanwege exogene ontwikkelingen vaker aan zal kloppen bij de gemeenten. Dat zien we zo ook bij de behandeling van Bestuursrapportage 1.</p> <p>Het AB stemt in met de jaarstukken 2022 incl. zienswijzen.</p>	
2.	Begroting 2024 incl. zienswijzen	93390
	<p>De portefeuillehouder dhr. Aptroot geeft een toelichting.</p> <p>Dezelfde 8 gemeenten hebben gereageerd. De zienswijzen geven geen aanleiding tot bijstelling van de ontwerpbegroting. Wel doen meerdere gemeenten de oproep om kostenstijgingen (nadelige effecten) zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting op te vangen. Dit is vooral gericht op de opmerking die bij de aanbieding gemaakt is dat vanwege de CAO van 2023 ook de indexering 2023-2024 nodig is om deze op te vangen. Met andere woorden, er is in de begroting 2024 geen ruimte voor de loonontwikkeling in 2024.</p> <p>Hopelijk straks weer naar een normaal niveau m.b.t. inflatie.</p> <p>Goed om hierover van gedachten te wisselen. Opvangen binnen het weerstandsvermogen is geen optie, en de lijn van het weerstandsvermogen willen we ook zo houden. Dat betekent dat opvangen alleen mogelijk is als we het niveau van dienstverlening willen verlagen. En daar hebben we intensief over gesproken toen we in 2021-2022 hebben gesproken over het financieel perspectief van de VRZHZ.</p> <p>Dhr. De Vries merkt in eigen Raad het besef van de CAO verhoging. Reactie op zienswijze met verwijzing naar Begroting en bijdrage aan Gemeenschappelijke Regelingen. Gesprek dat VNG moet voeren met het Rijk. Goed om uitgebreider bij stil te staan. Voor deze VR voor alles wat al gedaan is kunnen we naar de gemeenteraden helder zijn dat er niet nog meer gevraagd kan worden van de VR omdat dit ten koste kan gaan van de kwaliteit. We zijn tenslotte met z'n allen "eigenaar" van de VR. Brief moet nog opgesteld worden, alleen componenten benoemd. Reactie op zienswijze naar gemeenteraden moet nog geschreven worden vanuit het algemeen bestuur.</p> <p>Het AB stemt in met de begroting 2024 incl. zienswijzen.</p>	
3.	BURAP I	94035
	<p>De portefeuillehouder dhr. Aptroot geeft een toelichting.</p> <p>Goed op koers. Veel gebeurd, maar reguliere werk is goed voortgezet. Externe factor, komt van buiten. CAO stijging, disagio, meteen</p>	

	<p>meegenomen in deze BURAP. Enige wat nog aankomt is huisvesting, maar zal in het najaar afgerond worden. Mogelijkheden met onderhoudsplanning. Hierna schoon schip. Loonstijging en disagio nu meenemen. Bij elke stap wordt gekeken of het doelmatig of efficiënter kan. Voertuigen en dienstbussen anders inzetten, dan kunnen we met 4 voertuigen minder. Door een efficiency maatregel is dit voorstel gedaan. Naar elektrisch van 9 naar 5 voertuigen. Complimenten voor dit voorstel.</p> <p>Het is mooi om te zien dat we na jaren van inzet voor langdurige crises met gevolgen voor de reguliere taken, we in deze eerst Burap over 2023 zien dat we goed op schema lopen. Dat komt ook omdat we de inzet voor bijvoorbeeld vluchtelingenopvang met veel extern personeel vormgeven waarvoor we de kosten bij het Rijk verhalen. Een aantal zaken vragen wel aandacht. Ten eerste zien we het verhaal wat we ook vanuit de gemeenten zelf kennen: werkelijke CAO en kostenstijgingen liggen hoger dan de indexeringen die we hanteren bij het opstellen van de begroting.</p> <p>De eerste inschatting van kosten betreft dat de CAO voor 2023 een stijging is van € 2,5 mln. t.o.v. de indexering die voor 2022-2023 is gehanteerd. Het advies van het kernteam is om nu de kosten al zoveel als mogelijk in beeld te brengen en hier een zienswijze over te lopen. Een formeel proces, maar het stelt de raden in de gelegenheid een reactie te geven. Dat voorkomt dat gemeenten pas bij de Burap-II of jaarrekening met hoge bedragen worden geconfronteerd. Vandaar het voorstel voor een begrotingswijziging van € 2,71 mln., bestaande uit de € 2,5 mln. CAO en € 210.000 disagio waar we bij het volgende punt over spreken.</p> <p>Ten tweede zijn we druk met diverse grote ontwikkelingen. De grote infrastructurele aanpassingen in onze regio, de wijze waarop we de versterkingsmiddelen Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) invullen, en een realistisch onderhoudsplan voor de gebouwen. Onderwerpen waar we verder in dit jaar nog op terugkomen.</p> <p>Er zijn diverse wijzigingsvoorstellen voor het investeringsplan, voor een deel voorstellen die al eerder zijn besloten maar nu bij elkaar worden gebracht. Belangrijk dat al deze wijzigingen gedekt kunnen worden zonder extra bijdrage vanuit de gemeenten.</p> <p>Het AB stemt in conform.</p>	
<p>4.</p>	<p>Uitwerking betalen boeterente/disagio</p>	<p>93287</p>
	<p>Dhr. Aptroot geeft een toelichting.</p> <p>Het oversluiten van onze leningenportefeuille heeft ons eind 2021 een rentevoordeel van 9 mln. opgeleverd en 6 mln. aan kosten voor de boeterente. Per saldo hebben wij een voordeel van 3 mln. Het rentevoordeel is verwerkt in de begroting. De kosten van de disagio/boeterente zijn nog niet verwerkt omdat daar toentertijd een niet toereikende reserve voor was gekozen. Vorig jaar hebben we de boeterente van 210k incidenteel opgelost. Dat moeten we niet elk jaar</p>	

	<p>willen. Dhr. Aptroot wil het goed en structureel oplossen en daarom heeft hij in het vorige AB gevraagd of hier vóór de zomer een voorstel voor uitgewerkt kan worden. Om schoon schip te maken. Onze wethouders Financiën hebben ook meegedacht met een oplossing. Er zijn verschillende keuzes bekeken voor het verwerken van de disagio, welke in de oplegnotitie zijn beschreven. Het DB heeft gekozen voor het scenario van jaarlijkse betaling van €210k (scenario 1). Dit dient dan aanvullend op de begroting 2023 en verder te worden opgenomen voor de looptijd van de lening, ofwel tot en met 2051.</p> <p>Het AB stemt in conform.</p>	
III	Ter bespreking	
1.	Informerende presentatie Brandweezorg VRZHZ	
	<p>Dhr. Redelijkheid, directeur brandweezorg, geeft een presentatie m.b.t. cijfers, trends, ontwikkelingen en dekkingsplan.</p> <p>Dhr. Bonjer en mevr. Melissant komen binnen.</p> <p>Het aantal incidenten blijft stabiel, maar de complexiteit neemt toe. Glasvezel aanleggen → gaslekken. Mevr. Melissant benadrukt: uitrol warmtenet, aantal investeringen met collega's wethouders of een bepaalde wijk eerder naar voren gehaald kan worden voor aansluiting op het warmtenet i.p.v. ad hoc een gaslekkage oplossen. Analyse bij gemeente doen.</p> <p>Dhr. J. Heijkoop komt binnen.</p> <p>Uitstroom verdient aandacht. Mevr. Melissant geeft aan dat het geen vreemde ontwikkeling is, maar wel nieuw binnen de brandweer.</p> <p>Concept video dekkingsplan wordt getoond. Dhr. J. Heijkoop adviseert een inleiding toe te voegen met uitleg over het dekkingsplan. Het algemeen bestuur zal het dekkingsplan vaststellen. Het Veiligheidsberaad accordeert de systematiek.</p> <p>Dhr. Aptroot heeft onlangs meerder posten bezocht en begrepen dat er soms problemen zijn met de bezetting waardoor 2 posten gecombineerd moeten worden. Er zijn meer vrijwilligers nodig. Consolideren kan, maar hier moet nog wel goed naar gekeken worden.</p> <p>Dhr. Den Os herkent veel als het gaat over het organisatorisch vraagstuk. Hierin kan wat hem betreft meer samen naar gekeken worden gezien de overlap in bijvoorbeeld hoe je paraat kunt blijven staan.</p> <p>Dhr. De Vries dankt voor de goede presentatie, welke meer inzicht heeft gegeven en vraag of er op lange termijn zicht is op waar we ontwikkelingen zien qua bedrijvigheid, woningbouw, overlast, etc. Hier wordt zeker naar gekeken met collega's van risicobeheersing. Inzicht wordt altijd geprobeerd op te halen.</p>	

	<p>Dhr. Janssen geeft aan dat het doel is altijd proberen z.s.m. ter plekke te zijn. Er zijn bedrijven die een eigen brandweer hebben en vraagt zich af hoe de samenwerking hiermee is. Bijvoorbeeld Fokker, zij hebben mensen opgeleid om dezelfde taken als de brandweer te doen. Primair zijn zij voor een locatie waar ze een aanwijzing voor hebben. Zij ontlasten hiermee de eerste minuten de overheidsbrandweer.</p> <p>Dhr. D. Heijkoop: de komende jaren gaat de infrastructuur op z'n kop en is extra inzet van de VR gevraagd. Dhr. Heijkoop vraagt of dit ook op de dekking staat. Volgens dhr. Redelijkheid wordt dit zeker meegenomen. Met RWS wordt gesproken over de consequenties en maatregelen die genomen kunnen worden.</p> <p>Mevr. Frentz: als we zien dat het infrastructureel gevolgen heeft op opkomsttijden, dan worden maatregelen genomen door bijvoorbeeld kazernering. Toetsing vindt plaats en blijven aanpassen waar nodig. Vraagt wel meer flexibiliteit en wendbaarheid van de organisatie.</p> <p>Door nieuwe technische ontwikkelingen ontstaan er meer risico's. Zonnepanelen, elektrische auto's en het is een kwestie van tijd dat parkeergarages vol staan met elektrische auto's. Ook dit wordt meegenomen in de ontwikkelingen.</p> <p>Dhr. Aptroot is trots dat er veel maatregelen zijn genomen met daar bovenop een overeenkomst met RWS en brengt zijn complimenten over aan de VRZHZ.</p> <p>Het werven van nieuwe vrijwilligers heeft volop aandacht. Er worden 2x per jaar wervingscampagnes gevoerd. Dhr. Redelijkheid geeft wel aan dat warme contacten vaak meer opleveren, maar er is nog niet voldoende aanwas. Er wordt de laatste 1,5 jaar veel gewerkt via de social media kanalen, hetgeen goed werkt.</p> <p>Vervolgproces: zoals bekend is er enige tijd geleden een bestuurlijke commissie dekkingplan gestart. Vrijwilligers worden meegenomen. Dekkingplan moet met de raad besproken worden voordat vaststelling plaatsvindt in het AB. Verzoek is het concept dekkingplan in de eerste 2 weken van november in de gemeenteraad te bespreken, zodat deze begin december in het AB vastgesteld kan worden.</p>	
IV	Hamerstukken	
1.	Benoeming DPG	94306
	<p>Dhr. Kolff verwelkomt mevr. Schurink bij het eerste AB.</p> <p>De directeur publieke gezondheid heeft een leidinggevende rol in de geneeskundige hulpverlening als bedoeld in de Wet veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur van de VRZHZ beslist daarom mee over de benoeming van de DPG.</p> <p>Het algemeen bestuur stemt in conform.</p>	

2.	Regionaal Crisis Plan	495 / 93108
	Dhr. J. Heijkoop vindt het een helder plan en behoeft geen verdere toelichting. Dhr. De Vries geeft zijn complimenten voor het duidelijke plan. Het algemeen bestuur stemt in conform.	
3.	Uniformeren kwaliteitsniveau Bevolkingszorg	906
	Het algemeen bestuur stemt in conform.	
4.	Verlengen crisis noodopvang	93358
	Dhr. Kolff geeft een toelichting. Dit betreft het verlengen van de ondersteuning door de VRZHZ van de 3 crisisnoodopvanglocaties in Papendrecht, Sliedrecht en Molenlanden. E.e.a. zoals besproken in het bestuurlijk overleg. Omdat het bestuurlijk overleg formeel geen status heeft bekrachtigen we dit besluit in het algemeen bestuur. Dhr. J. Heijkoop heeft vanmorgen intensief overleg gehad met het COA. 1 juli was de deadline voor overdracht, maar wordt verstoord door een aantal technische problemen. Aankomende dinsdag wordt het besluit genomen bij het COA. Wel gemakkelijker bij het COA om het uit te stellen. Goed om op een ander niveau enige druk en opmerkingen over te maken.	
V	Ter kennisname	
1.	LOAV brief	93350
	Het algemeen bestuur neemt kennis van de brief.	
2.	Zomermandaatregeling	94111
	Tijdens de vakantie van de voorzitter zullen dhr. Segers, dhr. De Vries en dhr. J. Heijkoop als vervanger optreden. Het algemeen bestuur neemt kennis van de zomermandaatregeling.	
VI	Overig	
1.	Rondvraag en sluiting	
	Het is het laatste AB van dhr. Aptroot. De voorzitter bedankt dhr. Aptroot voor zijn inzet en betrokkenheid in de afgelopen periode.	

Registratienummer 93317

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 12 oktober 2023

Onderwerp: Eindconcept Dekkingsplan

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van: Het eindconcept Dekkingsplan brandweer Zuid Holland Zuid 2024-2028

Vergaderstuk: Eindconcept dekkingsplan

Toelichting: Begin 2023 is gestart met het opstellen van een nieuw dekkingsplan. Dit heeft geleid tot het voorliggend eindconcept. Het dekkingsplan maakt inzichtelijk welke operationele prestaties bij brand in termen van snelheid (opkomsttijd) en slagkracht van de brandweer mogen worden verwacht in relatie tot de beschikbare middelen, materieel en materiaal. Ondanks dat het dekkingsplan zich toespitst op brand mag worden aangenomen dat voor de overige basistaken hulpverlening, gevaarlijke stoffen en waterongevallen gelijkwaardige prestatie worden geleverd.

Projectmatige aanpak nieuw dekkingsplan

Het opstellen van een nieuw dekkingsplan is projectmatig gerealiseerd. Zo is geborgd dat alle organisatieonderdelen die een bijdrage moeten leveren aan het opstellen van een nieuw dekkingsplan betrokken zijn geweest. Een bestuurlijke (begeleidings)commissie én een klankbordgroep bestaande uit een vertegenwoordiger van iedere brandweerpost en een OR-lid, hebben hun bijdrage geleverd aan het eindresultaat.

Nieuwe methodiek

Dit is het derde dekkingsplan dat na de regionalisering van de brandweer (2013) is opgesteld. Ten opzichte van de eerdere twee versies is het nieuwe dekkingsplan anders van opzet. De reden hiervoor is dat er een landelijke handreiking is gebruikt. Deze handreiking zorgt ervoor dat de kwaliteit van de brandweezorg in alle regio's op dezelfde manier wordt beschreven, getoetst en beoordeeld.

Belangrijkste verschil t.o.v. vorige dekkingsplannen.

In vorige dekkingsplannen waren de opkomsttijden van de brandweer gekoppeld aan in de regio aanwezige object(typ)en. Verder waren verzorgingsgebieden van posten gebaseerd op zogenaamde inzetvakken. Een belangrijk verschil is dat in de nieuwe systematiek de opkomsttijden niet meer zijn gekoppeld aan objecten maar aan 'wijken en buurten' die door het CBS zijn gedefinieerd en gekwalificeerd. De kwalificatie (I, II of III) is gebaseerd op het overheersend risico van de wijk of buurt. Aan de kwalificatie is voor de opkomsttijd een referentiewaarde gekoppeld met een bandbreedte in minuten. We spreken nu dan ook van gebiedsgerichte opkomsttijden. Daarbij is er tevens geen sprake meer van inzetvakken maar wordt aan de hand van de opgave van een incidentadres, door een rijtijdenapplicatie de dichtstbijzijnde brandweerpost geselecteerd en vervolgens gealarmeerd. Zo krijgt de burger steeds de snelst mogelijke hulp van de brandweer.

Beschrijving en beoordeling

De kwaliteit van de brandweezorg is conform de handreiking beschreven, getoetst en beoordeeld aan de hand van 4 factoren. Deze factoren zijn snelheid, slagkracht, paraatheid en werkdruk. Voor het beoordelen van de factoren snelheid (opkomsttijd) en slagkracht zijn in de handreiking toetsingskaders opgenomen. Paraatheid en werkdruk zijn beschreven aan de hand van verzamelde data en beoordeeld op basis van kennis en praktijkervaring.

Bij de beoordeling worden gebieden én risicovolle objecten die niet in een risico I gebied liggen en waarbij de brandweer niet binnen de bandbreedte van de opkomsttijd aanwezig kan zijn, op een aandachtspuntenlijst geplaatst.

Resultaat

Uit de boordeling blijkt dat met het huidige aantal en spreiding van brandweerposten in de regio er een goed dekkend netwerk is dat kan voorzien in de basisbrandweezorg. Een voorwaarde is wel dat iedere post op ieder moment van de dag kan uitrukken met een standaardbezetting van 6 personen. Omdat dit niet op alle posten gegarandeerd is, worden in delen van de regio de gewenste opkomsttijden niet gehaald en kan de gewenste slagkracht niet in alle gevallen tijdig worden geleverd. Dit zijn de gebieden en objecten die zijn benoemd op de aandachtspuntenlijst. Door deze uitkomst is aandacht gewenst op de factoren snelheid (opkomsttijd) en slagkracht. Met name in Dordrecht en in mindere mate andere gebieden van de regio is dit het geval.

Aanbevelingen

Met deze uitkomsten gaat het management de komende periode aan de slag. De snelheid (opkomsttijd) heeft een relatie met de wijze waarop posten zijn georganiseerd of met de paraatheid van posten. Voor Dordrecht waar twee beroepsposten zijn, is de oorzaak helder en wordt onderzocht welke

organisatorische mogelijkheden er zijn om de situatie zowel op het gebied van dekking als slagkracht te verbeteren.

In de overige gebieden van de regio, waar met vrijwilligers wordt gewerkt, kan de paraatheid fluctueren. In het voorgaande dekkingsplan heeft dit geleid tot de introductie van variabele voertuigbezetting en het tweezijdig aanrijden op bepaalde incidentmeldingen. Deze werkwijze heeft geleid tot een verbetering van de brandweezorg en is in het nieuwe dekkingsplan verwerkt.

Paraatheid behoeft echter ook de komende jaren de aandacht te houden van het management. De trend van een kortstondiger dienstverband van vrijwilligers maakt dat veel van onze tijd en middelen gaan naar werving, selectie en opleiding van nieuwe vrijwilligers. Er wordt al langer gewerkt aan onderzoek gedaan naar nieuwe en eigentijdse paraatheidsconcepten.

De tekortkoming aan slagkracht in de hoog-risicogebieden speelt eveneens voornamelijk in Dordrecht. Dit maakt onderdeel uit van het onderzoek naar de organisatorische verbetermogelijkheden van de brandweer in Dordrecht.

Juridische aspecten:

De handreiking 'Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen' is vanuit het brandweerveld ontwikkeld. Het veiligheidsberaad heeft de handreiking vastgesteld en de minister van V&J heeft per brief aangekondigd de systematiek uit de handreiking ten aanzien van de gebied gerichte opkomsttijden in het Besluit Veligheidsregio's te zullen opnemen.

Financiën:

De invoering van het dekkingsplan leidt niet tot directe kosten. Wel zijn er een aantal ontwikkelingen zo die in hoofdstuk 1 van het dekkingsplan beschreven zijn, die tot indirecte kosten kunnen leiden.

Verder kunnen afhankelijk van de gekozen oplossing die leidt tot het verbeteren van de opkomsttijd en de slagkracht in Dordrecht, eveneens indirecte kosten voortkomen.

Indien daar aanleiding toe is zal hierop worden teruggekomen richting het bestuur.

Procedure:

Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☒	MT	☒	AB
☐	AGV	☐	Audit commissie
☒	DB	☐	Anders, nl. ...
		☐	Niet van toepassing

Vervolgstappen: Na het kennisnemen van dit concept dekkingsplan volgt na verwerking van alle opmerkingen in de besluitvormende gremia een definitief ontwerp dekkingsplan brandweer Zuid Holland zuid. Dit definitief ontwerp dekkingsplan zal opnieuw in de besluitvormingsroute worden gebracht, waaronder de bespreking met de raden tijdens de informatieavonden op 6 en 13 november 2023 in Sliedrecht. Het staat de deelnemende gemeente vrij het dekkingsplan in de eigen gemeente te agenderen. Echter is de besluitvorming over het dekkingsplan voorbehouden aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.

Na bestuurlijke besluitvorming volgt een belangrijke volgende stap; een zorgvuldige implementatie. Dit proces maakt nog onderdeel uit van het project De praktische uitwerking van het dekkingsplan leidt ertoe dat er voor de posten belangrijke vernieuwingen kunnen plaatsvinden. Door het dynamisch alarmeren selecteert en alarmeert het systeem altijd de post die het snelst op het incident adres kan zijn. Dit leidt ertoe dat er een verschil kan gaan ontstaan met de huidige verzorgingsgebieden. Hoe dit in zijn werk gaat zal de projectgroep de komende maanden inzichtelijk maken aan de posten. Per OvD-gebied wordt uitleg gegeven en kunnen de posten meekijken naar de uitwerking. Zo kunnen zij zelf zien en beoordelen of er ook onlogische situaties zijn die bijvoorbeeld kunnen ontstaan doordat het systeem bepaalde wegen of doorgangen niet (her)kent. De ervaring leert dat steeds meer posten in staat zijn regionaal te denken, maar er niet kan worden ontkomen aan de lokale bevoegdheid van sommige medewerkers die moeite kunnen hebben met de nieuwe situatie.

Communicatie: In navol van een eerder uitgebracht animatiefilmpje voor alle medewerkers zal deze worden aangepast zodat ook bestuurders/ gemeenteraadsleden op een eenvoudige wijze kennis kunnen nemen van de werking en resultaten van het dekkingsplan. Aan het definitief ontwerp dekkingsplan zal een infographic worden toegevoegd

Op 6 en 13 november 2023 worden regionale raadsinformatieavonden georganiseerd. Dit is een wettelijk verplicht onderdeel van het besluitvormingsproces waarin is bepaald dat burgemeesters het dekkingsplan bespreken met de gemeenteraad. Alle colleges/ griffies zijn hierover reeds geïnformeerd en de inschrijving loopt inmiddels.

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Brandweer	A.K. Redelijkheid	E. Osinga	A. Overduin
	dd. 28-9-2023	dd. 28-9-2023	dd. 28-9-2023

Dekkingsplan Brandweer Zuid-Holland Zuid

Afdeling Brandweezorg

Versie: 0.3 B Definitief eindconcept

Datum: 27 september 2023

Documentbeheer

Definitieve versie:	
Datum vastgesteld:	
Vastgesteld door:	
Datum vastgesteld:	
Vastgesteld door:	
Paraaf vastgesteld:	

Datum	Versie	Wijziging	Opsteller	Vervallen per:
4-7-2023	0.2 Concept	Diversen door projectgroep	R. Baijens	14-7-2023
26-7-2023	0.3 Eindconcept		R. Baijens	13-9-2023
14-9-2023	03A Eindconcept	Toevoeging tabel uitrukken	R. Baijens	26-9-2023
27-9-2023	03B definitief eindconcept	Aanvulling en toelichting bijlagen	R. Baijens	

Colofon

Dit document maakt onderdeel uit van het beleidsplan VRZH

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
 Postbus 350
 3300 AJ DORDRECHT

T 088-636 5000
I www.zhveilig.nl

Inhoud

Nog op te maken

Voorwoord.

Beste lezer,

Voor u ligt het dekkingsplan 2024-2028 brandweer Zuid-Holland Zuid. Het dekkingsplan is opgesteld op basis van een landelijke handreiking. Minimaal eens per vier jaar verzorgt de brandweer een algehele herziening van het dekkingsplan als onderdeel van het beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Het plan beschrijft met welke kazernes, met welke basisbrandweereenheden en in welke organisatievorm wij de komende jaren onze operationele prestaties leveren. Daarbij ligt de focus van de operationele prestatie in dit dekkingsplan op de basistaak brandbestrijding. In het verlengde van deze prestaties liggen ook de andere basistaken, hulpverlening, wateroppervlakteredding en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen.

De opzet van het dekkingsplan is anders dan de voorgaande dekkingsplannen. Door gebruik te maken van een landelijke handreiking is de beschrijving van de operationele prestaties van de brandweer eigentijds en niet meer gebaseerd op objectgerichte opkomsttijden maar op gebiedsgerichte opkomsttijden. Met het beschrijven en het beoordelen van de bepalende factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk ontstaat er nog beter zicht op de prestaties van de brandweer en wat de restrisico's zijn. Dit bevordert dat preventie, preparatie en repressie nog intensiever met elkaar zullen gaan samenwerken waardoor het voorkomen en bestrijden van brand en incidenten nog meer in elkaar opgaan. Daarmee is de integratie tussen risicobeheersing en incidentbestrijding een expliciet onderdeel van de landelijke systematiek

Het opstellen van dit dekkingsplan is gedaan door een ambtelijke projectgroep met een brede samenstelling. Zo is alle aanwezige expertise gebundeld. Daarnaast is gebruik gemaakt van een klankbordgroep waarin alle in de regio aanwezige posten waren vertegenwoordigd en een bestuurlijke begeleidingscommissie. De overtuiging is dan ook dat dit dekkingsplan zorgvuldig tot stand is gekomen en goed inzicht biedt waar we als organisatie toe in staat zijn maar ook de komende jaren mee aan de slag kunnen om de kwaliteit van onze basiszorg hoog te houden en te verbeteren.

Marko Redelijkheid.

Directeur brandweezorg Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Inleiding

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid voert taken uit op het gebied van brandweezorg geneeskundige hulpverlening, risicobeheersing en crisisbeheersing. Het beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) biedt focus om de juiste dingen te doen voor onze inwoners, bedrijven en bezoekers en deze een veilige en gezonde omgeving te bieden. De brandweer vervult hierin een belangrijke taak. Brandweezorg is voor burgers één van de meest herkenbare en tastbare taken van de Veiligheidsregio. Hoe de (basis)brandweezorg wordt vormgegeven en wat de te verwachten operationele prestaties zijn is beschreven in een dekkingsplan. Het dekkingsplan vormt een belangrijk onderdeel van het beleidsplan.

Het fenomeen dekkingsplan is niet nieuw. Aan dit dekkingsplan voor de brandweer Zuid-Holland Zuid gingen twee eerdere dekkingsplannen vooraf. Wel nieuw is dat voor het opstellen van een dekkingsplan een handreiking is ontwikkeld; de 'Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen'. De handreiking beschrijft hoe het dekkingsplan tot stand moet worden gebracht, vastgesteld, uitgevoerd en beoordeeld. Het doel van een landelijke handreiking is zowel meer uniformiteit van dekkingsplannen in de verschillende regio's te bevorderen, als het bestuur een beter inzicht te bieden in de mate waarin alle risico's al dan niet worden afgedekt. Zo kan ook worden beoordeeld of de beschikbaar gestelde middelen doelmatig en doeltreffend worden gebruikt.

De systematiek is erop gericht om de opkomsttijden van een tankautospuit (TS) bij een brandmelding te bepalen zodat inzicht wordt verkregen in de basisbrandweezorg. Daarnaast biedt de systematiek ook zicht op de slagkracht van de brandweer en de paraatheid van- en werkdruk op de posten. Het verkregen inzicht en het cyclisch verband in de systematiek van de handreiking, biedt mogelijkheden voor het bestuur de brandweezorg te verbeteren of te optimaliseren waar dit nodig blijkt.

De handreiking is vastgesteld door het Veiligheidsberaad. De minister van Veiligheid en Justitie heeft laten weten (onderdelen van) de systematiek op te zullen nemen in de wet- en regelgeving. Gebruik van de handreiking heeft daarmee een verplichtend karakter. De systematiek van de handreiking wordt nader toegelicht in bijlage 1.

Uitgangspunten

Voordat kennisgenomen wordt van de inhoud is het van belang aan te geven wat naast de landelijke systematiek belangrijke uitgangspunten vormen voor dit dekkingsplan.

Brandweezorg breder dan opkomsttijden

Eerder is aangetoond dat brandveiligheid een coproductie is en dat ook andere factoren bepalend zijn ten aanzien van de kwaliteit van de brandweezorg. Dit is visueel gemaakt in een vlinderdasmodel zodat ook op deze factoren binnen de veiligheidsketen focus ontstaat. Dit neemt niet weg dat wanneer het eenmaal brandt, de opkomsttijd van de brandweer cruciaal kan zijn en andere factoren niet zonder meer ingeruild kunnen worden tegen de repressieve inzet van de brandweer. Om duidelijk te maken over welke factoren het gaat is het vlinderdasmodel opgenomen.

Naast de in dit dekkingsplan beschreven prestaties op het gebied van repressieve brandweezorg, is ook (de uitvoering van) het brandveiligheidsbeleid binnen de veiligheidsregio bepalend voor de kwaliteit van de brandweezorg. Daarbij wordt het belang van de koppeling van pro-actie, preventie en repressie onderschreven.

In het zogenaamd vlinderdasmodel wordt de samenhang tussen repressie en activiteiten binnen de overige schakels van de veiligheidsketen inzichtelijk gemaakt.

Figuur 1: Vlinderdasmodel

Behoud karakter

Bestuurlijk is besloten (2019) de brandweezorg voor Zuid-Holland Zuid compact, veerkrachtig en nabij te willen organiseren. Dit betekent dat vanuit een fijnmazig netwerk van brandweerposten burgers moeten kunnen rekenen op een solide en betrouwbare repressieve brandweerorganisatie die bestaat uit vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Een belangrijk uitgangspunt is dit karakter te behouden.

-18- minutennorm

Nog steeds geldt het (wettelijk) uitgangspunt van de 18 minutennorm voor de opkomst van de brandweer. Inwoners, bedrijven en eigenaren van objecten die buiten de 18-minutennorm vallen dienen actief te worden geïnformeerd. In de regio Zuid-Holland Zuid bevinden zich een tweetal geïsoleerde natuurgebieden. Dit zijn het natuurmonument "Eiland Tiengemetten" en het "Nationaal Park de Biesbosch". In deze gebieden zijn objecten zoals enkele woningen, musea, een 24-uurs zorginstelling, boerderijen, een camping en horecagelegenheden aanwezig. De belangstelling voor deze gebieden -en daarmee de bezoekersaantallen- neemt nog steeds toe. De normtijden voor objecten in deze gebieden worden door hun ligging overschreden. Met het vaststellen van dit dekkingsplan vindt bestuurlijke besluitvorming plaats voor die gebieden en daar aanwezige objecten waarvan vooraf is vastgesteld dat de wettelijke tijdnormen niet gehaald worden. Voor deze gebieden is al vanuit het verleden structurele aandacht en komen verder niet meer terug in de beoordeling van de dekking. Voor alle andere objecten die buiten de 18- minutennorm vallen, is een overzichtslijst gemaakt. Ten aanzien van deze objecten zal worden voldaan aan de actieve informatieplicht.

Leeswijzer

Dit dekkingsplan volgt de processtappen uit de handreiking 'Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen'. De handreiking beschrijft in 7 processtappen het doel, beoogd resultaat en de aanpak voor. De processtappen bepalen daardoor de indeling van dit dekkingsplan. Voor sommige processtappen zijn technische instructies en of gelden er beoordelingskaders. Deze beoordelingskaders gelden ten aanzien van de gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO), voor het bepalen van de slagkracht, het grootschalig brandweeroptreden (GBO) en de ondersteuningseenheden. Daar waar tekstuele aanvullingen, toelichtingen en of berekeningen op de hoofdstukken relevant zijn, wordt verwezen naar bijlagen waarin deze zijn opgenomen.

De indeling is als volgt

Hoofdstuk 1 beschrijft processtap 1 'dekking bijstellen'. Hier wordt als het ware een foto gemaakt van de huidige werkwijze en worden de interne en externe factoren die van invloed (kunnen) zijn beschreven. Hoofdstuk 2 beschrijft processtap 2; 'dekking beschrijven' en geeft zicht op de operationele prestaties van de brandweer aan de hand van de factoren snelheid, capaciteit, slagkracht en werkdruk. In hoofdstuk 3 wordt processtap 3 beschreven; 'het beoordelen van de dekking'. Beoordeeld wordt in hoeverre de operationele prestaties voldoen aan de beoordelingskaders die hiervoor zijn opgesteld. Hoofdstuk 4 beschrijft processtap 4; de conclusies en verbetervoorstellen waarover het bestuur besluitvorming doet. In hoofdstuk 5 wordt beschreven hoe na de besluitvorming uitvoering wordt gegeven aan de implementatie, uitvoering en beoordeling van het dekkingsplan. Tot slot zijn in hoofdstuk 6 de onderbouwingen, berekeningen en bijlagen opgenomen die per hoofdstuk zijn gemaakt.

Hoofdstuk 1 Analyse

Processtap 1

Inleiding

De bestaande brandweerorganisatie vormt de basis voor een nieuw dekkingsplan. In dit hoofdstuk is onderzocht en beschreven welke interne en externe ontwikkelingen van belang en van invloed kunnen zijn op de dekking.

1.1 Interne ontwikkelingen

De interne ontwikkelingen die gaande zijn binnen de brandweer ZHZ zijn in lijn met het vastgesteld beleidsplan VRZHZ 2022-2025. Er lopen een tweetal gebied-gebonden onderzoeken naar (het verbeteren van) de toekomstbestendigheid van de (basis) brandweezorg. In 2021 is een programma gestart onder de naam 'doorontwikkeling brandweezorg'. Binnen dit programma loopt een project dat leidt tot het verbeteren van de zorgcontinuïteit door het inzetten van dagdienstpersoneel voor repressieve taakuitvoering op werkdagen en het vernieuwen van alarmeringsmogelijkheden. Daarnaast wordt de huidige werking van de beroepsposen van Dordrecht doorgelicht, inclusief de ondersteuning die zij krijgen van de vrijwilligers.

1.1.2 Repressieve inrichting

Vanuit 31 brandweerposen kan door de brandweer worden uitgerukt. Dit leidt tot een fijnmazig netwerk van posen. Iedere post is ingericht en georganiseerd als basisbrandweereenheid en beschikt over een tankautospuut (TS). Op 20 posen zijn daar aanvullende taak/taken of specialisme(s) aan toegevoegd. Verdeeld over de regio staan ter ondersteuning van de basiszorg vijf identieke redvoertuigen gestationeerd voor het redden op hoogte. We onderscheiden onze posen in 3 categorieën:

1. de basispost,
2. de basis+ post,
3. de beroepspos.

De basisposen en de basis+ posen werken uitsluitend met vrijwilligers. De hoeveelheid vrijwilligers is afgestemd op het aantal aanvullende taken en specialismes. Bij de basis+ posen is het mogelijk om vrijwilligers te consigneren voor periodes en/of bepaalde functies. De beroepsposen draaien 24 uursdiensten met beroepsmatig aangesteld personeel. De beroepsposen maken ook gebruik van vrijwilligers. Zij verzorgen de herbezetting van de beroepspos tijdens een uitruk waarvan duidelijk is dat de inzet langere tijd gaat duren. Tevens kunnen zij worden 'ingeroosterd' in een 24 uursdienst als de situatie daarom vraagt. Een volledig overzicht van de repressieve inrichting is opgenomen als bijlage 2 van dit dekkingsplan.

1.1.2 Repressieve afspraken, uitruk op maat

De basisposen zijn aangewezen om te kunnen werken volgens het principe uitruk-op-maat¹ (UoM). Feitelijk kan op deze posen met minimaal 4 en maximaal 6 personen uitgerukt worden. De basis+ posen rukken altijd uit als complete basiseenheid. Hieraan is een garantiefactor van 99,9% gekoppeld. De basis+ posen zijn uitgerust met een 2e TS. De 2e TS kan uitrukken volgens het principe van UoM. De beroepsposen rukken uit met 6 personen. Op één van de twee beroepsposen is deze samenstelling verdeeld over de TS (4) en het redvoertuig (2) en daarmee feitelijk ook via het principe van UoM. Aan de beroepspos is een garantiefactor van 100% gekoppeld.

¹ Landelijk kader 'Uitruk op maat bij brand', vastgesteld op 10 oktober 2022 door het Veiligheidsberaad.

1.1.3 Interne repressieve afspraken

De basisposten en basis+ posten werken met een beschikbaarheidssysteem en bewaken een kritische ondergrens van hun potentiële bezetting. Bij overschrijding van de ondergrens (4 personen) op een basispost gaat de post 'buiten dienst', tot het moment dat de overschrijding is opgelost. De beroepsposten worden voor een deel van hun oefentijd overdag waargenomen door medewerkers die taken uitvoeren in de dagdienstorganisatie. Alarmering vindt plaats door middel van een tweeweg-pagersysteem. Met dit systeem kan gearmeerd personeel zijn of haar opkomst naar de kazerne bevestigen of afwijzen. Bij onvoldoende opkomstbevestiging alarmeert de meldkamer een volgende eenheid.

1.1.4 Hulpmiddelen voertuiguitrusting

Alle basiseenheden beschikken over een uitgebreid arsenaal aan informatiesystemen die zijn gebundeld en te raadplegen op een tablet. Voertuigen die opereren in een gebied waarvoor het functioneel is, zijn uitgerust met een systeem voor verkeersbeïnvloeding. De hulpsystemen zijn gekoppeld aan de systemen van de meldkamer en daarmee direct vanaf de uitrukmelding beschikbaar.

1.1.5 Operationele grenzen en dynamisch alarmeren

Zowel binnen de regio zelf als over de regiogrenzen heen geldt het principe van operationele grenzen. Daarmee wordt recht gedaan aan het uitgangspunt dat burgers zo snel als mogelijk hulp krijgen van de brandweer. Het dynamisch alarmeren wordt nu nog beperkt toegepast, de intentie is dat dit de komende jaren verder zal worden uitgebreid. Daardoor wordt alarmering van de snelste eenheid nog beter gereguleerd.

1.1.6 Objecten buiten de 18-minutennorm

In de regio Zuid-Holland Zuid bevinden zich een tweetal geïsoleerde natuurgebieden. Dit zijn het natuurmonument "Eiland Tiengemeten" en het "Nationaal Park de Biesbosch". In deze gebieden zijn objecten zoals enkele woningen, musea, boerderijen en horecagelegenheden aanwezig. De belangstelling voor deze gebieden neemt nog steeds toe. De normtijden voor objecten in deze gebieden worden overschreden. Deze gebieden hebben al langlopende programma's ten aanzien van het borgen van de brandveiligheid en komen verder niet meer expliciet terug in de beoordeling van de dekking.

1.1.7 Duurzaam gebruik van vrijwilligers neemt af

De brandweer ziet zich in toenemende mate geconfronteerd met vrijwillig personeel dat zich minder lang verbindt aan de organisatie. Een hogere frequentie van uitstroom vraagt naast een gelijk opgaande instroom, vooral veel tijd, geld en aandacht voor vakbekwaamheid.

1.2 Externe ontwikkelingen

1.2.1 Geografie

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid bestaat uit 10 gemeenten en telt ca. 459.400 inwoners. De regio vormt een gebied van ca. 726 km² die een grootstedelijke agglomeratie afwisselt met kleinstedelijke- en landelijke gebieden.

1.2.2 Demografie

Volgens de prognoses van het CBS laten de deelnemende gemeenten tot 2035 een bescheiden groei van de bevolking zien in de regio. Tegelijkertijd neemt ook de vergrijzing tot die tijd verder toe. De bevolkingsdichtheid varieert sterk. In de Drechtstedenagglomeratie zal de toename van het aantal woningen en daarmee het aantal inwoners het sterkst zijn. De vergrijzing zal naar verhouding meer toenemen in de landelijke gemeenten waar op langere termijn ook enige krimp van de bevolking wordt voorzien.

1.2.3 De voorkomende risico's in de regio

Zuid-Holland Zuid is een regio met een hoog risicoprofiel. Gelegen in een deltagebied dat zich voor een groot deel onder het zeeniveau bevindt. Het risico op overstroming is daarmee groot, omdat het water zowel vanuit zee als vanuit de rivieren en/of de combinatie van beiden een bedreiging vormt. Veel mensen en goederen vinden dagelijks hun doorvoer via belangrijke autosnelwegen (A15, A16, A27 en A29), via het water (Lek, Waal, Merwede, Maas en Hollands Diep) en het spoor (regulier personenvervoer, HSL en Betuweroute). Dit alles gecombineerd met een complex netwerk aan energievoorzieningen, buisleidingen en meerdere (spoor)tunnels. Verder zijn verdeeld over de regio een aantal risicovormende bedrijven. Circa 90 bedrijven vallen onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Verder zijn er 14 BRZO-bedrijven en bevindt zich in de regio het grootste rangeerterrein van Nederland. Tot slot is een hoog gehalte aan cultureel (wereld)erfgoed (molens Kinderdijk, Hollandsche Waterlinie) aanwezig en meerdere prachtige Oudhollandse steden (Dordrecht, Gorinchem, Nieuwpoort, Oud-Beijerland) met vrijwel alle voorkomende woonvormen.

1.2.4 Gevolgen Europese deeltijdrichtlijn

De Europese deeltijdrichtlijn gaat uit van het principe dat gelijk werk in voltijd en in deeltijd gelijk beloond moet worden. Dit conflicteert met de wijze waarop het huidig brandweerbestel is vormgegeven. Dit heeft geleid tot onderzoek en een voorstel voor een aangepast brandweerbestel. De mogelijkheid van het inroosteren van vrijwilligers in de 24 uursdienst en beschikbaar blijven op basis van consignatiediensten op de basis+posten komt daarmee te vervallen en leidt tot nieuw inrichtingsvraagstukken. Onduidelijk is nog of de gevolgen tot (organisatorische) veranderingen gaan leiden tijdens deze planperiode.

1.2.5 Verkeer

Verlagen maximumsnelheid bebouwde kom

Vanuit de intentie het aantal verkeersslachtoffers verder te verminderen wordt sterk ingezet op het uitbreiden van de 30-km zones binnen de bebouwde kom. Het gebruik van snelheid remmende maatregelen heeft invloed op de inzet van de brandweer. Het vertraagt zowel de rijtijd (opkomst) van vrijwilligers naar de kazerne als de rijtijd die de brandweer nodig heeft om op het incidentadres te komen.

Grootschalig onderhoud infrastructuur

De komende jaren heeft Rijkswaterstaat diverse grootschalige onderhoudsprojecten gepland staan aan tunnels, bruggen en wegen. Ook de provincie Zuid-Holland heeft een ambitieus programma om de bereikbaarheid te verbeteren. Dit gaat gepaard met, (langdurige) afsluitingen, infrastructurele aanpassingen en omleidingen door de gehele regio heen. Ook dit zal invloed zijn op de inzet van de brandweer.

1.2.6 Trends en ontwikkelingen

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee, bijvoorbeeld door toename van elektrificatie van huizen en voertuigen, maar ook door de opkomst van de

waterstofeconomie. Nieuwe kennis, vaardigheden en instrumenten zijn daarom noodzakelijk. Daarnaast kent de regio Zuid-Holland Zuid de komende jaren een aanzienlijke woningbouwopgave. Met een vroege betrokkenheid van de brandweer kan risico's op incidenten verkleind worden doordat er advies over locatie, gebruikte bouwtechnieken en andere veiligheidsthema's kan worden gegeven. Tegelijkertijd zal de brandweer zich weer moeten prepareren en bekwamen in het bestrijden van nieuwe risico's.

Verandering van het klimaat heeft grote gevolgen voor de samenleving en dus ook voor de brandweezorg en de brandweerorganisatie. Doordat extreem weer vaker voorkomt, zal er ook vaker een beroep op de brandweer worden gedaan, bijvoorbeeld bij hevige regenval, extreme hitte of harde wind. Langdurige droogte kan negatieve gevolgen hebben voor de bluswatervoorziening.

Hoofdstuk 2 Dekking beschrijven

Processtap 2

2.0 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de verwachte dekking in het verzorgingsgebied van de brandweer. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt waartoe de brandweer in staat is onder de gegeven omstandigheden. Hiervoor zijn de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk van belang. Voor de factoren snelheid en capaciteit wordt gebruik gemaakt van respectievelijk een beoordelingskader en een beoogd beoordelingskader vanuit de handreiking landelijke systematiek voor dekkingsplannen. Beschrijving van de factoren snelheid en capaciteit is verplicht. De factoren paraatheid en werkdruk worden beschreven en beoordeeld op basis van eigen onderzoek. Beschrijving hiervan is niet verplicht, maar er is voor gekozen deze wel mee te nemen in het bepalen van de dekking.

2.1.1 Beschrijving van de kwaliteitsbepalende factoren

Voor de beschrijving kwaliteitsbepalende factoren is het van belang te melden dat brandweereenheden op basis van 'operationele grenzen' worden ingezet en gemeent- en regiogrenzen geen belemmering zijn. Afstemming hierover vindt plaats met de aangrenzende regio's.

Van de kwaliteitsbepalende factoren zijn de volgende onderzoekaspecten van belang.

Factor	Onderzoekaspect
Snelheid	- Maatgevend scenario (gebouwbrand) - Eerste tankautospuiter ter plaatse
Capaciteit	- Slagkracht - Grootschalige en of langdurige inzetten
Paraatheid	- Beschikbaarheid - Gelijktijdigheid en restdekking
Werkdruk	- Alarmeringsfrequentie - Beleving

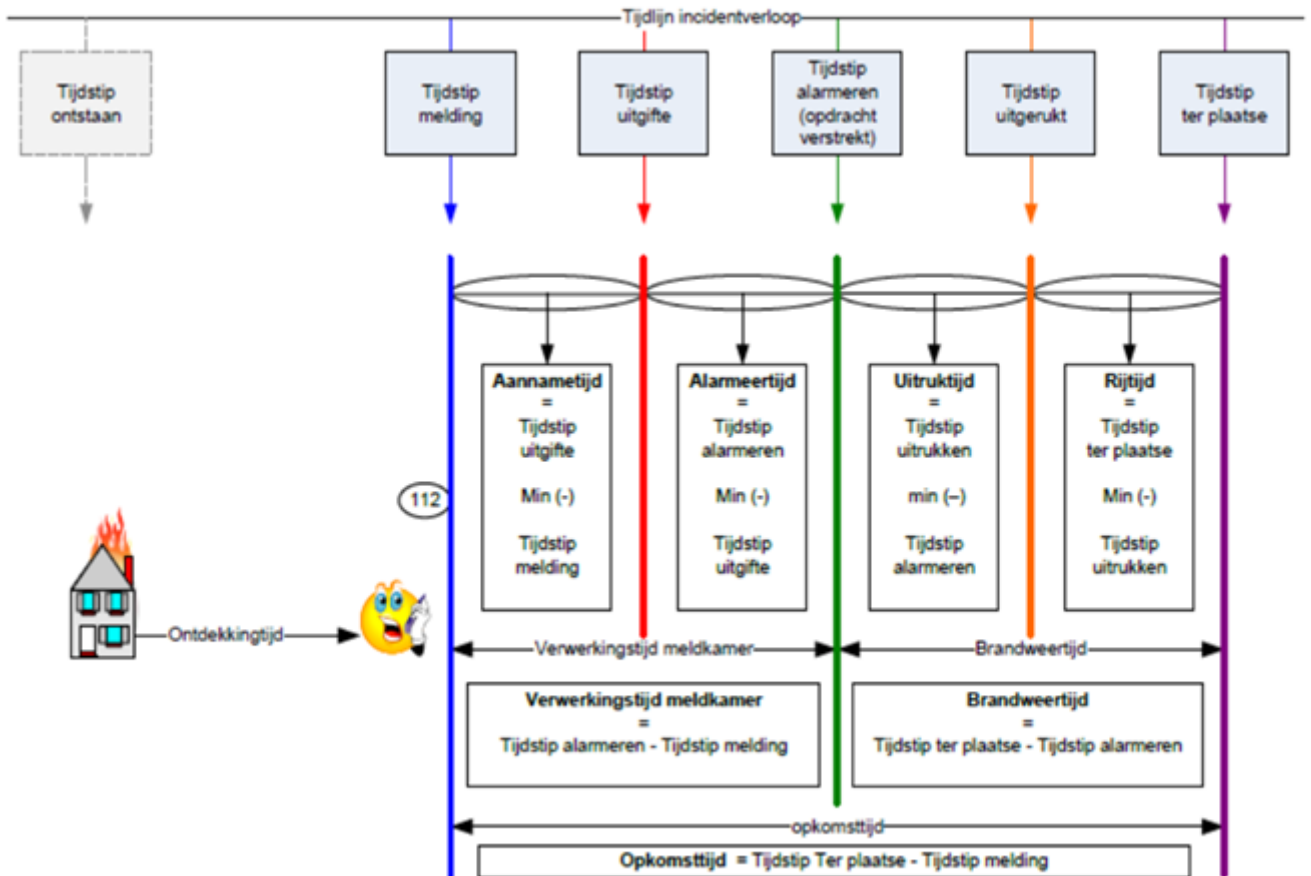
2.2.1 Snelheid

Snelheid is van belang! Om levens te kunnen redden en schade te voorkomen kan het verschil worden gemaakt door een snelle opkomst van de brandweer. Voor het beoordelen van de factor snelheid is het maatgevend scenario gebouwbrand als uitgangspunt genomen en de berekening van de snelheid gebaseerd op de eerste tankautospuiter² (basiseenheid) die ter plaatse komt. Bij het maatgevend scenario gebouwbrand gaat het bijvoorbeeld om woningbranden of industriebranden.

² Tankautospuiter (TS) met 6 personen of het equivalent hiervan indien initieel met de TS- variabeel wordt uitgerukt.

De snelheid wordt bepaald door de tijd die ligt tussen het moment dat een melder contact krijgt met de meldkamer om een melding te doen en het moment dat de hulp bij het incident arriveert. We noemen dit de opkomsttijd van de brandweer. Deze bestaat altijd uit een aaneenschakeling van afzonderlijke processen. In de volgende afdeling zijn deze processen weergegeven.

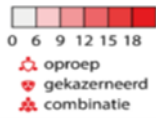
Afbeelding; melding en alarmering

Om de snelheid (opkomsttijd) te kunnen berekenen wordt een vaste rekenmethodiek gehanteerd. Door gebruik te maken van gelogde ervaringsgegevens, een programma dat rijtijden berekent op basis van bestaande infrastructuur en de kernregistratie van alle in de regio aanwezige objecten, kan de snelheid nauwkeurig worden geprognosticeerd. Hierdoor wordt inzicht verkregen welke basiseenheid het snelst bij een object kan zijn ten opzichte van andere basiseenheden. Zo ontstaat er een verzorgingsgebied per basiseenheid. In bijlage 3 van dit dekkingsplan worden de gebruikte uitgangspunten en de rekenmethodiek toegelicht.

In de volgende afbeelding is de opkomstprognose van de eerste basiseenheid inzichtelijk gemaakt weergegeven in minuten. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat deze compleet met een standaardbezetting (bevelvoerder, chauffeur en 4 manschappen) uitrukt.

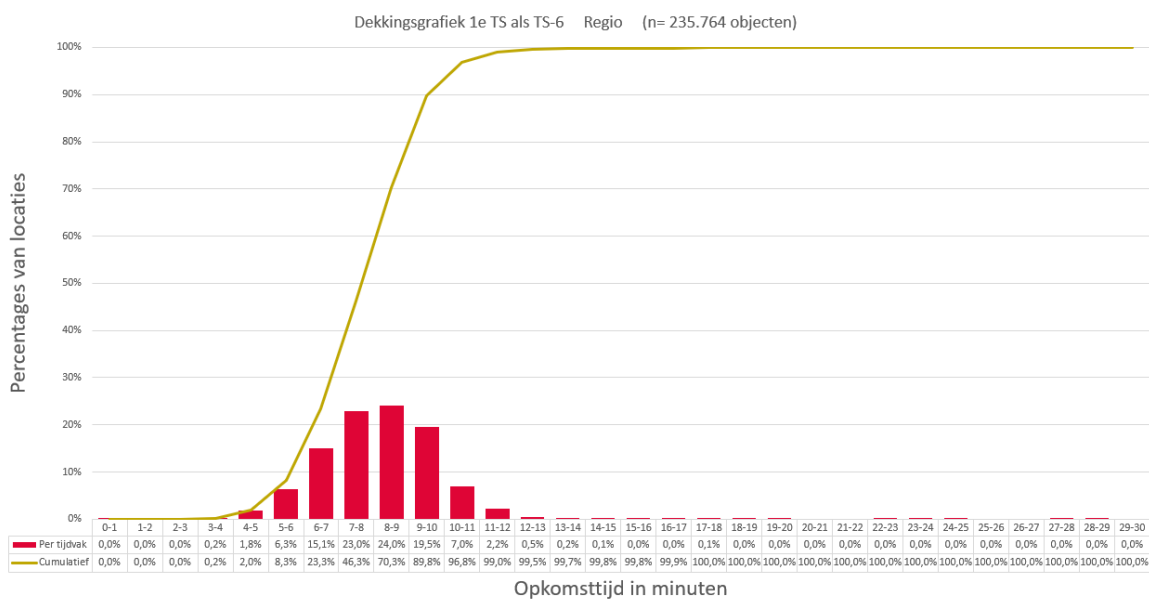
Afbeelding Dekkingskaart snelheid TS met 6 personen

In de witte en roze gebieden is de opkomsttijd het kortst. Naarmate de gebieden donkerder roze en rood worden, zijn de opkomsttijden langer.

De opkomstprognose kan ook worden weergegeven in een grafiek. Door de opkomsttijden te verbinden aan de locaties ontstaat er een S-curve waarmee de procentuele dekking van alle aanwezige objecten in de regio wordt weergegeven.

Dekkingsgrafiek snelheid basiseenheid TS met 6 personen

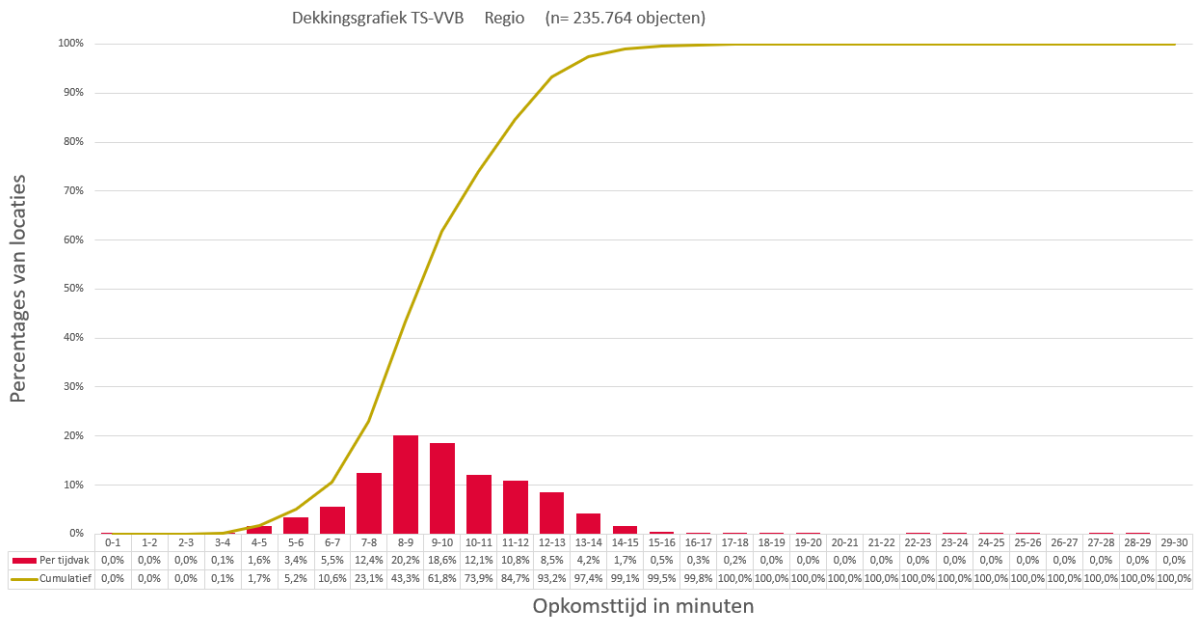

Uitruk op Maat

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat structureel gebruik (kan worden) gemaakt wordt van variabele voertuigbezetting volgens het principe 'Uitruk op Maat'. Dat geeft een ander beeld in de berekening van de opkomsttijd. Wanneer we als uitgangspunt hanteren dat van maandag tot en met zaterdag tussen 6:00 uur en 18:00 uur op alle basisposten variabel wordt uitgerukt, dan wordt de aankomst van een tweede TS op de plaats van het incident bepalend voor de opkomsttijd. Dit levert een ander beeld op van de opkomstprognose.

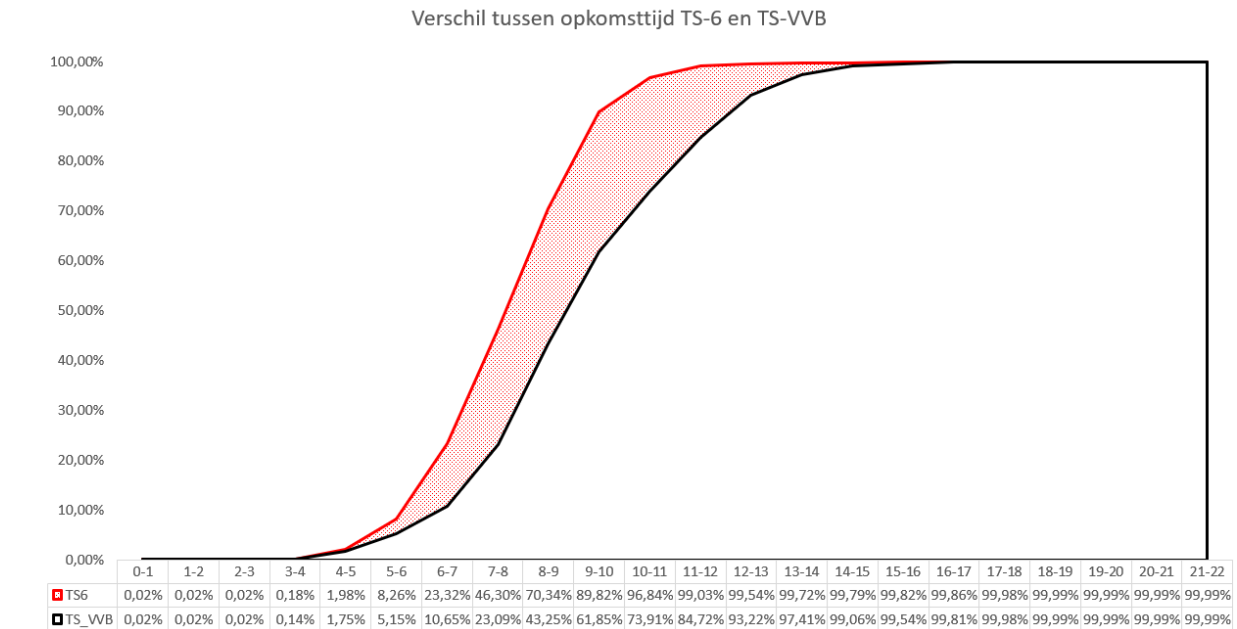
Als dit eveneens wordt vertaald naar een S-curve, zien we een verschil t.o.v. de eerste berekening. Immers, pas bij aankomst van de tweede TS is er sprake een volledige bezetting van 6 personen die is gekoppeld aan een basiseenheid.

Dekkingsgrafiek snelheid 1e TS met variabele voertuigbezetting

Door zowel S-curve van de eerste grafiek waarin is uitgegaan van de basiseenheid TS 6 als van de S-curve uit de tweede grafiek die uitgaat van samengesteld uitrukken in één grafiek weer te geven, ontstaat zicht op zowel het theoretisch optimaal haalbare resultaat als het theoretische behoudende resultaat. In ruimte tussen de S-curves ligt de geprognosticeerde opkomsttijd van de brandweer.

Dekkingsgrafiek verschil opkomsttijd TS 6 en variabele voertuigbezetting

2.3.1 Capaciteit

De capaciteit voor het leveren van slagkracht en grootschalige en of langdurige inzetten valt ook onder de basisbrandweezorg. Daarmee wordt gesteld dat niet alleen de opkomstsneldheid van de eerste autospuiter van belang is, maar ook de aanwezigheid van voldoende menskracht en materieel om slagkracht te kunnen leveren en of een inzet langdurig vol te kunnen houden. Capaciteit houdt ook verband met het kunnen zorgdragen voor aflossing bij langdurige inzet.

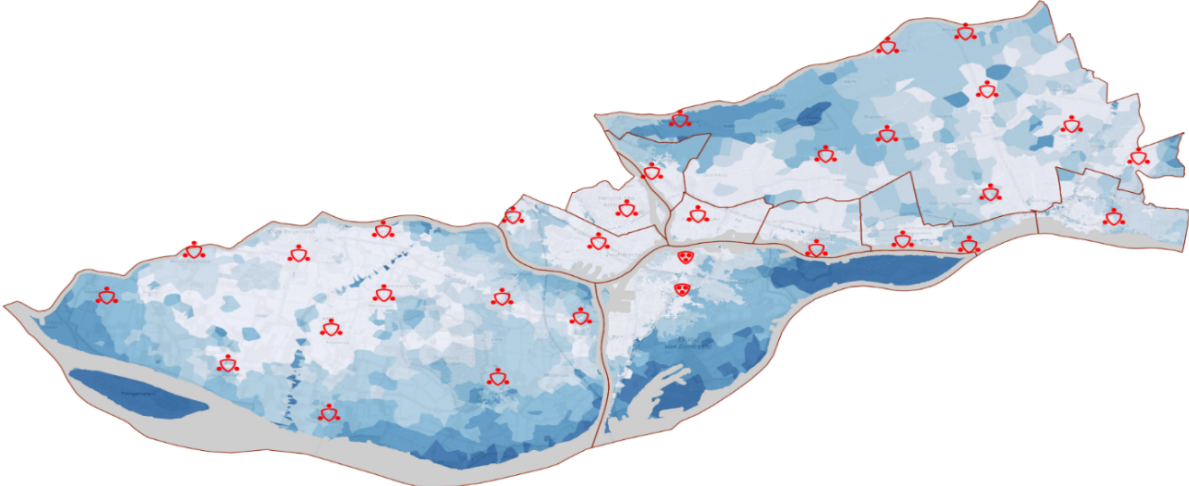
Slagkracht

Slagkracht is het vermogen om meerdere basiseenheden ter plaatse te krijgen indien dit noodzakelijk blijkt voor de bestrijding van een incident. De standaard die hiervoor geldt is de inzet van maximaal 3 tankautosputten én een bijzonder voertuig onder de leiding van een officier van dienst. Inzet met meer dan 3 basiseenheden valt onder het grootschalig en bijzonder optreden (GBO).

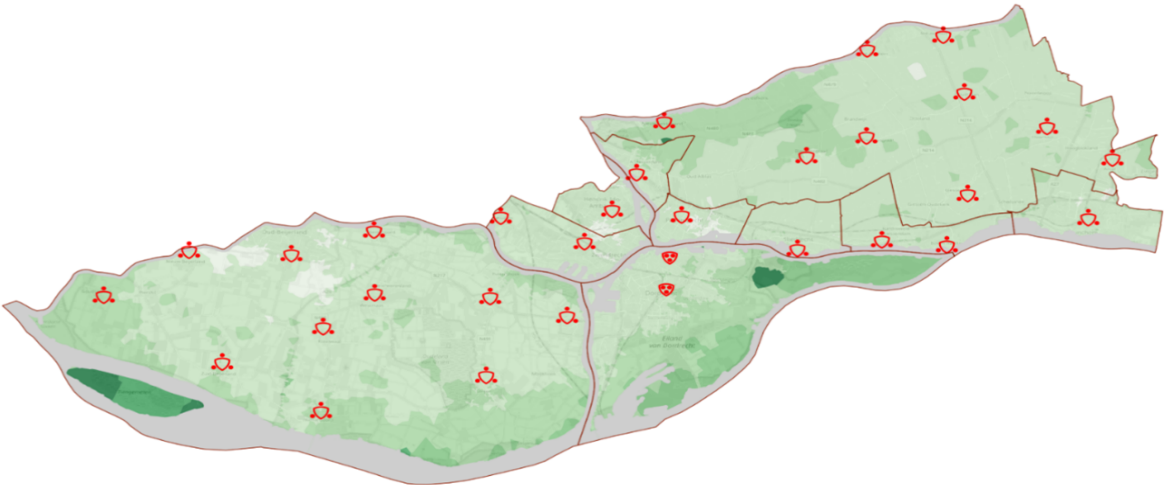
De slagkracht wordt gemeten aan de hand van het vermogen om 3 tankautosputten ter plaatse te krijgen binnen 15 minuten. Door naast het berekenen van de opkomsttijd van de eerste basiseenheid ook die van de tweede en derde basiseenheid te berekenen, ontstaat inzicht in de capaciteit die de brandweer heeft voor het leveren van slagkracht en grootschalige en of langdurige inzetten.

De volgende afbeelding geeft zicht op hoeveel autosputten er binnen 15 minuten ter plaatse kunnen zijn en waar.

Overzicht slagkracht (aantal TS-en in 15 minuten)

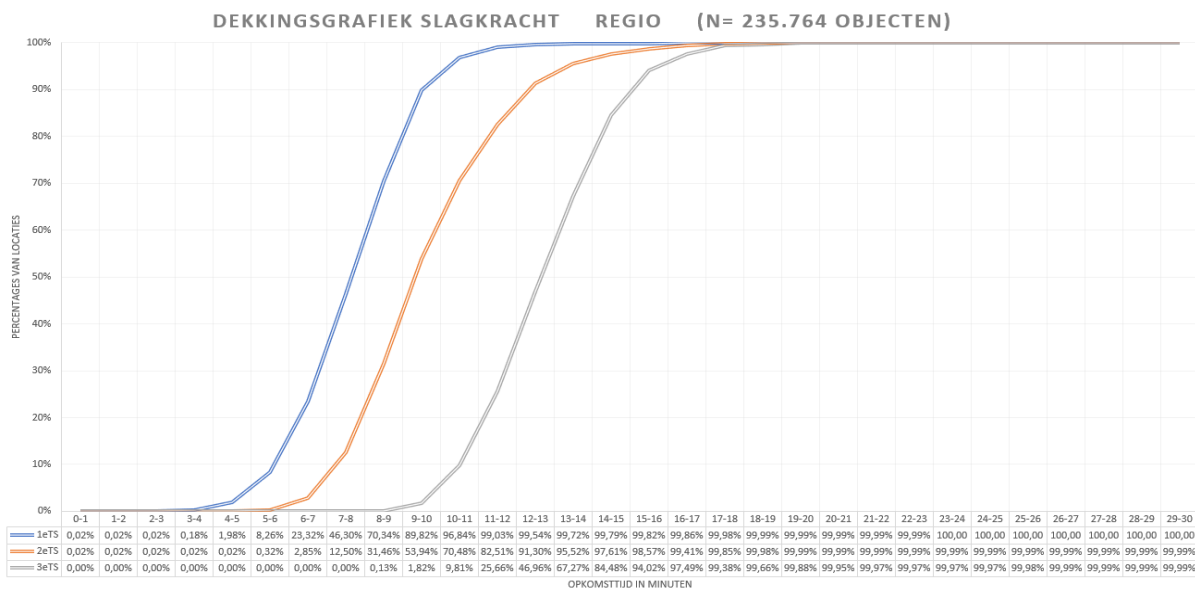

Overzicht slagkracht (opkomst drie tankautospuiten in minuten)

Om het overzicht te kunnen relateren aan het aantal objecten in de regio is de prognose van de opkomst in een S-curve weergegeven.

S-curve grafiek voor slagkracht

Grootschalige en bijzonder optreden (GBO) en langdurige inzetten

Bij inzet van meer dan drie basiseenheden spreken we van grootschalig optreden. Dit kan plaatsvinden in de eigen regio, maar ook op aanvraag buiten de eigen regio. Gebaseerd op de Visie GBO³ dient iedere regio voldoende capaciteit te hebben om een basispeloton bestaande uit vier basiseenheden en een pelotonscommandant te kunnen leveren voor bijstand in een andere regio.

Bij een GBO inzet binnen de eigen regio wordt het principe van vrije instroom gehanteerd. Eenheden stromen in op basis van de kazerne volgordetabel die is gebaseerd op interregionale operationele grenzen. Vanaf een inzet met drie tankautospuiten wordt vanuit een 'brandweeractiecentrum' de restdekking beoordeeld en eventuele herbezetting gecoördineerd. De herbezetting vindt plaats door middel van het kazerneren van een basiseenheid op een inmiddels ingezette post gedurende de tijd dat deze post is ingezet. De spreiding is altijd zo gekozen dat op nieuwe meldingen steeds kan worden voldaan aan de uitgangspunten die gelden voor de gebiedsgerichte opkomsttijden. Ter borging van de continuïteit van de (basis)brandweertzorg als geheel is een continuïteitsplan opgesteld. Het continuïteitsplan is opgenomen als bijlage 3 van dit dekkingsplan.

Voor GBO buiten de regio geldt een vaste pelotonssamenstelling⁴. Hiervoor zijn vier basisplus posten geselecteerd die met de tweede tankautospuiter van hun post een peloton formeren. De dienstdoende officier van dienst 'Piket Oost' treedt op als pelotonscommandant. Voor grootschalig brandweeroptreden buiten de regio geldt een opkomsttijd op de regiogrens van maximaal 60 minuten en een inzetijd van maximaal 8 uur. Door het inzetten van de tweede autospuiter blijft de basisdekking binnen de eigen regio op gelijke sterkte.

³ Visie Grootschalig Brandweeroptreden, september 2018 (vastgesteld Raad Brandweercommandanten september 2018)

⁴ Zie Doorontwikkeling Grootschalig Brandweeroptreden visie 2.0 (betreft 1 pelotonscommandant en 4 tankautospuiter)

Deelnemende posten aan basispeloton brandweer
Oud Beijerland
Zwijndrecht
Hendrik Ido Ambacht
Gorinchem
Papendrecht (reserve)

2.4.1 Paraatheid

Paraatheid gaat over de mate waarin de brandweer volgens plan beschikbaar is (paraat kan zijn). Paraatheid wordt beïnvloed door de mate van beschikbaarheid, gelijktijdigheid en restdekking. De paraatheid is niet constant maar wisselt. De kans op verminderde paraatheid is het grootst op de basisposten.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid is de mate waarin de brandweer voldoende gekwalificeerd personeel en goed werkend materieel ter beschikking heeft om incidenten te kunnen bestrijden. De personele beschikbaarheid van alle posten wordt 24/7 gemonitord. Op de beroepsposten en de basis+ posten is de personele beschikbaarheid geborgd. Naast een tweede tankautospuiter die de materiele continuïteit borgt, zijn roosters of consignatiemodellen beschikbaar om de personele capaciteit te borgen. Voor de basisposten die uitsluitend met vrijwilligers en een vrije instroom werken, geldt dat met name op werkdagen en op zaterdag sprake kan zijn van verminderde- en op momenten onvoldoende personele beschikbaarheid. Bij onvoldoende personele beschikbaarheid wordt de post buiten dienst gesteld. Hierdoor wordt automatisch de eerstvolgende dichtstbijzijnde post gealarmeerd en gaat er geen kostbare tijd verloren. Een overzicht met het nagestreefde beschikbaarheidspercentage per post is opgenomen in bijlage 4 van dit dekkingsplan.

Gelijktijdigheid

We spreken van gelijktijdigheid wanneer de meldkamer een beroep wil doen op een post die reeds is ingezet. Dit levert feitelijk een verminderde paraatheid op omdat een andere basiseenheid moet worden gealarmeerd dan de snelste eenheid omdat deze reeds is ingezet. Door de kans hierop in te schatten of te berekenen ontstaat inzicht in de kwaliteit van de dekking. Voor de berekening van gelijktijdigheid is geen kader beschikbaar. Dit wordt daarom kwalitatief beschreven.

Valide data over gelijktijdigheid over meerdere jaren is lastig uit de beschikbare systemen te achterhalen. Op basis van niet gevalideerde data is de schatting dat dit ongeveer 50 maal per jaar voorkomt. De helft (25) van de gevallen is een post reeds ingezet voor een andere prio 1 met brandclassificatie waarvan ca. 12 in een gebouw.

Restdekking

Bij langdurige en of grootschalige inzet van de brandweer kan het aantal ingezette of in te zetten eenheden groot zijn. Hierdoor kan er sprake zijn van een verminderde dekking in de regio. Om deze verminderde dekking op te vangen zijn beheersmaatregelen maatregelen op post- en regionaal niveau van toepassing.

Overzicht beheersmaatregelen langdurige inzetten

Waar	Wat	Beheersmaatregel restdekking
Beroepsposten Dordrecht Leerpark Dordrecht Noordendijk	Tijdens (duik)oefeningen (dag) en tijdens inzet incident.	Waarneming 1 ^e uitruk door dagdienstpersoneel. Waarneming 1 ^e uitruk door vrijwilligers.
Basis+ posten Oud-Beijerland Zwijndrecht Hendrik-Ido- Ambacht Papendrecht Alblasserdam Sliedrecht Gorinchem	Tijdens inzet eerste tankautospuut	De 2 ^e tankautospuut beschikbaar als minimaal TS-variabel.
Regionaal (beroeps, basis+ en basisposten)	Vanaf de inzet van drie basiseenheden binnen de regio.	Coördinatie op het borgen van voldoende restdekking vanuit de sectie brandweer.
Regionaal	Interregionale bijstand (basis peloton)	2e tankautospuut beschikbaar als minimaal TS-variabel.

2.5.1. Werkdruk

Werkdruk kan een belasting vormen voor een normale taakuitvoering. Zeker bij vrijwilligers die naast hun brandweertaken een vaste baan hebben of een eigen bedrijf runnen. Daarmee kan werkdruk ook van invloed zijn op de paraatheid. Werkdruk kan meerdere oorzaken hebben en op meerdere manieren individueel of binnen een gehele post worden ervaren. Evengoed kan werkdruk van tijdelijke aard zijn of structureel. Er bestaan geen normen voor het meten van werkdruk.

Om structurele werkdruk inzichtelijk te krijgen wordt allereerst gekeken naar het aantal alarmeringen die een post heeft.

Tabel met uitrukoverzicht

Bureau Operationele Voorbereiding - Melding en Alarmering. Bron: GMS Archief

* Er kan kunnen kleine afwijkingen zijn in de totalen

Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel

Een andere manier om gevalideerd iets over werkdruk te weten te komen is het 4-jaarlijks belevingsonderzoek repressief personeel. Daarbij moet opgemerkt worden dat de uitkomst hiervan niet te herleiden is naar individuele posten. Uit het laatstgehouden onderzoek in 2021⁵ is het volgende regionale beeld hierover naar voren gekomen:

"Aangegeven wordt dat men zich fit en sterk voelt (84%). Het werk wordt niet fysiek of emotioneel als zwaar ervaren, de combinatie met privéleven wordt als goed ervaren (89%)".

Vanuit de klankbordgroep repressief personeel is aangegeven dat de werkdruk die wel ervaren wordt is te relateren aan het plichtsbesef om de post in dienst te houden. Met de introductie van het monitoringsysteem is zichtbaar of er nog voldoende collega's zijn om de functie(s) die men heeft te vervangen. Op het moment dat men ziet de laatste te zijn, komt het voor dat men het gevoel heeft (sociaal) gegijzeld te zijn om te voorkomen dat de post wegens onderbezetting buiten dienst moet worden gesteld.

⁵ Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel Regionaal beeld 2021 Zuid-Holland-Zuid

Psychische of geestelijke belasting

Een laatste manier om iets over de werkdruk te kunnen zeggen is de psychische of geestelijke belasting van het uitrukpersoneel van een post. Bij inzetten die een forse impact (kunnen) hebben zoals branden of ongevallen met dodelijke afloop of gebeurtenissen met eigen personeel van een post, wordt een beroep gedaan op een team wat is getraind om collegiale opvang en hulp te bieden. De frequentie waarmee een post hiervan gebruik maakt een post kan als werkdruk worden ervaren.

Tabel gebruik van TCO per post

Postnaam	2021	2022
Goudswaard		
Nieuw-Beijerland	1	1
Zuid-Beijerland	1	1
Oud-Beijerland	1	
Numansdorp		
Klaaswaal		1
Heinenoord		1
Mijnsheerenland / Westmaas		
Strijen		1
Maasdam / Puttershoek		1
's-Gravendeel	1	1
Heerjansdam		
Zwijndrecht		
Hendrik Ido Ambacht		1
Dordrecht-Noordendijk		
Dordrecht-Leerpark		
Alblasserdam	1	2
Nieuw-Lekkerland		
Papendrecht		2
Sliedrecht		1
Bleskensgraaf	1	
Brandwijk		
Groot-Ammers		
Langerak/Nieuwpoort		1
Goudriaan		
Hardinxveld-Neder		
Hardinxveld-Boven		
Giessenburg	1	
Hoornaar/Noordeloos		
Gorinchem	3	2
Arkel		

Hoofdstuk 3 Dekking beoordelen

Processtap 3

3.0 Inleiding

Na de inrichting van de brandweer en de te verwachte prestatie in de vorige hoofdstukken te hebben beschreven, beschrijft dit hoofdstuk de derde processtap. In deze processtap beoordelen we de repressieve dekking aan de hand van kaders die hiervoor zijn opgenomen in de landelijke handreiking en of zijn meegegeven namens het algemeen bestuur.

3.1.1 Doel en werkwijze

Het doel is een oordeel te geven over de prestaties van de brandweer. Voor het beoordelen van de snelheid is een normenkader vanuit de landelijke handreiking beschikbaar. Voor de beoordeling van de factor snelheid wordt gebruik gemaakt van een beoogd of concept kader. Dit kader is nog in ontwikkeling maar geeft voor nu voldoende houvast. Er zijn geen beoordelingskaders voor paraatheid en werkdruk. Deze worden kwalitatief beschreven. De beoordeling als geheel moet inzicht geven in hoeverre de brandweer voldoet aan alle wettelijke kaders en bestuurlijke wensen.

3.2.1 Categorische indeling van gebieden en gebiedsgerichte opkomsttijden

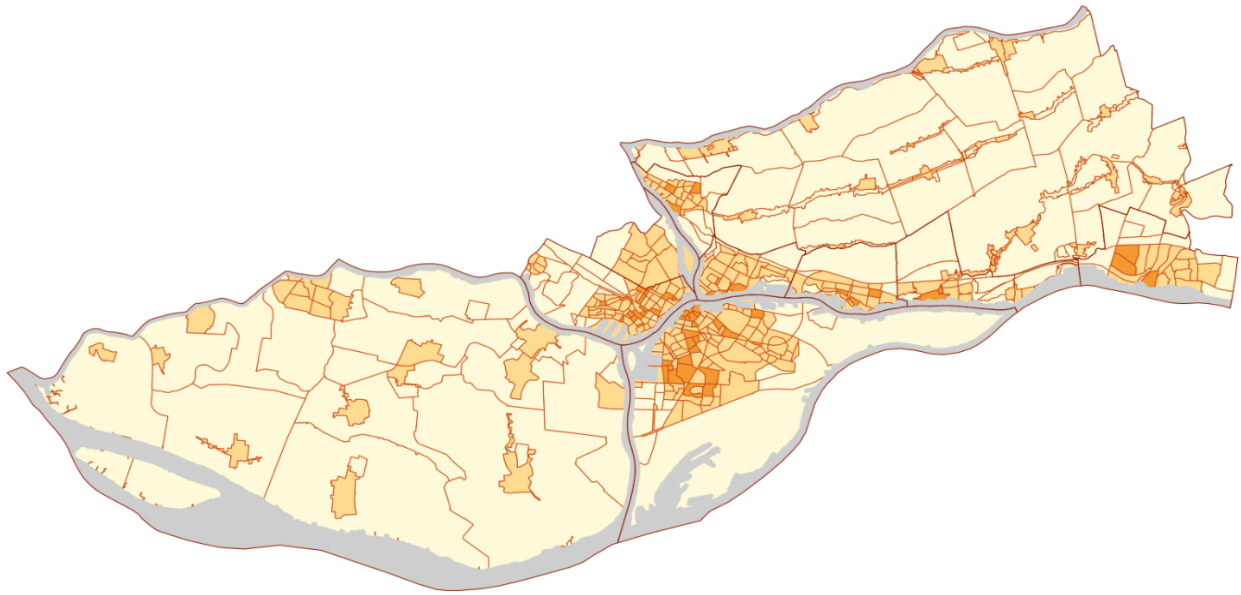
De landelijke handreiking stelt dat het verzorgingsgebied van de regio een gebiedsindeling heeft die is gebaseerd op de wijk en buurtindeling van het CBS. Afhankelijk van de dichtheid van aanwezige adressen per km² en bepaalde bouwtypen die de buurt of wijk een overheersend karakter geeft, valt een gebied in categorie I, II of III. Per categorie is een referentiewaarde voor de opkomsttijd van de brandweer vastgesteld met een bandbreedte.

Afbeelding categorische indeling van gebieden, referentiewaarden en bandbreedte

Categorie I	<ul style="list-style-type: none"> • Oude binnensteden • Gebouwen voor slapende niet zelfredzame personen • Portiekwoningen • Woongebouwen met vloerhoogte boven de 20 meter 	Referentiewaarde 7 minuten Bandbreedte 4-10 minuten
Categorie II	<ul style="list-style-type: none"> • Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen 	Referentiewaarde 10 minuten Bandbreedte 7-13 minuten
Categorie III	<ul style="list-style-type: none"> • Verspreid liggende woningen • Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie) 	Referentiewaarde 15 minuten Bandbreedte 12-18 minuten

Wanneer we deze gebiedscategorisering projecteren op het verzorgingsgebied van de regio levert dit het volgende beeld op.

Kaart Gebiedsgerichte Opkomsttijden

- **Categorie I** Referentiewaarde 7 minuten, bandbreedte 4-10 minuten
- **Categorie II** Referentiewaarde 10 minuten, bandbreedte 7-13 minuten
- **Categorie III** Referentiewaarde 15 minuten, bandbreedte 12-18 minuten

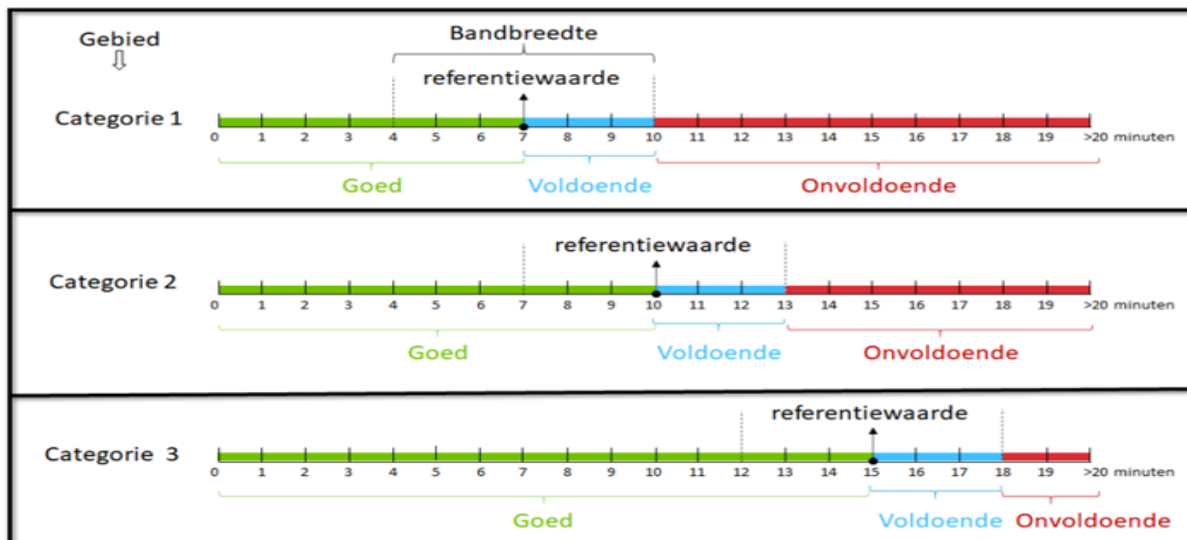
Vrijwel alle bebouwde gebieden vallen in gebiedscategorie II met een referentiewaarde van 10 minuten. De (oude) stadskernen en gebieden met veel hoogbouw vallen onder categorie I met een referentiewaarde van 7 minuten. De overige (landelijke) gebieden vallen onder categorie III en is de referentiewaarde 15 minuten.

Op deze -op het CBS gebaseerde- indeling is voor categorie II en III een extra toets gedaan op de aanwezigheid van bijzondere en risicovolle objecten. Hieronder vallen bijzondere woongebouwen zoals portiekwoningen, objecten met een woonverblijf boven de 20 meter en objecten waar permanente zorg plaatsvindt en tevens wordt geslapen (ziekenhuizen, verpleeg en zorginstellingen/ -gebouwen). Dit is gedaan om te kunnen beoordelen of de aanwezigheid van dergelijke objecten een opwaardering naar een hoger categoriegebied zouden rechtvaardigen. Hieruit komt dat een aantal categorie II gebieden zijn opgewaardeerd. Deze gebieden zijn in het bovenstaand grafisch overzicht van de gebiedsgerichte opkomsttijden verwerkt en ingekleurd als categorie I.

Op basis van de grafische weergave van de gebiedscategorieën wordt duidelijk welke referentiewaarde geldt voor welk gebied van de regio. Deze werkwijze leidt ertoe dat de opkomsttijd per gebied kan worden beoordeeld en kan worden vastgesteld of de huidige kazerneconfiguratie in de regio voldoet aan de uitgangspunten van de gebiedsgerichte opkomsttijden.

3.3.1 Beoordeling opkomsttijd (snelheid)

De beoordeling van de opkomsttijden vindt plaats aan de hand van een landelijk normenkader. Idealiter voldoet de brandweer op iedere plaats in de regio aan de referentiewaarde die geldt voor het gebied. In de volgende afbeelding is het normenkader opgenomen vanuit de landelijke handreiking.

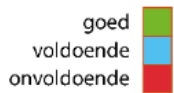
Het normenkader gaat naast de genoemde referentiewaarde per categorie uit van een bandbreedte. Hierdoor kan de opkomsttijd worden gekwalificeerd als goed, voldoende of onvoldoende.

Goed	Opkomsttijd lager dan- of gelijk aan de referentiewaarde
Voldoende	Opkomsttijd is hoger dan de referentiewaarde maar lager dan de maximale bandbreedte
Onvoldoende	Opkomsttijd is hoger dan de maximale bandbreedte. Aanvullende duiding van gebied is nodig op een aandachtspuntenlijst. Objecten worden nader beschouwd en zo nodig worden aanvullende (preventieve) maatregelen genomen.

Voor de beoordeling wordt per buurt de mediaan van alle opkomsttijden voor alle objecten vergeleken met de norm. De opkomst van de brandweer voor het leveren van basisbrandweezorg wordt weergegeven in goed, voldoende en onvoldoende.

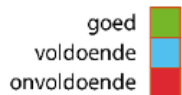
Wanneer het uitgangspunt wordt toegepast dat alle posten op ieder moment van de dag en dus bij iedere alarmering als basiseenheid uitrukt (TS6), dan kan de opkomsttijd (snelheid) overwegend als goed worden beoordeeld. In deze beoordeling is ook geen rekening gehouden met het gegeven dat de post Leerpark permanent volgens het kader Uitruk op Maat uitrukt.

Afbeelding kaart beoordeling dekking Gebiedsgerichte Opkomsttijden (alles TS 6)

Eenzelfde beoordeling voor de overheersende situatie overdag, waarbij het uitgangspunt is dat alle basisposten⁶ en de post Leerpark Dordrecht uitrukken met een variabele bezetting en er dus twee basiseenheden gealarmeerd zullen worden voor de maatgevende incidenten, geeft dit het volgende beeld.

Afbeelding kaart beoordeling dekking Gebiedsgerichte Opkomsttijden Variabele voertuigbezetting

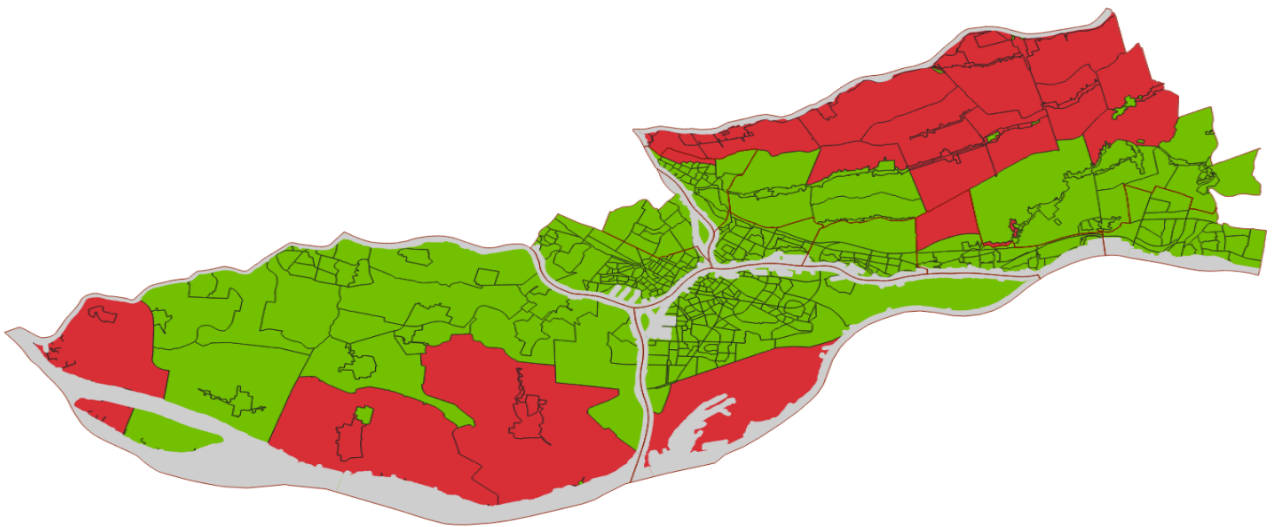
Deze situatie leidt ertoe dat er gebieden zijn die als onvoldoende worden beoordeeld.

⁶ Met uitzondering van de post Nieuw-Lekkerland.

Opkomst redvoertuigen

Voor de volledigheid is de opkomsttijd van redvoertuigen inzichtelijk gemaakt. Dit is gedaan op basis van de 18-minutennorm zodat inzicht wordt verkregen waar er dekking is met een redvoertuig binnen de wettelijke norm.

Afbeelding kaart beoordeling dekking Redvoertuig binnen 18 minuten

Aandachtspuntenlijst

Door de grafische weergave wordt duidelijk welke gebieden de brandweezorg als onvoldoende wordt beoordeeld. Conform de landelijke handreiking zijn deze gebieden beschreven op een zogenoemde aandachtspuntenlijst. Deze gebieden zijn afzonderlijk beoordeeld. Ook de categorie I objecten die buiten de opkomsttijd van de bandbreedte vallen, zijn ongeacht het gebied waarin ze gelegen aan deze de lijst toegevoegd.

De aandachtspuntenlijst wordt gedeeld met Risicobeheersing. Risicobeheersing bepaalt welke objecten kunnen worden meegenomen in de bestaande/ lopende brandveiligheid projecten en welke objecten op andere wijze aandacht krijgen. De aandachtspuntenlijst is in zijn geheel opgenomen als bijlage 5 van dit dekkingsplan.

3.4.1. Beoordeling capaciteit (slagkracht)

Slagkracht is naast snelheid van belang om slachtoffers te voorkomen en brand te kunnen beperken. We beoordelen dit aan de hand van een beoogd beoordelingskader dat in de handreiking is opgenomen. Hiervan is nog niet vastgesteld of dit kader voldoende aansluit op de dagelijkse praktijk.

De methodiek van het beoordelingskader is onder andere gerelateerd aan de brandveiligheidssituatie en de ontvluchtingsmogelijkheden in een gebouw. Ook dit (concept)kader gaat uit van referentiewaarden en bandbreedtes.

Afbeelding tabel beoordelingskader slagkracht

Risiconiveau	TS 1 (min)	TS 2 (min)	TS 3 (min)	RV (min)
Categorie I	4-10 (7)	6-12 (9)	8-12 (10)	4-10 (7)
Categorie II	7-13 (10)	12-18 (15)	Geen norm	Geen norm
Categorie III	12-18 (15)	Geen norm	Geen norm	Geen norm

Voor categorie I gebieden geldt de normering voor de 1^e, 2^e en 3^e tankautospuit. Ook voor het redvoertuig geldt hier een tijdnorm. Voor categorie II geldt de normering voor de 1^e en de 2^e tankautospuit. Bij categorie 3 is alleen de tijd van de 1^e autospuit genormeerd en is daarmee gelijk aan de opkomst van de 1^e autospuit. De afspraak is gemaakt hiervan geen grafische weergave op te nemen maar het aantal buurten in beeld te brengen waar overschrijdingen van toepassing zijn.

Tabel Beoordeling grootschalig basisoptreden

Categorie	Capaciteit	Onder referentiewaarde	Tussen referentiewaarde - bandbreedte	Boven bandbreedte	Aantal buurten
CAT I	1e TS	15	40	4	59
	2e TS	25	30	4	
	3e TS	2	19	38	
	RV	6	36	17	
CAT II	1e TS	278	35	0	313
	2e TS	307	6	0	
	3e TS				
CAT III	1e TS	168	2	0	170
	2e TS				
	3e TS				
				Totaal aantal buurten	542

In categorie I zien we een forse (64%) overschrijding van de opkomsttijd van de 3^e TS. De concentratie van buurten waar de 3^e TS boven de bandbreedte arriveert bevinden zich in Dordrecht. De verklaring hiervoor is tweeledig. Als eerste de geografische ligging van deze buurten ten opzichte van de standplaatsen van een 3^e TS. Als tweede is de huidige organisatorische situatie van de posten in Dordrecht een verklaring. Voor de laatstgenoemde loopt reeds een onderzoek naar passende organisatiewijzigingen. Een overzicht van categorie I buurten waar de 3^e TS buiten de bandbreedte arriveert is opgenomen in bijlage 6 van dit dekkingsplan.

Voor grootschalig brandweeroptreden buiten de regio geldt een opkomsttijd op de regiogrens van maximaal 60 minuten op de regiogrens. Hieraan kan worden voldaan.

3.5.1 Beoordeling paraatheid

Voor de beoordeling van paraatheid zijn geen kaders en wordt beschrijvend gedaan.

Beschikbaarheid

In de hoog-risicogebieden zijn de beroepsposen en de basis+ posen gesitueerd. Hier is de beschikbaarheid goed en de paraatheid voldoende geborgd. In de kleinere plaatsen en de landelijke gebieden waar de basisposen zijn gelegen, kunnen problemen ontstaan ten aanzien van de beschikbaarheid van voldoende personeel. Op de basisposen kan de beschikbaarheid van vrijwillig personeel (sterk) fluctueren. Al zo'n 10 jaar geleden is begonnen met het digitaal registreren van beschikbaarheid en zijn de -soms tijdelijke problemen rondom de beschikbaarheid van bepaalde posen bekend. Op enkele posen kan het voorkomen dat de beschikbaarheid van vrijwillig brandweerpersoneel dermate laag is dat de paraatheid tijdelijk wegvalt. Daar staan beheersmaatregelen tegenover die de totale paraatheid en daarmee het niveau van de basiszorg in de gehele regio voldoende moeten borgen. In onderstaand overzicht is de beoordeling én de beheersmaatregelen weergegeven.

Tabel beoordeling paraatheid en toegepaste beheersmaatregel.

Postsoort	Beoordeling	Beheersmaatregel
Beroepsposen Dordrecht Leerpark (UoM) Dordrecht Noordendijk (TS 6)	Goed	Vast dienstrooster
Basis+ posen Oud Beijerland Zwijndrecht Hendrik Ido Ambacht Papendrecht Alblasserdam Sliedrecht Gorinchem Basispost Nieuw Lekkerland	Goed	Combinatie van vrije instroom en consignatie. Paraatheid wordt gemonitord met het pagersysteem van PreCom met opkomstbevestiging.
Basisposen Goudswaard Nieuw-Beijerland Zuid-Beijerland Numansdorp Klaaswaal Heinenoord Mijnsheerenland / Westmaas Strijen Maasdam / Puttershoek 's-Gravendeel Heerjansdam Bleskensgraaf Brandwijk Groot-Ammers Langerak/Nieuwpoort Goudriaan Hardinxveld-Neder Hardinxveld-Boven Giessenburg Hoornaar/Noordeloos Arkel	Soms onvoldoende	Buiten dienststelling wanneer post niet kan voldoen aan het UoM principe. Dubbele alarmering ma-za tussen 06:00 uur en 18:00 Paraatheid wordt gemonitord met het pagersysteem van PreCom met opkomstbevestiging.

Voor de brandweezorg als geheel is een instandhoudingsplan opgesteld. Hierin is planmatig vastgelegd hoe de kwaliteit van de brandweezorg zo lang mogelijk op het

hoogst mogelijk niveau wordt gehouden. Dit instandhoudingsplan is opgenomen als bijlage 7 van dit dekkingsplan.

Gelijktijdigheid

Gelijktijdigheid van meldingen voor een gebouwbrand komt weinig voor. Uit de beoordeling van de slagkracht blijkt dat een autospuit van een naburige post veelal binnen de daarvoor geldende normen aanwezig kan zijn. Dit onderschrijft de noodzaak van het in standhouden van een fijnmazig netwerk van brandweerposten.

Restdekking

Het verzorgen van de restdekking is voldoende geborgd. Vanaf de kwalificatie grote brand binnen de regio is de sectie brandweezorg operationeel en vindt coördinatie plaats op het borgen van voldoende restdekking. De fijnmazigheid van posten en de aanwezigheid van een tweede autospuit op de basis+ posten bieden voldoende potentieel hiervoor.

3.6.1 Beoordeling werkdruk

Uit analyse van het aantal uitrukken per post blijkt niet dat er buitenproportionele werkdruk bestaat. Neemt niet weg dat er enkele posten zijn die grenzen gaan benaderen van wat vrijwilligers aan uitrukken kunnen afhandelen naast hun reguliere werk. Hiernaar loopt reeds een onderzoek en dit blijft de komende periode gemonitord. Aandachtspunt op het gebied van werkdruk ligt op het in stand houden van de paraatheid van basisposten en enkele basis+ posten.

3.7.1 Conclusies en aanbevelingen regionaal beeld dekkingsplan

Conclusie

1. De Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid beschikt met haar 31 brandweerposten over een fijnmazig netwerk en een goede dekking. Van de 542 buurten scoren er -rekening houdend met de inzet van variabele voertuigbezetting-15 buurten boven de bandbreedte. Daarmee sluit de basisbrandweezorg goed aan op het (brand)risicoprofiel van de regio.
2. Vanuit de praktische benadering, waarbij door het toepassen van het concept Uitruk op Maat een meer realistisch beeld ontstaat van de werkelijke situatie, is de conclusie dat de opkomst van de brandweer voor het bieden van basisbrandweezorg voor ruim 80% van alle objecten binnen de 11 minuten kan worden geprognosticeerd. Daarbij ontstaan tegelijkertijd wel een aantal aandachtsgebieden die op basis van de nieuwe dekkingsplansystematiek in een hoog risicogebied vallen en als onvoldoende gekwalificeerd zijn. Deze dienen te worden opgelost.
3. Van objecten met een overschrijding (zie bijlage 5 van dit dekkingsplan) moet worden onderzocht welke objecten in aanmerking komen voor aansluiting op reeds bestaande brandveiligheidsprogramma's of welke aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden die bijdragen aan een goed brandveiligheidsniveau. Hierin dient de afdeling Risicobeheersing een regierol te pakken. Dit moet leiden tot minder incidenten, maar beïnvloed niet de operationele prestatie, ofwel, tijdoverschrijding kan niet worden opgelost door (brand)preventieve maatregelen.
4. Het grootste risico voor de continuïteit van een goede dekking van de basis brandweezorg wordt veroorzaakt door een verminderde paraatheid. Met name op de

basisposten komt het met enige regelmaat voor dat beperkte paraatheid leidt tot het

buitendienst stellen van een voertuig. Het paraatheidsmonitoringssysteem helpt om hier tijdig op bij te sturen maar kan het niet voorkomen. Daarnaast kan monitoring leiden tot het ervaren van werkdruk omdat vrijwilligers vanuit betrokkenheid en plichtsbesef zich 'gegijzeld' voelen om de paraatheid te kunnen garanderen.

5. Op het gebied van slagkracht is de score onvoldoende. De nuance die hierbij past is dat dit oordeel is gebaseerd op een beoogd beoordelingskader waarvoor een wetenschappelijke onderbouwing ontbreekt. De problemen ten aanzien van het kunnen leveren van de beoogde slagkracht concentreert zich voornamelijk in de gemeente Dordrecht. De oorzaak hiervan is voor een deel geografisch, maar ligt voornamelijk op het organisatorische vlak.

Aanbevelingen

1. Pak de problematiek van de verminderde paraatheid aan om de druk en de ervaren belasting op de (basis)posten te verminderen. Organiseer ondersteuning vanuit de dagdienstorganisatie op posten die basiszorg bieden in gebieden waar deze nu niet binnen de bandbreedte gerealiseerd kan worden.
2. Bespoedig het onderzoek naar de werking en de beroepsorganisatie van de brandweerposten in Dordrecht. Bedenk mogelijkheden en implementeer modellen die effectief kunnen bijdragen aan een verbetering van de basisbrandweezorg en het optimaliseren van de slagkracht.
3. Stel als afdeling Risicobeheersing een programma/ plan op waarin wordt bepaald hoe objecten en gebieden die een tijdsoverschrijding hebben op de bandbreedte van de opkomsttijden, beoordeeld gaan worden op een goed brandveiligheidsniveau en de noodzaak van aanvullende maatregelen.

4. Dekkingsplan vaststellen

Processtap 4

Dit dekkingsplan (2024-2027) is opgesteld aan de hand van de herziene handreiking versie 3.0 landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen. Een dekkingsplan op basis van de nieuwe systematiek geeft een realistisch beeld van de prestaties die van de brandweer verwacht mogen worden bij brand in gebouwen. Daarbij is niet alleen de snelheid van de eerste basiseenheid bepalend, maar wordt ook de slagkracht inzichtelijk gemaakt door aan te geven binnen welke tijd er 3 eenheden op een locatie kunnen zijn. Verder geeft de nieuwe methodiek inzicht in de paraatheid en werkdruk van de brandweer.

Gebieden en of objecten waar de prestaties van de brandweer niet aan de norm voldoen zijn inzichtelijk gemaakt en op een aandachtspuntenlijst geplaatst. Hier zal de brandweer inzetten op extra preventieve- en preparatieve maatregelen. Dit alles biedt meer informatiewaarde voor het bestuur en daarmee een betere basis voor verantwoording en besluitvorming.

De handreiking gaat uit van gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO). Deze systematiek is nog niet opgenomen in de regelgeving. Het ministerie van J&V heeft de systematiek wel al omarmd en met een brief bevestigd deze in de Wet op te zullen nemen. In dezelfde brief vraagt de minister de veiligheidsregio's hun dekkingsplannen, voor zover nog niet gedaan, vóór 31 december 2023 op basis van de handreiking te actualiseren.

Vooruitlopend op de wetsaanpassing is dit dekkingsplan opgesteld en het bestuur gevraagd het dekkingsplan vast te stellen. Mocht de wetsaanpassing langer op zich laten wachten dan kan het bestuur gebruik maken van de mogelijkheid gemotiveerd af te wijken de vigerende normtijden tot het moment de wetsaanpassing gerealiseerd is. De vaststelling van dit dekkingsplan is op 9 december 2023. De implementatie in Q1 van 2024 met een looptijd tot 2028.

5. Uitvoering bijstellen

Processtap 5

Het bestuurlijk vastgesteld dekkingsplan zal in Q1 van 2024 geïmplementeerd worden. Onderdeel daarvan is uitvoering geven aan de aanbevelingen.

Het dagelijks beheer van het dekkingsplan ligt bij het bureau OPV. De afdeling brandweezorg zal zich inspannen om de kwaliteit van de brandweezorg hoog te houden en waar nodig initiatieven nemen bij te sturen en te verbeteren. Gedurende de beleidsperiode van het dekkingsplan zal de uitvoering ervan gemonitord worden en zal jaarlijks inhoudelijk worden gerapporteerd aan het algemeen bestuur over de uitvoering en de resultaten.

6. Dekking uitvoeren

Processtap 6

Aan de hand van het dekkingsplan wordt uitvoering gegeven aan- en gestreefd naar een adequate brandweezorg. Daarbij worden (nieuwe) eenduidige administratieve processen ingericht die relevant zijn voor- en inhoud kunnen geven aan het cyclische proces van de dekkingsplansystematiek.

Met zorgvuldige registratie van de gerealiseerde brandweezorg kunnen geleverde repressieve prestaties worden beoordeeld en worden gebruikt voor verbeter-, verander- en verantwoordingsdoeleinden. Dit zal (deels) gebeuren op basis van de systematiek die in hoofdstuk 7 wordt beschreven.

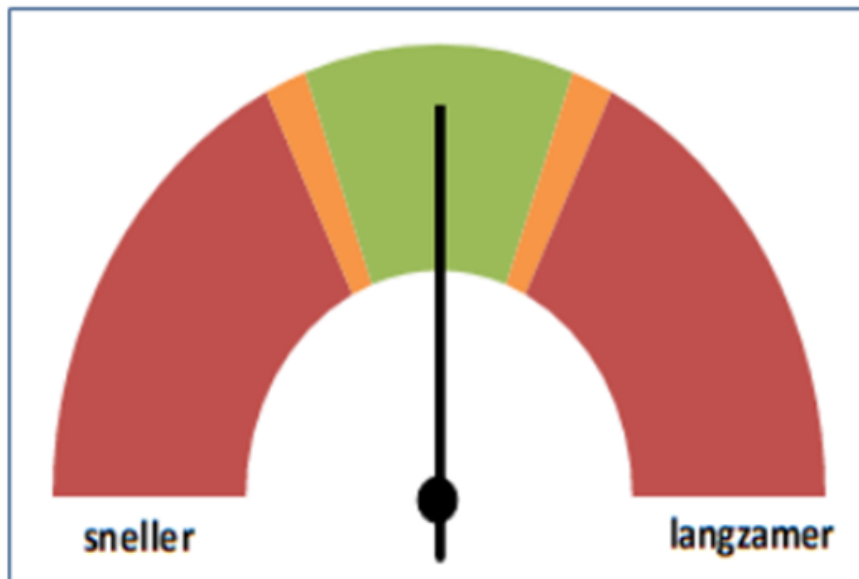
7. Uitvoering beoordelen

Processtap 7

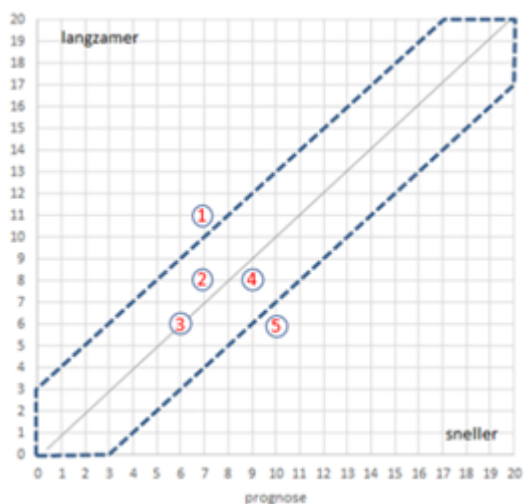
7.1.1 Methodiek

Voor het beoordelen van de in de praktijk gerealiseerde repressieve brandweezorg op basis van dit dekkingsplan wordt gebruik gemaakt van de Wilcoxon signed-rank test methodiek. Op basis van de berekeningen volgens deze methodiek kan met behulp van een dashboard het verschil tussen de prognose en de realisatie worden afgelezen.

De groene, oranje en rode vlakken zijn afhankelijk van de onzekerheidsmarge. Hoe meer metingen hoe kleiner het groene vlak zal worden. Gestreefd moet daarom worden om steeds een vergelijkbaar aantal metingen mee te nemen in de berekeningen. Als de wijzer in het groene vlak staat, dan voldoet de prognose ten opzichte van de realisatie en heeft de brandweer volgens plan gepresteerd.

Van ieder geregistreerd incident wordt de prognose en realisatie t.o.v. elkaar geplaatst in onderstaande diagram. Op de X-as wordt de prognose weergegeven en op de Y-as wordt de realisatie weergegeven. Als de prognose en realisatie precies overeenkomen, dan ligt het punt precies op de diagonaal. Dan komen prognose en realisatie dus precies overeen. Alle punten die binnen de blauwe stippellijnen vallen, beschouwen we als "binnen de verwachting". Dat is de bandbreedte van min 3 en plus 3 minuten. Wanneer een punt (ver) buiten de blauwe stippellijn valt, dan is dat een reden om dat incident nader te onderzoeken en een verklaring te geven voor het verschil.

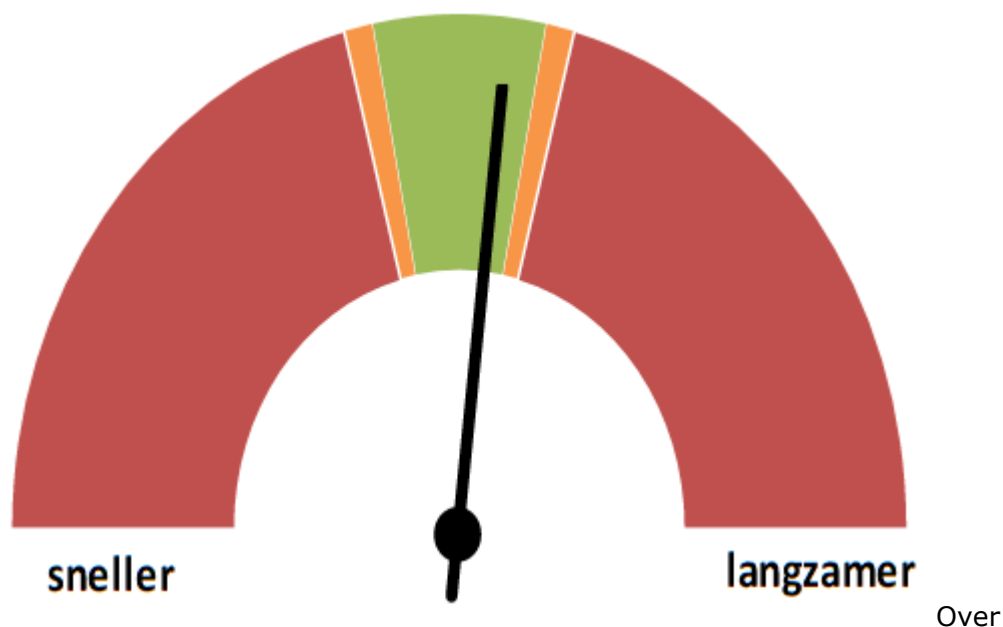

	Prognose	Realisatie	Resultaat
1	7	11	Langzamer (4 min)
2	7	8	Langzamer (1 min)
3	6	6	Gelijk
4	9	8	Sneller (1 min)
5	10	6	Sneller (4 min)

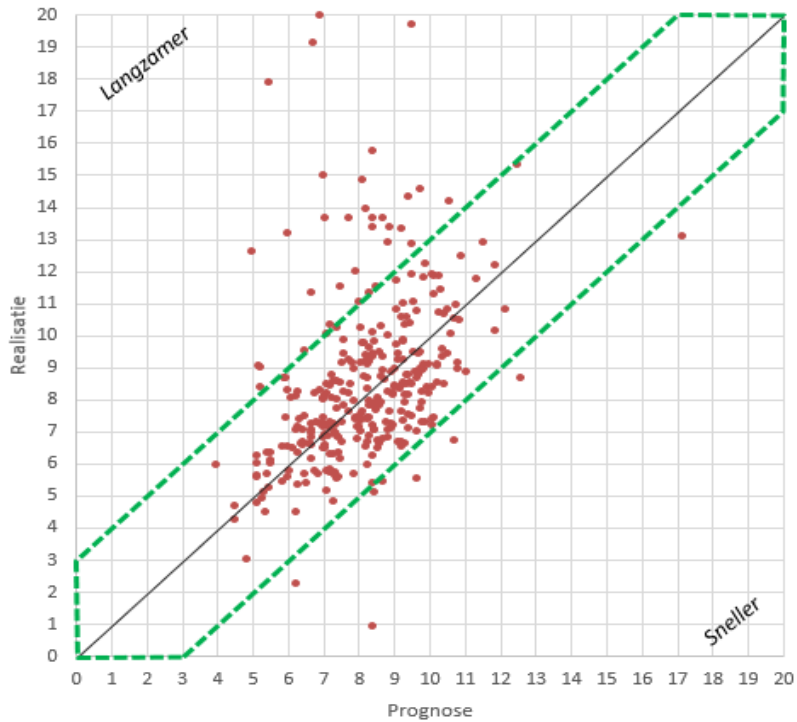
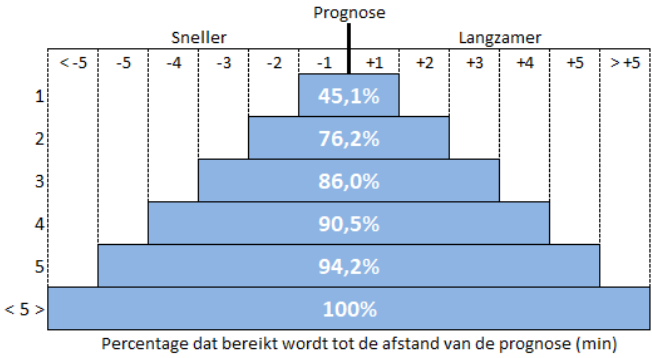
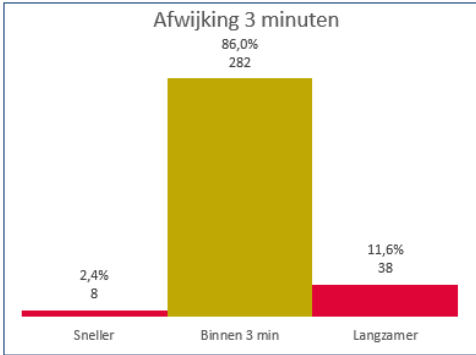
7.2.1 Resultaten 2022 en 2023 gebouwbrand

Als toets op de realiteitswaarde van dit dekingsplan is op alle gebouwbranden in 2022 en lopende het jaar 2023 een analyse uitgevoerd op de prognose en realisatie van de opkomsttijd volgens de nieuwe methodiek.

Hiervoor zijn 329 incidenten (prio 1 meldingen gebouwbrand geanalyseerd. Voor brandweer Zuid-Holland Zuid geeft dit het onderstaand beeld.

Uit dit resultaat kan worden afgeleid en dus worden beoordeeld dat de prognose van de opkomsttijden van de brandweer bij brand realistisch zijn gesteld. Uit de volgende tabel blijkt 86% een afwijking heeft die binnen de 3 minuten blijft van de geprognosticeerde opkomsttijd en daarmee binnen de bandbreedte blijft van de referentietijd. In de andere tabellen worden alle afwijkingen geregistreerd en gemodelleerd.

Voor de uitrukken die buiten de bandbreedte vallen zal altijd een verklaring gezocht en gelogd worden zodat zo mogelijk herhaling wordt voorkomen, (bestuurlijke) verantwoording kan worden afgelegd en eventuele trends kunnen worden ontwaard.

Bijlage:1

Samenvatting Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen

Het dekkingsplan brandweer ZHZ is tot stand gekomen aan de hand van een handreiking landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen. Deze handreiking is ontwikkeld en samengesteld vanuit het brandweerveld en middels een pilot in een 6-tal veiligheidsregio's getoetst aan de praktijk. Op basis van de opgedane praktijkervaring en een beoordeling door de Inspectie Justitie en Veiligheid zijn enkele aanpassingen in de handreiking doorgevoerd en is deze vastgesteld door het Veiligheidsberaad.

De landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen beoogt een landelijk uniforme werkwijze voor de brandweer. De systematiek is vastgelegd in een handreiking. Door dit toe te passen, kan de brandweer met het dekkingsplanproces meer recht doen aan de huidige praktijk. Dat doet zij door niet alleen inzicht te geven in de factor snelheid, maar ook in de factoren capaciteit, paraatheid en werkdruk. Naast een beschrijving van de systematiek in zeven processtappen, biedt de handreiking ook beoordelingskaders en rekenvoorschriften waardoor regionale dekkingsplannen vergelijkbaar worden. Deze samenvatting is opgesteld door het landelijke projectteam van de pilot.

Beoordelingskader

De landelijk uniforme systematiek bevat ook het Beoordelingskader Gebiedsgerichte Opkomsttijden. Samen bieden zij een betrouwbaar instrument dat de brandweer inzicht geeft in prognose en realisatie van de repressieve dekking, inclusief de motivatie van afwijkingen en flankerend beleid. Het kader wordt toegepast bij de beoordeling van de dekking. Hierin ligt de nadruk op de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid (TS6).

Dekkingsplanproces in zeven processtappen

Iedere veiligheidsregio is wettelijk verplicht om een dekkingsplan vast te stellen als onderdeel van de totale beleidscyclus (art. 14 WvR). De landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen helpt de brandweer met behulp van de volgende zeven processtappen om een dekkingsplan in te richten, door het algemeen bestuur te laten vaststellen en uit te voeren:

Processtap 1 - Dekking bijstellen

De brandweer maakt inzichtelijk of ontstane veranderingen of voorgenomen ontwikkelingen invloed hebben op de regionale dekking en zo ja, in welke mate. Het vorige bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan geldt hierbij als referentiekader. Dit levert een set van kaders, randvoorwaarden en uitgangspunten op die nodig zijn bij de beschrijving van de dekking in de volgende processtap.

Processtap 2 – Dekking beschrijven

Met behulp van de landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen beschrijft de brandweer de verwachte dekking in het verzorgingsgebied. Hiermee maakt de brandweer inzichtelijk waar zij repressief toe in staat is onder de gegeven omstandigheden. De beschrijving bevat minimaal de twee verplichte factoren snelheid en capaciteit. Daarnaast kan de brandweer de beschrijving aanvullen met de factoren paraatheid en werkdruk. Die laatste twee zijn niet verplicht, maar geven wel meer inzicht.

Processtap 3 - Dekking beoordelen

De brandweer toetst de verwachte repressieve dekking minimaal aan het Beoordelingskader Gebiedsgerichte opkomsttijden en het kader Grootschalig Brandweeroptreden en beoordeelt deze aan de hand van de factoren snelheid en capaciteit, eventueel aangevuld met paraatheid en werkdruk. Het resultaat is een beoordeling van de verwachte repressieve dekking. Op basis hiervan bepaalt de brandweer in hoeverre de dekking past binnen het wettelijk kader en de bestuurlijke wensen. De beoordeling wordt opgenomen in een concept-dekkingsplan, dat ook een voorstel voor aanvullende maatregelen kan bevatten.

Processtap 4 - Dekkingsplan vaststellen

Soms is het noodzakelijk de inrichtingsstappen een of meerdere keren te doorlopen om tot een dekkingsplan te komen dat optimaal binnen de wettelijke en regionale verwachtingen past. In het uiteindelijke dekkingsplan is helder geformuleerd welke onderwerpen met betrekking tot de repressieve brandweezorg wel zijn opgenomen en welke onderwerpen niet. De brandweer legt het uiteindelijke dekkingsplan ter besluitvorming voor aan het algemeen bestuur, vraagt het dekkingsplan vast te stellen en daarmee opdracht te verlenen tot uitvoering. Het resultaat is een bestuurlijk vastgesteld dekkingsplan, inclusief de opdracht tot uitvoering door de brandweer.

Processtap 5 - Uitvoering bijstellen

Het vastgestelde dekkingsplan vormt het vertrekpunt voor de uitvoering. De implementatie bestaat onder meer uit de aanpassing van het meldkamersysteem, (her)positionering van de voertuigen en aanpassing van de bezetting en de roosters. Het resultaat is een repressieve brandweerorganisatie die volgens de afspraken in het dekkingsplan is ingericht.

Processtap 6 - Dekking uitvoeren

De brandweer richt zich op de realisatie van de gemaakte prestatieafspraken en de uitvoering van de dekking. Dit gaat over alarmeren, uitrukken, ter plaatse komen en hulpverlening aan mens en dier. Tijdens de uitvoering registreert de brandweer de gerealiseerde dekking volgens de rekenvoorschriften van de landelijk uniforme systematiek. Het resultaat is hulpverlening en de registratie daarvan.

Processtap 7 - Uitvoering beoordelen

De brandweer beoordeelt de dekkingsprestatie bij inmiddels bestreden incidenten met als doel de uitvoering te beoordelen. De beoordeling wordt gebruikt om te leren, cyclisch te verbeteren en verantwoording af te leggen aan het bestuur. Zo nodig stelt de brandweer op basis van de inzichten de uitvoering en/of inrichting van de dekking bij. Hiermee start een nieuwe dekkingsplancyclus.

Bijlage: 2

Overzicht repressieve inrichting basisbrandweezorg

Peildatum:

	Postnaam	Vtg.nr.	TS var	Organisatie vorm	Postleden	Functie Man	Bev	Ch
51	Goudswaard	18-5131	Ja	Vrij	15	15	6	9
52	Nieuw-Beijerland	18-5231	Ja	Vrij	18	18	6	12
53	Zuid-Beijerland	18-5331	Ja	Vrij	15	15	5	5
54	Oud-Beijerland	18-5431	Nee	Consignatie/vrij	36	36	9	15
		18-5432	Ja					
		18-5451	(RV)					
55	Numansdorp	18-5531	Ja	Vrij	18	18	6	9
56	Klaaswaal	18-5631	Ja	Vrij	17	17	5	9
57	Heinenoord	18-5731	Ja	Vrij	16	16	6	7
58	Mijnsheerenland / Westmaas	18-5831	Ja	Vrij	18	18	6	8
59	Strijen	18-5932	Ja	Vrij	18	18	7	10
60	Maasdam / Puttershoek	18-6031	Ja	Vrij	21	20	7	10
61	's-Gravendeel	18-6131	Ja	Vrij	21	23	6	9
62	Heerjansdam	18-6231	Ja	Vrij	15	15	4	6
63	Zwijndrecht	18-6331	Nee	Vrij	42	42	9	23
		18-6332	Ja					
		18-6351	(RV)					
64	Hendrik Ido Ambacht	18-6431	Nee	Vrij	32	32	7	12
		18-6432	Ja					
65	Dordrecht-Noordendijk	18-6531	Nee	24h	36	36	6	29
		18-6532	Nee	Vrij				
66	Dordrecht-Leerpark	18-6631	Ja	24h	59	59	12	29
		18-6632	Ja	Vrij				
67	Alblasserdam	18-6731	Nee	Vrij	34	34	9	11
		18-6732	Ja	Vrij				
68	Nieuw-Lekkerland	18-6831	Ja	Vrij	19	19	6	5
69	Papendrecht	18-6931	Nee	Vrij	33	33	7	8
		18-6932	Ja					
		18-6951	(RV)					
70	Sliedrecht	18-7031	Nee	Vrij	37	37	9	17
		18-7032	Ja					
71	Bleskensgraaf	18-7131	Ja	Vrij	17	17	5	6
72	Brandwijk	18-7231	Ja	Vrij	16	16	5	8
73	Groot-Amers	18-7331	Ja	Vrij	16	16	4	6
74	Langerak/Nieuwpoort	18-7431	Ja	Vrij	15	15	6	6
75	Goudriaan	18-7531	Ja	Vrij	13	13	2	7
76	Hardinxveld-Neder	18-7631	Ja	Vrij	26	26	7	12
77	Hardinxveld-Boven	18-7731	Ja	Vrij	12	12	4	6
78	Giessenburg	18-7831	Ja	Vrij	16	16	6	6
79	Hoornaar/Noordeloos	18-7931	Ja	Vrij	16	16	6	9
81	Gorinchem	18-8031	Nee	Vrij	39	39	13	24
		18-8032	Ja					
		18-8051	(RV)					
83	Arkel	18-8131	Ja	Vrij	21	21	4	9

Bijlage: 3

Continuïteitsplan

Instandhoudingsplan
brandweezorg ZHZ C

Bijlage: 4
Overzicht nagestreefd beschikbaarheidspercentage

Paraatheid te waarborgen (98% / 100%, paraatheid of inspanning)						
Regio	Post	Plaats				Inspanningsplicht specialisme
			Tankautospuut	2e Tankautospuut	Redvoertuig	100%
18	51	Goudswaard	98%			
18	52	Nieuw-Beijerland	98%			x
18	53	Zuid-Beijerland	98%			
18	54	Oud-Beijerland	99.9%	98%	99.9%	x
18	55	Numansdorp	98%			
18	56	Klaaswaal	98%			
18	57	Heinenoord	98%			x
18	58	Mijnsheerenland / Westmaas	98%			x
18	59	Strijen	98%			x
18	60	Maasdam / Puttershoek	98%			x
18	61	's-Gravendeel	98%			
18	62	Heerjansdam	98%			x
18	63	Zwijndrecht	99.9%	98%	99.9%	x
18	64	Hendrik Ido Ambacht	99.9%	98%		
18	65	Dordrecht-Noordendijk	100%			
18	66	Dordrecht-Leerpark	100%		100%	x
18	67	Alblasserdam	99.9%	98%		x
18	68	Nieuw-Lekkerland	98%			x
18	69	Papendrecht	99%	98%	99.9%	x
18	70	Sliedrecht	98%			x
18	71	Bleskensgraaf	98%			
18	72	Brandwijk	98%			
18	73	Groot-Ammers	98%			
18	74	Langerak/Nieuwpoort	98%			
18	75	Goudriaan	98%			
18	76	Hardinxveld-Neder	98%			x
18	77	Hardinxveld-Boven	98%			
18	78	Giessenburg	98%			
18	79	Hoornaar/Noordeloos	98%			x
18	81	Gorinchem	99.9%	98%	99.9%	x
18	83	Arkel	98%			

Bijlage: 5

Aandachtspuntenlijst

Algemene toelichting:

Deze aandachtspuntenlijst is een verplicht onderdeel van het dekkingsplan. De aandachtspuntenlijst maakt inzichtelijk waar op basis van de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden de grenzen van de basisbrandweezorg zijn of worden bereikt.

Wijken en buurten

In dit overzicht zijn allereerst de wijken en buurten benoemd die vanuit een basisplus post (dus een volledige basiseenheid) niet binnen de daarvoor geldende bandbreedte kunnen worden bereikt. Dit komt alleen voor in de gemeente Zwijndrecht. De tijdsoverschrijding is zeer beperkt en behoeft verder geen aanvullende (bestuurlijke) maatregelen.

Dit overzicht wordt gevolgd door het overzicht van de wijken en buurten die niet binnen de daarvoor geldende bandbreedte kunnen worden bereikt omdat de opkomsttijd bepaald wordt door de aankomst van de tweede brandweereenheid. Dit is dus een gevolg van het samengesteld uitrukken volgens het principe van variabele voertuigbezetting. Dit is geen standaard situatie maar is afhankelijk van de paraatheid van een post. Dus bij voldoende bemensing vervalt de overschrijding. Uitzondering hierop vormt de gemeente Dordrecht. Voor Dordrecht is een bestuurlijke aanbeveling opgenomen in dit dekkingsplan. De overige overschrijdingen zijn niet structureel, beperkt van omvang en behoeft geen verdere (bestuurlijke) maatregelen.

Objecten

Het derde en laatste overzicht van deze bijlage betreft een overzicht van objecten die onder categorie I vallen en een opkomsttijd hebben buiten de bandbreedte⁷. Voor deze objecten betekent dit een opkomsttijd van meer dan 10 minuten. Dit ongeacht in welke categorie-indeling (I, II of III) deze objecten zijn gelegen.

Ook de aandachtspuntenlijst van objecten is gebaseerd op het samengesteld uitrukken volgens het principe van variabele voertuigbezetting. Dit betekent dat de genoemde overschrijding grotendeels plaatsvindt wanneer het eerste voertuig op het moment van alarmeren niet in staat is als volledig bemenste basiseenheid uit te rukken. Voor deze objecten is een bestuurlijke aanbeveling opgenomen in dit dekkingsplan.

---

⁷ Objecten van voor 1900 zijn hier buiten beschouwing gelaten. Deze is in categorie opgenomen om te kunnen bepalen of een bepaalde wijk als bijzonder of als oude binnenstad kan worden aangemerkt en niet zozeer als een bijzonder object.

Situatie TS-6			
Gemeente / Buurt	Categorie	Objecten Totaal	Opkomst TS-6 Mediaan
Zwijndrecht			
Voormalig veilingterrein	1	646	10:06 + 0:06
Winkelcentrum Walburg	1	480	10:15 + 0:15
Veerplein - De Werf	1	248	10:53 + 0:53
Oud- en Gerbrandyplein	1	395	10:23 + 0:23

Situatie UoM			
Gemeente / Buurt	Categorie	Objecten Totaal	Opkomst TS-6 Mediaan
Dordrecht			
Vredenburg en omgeving	2	1333	13:57 + 0:57
Sterrenburg 1-Oost	1	2478	11:43 + 1:43
Smitsweg	2	463	16:27 + 3:27
Waterman en omgeving	1	974	12:25 + 2:25
Mildenburg en omgeving	2	839	13:24 + 0:24
Blaauwweg en omgeving	1	942	12:27 + 2:27
Van Kinsbergenstraat en omgeving	1	840	10:46 + 0:46
Wittenstein en omgeving	2	1322	14:09 + 1:09
Cornelis Evertsenstraat en omgeving	1	574	10:37 + 0:37
Crabbehof-Zuid	1	2949	10:29 + 0:29
Zuilenburg en omgeving	2	868	13:34 + 0:34
Hardinxveld-Giessendam			
Centrum	1	284	12:43 + 2:43
De Peulen-Oost	1	1463	12:16 + 2:16
Tienmorgen	2	262	13:30 + 0:30
Hoeksche Waard			
Strijen Woonkern	2	3370	14:18 + 1:18
Zuid-Beijerland Woonkern	2	1578	13:23 + 0:23
Goudswaard Woonkern	2	720	13:21 + 0:21
Molenlanden			
Giessenburg-Industriegebied	2	57	13:26 + 0:21

Gemeente Alblasserdam

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Dominee B. Toesplein	7	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Fazantstraat	3 t/m 15	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Fazantstraat	2 t/m 16	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Gruttostraat	2 t/m 8	Alblasserdam	1
Gezondheidszorgfunctie	IJsvogel	4	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Koekoekstraat	2 t/m 16	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Koekoekstraat	11	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Koekoekstraat	3 t/m 11	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	3 t/m 13	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	8 t/m 16	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Reigerstraat	2 t/m 8	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Rijnstraat	22 t/m 28	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Rijnstraat	1 t/m 15	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Rijnstraat	17 t/m 31	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Roerdompstraat	2 t/m 8	Alblasserdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Scheldeplein	27 t/m 35	Alblasserdam	1

Gemeente Dordrecht

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	4 t/m 28	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	118 t/m 139	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Sandenburg	45 t/m 56	Dordrecht	5
Gezondheidszorgfunctie	Smitsweg	4	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Toutenburg	59	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Vredenburg	63 t/m 80	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	14 t/m 25	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	34 t/m 49	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	86 t/m 101	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	102 t/m 125	Dordrecht	5
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	32	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	1 t/m 39	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	60 t/m 72	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	40 t/m 88	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	98 t/m 104	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Doornenburg	89 t/m 130	Dordrecht	4
Woongebouw hoger dan 20 meter	Essenburg	52 t/m 114	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	10 t/m 62	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Regenboogstraat	34 t/m 76	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Regenboogstraat	22 t/m 32	Dordrecht	4

Woongebouw hoger dan 20 meter	Slangenburg	25 t/m 85	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Stratosfeerstraat	44 t/m 46	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Toutenburg	1 t/m 21	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Toutenburg	32 t/m 66	Dordrecht	4
Woongebouw hoger dan 20 meter	Toutenburg	121 t/m 163	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Vredenburg	23 t/m 82	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	185	Dordrecht	4
Woonfunctie Portiekflats	Zuilenburg	170 t/m 205	Dordrecht	4
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Algolring	2	Dordrecht	3
Gezondheidszorgfunctie	Algolring	16 t/m 32	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	1 t/m 59	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	65 t/m 119	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	2 t/m 38	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	8 t/m 30	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	3 t/m 55	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	1	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	57 t/m 109	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	111	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	113 t/m 131	Dordrecht	3

Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	137 t/m 191	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	193 t/m 247	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	249 t/m 267	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	273 t/m 327	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	329 t/m 383	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	385 t/m 403	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	413 t/m 463	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	465 t/m 519	Dordrecht	3
Gezondheidszorgfunctie	Blaauwweg	551	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	521 t/m 539	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	2 t/m 34	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	40 t/m 70	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	78 t/m 110	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Dalmeyerplein	82 t/m 142	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Dalmeyerplein	143 t/m 195	Dordrecht	3
Gezondheidszorgfunctie	Grafelijkheidsweg	82	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Grafelijkheidsweg	6 t/m 44	Dordrecht	3

Woonfunctie Portiekflats	Grafelijkheidsweg	11	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	1 t/m 59	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	61 t/m 119	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	2 t/m 22	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	6	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Heelalstraat	18 t/m 30	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kleine Beerstraat	2 t/m 40	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kleine Beerstraat	42 t/m 80	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kleine Beerstraat	82 t/m 122	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	20 t/m 44	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	46 t/m 84	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	86 t/m 126	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	190 t/m 228	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	230 t/m 268	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	314 t/m 372	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	270 t/m 366	Dordrecht	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Minnaertweg	4	Dordrecht	3

Woongebouw hoger dan 20 meter	Noorderkroonstraat	6 t/m 44	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Noorderkroonstraat	46 t/m 84	Dordrecht	3
Woongebouw hoger dan 20 meter	Noorderkroonstraat	86 t/m 126	Dordrecht	3
Gezondheidszorgfunctie	Noorderkroonstraat	160	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	106 t/m 118	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	119 t/m 132	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	134 t/m 147	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	148 t/m 175	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	176 t/m 203	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	204 t/m 231	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	240 t/m 245	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	233	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Octant	260 t/m 356	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Regenboogstraat	1 t/m 59	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Regenboogstraat	61 t/m 119	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Regenboogstraat	8 t/m 20	Dordrecht	3
Gezondheidszorgfunctie	Regulushof	40	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Stratosfeerstraat	1 t/m 59	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Stratosfeerstraat	61 t/m 119	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Stratosfeerstraat	22	Dordrecht	3
Woonfunctie Portiekflats	Stratosfeerstraat	10 t/m 42	Dordrecht	3

Woongebouw hoger dan 20 meter	Toutenburg	103 t/m 142	Dordrecht	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Albert Schweitzerplaats	3	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Albert Schweitzerplaats	5	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Albert Schweitzerplaats	4 t/m 12	Dordrecht	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Albert Schweitzerplaats	20	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Antareshof	46	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Atmosfeerstraat	61 t/m 113	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	409 t/m 461	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	485 t/m 509	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Blaauwweg	553 t/m 555	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Blaauwweg	535	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Blaauwweg	80 t/m 88	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	6 t/m 68	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	70 t/m 130	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	140 t/m 196	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	212 t/m 262	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Domela Nieuwenhuisweg	146 t/m 152	Dordrecht	2

Woonfunctie Portiekflats	Domela Nieuwenhuisweg	166 t/m 194	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Donker Curtiusstraat	1 t/m 31	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	182 t/m 212	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	1 t/m 41	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	43 t/m 83	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	85 t/m 125	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	131 t/m 171	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	173 t/m 213	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	215 t/m 255	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	261 t/m 301	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	303 t/m 343	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	345 t/m 385	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	5 t/m 45	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	47 t/m 87	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	89 t/m 119	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Karel Lotsyweg	8 t/m 10	Dordrecht	2

Woongebouw hoger dan 20 meter	Keplerweg	85 t/m 115	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Keplerweg	117 t/m 171	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Keplerweg	173 t/m 227	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	6 t/m 18	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	64 t/m 72	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Leeuwstraat	112 t/m 118	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	229	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	6 t/m 33	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	34 t/m 61	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	62 t/m 89	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	105	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	90 t/m 103	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	239 t/m 246	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Octant	250 t/m 399	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Oudendijk	69	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Overkampweg	45 t/m 49	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	P.A. de Kok-plein	162	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Planetenlaan	11	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	10 t/m 56	Dordrecht	2

Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	58 t/m 104	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	106 t/m 152	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	154 t/m 200	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	202 t/m 248	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	250 t/m 296	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	298 t/m 344	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Planetenlaan	346 t/m 432	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Reeweg Zuid	26	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	271 t/m 283	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Schaperstraat	3 t/m 15	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Schaperstraat	64 t/m 112	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Sterrenburgplein	1 t/m 49	Dordrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Sterrenburgplein	50 t/m 91	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Stevensweg	83	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Stierstraat	125	Dordrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	Wieldrechtseweg	41	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	34 t/m 48	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	50 t/m 102	Dordrecht	2

Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	72	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	162 t/m 216	Dordrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	218 t/m 248	Dordrecht	2
woonfunctie portiekwoningen	Aalbersestraat	3 t/m 73	Dordrecht	1
woonfunctie portiekwoningen	Aalbersestraat	75 t/m 121	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	25 t/m 71	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	73 t/m 135	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	137 t/m 183	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	146 t/m 192	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	202 t/m 256	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	194 t/m 200	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	258 t/m 324	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	326 t/m 368	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Abraham Kuyperweg	370 t/m 412	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Admiraalsplein	461 t/m 488	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Admiraalsplein	489 t/m 516	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Admiraalsplein	517 t/m 544	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Admiraalsplein	545 t/m 572	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Albardaplantsoen	37 t/m 56	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Albardaplantsoen	35	Dordrecht	1

Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Albert Schweitzerplaats	25	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Banckertstraat	34 t/m 48	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Cornelis Houtmanstraat	40 t/m 148	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Cornelis Trompweg	104 t/m 164	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	De Savornin Lohmanweg	35 t/m 49	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	De Savornin Lohmanweg	51 t/m 97	Dordrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	De Sitterstraat	7	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	De Sitterstraat	7	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	150 t/m 200	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	De Sitterstraat	202 t/m 264	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Domela Nieuwenhuisweg	154 t/m 200	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Frank van der Goesstraat	2	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	103 t/m 137	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	139 t/m 201	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	203 t/m 265	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	267 t/m 297	Dordrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Groen van Prinstererweg	38	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	102 t/m 164	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Groen van Prinstererweg	166 t/m 228	Dordrecht	1

Woongebouw hoger dan 20 meter	Halleyweg	13	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Henri Polakstraat	7	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henri Polakstraat	43 t/m 99	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henri Polakstraat	42 t/m 58	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henri Polakstraat	60 t/m 118	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henri Polakstraat	120 t/m 200	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	1	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	1 t/m 63	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	65 t/m 127	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	4 t/m 66	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	68 t/m 132	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Kappeijne van de Coppelloweg	134 t/m 162	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	33 t/m 41	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	65 t/m 73	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	97 t/m 129	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	133 t/m 173	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	175 t/m 215	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Kapteynweg	217 t/m 257	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Karel Lotsyweg	145	Dordrecht	1

Gezondheidszorgfunctie	Karel Lotsyweg	30 t/m 40	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Keplerweg	61 t/m 91	Dordrecht	1
woonfunctie portiekwoningen	Koningstraat	266 t/m 290	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	1 t/m 47	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	49 t/m 87	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	89 t/m 125	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	229	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	225	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	62 t/m 136	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	138 t/m 158	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	160 t/m 196	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	292 t/m 338	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	235 t/m 291	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	265	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Maarten Harpertsz. Trompweg	293 t/m 337	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Maarten Harpertsz. Trompweg	350 t/m 476	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Maarten Harpertsz. Trompweg	478 t/m 564	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Maarten Harpertsz. Trompweg	566 t/m 662	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Mackaystraat	1 t/m 31	Dordrecht	1
woonfunctie portiekwoningen	Nolensweg	14 t/m 60	Dordrecht	1

woonfunctie portiekwoningen	Nolensweg	62 t/m 132	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Noordendijk	406 t/m 408	Dordrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Overkampweg	115	Dordrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Overkampweg	135	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Overkampweg	381	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Overkampweg	385 t/m 493	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	1 t/m 47	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	2 t/m 32	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	49 t/m 95	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	97 t/m 155	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	157 t/m 219	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ruys de Beerenbrouckweg	221 t/m 281	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Schaperstraat	17	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Schaperstraat	2 t/m 56	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Schaperstraat	58 t/m 110	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Slotemaker de Bruïnestraat	33	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Spirea	9 t/m 11	Dordrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Sterrenburgplein	15 t/m 47	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	69 t/m 117	Dordrecht	1

Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	225 t/m 239	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	241 t/m 303	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	305 t/m 359	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	210 t/m 214	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	302	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Thorbeckeweg	244 t/m 282	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	163 t/m 193	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	201 t/m 267	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	197 t/m 199	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	269 t/m 335	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	337 t/m 391	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	25	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	132 t/m 198	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	200 t/m 250	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Troelstraweg	252 t/m 282	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Almondestraat	3 t/m 36	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Almondestraat	52 t/m 84	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Almondestraat	86 t/m 116	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van der Zaanstraat	3 t/m 17	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Van Ewijkstraat	34 t/m 66	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Karnebeekstraat	1 t/m 77	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Karnebeekstraat	79 t/m 159	Dordrecht	1

Woonfunctie Portiekflats	Van Karnebeekstraat	2 t/m 36	Dordrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Van Kinsbergenstraat	1	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Kinsbergenstraat	3	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Kinsbergenstraat	2 t/m 24	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Oldenbarneveltplein	1 t/m 17	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Van Oldenbarneveltplein	1	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Wibautstraat	18 t/m 64	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Willem Barentszstraat	2 t/m 36	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Willem Barentszstraat	52 t/m 84	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Willem Barentszstraat	86 t/m 132	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	3 t/m 35	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	2 t/m 44	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	94 t/m 104	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	106 t/m 160	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	162 t/m 176	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	218 t/m 264	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	266 t/m 300	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Witte de Withstraat	302 t/m 348	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Zoutmanstraat	1 t/m 125	Dordrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Zoutmanstraat	2 t/m 48	Dordrecht	1

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	2 t/m 28	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	30 t/m 50	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	62 t/m 88	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	92 t/m 94	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	122 t/m 150	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	152 t/m 180	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	182 t/m 210	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	212 t/m 240	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	242 t/m 260	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	262 t/m 300	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	302 t/m 330	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Barbierstraat	332 t/m 360	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	10	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	148 t/m 150	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	247 t/m 450	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	548 t/m 549	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	347 t/m 448	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	550	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	151	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	451 t/m 453	Gorinchem	1

Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	551 t/m 552	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Dokter van Stratenweg	251 t/m 352	Gorinchem	1
Gezondheidszorgfunctie	Griendweg	16 t/m 18	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Gruttershof	65	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Gruttershof	49 t/m 57	Gorinchem	1
Gezondheidszorgfunctie	Haarweg	23	Gorinchem	1
Gezondheidszorgfunctie	Irenelaan	14	Dalem	1
Gezondheidszorgfunctie	Kruithoorn	6	Gorinchem	1
Gezondheidszorgfunctie	Laag Dalemseweg	70	Gorinchem	1
Woonfunctie Portiekflats	Smedenweg	1 t/m 21	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	119	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	319	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	419	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	519	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	617 t/m 619	Gorinchem	1
woonfunctie portiekwoningen	Weverstraat	717 t/m 719	Gorinchem	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	131	Gorinchem	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	231	Gorinchem	1

Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	331	Gorinchem	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	533	Gorinchem	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	633	Gorinchem	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Weverstraat	733	Gorinchem	1

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Woonfunctie Portiekflats	Brooshoofdstraat	34 t/m 68	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Brooshoofdstraat	34	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Brooshoofdstraat	35	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	34	Hardinxveld-Giessendam	4
Gezondheidszorgfunctie	Drijverschuit	7	Hardinxveld-Giessendam	4
Gezondheidszorgfunctie	Haringband	22 t/m 24	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	244	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	193	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	213 t/m 215	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	210	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	212	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	208	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	214 t/m 216	Hardinxveld-Giessendam	4

Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	216	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	218	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Van Leijdenstraat	21 t/m 97	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Van Leijdenstraat	22 t/m 44	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Van Nederveenpad	17 t/m 53	Hardinxveld-Giessendam	4
Woonfunctie Portiekflats	Van Nederveenpad	18 t/m 30	Hardinxveld-Giessendam	4
Gezondheidszorgfunctie	Buitendams	11	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	23	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	23 t/m 35	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	57 t/m 59	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	61 t/m 67	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Buitendams	8	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	30 t/m 32	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	26 t/m 28	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	32 t/m 34	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	24	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Buitendams	62 t/m 66	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Buitendams	326	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Den Bogerd	1	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Den Bogerd	3 t/m 75	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Dissel	10 t/m 38	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Dwarsdeel	6	Hardinxveld-Giessendam	3

Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	2 t/m 14	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	42 t/m 58	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	92 t/m 144	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Juliana van Stolbergstraat	39 t/m 91	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	3 t/m 63	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	65 t/m 109	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	113 t/m 175	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	177 t/m 305	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	44 t/m 70	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	2	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Klein Diepje	5	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Koningin Wilhelminalaan	62	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	5 t/m 35	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	15	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	39 t/m 47	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	49	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	45	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	51 t/m 63	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	65 t/m 95	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	55	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	12 t/m 36	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	38 t/m 48	Hardinxveld-Giessendam	3

Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	50 t/m 96	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Merwedestraat	2 t/m 24	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Merwedestraat	1 t/m 25	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Nassastraat	58 t/m 104	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Nassastraat	106 t/m 164	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Notarisappel	1 t/m 41	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	33 t/m 37	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	69 t/m 79	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	81 t/m 93	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	95 t/m 153	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	155 t/m 187	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	215 t/m 229	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	233 t/m 235	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	36	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	28 t/m 34	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	24 t/m 26	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	68 t/m 98	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	100 t/m 146	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	148 t/m 180	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	182 t/m 260	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenplein	1	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenplein	11 t/m 19	Hardinxveld-Giessendam	3

Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	193 t/m 195	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Peulenstraat	207 t/m 219	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Poolster	1 t/m 36	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Prinses Irenestraat	5 t/m 21	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Prinses Irenestraat	3 t/m 47	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Prinses Irenestraat	2 t/m 56	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Prinses Margrietstraat	43 t/m 45	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Prinses Margrietstraat	42 t/m 106	Hardinxveld-Giessendam	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Rembrandthof	2	Hardinxveld-Giessendam	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Rembrandthof	85	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Rembrandthof	95	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Schapedrift	85	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Schoef	1 t/m 35	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Stationsdwaarsstraat	12	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Stationsstraat	12	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Stationsstraat	17	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Talmastraat	5 t/m 7	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Troelstrastraat	10	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Uranusstraat	1 t/m 81	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Uranusstraat	83 t/m 289	Hardinxveld-Giessendam	3

Woonfunctie Portiekflats	Uranusstraat	4 t/m 66	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Uranusstraat	2	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Uranusstraat	2	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Venusstraat	67	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Venusstraat	1 t/m 49	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Venusstraat	4 t/m 8	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Venusstraat	10 t/m 38	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Vlietstraat	1 t/m 61	Hardinxveld-Giessendam	3
Woonfunctie Portiekflats	Weegpad	1 t/m 29	Hardinxveld-Giessendam	3
Gezondheidszorgfunctie	Apollostraat	4 t/m 23	Hardinxveld-Giessendam	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Claversweer	1	Hardinxveld-Giessendam	2
Gezondheidszorgfunctie	Claversweer	31 t/m 51	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	9 t/m 27	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	3 t/m 29	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	26 t/m 80	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jacobsweer	82 t/m 192	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Juliana van Stolbergstraat	40	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	1	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	77 t/m 111	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	257 t/m 275	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	56 t/m 60	Hardinxveld-Giessendam	2

Woonfunctie Portiekflats	Jupiterstraat	2 t/m 42	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Maasstraat	2 t/m 10	Hardinxveld-Giessendam	2
Gezondheidszorgfunctie	Pauwtjesmolen	20	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	3 t/m 31	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	205 t/m 247	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	221 t/m 231	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	249	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	8 t/m 12	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	4 t/m 6	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	14 t/m 22	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	20	Hardinxveld-Giessendam	2
Gezondheidszorgfunctie	Peulenstraat	122 t/m 152	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Plutostraat	2 t/m 32	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Plutostraat	34 t/m 64	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Venusstraat	26 t/m 30	Hardinxveld-Giessendam	2
Woonfunctie Portiekflats	Venusstraat	2	Hardinxveld-Giessendam	2
celfunctie	Parallelweg	92	Hardinxveld-Giessendam	1
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	251	Hardinxveld-Giessendam	1
Woonfunctie Portiekflats	Peulenlaan	253	Hardinxveld-Giessendam	1
Gezondheidszorgfunctie	Rivierdijk	750	Hardinxveld-Giessendam	1

Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Woonfunctie Portiekflats	Groenewaal	12 t/m 72	Hendrik-Ido-Ambacht	1

Gemeente Hoeksche Waard

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Tiengemetten	7	Zuid-Beijerland	16
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Boskade	2	Strijen	5
Woonfunctie Portiekflats	Gruttostraat	2 t/m 32	Strijen	5
Woonfunctie Portiekflats	Gruttostraat	102 t/m 132	Strijen	5
Woonfunctie Portiekflats	Gruttostraat	202 t/m 232	Strijen	5
Woonfunctie Portiekflats	Gruttostraat	302 t/m 332	Strijen	5
Gezondheidszorgfunctie	Maalderij	2	Strijen	5
Gezondheidszorgfunctie	Boompjesstraat	4	Strijen	4
Gezondheidszorgfunctie	Gravin Sabinastraat	34	Zuid-Beijerland	4
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Groeneweg	10	Puttershoek	4
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Grote Weel	43	Strijen	4
Gezondheidszorgfunctie	Grote Weel	44 t/m 144	Strijen	4
Gezondheidszorgfunctie	Molenstraat	15 t/m 23	Strijen	4

Gezondheidszorgfunctie	Torenlaan	47	Zuid-Beijerland	4
Gezondheidszorgfunctie	Beatrixplein	11	Mijnsheerenland	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Bernhardstraat	25	Numansdorp	3
Gezondheidszorgfunctie	Dorpsstraat	137	Zuid-Beijerland	3
Gezondheidszorgfunctie	Dorpzicht	1 t/m 5	Zuid-Beijerland	3
Gezondheidszorgfunctie	Emmastraat	2	Heinenoord	3
Gezondheidszorgfunctie	Groeneweg	10	Puttershoek	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Grote Weel	1	Strijen	3
Gezondheidszorgfunctie	Maerten Bollesteeeg	35	Puttershoek	3
Gezondheidszorgfunctie	Molendijk	80	Goudswaard	3
Gezondheidszorgfunctie	Molendijk	5	Numansdorp	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Mookhoek	111	Mookhoek	3
Gezondheidszorgfunctie	Mookhoek	111	Mookhoek	3
Gezondheidszorgfunctie	Noordstraat	8	Strijen	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Schaduwrijk	10 t/m 13	Puttershoek	3
Gezondheidszorgfunctie	Schenkeltje	25	's-Gravendeel	3
Woonfunctie Portiekflats	Spinnerijstraat	3 t/m 79	's-Gravendeel	3
Gezondheidszorgfunctie	Tuinweg	1	Zuid-Beijerland	3
Woonfunctie Portiekflats	Vezelstraat	3 t/m 15	's-Gravendeel	3

Gezondheidszorgfunctie	Vlielandstraat	41	Numansdorp	3
Gezondheidszorgfunctie	Voorstraat	11	Numansdorp	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Wouter van den Walestr	1	Heinenoord	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Zomerplein	15 t/m 17	Puttershoek	3
Gezondheidszorgfunctie	Zwartsluisje	16	Zuid-Beijerland	3
Gezondheidszorgfunctie	Achterdoel	9	Nieuw-Beijerland	2
Woonfunctie Portiekflats	Baljuwerf	23	Nieuw-Beijerland	2
Woonfunctie Portiekflats	Baljuwerf	25 t/m 37	Nieuw-Beijerland	2
Woonfunctie Portiekflats	Baljuwerf	22 t/m 40	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Bernhardstraat	1	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Bernhardstraat	1	Nieuw-Beijerland	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Bernhardstraat	25	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Bernhardstraat	20	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Bolkafstraat	1	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Burg de Zeeuwstraat	43	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Burg de Zeeuwstraat	22	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Dijkstraat	3	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Eendrachtsweg	38	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Emmastraat	2	Heinenoord	2
Gezondheidszorgfunctie	Goudsbloemstraat	29	's-Gravendeel	2

Gezondheidszorgfunctie	Goudsbloemstraat	2	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Hendrik Hamerstraat	89 t/m 91	's-Gravendeel	2
Woonfunctie Portiekflats	Hendrik Hamerstraat	101 t/m 155	's-Gravendeel	2
Woonfunctie Portiekflats	Hendrik Hamerstraat	157 t/m 211	's-Gravendeel	2
Woonfunctie Portiekflats	Hendrik Hamerstraat	213 t/m 267	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Hoekstraat	3	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Julianastraat	22	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Kerkstraat	1	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Kerkstraat	24 t/m 30	Klaaswaal	2
Gezondheidszorgfunctie	Laning	1	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Laning	5	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Laning	4	Puttershoek	2
Woonfunctie Portiekflats	Máximaplein	2 t/m 23	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Maximastraat	2 t/m 4	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Middelstraat	13	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Oranjelaan Westzijde	48	Puttershoek	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Patrijslaan	42	Numansdorp	2
Gezondheidszorgfunctie	Penningkruid	1	Puttershoek	2
woonfunctie portiekwoningen	Prinsenhof	20 t/m 36	Puttershoek	2
Woonfunctie Portiekflats	Scheepswerf	102 t/m 512	Nieuw-Beijerland	2
Gezondheidszorgfunctie	Standerdmolen	103	Puttershoek	2

Gezondheidszorgfunctie	Tuindorp	2 t/m 19	Numansdorp	2
Woonfunctie Portiekflats	Van Groningenstraat	2 t/m 48	's-Gravendeel	2
Woonfunctie Portiekflats	Vezelstraat	17 t/m 19	's-Gravendeel	2
Woonfunctie Portiekflats	Vezelstraat	2 t/m 74	's-Gravendeel	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Weegje	3	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Weegje	1 t/m 19	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Welhof	31	's-Gravendeel	2
Gezondheidszorgfunctie	Weth. Van der Veldenweg	1	Numansdorp	2
Woonfunctie Portiekflats	Zijdewinde	102 t/m 144	Puttershoek	2
Gezondheidszorgfunctie	Chr. Huygensstraat	40	Numansdorp	1
Gezondheidszorgfunctie	Kastanjelaan	2	Puttershoek	1
Gezondheidszorgfunctie	Maaslaantje	2	Maasdam	1
Woonfunctie Portiekflats	Máximaplein	1 t/m 24	Puttershoek	1
Gezondheidszorgfunctie	Molendijk	57	Klaaswaal	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Voorstraat	20	Piershil	1
Gezondheidszorgfunctie	Voorstraat	24	Piershil	1

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Abbekesdoel	34	Bleskensgraaf ca	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Bovenkerkseweg	12	Giessenburg	3
Gezondheidszorgfunctie	Burgemeester van der Bruggelaan	1	Giessenburg	3
Gezondheidszorgfunctie	Groeneweg	33	Hoornaar	3
Gezondheidszorgfunctie	Kastanjeplein	2 t/m 11	Giessenburg	3
Gezondheidszorgfunctie	Raadhuisplein	5 t/m 9	Arkel	3
Gezondheidszorgfunctie	Stationsweg	25	Arkel	3
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	van Brederodestraat	25	Giessenburg	3
Gezondheidszorgfunctie	A.M.A. van Langeraadweg	10	Giessenburg	2
Gezondheidszorgfunctie	Burgemeester Dekkingstraat	1	Bleskensgraaf ca	2
Gezondheidszorgfunctie	Damseweg	109	Ottoland	2
Gezondheidszorgfunctie	De zes molens	9	Hoornaar	2
Gezondheidszorgfunctie	De zes molens	2 t/m 94	Hoornaar	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Dokter H. de Vriesplein	6 t/m 7	Arkel	2
Gezondheidszorgfunctie	Kerkstraat	51	Groot-Amers	2
Gezondheidszorgfunctie	Kweldamweg	3	Molenaarsgraaf	2
Gezondheidszorgfunctie	M.J. Veder- van Hobokenstraat	16	Noordeloos	2

Gezondheidszorgfunctie	Middenpolderweg	57	Streefkerk	2
Gezondheidszorgfunctie	Peperstraat	2	Oud-Alblas	2
Gezondheidszorgfunctie	Prins Clausstraat	2	Brandwijk	2
Gezondheidszorgfunctie	Prins Clausstraat	6	Brandwijk	2
Gezondheidszorgfunctie	Raadhuisplein	1 t/m 3	Arkel	2
Gezondheidszorgfunctie	Schoolstraat	5	Oud-Alblas	2
Gezondheidszorgfunctie	Schoolstraat	14	Oud-Alblas	2
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Strevenaer	53	Streefkerk	2
Gezondheidszorgfunctie	B	124	Ottoland	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Beatrixstraat	4	Groot-Ammers	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Bernhardstraat	15 t/m 17	Groot-Ammers	1
Gezondheidszorgfunctie	Burgemeester Dekkingstraat	22	Streefkerk	1
Gezondheidszorgfunctie	Burgemeester Dekkingstraat	3 t/m 7	Bleskensgraaf ca	1
Gezondheidszorgfunctie	Dokter Ingelseplein	9	Bleskensgraaf ca	1
Gezondheidszorgfunctie	Dreef	2	Streefkerk	1
Gezondheidszorgfunctie	Fortuijnplein	25	Groot-Ammers	1
Gezondheidszorgfunctie	Kastanjelaan	13	Arkel	1
Gezondheidszorgfunctie	Kerkstraat	2	Noordeloos	1
Gezondheidszorgfunctie	Koolmeesstraat	23	Bleskensgraaf ca	1
Gezondheidszorgfunctie	Koolmeesstraat	1	Bleskensgraaf ca	1

Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Margrietstraat	10	Groot-Ammers	1
Gezondheidszorgfunctie	Margrietstraat	12	Groot-Ammers	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Marijkestraat	9	Groot-Ammers	1
Gezondheidszorgfunctie	Peursumseweg	115	Giessenburg	1
Gezondheidszorgfunctie	Vlietzicht	1 t/m 4	Nieuwpoort	1
woonfunctie portiekwoningen	Vlietzicht	70 t/m 239	Nieuwpoort	1

Gemeente Papendrecht

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Zaling	11 t/m 109	Papendrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Aviolandaplein	25 t/m 42	Papendrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	De Biezen	17	Papendrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Merwehoofd	59 t/m 137	Papendrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Slobbengorsweg	102 t/m 148	Papendrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Stoep	1 t/m 10	Papendrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Watertrap	14	Papendrecht	1

Gemeente Sliedrecht

Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Benedenveer	1	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Kweldamweg	34	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Prisma	100	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Spinnershoek	3 t/m 7	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Spinnershoek	9	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Spoelmaker	1 t/m 4	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Touwbaan	7 t/m 17	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Touwbaan	1	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Vlasakker	1 t/m 23	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Vlasakker	6 t/m 16	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Wieldraaier	3	Sliedrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Zeeldraaier	7 t/m 16	Sliedrecht	1

Gemeente Zwijndrecht				
Omschrijving	Straat	Huisnummer (Reeks)	Plaats	Maximale overschrijding (min)
Gezondheidszorgfunctie	Sportlaan	10	Heerjansdam	4
Gezondheidszorgfunctie	De Manning	5	Heerjansdam	3
Gezondheidszorgfunctie	Sportlaan	10	Heerjansdam	3
Woonfunctie Portiekflats	De Werf	6 t/m 10	Zwijndrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	De Werf	89 t/m 129	Zwijndrecht	2

Woonfunctie Portiekflats	De Werf	12	Zwijndrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	203 t/m 207	Zwijndrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	301 t/m 307	Zwijndrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	409 t/m 507	Zwijndrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Ringdijk	444 t/m 466	Zwijndrecht	2
Woonfunctie Portiekflats	Ringdijk	408 t/m 410	Zwijndrecht	2
Woongebouw hoger dan 20 meter	Tolhuis	19 t/m 85	Zwijndrecht	2
Gezondheidszorgfunctie	't Anker	5	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	't Anker	54 t/m 98	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Afslag	1 t/m 57	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Afslag	2 t/m 164	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	De Kring	11	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	De Werf	4	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	De Werf	1 t/m 87	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	De Werf	2	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Emmastraat	47	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Emmastraat	44 t/m 78	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Emmastraat	80 t/m 114	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Gerbrandyplein	1	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	3 t/m 57	Zwijndrecht	1

Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	59 t/m 113	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	115 t/m 141	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	16 t/m 70	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	72 t/m 126	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Gerbrandyplein	128 t/m 154	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henegouwen	3 t/m 23	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Henegouwen	46 t/m 74	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Krammer	43 t/m 59	Zwijndrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Lindelaan	51	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Lindelaan	51	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Maasplein	4 t/m 23	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Maasplein	24 t/m 48	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	3 t/m 31	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	101 t/m 161	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	201 t/m 249	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	309 t/m 339	Zwijndrecht	1

Woongebouw hoger dan 20 meter	Norderstedtplein	401 t/m 809	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	P.J. Oudplein	1 t/m 252	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Pruylenborg	108 t/m 120	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ringdijk	412 t/m 466	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Ringdijk	388 t/m 406	Zwijndrecht	1
Gebouwen voor niet-zelfredzame personen	Rotterdamseweg	137	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Rotterdamseweg	137	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Rotterdamseweg	68	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Stationsweg	45	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Tolhuis	3 t/m 83	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Tomatenplein	5 t/m 63	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Tomatenplein	68 t/m 200	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	van Karnebeekpad	5	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Veerplein	57 t/m 93	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Veilingdreef	29 t/m 87	Zwijndrecht	1
Woonfunctie Portiekflats	Veilingdreef	18 t/m 82	Zwijndrecht	1
Gezondheidszorgfunctie	Westpier	19	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Westpier	21 t/m 63	Zwijndrecht	1
Woongebouw hoger dan 20 meter	Westpier	30 t/m 74	Zwijndrecht	1

Gezondheidszorgfunctie	Willem-Alexanderhof	1	Zwijndrecht	1	>>
------------------------	---------------------	---	-------------	---	----

Bijlage: 6

Slagkracht

Overzicht wijken / buurten waar 3^e TS buiten de bandbreedte ter plaatse komt (conceptnorm)

Buurt	Wijknummer	Plaats
De Werven	WK048201	Alblasserdam
Staatsliedenbuurt	WK048203	Alblasserdam
Schildersbuurt	WK048204	Alblasserdam
Nieuwe Haven en omgeving	WK050501	Dordrecht
Groenmarkt en omgeving	WK050501	Dordrecht
Grote Markt en omgeving	WK050501	Dordrecht
Wijnstraat en omgeving	WK050501	Dordrecht
Kalkhaven	WK050501	Dordrecht
Boogjes en omgeving	WK050501	Dordrecht
Lombard en omgeving	WK050501	Dordrecht
Centrum	WK050501	Dordrecht
Augustijnenkamp en omgeving	WK050501	Dordrecht
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	WK050501	Dordrecht
Bleijenhoek	WK050502	Dordrecht
Pr. Bernhardstraat en omgeving	WK050504	Dordrecht
Waldeck Pyrmontweg en omgeving	WK050504	Dordrecht
Anna Paulownastraat en omgeving	WK050504	Dordrecht
Weizigtpark	WK050504	Dordrecht
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	WK050505	Dordrecht
Van Kinsbergenstraat en omgeving	WK050507	Dordrecht
Crabbehof-Zuid	WK050508	Dordrecht
Crabbehof-Noord	WK050508	Dordrecht
Sterrenburg 1-Oost	WK050509	Dordrecht
Waterman en omgeving	WK050509	Dordrecht
Blaauwweg en omgeving	WK050509	Dordrecht
Vissersdijk-Noord	WK050510	Dordrecht
Benedenstad	WK051201	Gorinchem
Stalkaarsen	WK051205	Gorinchem
Gildewijk	WK051206	Gorinchem
Landelijk gebied Zuid	WK051221	Gorinchem
Centrum	WK052301	Hardinxveld-Giessendam
De Peulen-Oost	WK052302	Hardinxveld-Giessendam
Het Eiland	WK059001	Papendrecht
Rivierenbuurt-Zuid	WK061002	Sliedrecht
Winklerplein-Zuid	WK061002	Sliedrecht
Vogelbuurt-Noord	WK061003	Sliedrecht
Oudeland en Meubelmaker	WK064204	Zwijndrecht
IJsvogelplein	WK064206	Zwijndrecht

Registratienummer 93115

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 12 oktober 2023

Onderwerp: Strategische Huisvestingsvisie

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. De rapportages Huisvestingsstrategie Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, maart 2023 en Huisvesting, Strategie in uitvoering, 2 oktober 2023 vast te stellen.

In het bijzonder:

2. In te stemmen met de uitgangspunten 'decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren op een flexibele manier met waar nodig maatwerk'.
3. In te stemmen met de hierbij benoemde consequenties, te weten:
  - i. Het continueren van eigenaarschap van VR-huisvesting met als streven alle panden op termijn in eigen bezit te hebben.
  - ii. Het als basis nemen van het huidige gebouwenportfolio, maar dit niet als vaststaand te beschouwen.
  - iii. Het vierjaarlijks herijken van meerjarenplannen huisvesting aan de hand van ontwikkelingen.
4. In te stemmen met het onderhouden van de VR-gebouwen op een manier, die recht doet aan de aard van de huisvesting, uitstraling naar publiek en personeel en gezond financieel beheer. En daarmee in te stemmen met het meerjaren-onderhoudsplan (MJOP).
5. In te stemmen met het uitgangspunt dat het bouwheerschap van nieuwe kazernes bij de gemeenten blijft liggen en op korte termijn te komen tot het in beeld brengen van een bouwtraject (processtappen, wie heeft welke rollen en verantwoordelijkheden) om toekomstige trajecten zo functioneel mogelijk te laten verlopen.

Ten aanzien van de financiële consequenties en het vervolgproces:

6. De structurele financiële gevolgen van het MJOP mee te nemen in de uitwerking van een bestuurlijke opdracht tot nadere uitwerking van toekomstbestendige brandweezorg in samenhang met het dekkingsplan.
7. Tot aan besluitvorming over deze bestuurlijke opdracht een financiële horizon voor het MJOP van vier jaar te hanteren.

8. De consequenties hiervan (€ 387.616 meerkosten per jaar en geen langjarige opbouw van een voorziening) te verwerken in de meerjarenbegroting van de VRZHZ.
9. Geen meerjaren-investeringsplan (MJIP) gebouwen, inclusief bijhorende egaliseringsreserve, op te stellen, maar per bouwontwikkeling een kredietbesluit te vragen.
10. In te stemmen met de verwerking van de financiële gevolgen van de omzetting van de leningenportefeuille van annuïtair naar lineair in de begroting van de VRZHZ.

Vergaderstuk:

1. Huisvestingsstrategie Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, maart 2023.
2. Huisvesting, Strategie in uitvoering, 2 oktober 2023

Toelichting:

Inleiding

Op 13 oktober 2022 is tijdens de themadag met het algemeen bestuur uitgebreid gesproken over de huisvestingsstrategie voor de Veiligheidsregio. De besproken onderwerpen zijn vertaald naar een strategische huisvestingsvisie, die in de vergadering van 23 februari 2023 besproken is. De bevindingen met de grootste consequenties waren tijdens deze bijeenkomst:

- Het algemeen bestuur heeft vraagtekens bij de aanpassing van de afschrijvingstermijn van 50 naar 40 jaar.
- Voor wat betreft het bouwheerschap gaf het AB het advies gebruik te maken van lokale kennis en samenwerking met anderen, maar geen aparte afdeling op te richten.
- Ten aanzien van het onderhoud van gebouwen op 100% in plaats van op 80% is gevraagd om de consequenties in beeld te brengen.
- Ten aanzien van onderhoud in de laatste tien jaar van de afschrijvingstermijn gaf het bestuur aan dat het uitgangspunt moet zijn dat een pand de laatste tien jaar niet verwaarloosd wordt en waar nodig onderhoud zal plaatsvinden.

Vertaling naar rapportages

Deze en de meer gedetailleerde bevindingen van zowel algemeen bestuur, auditcommissie als het kernteam zijn verwerkt in de achterliggende rapportages.

Bijgaand treft u:

- Huisvestingsstrategie Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, maart 2023. Dit is het op 23 februari 2023 geagendeerde document dat op onderdelen aangepast is naar aanleiding van de bespreking.

- Huisvesting, Strategie in uitvoering, 25 september 2023:

In deze rapportage zijn de praktische toepassing van de huisvestingsstrategie en de consequenties opgenomen.

Strategie in Uitvoering laat zien welke stappen er gezet moeten worden op basis van de huidige lopende ontwikkelingen, hoe toekomstige ontwikkelingen worden opgenomen en wat hiervoor nodig is in financiële zin.

Voorgestelde besluiten

Gevraagd wordt beide rapportages vast te stellen en daarbij in te stemmen met de in de rapportage opgenomen uitgangspunten en de vertaling naar de uitvoering, zoals besproken in de vergadering van het dagelijks bestuur. Bijzondere aandacht daarbij vraagt het uitgangspunt 'Goede financiële basis', zoals genoemd op pagina 32 van de huisvestingsstrategie en de uitwerking hiervan op pagina 12 en verder van de Strategie in uitvoering. Het gaat dan concreet om het afschrijven van gebouwen in 50 jaar. Dit in combinatie met gericht maatwerkonderhoud afhankelijk van het toekomstperspectief van deze gebouwen, vertaald naar een realistisch meerjaren-onderhoudsprogramma (MJOP) en eventueel een meerjaren investeringsprogramma (MJIP), rekening houdend met onze huidige leningenportefeuille.

MJOP

Op verzoek van het algemeen bestuur is berekend wat aan financiële middelen nodig is als het meerjarenonderhoud uitgevoerd wordt op 100% van de norm in plaats van op 80%.

Dit leidt tot gemiddelde meerkosten per jaar van € 666.092.

De stijging is het gevolg van:

- Volledig uitvoeren van groot onderhoud (100% in plaats van 80%).
- Het ook na afschrijving voorzien van groot onderhoud. Op dit moment zijn na afschrijving van een pand (50 jaar) geen financiën meer begroot voor groot onderhoud. In de praktijk betekent boekhoudkundige afschrijving echter niet dat het pand niet meer gebruikt en onderhouden wordt, of dat er geen vervangend pand is. Om de cijfers beter aan te laten sluiten bij de realiteit wordt het onderhoud dan óók begroot na afschrijving.
- Omdat daar pas inzicht in is tegen het einde van de afschrijvingstermijn van een pand, is er in deze cijfers geen rekening gehouden met ons uitgangspunt, dat we het onderhoud afstemmen op de toekomst van het pand. In de cijfers gaan we ervan uit, dat het onderhoud doorloopt voor 100% (ook na economische levensduur). Er is dan ook sprake van een momentopname. De beheerplannen zijn in 2021 opgesteld en worden één keer per vier jaar herzien, waarbij tevens een correctie voor prijzen en daadwerkelijke realisatie van de plannen plaatsvindt.

Het dagelijks bestuur heeft 21 september 2023 over dit onderwerp gesproken. Geconstateerd is, dat er een nadrukkelijk verband bestaat tussen toekomstbestendige brandweezorg in samenhang met het dekkingsplan en de meerjaren onderhoudskosten van de gebouwen. Gezien de vele ontwikkelingen die van invloed zijn op het dekkingsplan (belastbaarheid en beschikbaarheid vrijwilligers, andere incidenttypes, verstedelijking, etc.) heeft het DB het voornemen een bestuurlijke opdracht te verstrekken om de gevolgen van deze ontwikkelingen in beeld te brengen.

Mogelijk hebben de uitkomsten van dit onderzoek effect op onze gebouwen en het is dan ook niet opportuun om nu meerkosten van € 666k per jaar te ramen over een periode van 20 jaar. Een raming dient een tijdspanne te omvatten, die aansluit bij het onderzoek. We gaan uit van vier jaar.

Om te komen tot een bedrag voor de komende vier jaar, is het gemiddelde berekend wat nodig zou zijn als het onderhoud op 100% wordt uitgevoerd en geen rekening gehouden wordt met opbouw van de voorziening na deze vier jaar. Uit deze berekening volgt, dat de gemiddelde meerkosten per jaar voor de komende vier jaar € 387.616 zouden bedragen.

MJIP

Als er nieuwbouw of verbouw plaats moet vinden, leggen we dat in onze huidige werkwijze op dat moment voor aan het algemeen bestuur en vragen de daarvoor benodigde middelen.

Het algemeen bestuur heeft eerder aangegeven bij voorkeur langjarig inzicht te krijgen in plaats van incidentele voorstellen.

Daartoe is een verkenning gedaan naar de mogelijkheid te komen tot een meerjaren-investeringsplan (MJIP) gebouwen.

Tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur is gesproken over deze verkenning en geconstateerd, dat er te veel onzekere variabelen zijn om te komen tot een betrouwbaar MJIP. Bijvoorbeeld:

- Onzekerheden in de bouwwereld: beschikbaarheid grondstoffen, schaarste personeel, extra eisen vergunningen, etc. hebben impact op doorlooptijden, maar zeker ook op de kosten.
- Onzekerheden op de financiële markt: de rente is in korte tijd flink gestegen; wat deze doet in de toekomst is niet bekend.
- Onzekerheden op de vastgoedmarkt: gedegen inzicht vraagt om in een meerjareninvesteringplan ook restwaarde van panden mee te nemen. Dit is echter geen gewoonte, een vrijwel onmogelijk inschatting en voorzichtigheidshalve is dit ook niet gebruikelijk. Dit betekent echter onvolledig inzicht.
- Onzekerheden als gevolg van taakinhoudelijke ontwikkelingen: Van invloed op de kwaliteit van onze inzet zijn veel factoren variërend van wettelijke opkomsttijden tot de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers om de opkomsttijden te halen. Maar ook de borging van (de voorbereiding op) grootschalige en multi-inzet is continu in beweging. In onze taakuitvoering zoeken we daarbij naar de meest passende werkwijze, waar dat nuttig is in samenwerking met anderen. De snelheid waarmee onze vakgebieden (inclusief samenwerkingsverbanden) zich ontwikkelen staat in contrast met de ontwikkeling van huisvesting voor vijftig jaar.
- Onzekerheden als gevolg van gemeentelijke ontwikkelingen: Daarbij is het ook de vraag in hoeverre de vijftig jaar van een pand gehaald wordt. Zo hebben we in het recente verleden ook gemeentelijke ontwikkelingen gezien die vroegen om een verhuizing of nieuwbouw van brandweehuisvesting. Dat zal in de toekomst niet anders zijn.

De huidige werkwijze (iedere bouwontwikkeling voorleggen aan het bestuur) wordt dan ook gecontinueerd.

Oversluiten leningenportefeuille

Zoals eerder besproken is per 18-11-2021 de leningenportefeuille van € 45 miljoen geherfinancierd om gebruik te kunnen maken van de (destijds) lage rentepercentages (0,61% voor 30 jaar). De herfinanciering had voor een groot deel betrekking op investeringen in huisvesting.

Over een periode van 30 jaar gerekend ontstond door de herfinanciering een voordeel van € 9 miljoen. Na aftrek van de aan de BNG verschuldigde boeterente van € 6 miljoen bleef een voordeel over van € 3 miljoen.

Met de herfinanciering van de portefeuille veranderde niet alleen de rente, maar ook de leningsvorm (van annuïtaire leningen naar lineaire leningen). De verandering van leningsvorm heeft effect op de afschrijvingslasten voor de komende jaren door een andere verdeling van de deze kosten in de tijd. Dit is in 2022 ten onrechte verwerkt in de reserve egalisatie kapitaallasten, die hiervoor ontoereikend en ongeschikt is gebleken.

Wat de wijziging van annuïtaire naar lineaire afschrijvingen betreft, gaat het om € 290.000 gemiddelde verzwaring voor de jaren 2023 t/m 2026; na 2026 volgt een drastische verlaging met omslagpunt in 2040.

Financiën:

MJOP

De gemiddelde meerkosten voor het uitvoeren van 100%-onderhoud in plaats van 80% bedragen voor de komende vier jaar per jaar € 387.616, opgebouwd uit extra exploitatielasten van € 247.616 en € 140.000 voor de voorziening waaruit het onderhoud betaald wordt. Er wordt hierbij geen extra inleg gedaan voor de langjarige voorziening (>4 jaar) en deze bedraagt na vier jaar dan ook nog slechts € 11.567.

Extra kosten voorziening groot onderhoud en exploitatie	
Fonds 10 100% gemiddelde over 4 jaar	€ 848.738
Begroting huidig	- € 601.122
<i>Benodigd extra voor de exploitatie</i>	€ 247.616
<i>Benodigd extra voor de voorziening</i>	+ € 140.000
Totale extra lasten van 80% naar 100%	€ 387.616
<i>Bedragen betreffen een gemiddelde per jaar</i>	

Oversluiten leningenportefeuille

De wijziging van annuïtaire naar lineaire afschrijvingen betekent een gemiddelde verzwaring van € 290.000 per jaar voor de jaren 2023 t/m 2026; na 2026 volgt een drastische verlaging met omslagpunt in 2040.

Vershil in afschrijving lineair ten opzichte van annuïtair					
Afschrijving	2023-2026	2027-2030	2031-2034	2035-2038	2038-2042
Annuïtair	€ 779.919	€ 792.048	€ 838.418	€ 870.608	€ 883.881
Lineair	€ 1.069.154	€ 1.007.370	€ 977.481	€ 933.271	€ 875.633
Vershil	€ 289.235	€ 215.321	€ 139.063	€ 62.664	-€ 8.248
<i>Bedragen betreffen een gemiddelde per jaar</i>					

Consequenties per gemeente

Per gemeente betekenen de voorstellen de volgende meerkosten per jaar:

Extra per gemeente per jaar	MJOP 4 jaar (€ 387.616)	Annuitair naar Lineair (€ 290.000)	Totaal
Alblasserdam	€ 15.117	€ 11.310	€ 26.427
Dordrecht	€ 112.409	€ 84.100	€ 196.509
Gorinchem	€ 31.009	€ 23.200	€ 54.209
Hardinxveld-Giessendam	€ 12.791	€ 9.570	€ 22.361
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 20.931	€ 15.660	€ 36.591
Hoeksche Waard	€ 70.934	€ 53.070	€ 124.004
Molenlanden	€ 40.312	€ 30.160	€ 70.472
Papendrecht	€ 25.195	€ 18.850	€ 44.045
Sliedrecht	€ 20.544	€ 15.370	€ 35.914
Zwijndrecht	€ 38.374	€ 28.710	€ 67.084
	€ 387.616	€ 290.000	€ 677.616

Procedure:

Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☒ DT	☒ AB
☐ AGV	☒ Audit commissie
☒ DB	☒ Kernteam
	☐ Niet van toepassing

Organisatie eenheid

Indiener niveau 2

Concerncontroller

Directiesecretaris

Bedrijfsvoering

G.J.C. Hoppener

E. Osinga

A.R. Overduin

dd. 2-10-2023

dd. 2-10-2023

dd. 2-10-2023

Huisvestingsstrategie

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Maart 2023

Colliers | Harold Coenders, Ruben den Uyl & Diederik van Rhijn

Colliers

Introductie

Huisvestingsstrategie VRZHZ

De VRZHZ voert de kerntaken uit voor crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening voor tien gemeenten in het zuidelijke deel van Zuid-Holland. Dit zijn de gemeenten: Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Zwijndrecht, Alblasterdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Papendrecht, Sliedrecht, Molenlanden en Hoeksche Waard. Samen goed voor ongeveer 460.000 inwoners.

Dit document betreft de **huisvestingsstrategie** van de VRZHZ, met daarin opgenomen de huisvestingsvisie en het huisvestingsmodel.

1. **Huisvestingsvisie:** voor het vaststellen van de huisvestingsvisie worden de vier kernwaarden en zes sporen, zoals opgenomen in het beleidsplan 2022-2025, vertaald naar de vastgoed drijfveren van de toekomst.
2. **Huisvestingsmodel:** rekening houdend met de vastgestelde vastgoed drijfveren wordt vervolgens het bestaande huisvestingsmodel (= de manier waarop vastgoed wordt georganiseerd) verder doorontwikkeld.

De huisvestingsvisie en het huisvestingsmodel bieden de lange termijnkaders voor het **toekomst portfolio** van de VRZHZ.

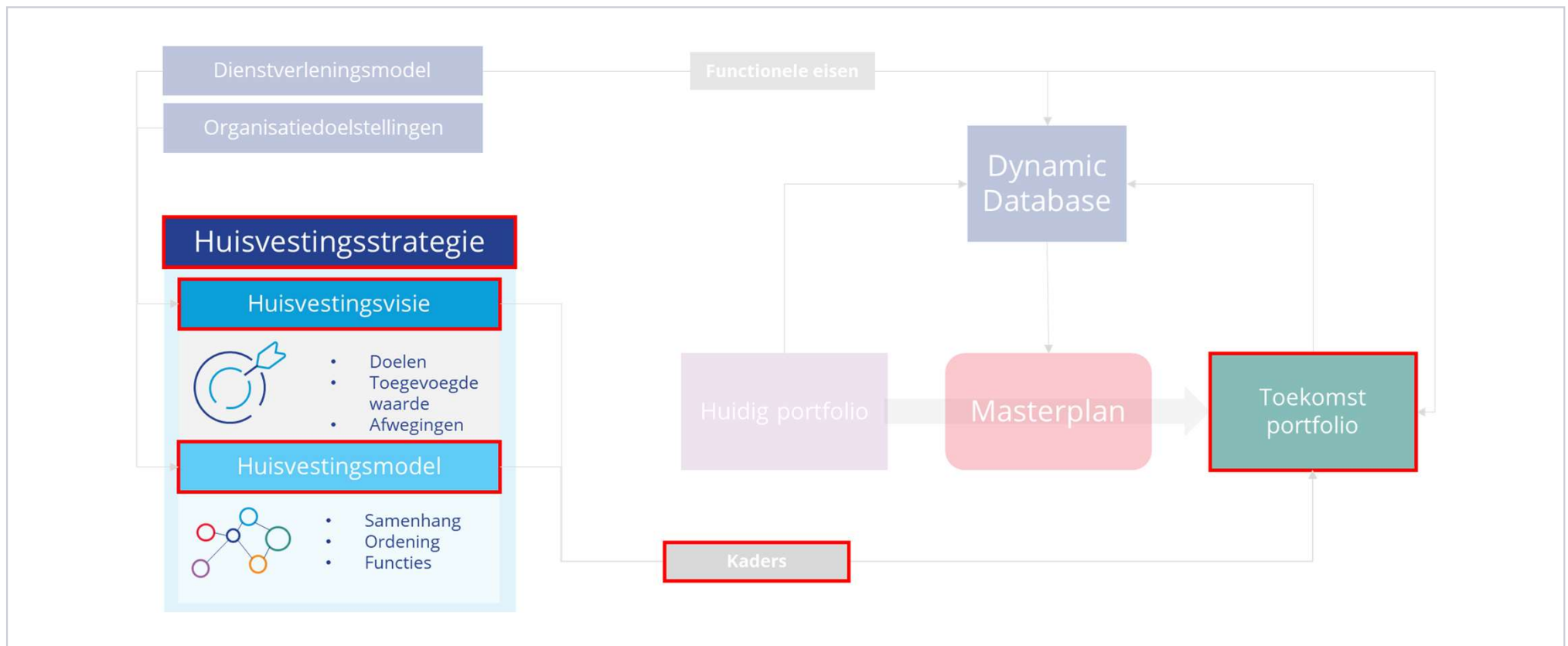

Een toekomstbestendige manier ontwikkelen om vastgoed te organiseren en beheren, zodat deze blijvend van waarde is voor de VRZHZ en daarmee de maatschappij.

Samenhang

Het strategisch huisvestingsplan bestaat uit drie onderdelen: de huisvestingsstrategie, de dynamic database en het masterplan. Dit document betreft de huisvestingsstrategie en bestaat uit de huisvestingsvisie en het huisvestingsmodel. De visie en het model bieden samen de lange termijnkaders voor het toekomst portfolio van de VRZHZ.

Inhoudsopgave

Introductie

Samenhang

---

1 Kernpunten beleidsplan

---

2 Huisvestingsvisie

---

3 Huisvestingsmodel

---

4 Samenvatting

Hoofdstuk 1

Kernpunten beleidsplan

Visie algemeen bestuur

Het bestuur heeft een duidelijke koers aangegeven voor de komende jaren. De Veiligheidsregio wil staan voor een regio die **compact, nabij** en **veerkrachtig** is. Deze visie vormt de basis van het beleidsplan 2022-2025.

Kern visie algemeen bestuur

- De VRZHZ is een zelfstandige regio met de kernwoorden: compact, nabij en veerkrachtig.
- We werken op inhoud samen met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen en veiligheidsregio's.
- De VRZHZ agendeert en faciliteert veiligheidsvraagstukken en geeft zichtbaarheid aan vernieuwing en innovaties die leiden tot efficiency.
- We onderhouden een eigen crisisorganisatie, waarbij in de aanpak van zowel risico's als crisisbeheersing de inhoud centraal staat.
- Compact en nabij zien we onder andere terug in het fijnmazig netwerk van brandweerposten, waarbij we een brede taakopvatting hanteren van wettelijke-, dienstverlenende taken en gemeenschapszin (o.a. verbinding met omgeving, werkgevers).
- Mens en werk zijn in de VRZHZ in balans.

Kernpunten beleidsplan

De huisvestingvisie vormt de vertaling van het beleidsplan VRZHZ 2022-2025 naar de impact op de lange termijn huisvesting en werkomgeving. De kern hiervoor vormen de context van de *maatschappelijke ontwikkelingen*, de *kernwaarden* voor het handelen en de zes *strategische sporen* van beleid.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De volgende veranderingen zijn van invloed op de taakuitvoering van de VRZHZ.

- *Krapte op de arbeidsmarkt*
- *Kwetsbare groepen*
- *Circulaire economie*
- *Klimaatverandering*
- *Alternatieve energiebronnen*
- *(Sociale) media en afhankelijkheid van data*
- *Coronacrisis*
- *Vergrijzing en individualisering (extra aandacht zelfredzaamheid)*
- *Flexibilisering arbeidsmarkt en toename digitaal werken*
- *Grote onderhoudsopgave aan wegen, bruggen, tunnels en sluizen in de regio*
- *Wonen en werken in de regio*
- *Evaluatie Wet Veiligheidsregio's (WVR)*
- *Deeltijdrichtlijn*
- *Wnra en werkgeversvereniging*
- *Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen*

Kernwaarden

De VRZH werkt vanuit vier kernwaarden:

- *Samenwerkingsgericht*
- *Deskundig*
- *Daadkrachtig*
- *Betrokken*

Strategische sporen

De focus van het beleid is gericht op zes sporen:

- *Passend acteren op ons risicobeeld*
- *Deskundig adviseren in risicobeheersing*
- *Leveren van krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers*
- *Informatie gestuurd werken*
- *Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid*
- *Wendbaar en duurzaam organiseren*

Ontwikkelingen relevant voor huisvesting

Op basis van het beleidsplan VRZHZ 2022-2025 en de actuele ontwikkelingen in dit plan zijn er vier ontwikkelingen die de meeste impact hebben op de huisvesting.

Krapte op de arbeidsmarkt / Flexibilisering arbeidsmarkt en toename digitaal werken

De maatschappelijke ontwikkelingen 'krapte op de arbeidsmarkt' en 'flexibilisering arbeidsmarkt en toename digitaal werken' zijn niet alleen van invloed op de taakuitvoering van de VRZHZ, maar ook op haar huisvesting. De krapte op de arbeidsmarkt heeft gevolgen voor het aantal beroeps en vrijwilligers (en piketmedewerkers) op de posten en daarmee op de huisvesting. Hybride werken verandert de balans tussen kantoor en thuiswerken. De impact van deze ontwikkeling op de huisvesting is afhankelijk van hoe de VRZHZ haar 'arbeid' gaat organiseren. Hierbij valt te denken aan de verhouding tussen thuis en/of op kantoor werken, maar ook het aantal (type) werkplekken op kantoor. Daarnaast biedt hybride werken juist ook kansen voor het vergroten van de dagparaatheid van vrijwilligers.

Hybride werken organiseren voor medewerkers VRZHZ en vrijwilligers

Circulaire economie / Energiebronnen

De maatschappelijke ontwikkelingen 'circulaire economie' en 'energiebronnen' zijn van invloed op de huisvesting van de VRZHZ, omdat duurzaam bouwen én duurzaam exploiteren essentieel zijn voor een duurzaam gebouwde omgeving. Dit betekent bestaande posten aanpassen en nieuwe kazernes laten meegroeien met de huidige maatschappelijke eisen. Het gebruik van alternatieve energiebronnen stelt de VRZHZ voor nieuwe uitdagingen, waaronder de exploitatie van haar posten anders, meer duurzaam en circulair te organiseren.

Nieuwe duurzame eisen aan de huisvesting

Klimaatverandering / Coronacrisis

Voor crisisbeheersing vindt een verschuiving plaats van een geografische georiënteerde crisisaanpak naar een aanpak waar de aard en omvang van de crisis bepalend is voor zowel de bestuurlijke als operationele schaal en aansturing. Deze verschuiving doet recht aan de toenemende complexiteit van crises.

De aard en omvang in de bestrijding van een crisis centraal stellen betekent voor de huisvesting dat je niet alles zelf kunt organiseren, maar dat je flexibele ruimten nodig hebt, goede afspraken met elkaar moet maken en goed moet blijven nadenken over bijvoorbeeld bereikbaarheid en back-up.

Crisisorganisatie flexibel organiseren, m.i.v. de best passende schaal

Wonen en werken in de regio

'Werken waar je woont' betekent het uitbreiden van werkgelegenheid in de regio (bijv. in Drechtsteden 30.000 nieuwe arbeidsplaatsen per 2030). Deze ontwikkeling en de risico's die hiermee gepaard gaan hebben gevolgen voor het dekkingsplan, materieel-spreidingsplan en daarmee de huisvesting van de VRZHZ.

Daarnaast geldt dat de huisvesting van de VRZHZ idealiter zo moet worden georganiseerd dat haar medewerkers en vrijwilligers flexibel kunnen werken waar dat kan, op locatie waar dat niet anders kan en waar het meerwaarde heeft (samenwerken, verbinden en ontmoeten).

Impact op materieel spreidingsplan, de locaties en omvang van kazernes

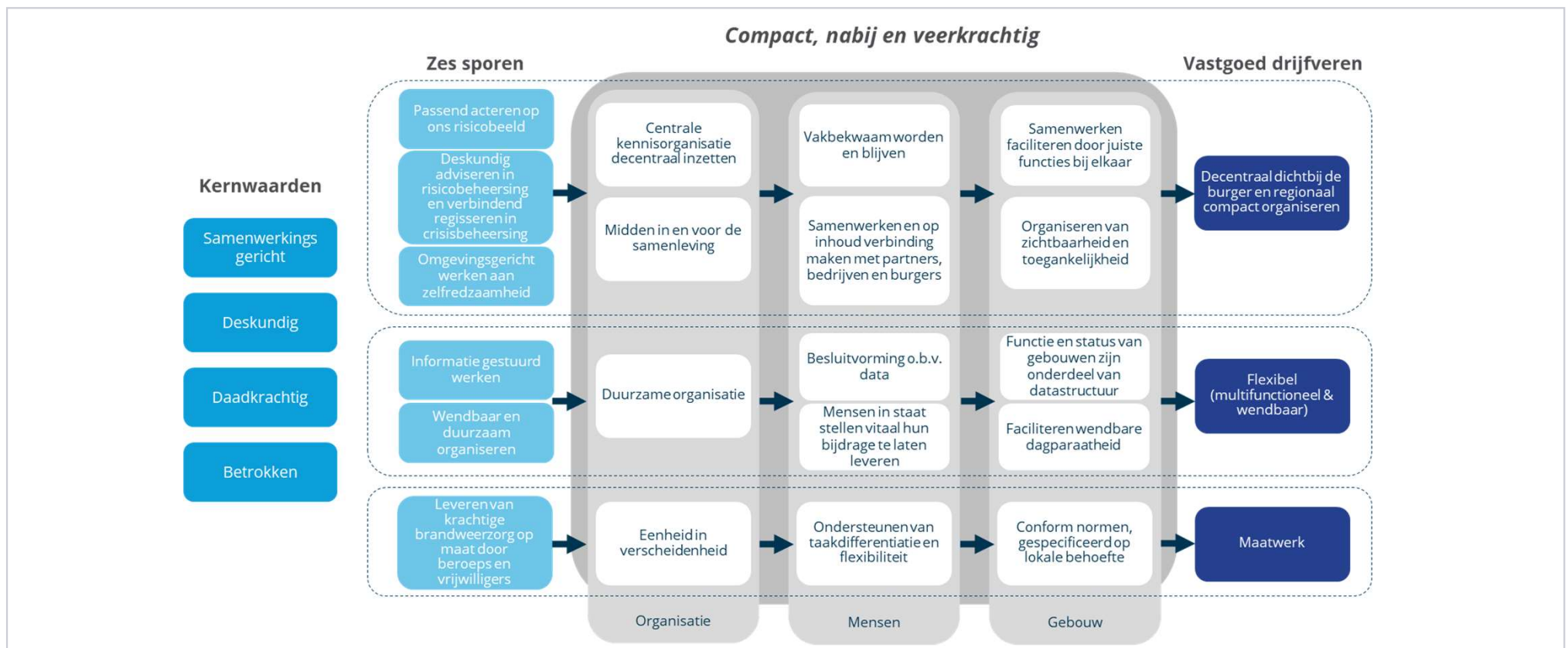

Hoofdstuk 2

Huisvestingsvisie

Verbinden van organisatie met huisvesting

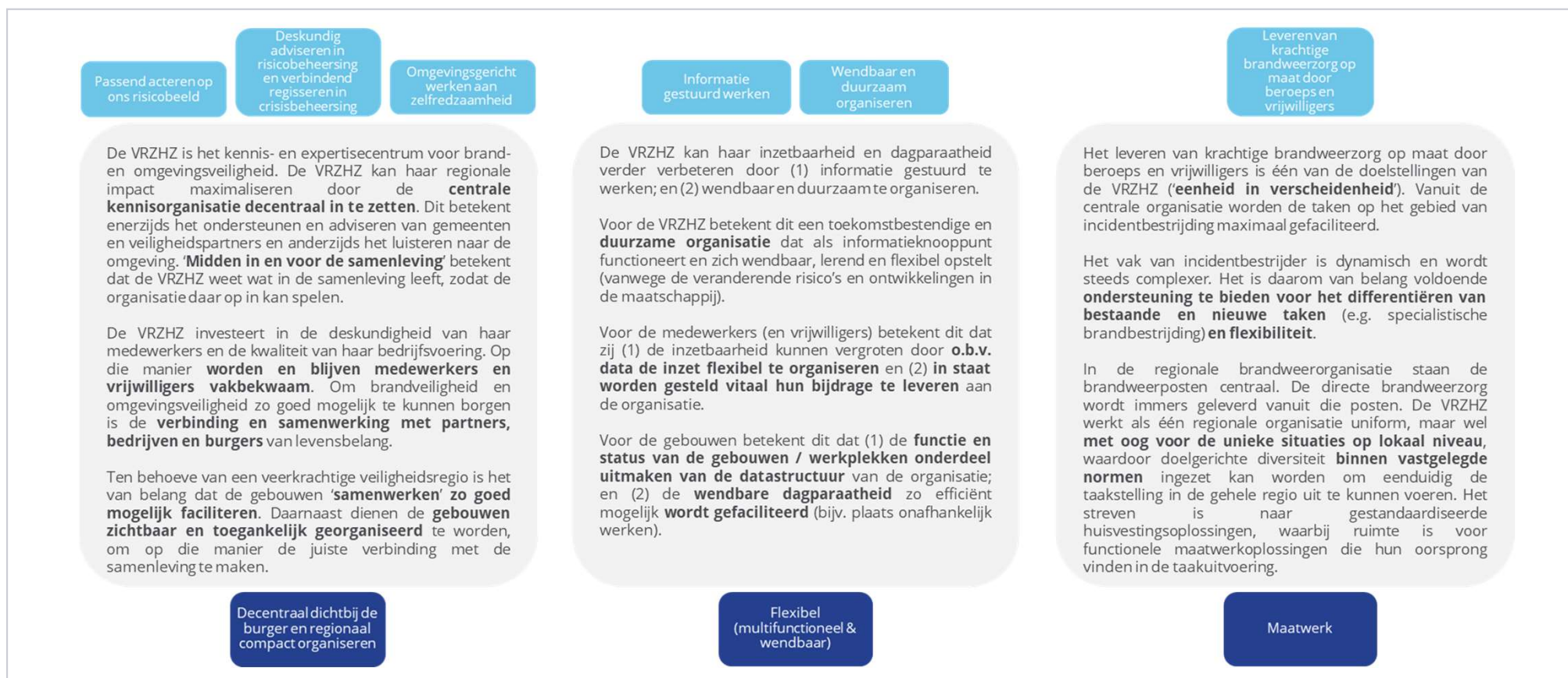
Voor het vaststellen van de huisvestingsvisie zijn de kernwaarden en strategische sporen vanuit verschillende perspectieven (*organisatie, mensen en gebouw*) vertaald naar drie vastgoed drijfveren. De drie vastgoed drijfveren vormen samen de kapstok waaraan toekomstige huisvestingsbesluiten kunnen worden opgehangen.

Verbinden van organisatie met huisvesting

De strategische sporen, zoals opgenomen in het beleidsplan VRZHZ 2022-2025, worden vanuit drie perspectieven (*organisatie, mensen en gebouw*) vertaald naar drie vastgoed drijfveren.

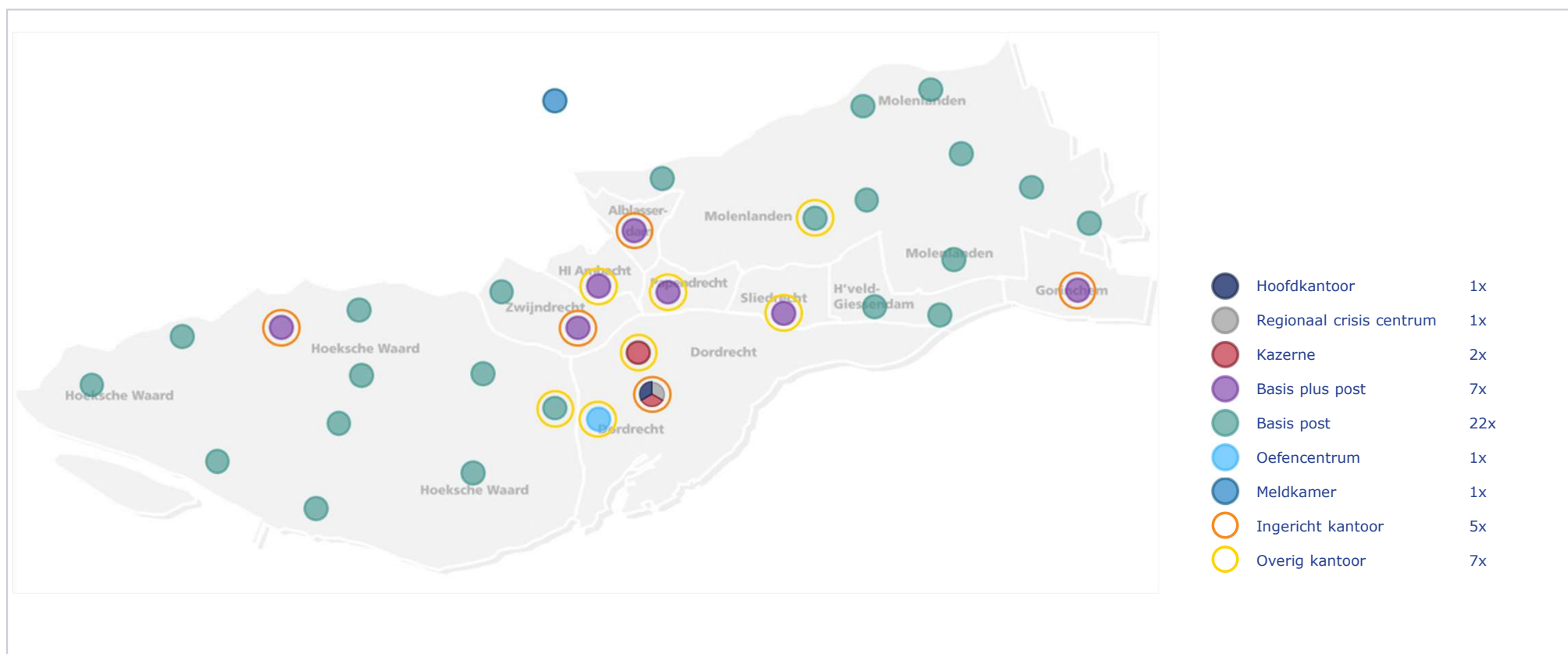

Hoofdstuk 4

Huisvestingsmodel

Huidig portfolio

Het huidige portfolio van de VRZHZ is opgebouwd uit één hoofdkantoor (inclusief regionaal crisis centrum), 22 basisposten, 7 basis plus posten en 2 kazernes. Daarnaast beschikt het over een eigen oefencentrum en een meldkamer.

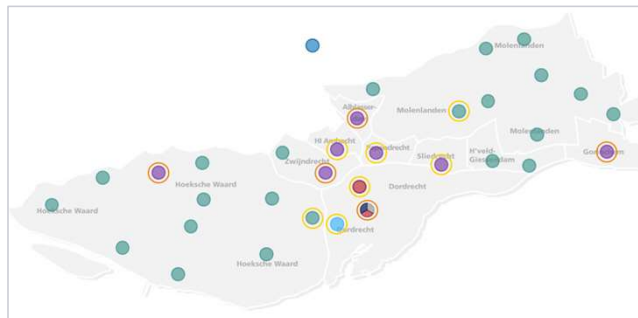

Huidig portfolio

Uitgangspunten kantoorfuncties

- ❑ **Soorten werkplekken:** kantoorwerkplekken en thuis/elders werkplekken. Op kantoor diversiteit in type werkplekken: stilte/teams, <2 uur, >2 uur, vergader.
- ❑ **Berekening:** Calculatie op basis van grofmazige berekening (80/20-principe) als startpunt; finetuning is zeker nog mogelijk. Ook door leidinggevende in de praktijk.
- ❑ **Balans:** 50% thuis, behalve als de functie, de faciliteiten of persoonlijke omstandigheden zich daar niet voor lenen. In overleg tussen leidinggevende en medewerker.
- ❑ **Thuiswerken:** Stilte- en Teams videobellen worden geacht zo veel als mogelijk op de thuis-werkplek plaats te vinden.
- ❑ **Rol van kantoor:** Kantoorlocaties worden geacht zoveel mogelijk te worden gebruikt voor werk dat vanwege de aard of de faciliteiten niet thuis uitgevoerd kan worden. Bovendien voor ontmoeten, vergaderen in persoon (waar dat nodig is) en verbinden.
- ❑ **Werkplekverdeling:** Werkplekken worden verdeeld over vijf locaties (LP, Alb, Gor, OB, Zdt). Andere locaties mogen gebruikt worden, maar worden niet als zodanig ingericht (wel voor ploegchefs, dienstdoende repressieve kracht).
- ❑ **Visie:** Uitgangspunt in dit overzicht is: iedereen kan overal werken (exclusief specialties). Toewijzen bepaalde locaties aan bepaalde medewerkers/bureaus/afdelingen is finetuning.

- ❑ **Specialties** worden geacht één vaste plek te zijn, ongeacht het percentage; finetuning of gedeelde plekken mogelijk zijn in het vervolg.
- ❑ Iedere thuiswerker wordt geacht één **thuiswerkplek** te hebben, ongeacht het percentage.
- ❑ Minimaal **aantal plekken:** 50% voorzien op kantoor. Ruimere variant: 70% voorzien.
- ❑ Er is niet gecorrigeerd voor dubbelfuncties. Dat geeft extra ruimte.
- ❑ De berekening is geen exacte wetenschap. Het geldt als kaders/handreiking voor de invulling.
- ❑ **Toekomstvisie:** wellicht minder aanwezigheid als de omstandigheden zich aanbieden.

Portfolio vastgoed typologieën

- **Hoofdkantoor / regionaal crisis centrum / kazerne**
 Uitruk locatie voor beroepskrachten (24 uren post)
 Centrale kantoorfuncties
 Samenwerken, ontmoeten en verbinden
- **Kazerne**
 Uitruk locatie voor beroepskrachten (24 uren post)
 Verblijffunctie (slaapvoorzieningen/keuken)
- **Basis plus post**
 Uitruk locatie voor vrijwilligers
 Ca. 30 personen, uitruk min. 6 personen
- **Basis post**
 Uitruk locatie voor vrijwilligers
 Ca. 15-18 personen
- **Oefencentrum**
 Spinel Veiligheidscentrum
- **Meldkamer**
 Externe locatie
- **Ingericht kantoor**
 Gefaciliteerd op vijf locaties: LP, Alb, Gor, OB, Zdt
- **Overig kantoor**
 Geen algemene kantoorplekken voor iedereen
 Wel bureau werkplekken voor de ploegchefs, dienstdoende repressieve kracht

Lange termijnkader & doelen

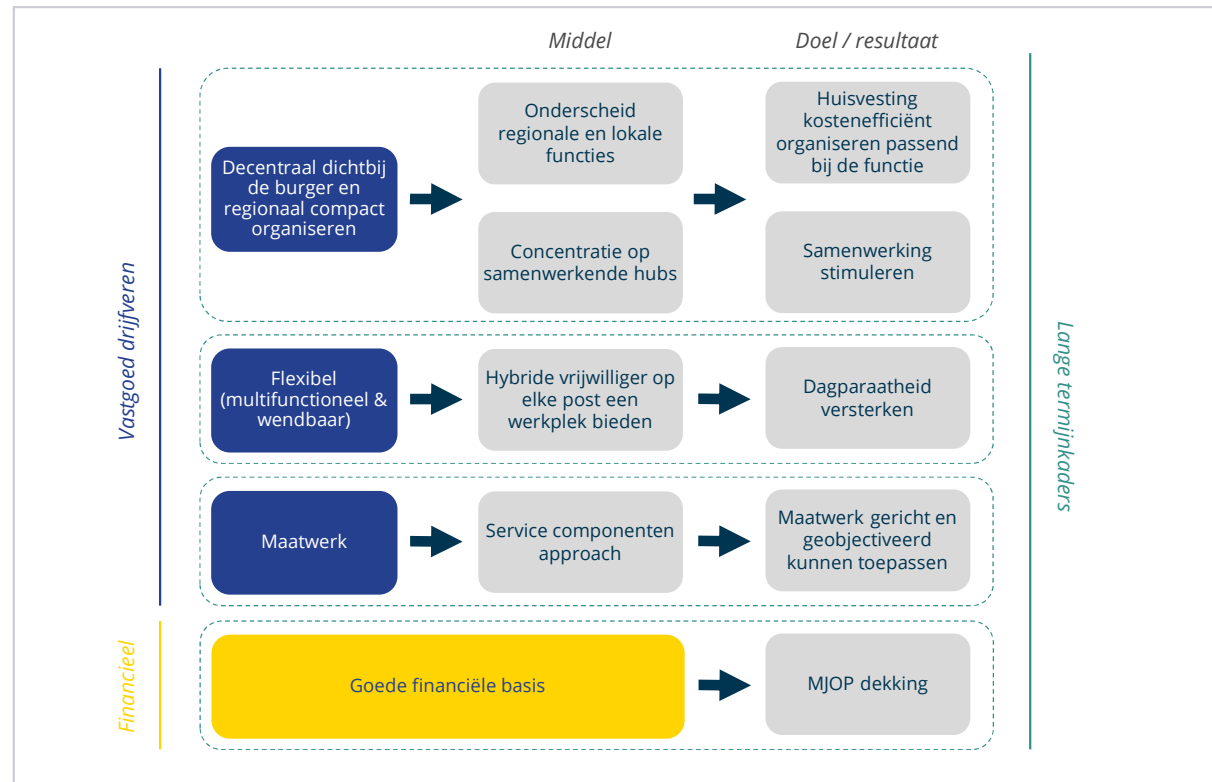
Van visie naar lange termijn doelen

De **huisvestingsvisie** is de vertaling van de organisatie drijfveren naar de vastgoed drijfveren. De visie vormt het toetsingskader op grond waarvan toekomstige vastgoedkeuzes gemaakt kunnen worden. Daarmee geeft de huisvestingsvisie richting aan het **huisvestingsmodel**, i.e. hoe het vastgoed (voor de lange termijn) georganiseerd moet worden.

Het huidige huisvestingsmodel beschikt over een logische opbouw van posten die helder zijn omschreven met duidelijke criteria. Om het huidige huisvestingsmodel toekomstbestendig door te kunnen ontwikkelen, dienen de vastgestelde vastgoed drijfveren verder te worden uitgewerkt in zgn. **'lange termijnkaders'**.

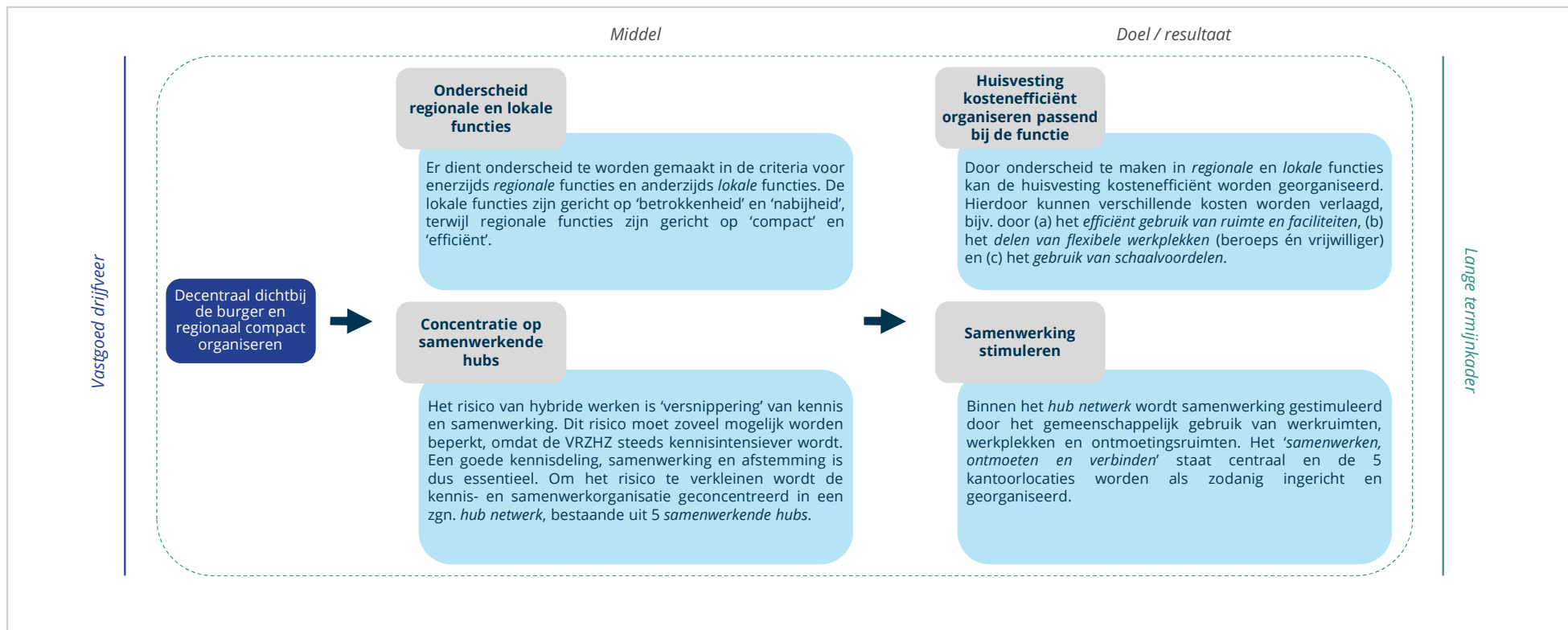
Hiernaast zien we de vastgoed drijfveren (3x): *'Decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren'*, *'Flexibel'* en *'Maatwerk'*. Deze vastgoed drijfveren worden verder uitgewerkt, door deze eerst te vertalen naar het **'middel'** (paraplu) en vervolgens naar het **'doel / resultaat'** (niet nat worden).

Op deze manier wordt per vastgoed drijfveer het lange termijnkader geschetst, waarin zowel wordt ingegaan op de ingreep als de toegevoegde waarde voor de huisvesting. In aanvulling daarop wordt op vergelijkbare wijze een goede financiële basis omschreven ten behoeve van de MJOP dekking.

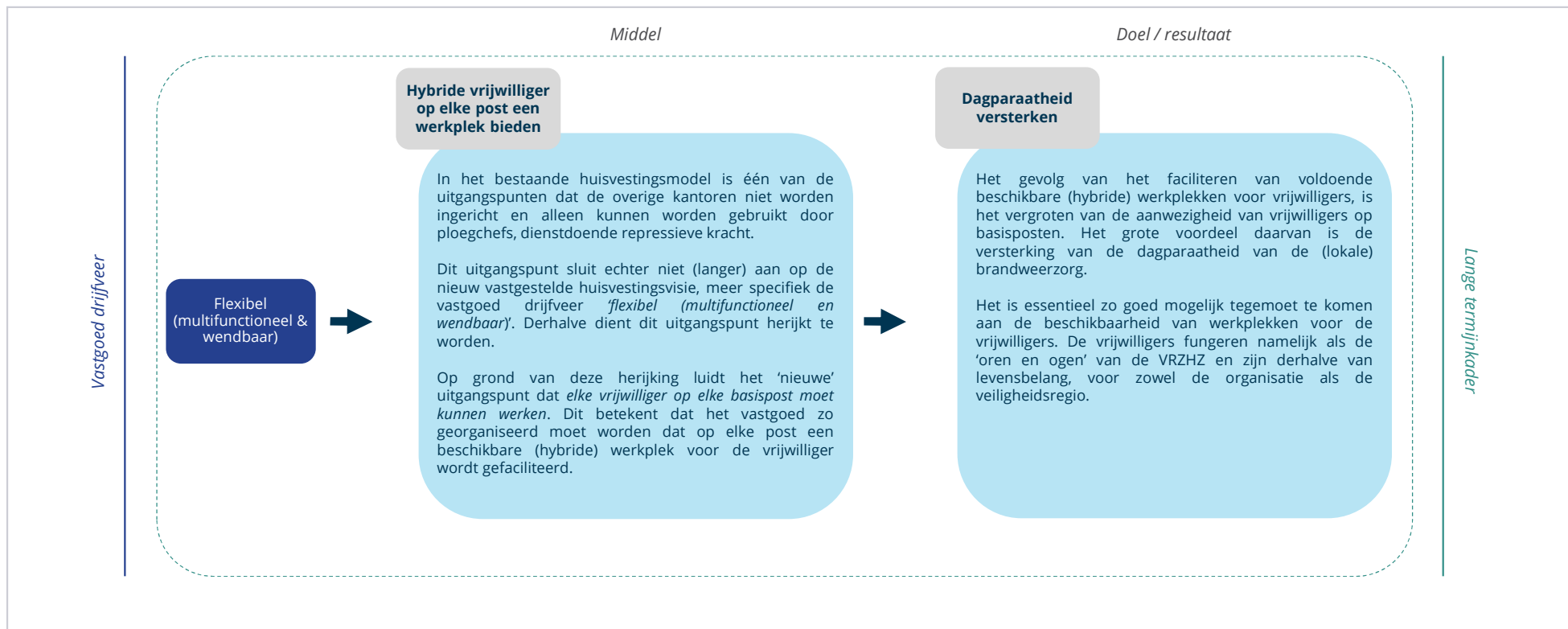
Decentraal bij burger en regionaal compact

Eerste vastgoed drijfveer 'decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren' uitgewerkt naar middel én doel / resultaat.

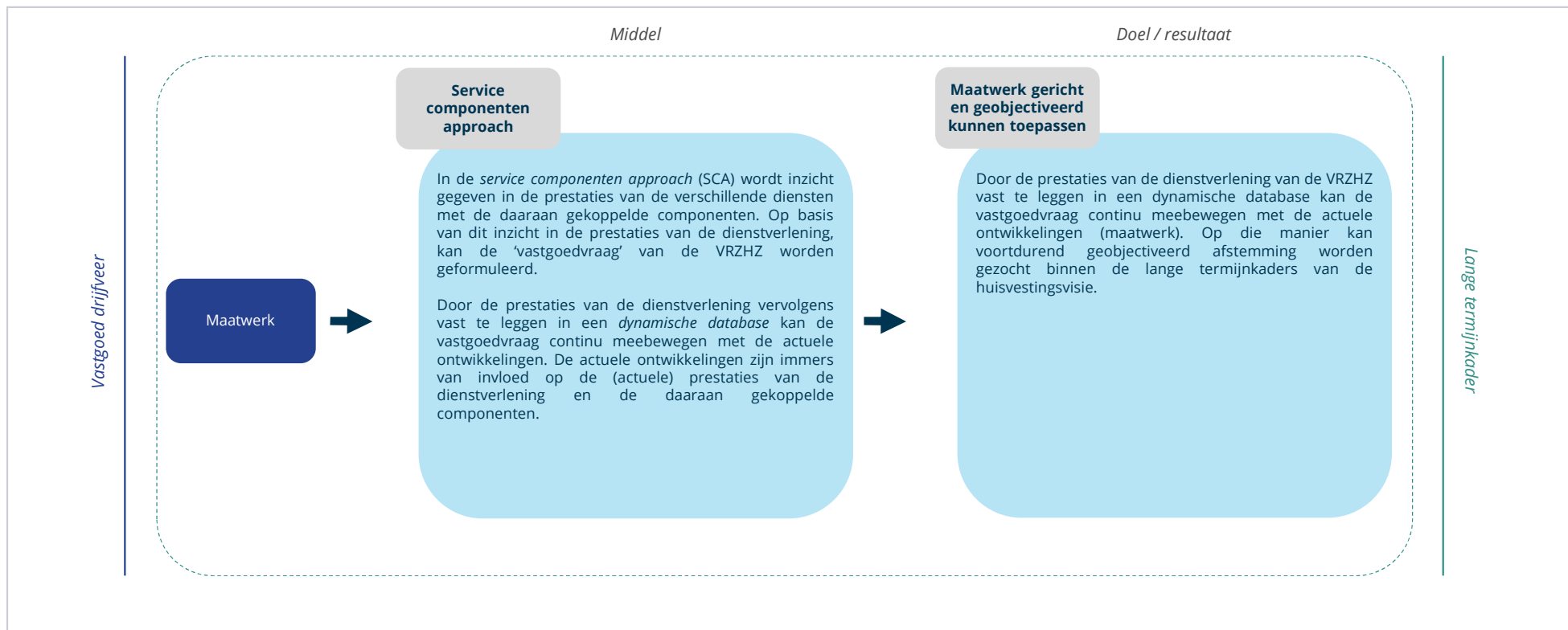
Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)

Tweede vastgoed drijfveer '*flexibel (multifunctioneel & wendbaar)*' uitgewerkt naar middel én doel / resultaat.

Gericht maatwerk

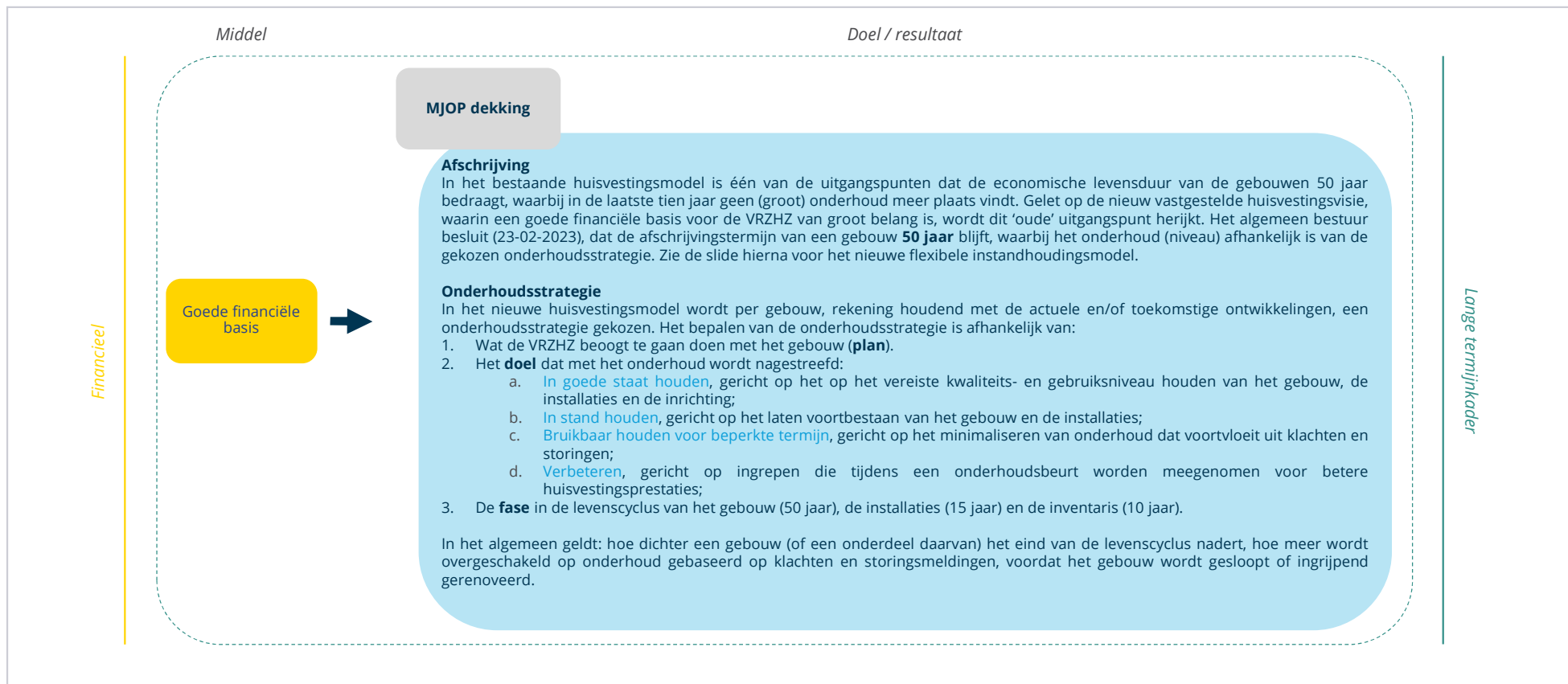
Derde vastgoed drijfveer toepassen van gericht en onderbouwd 'maatwerk' uitgewerkt naar middel én doel / resultaat.

Goede financiële basis

In aanvulling op de drie vastgoed drijfveren wordt het middel een 'goede financiële basis' uitgewerkt naar het beoogde doel / resultaat.

Goede financiële basis

Op basis van een nieuw flexibel instandhoudingsmodel kan de VRZHZ financieel maatwerk toepassen en gericht haar middelen inzetten.

Huidige situatie

Op grond van de bezuinigingsmaatregel vanaf 2015 is afgesproken de afschrijvingstermijn vast te stellen op 50 jaar, waarbij in de laatste 10 jaar van de levensduur van het gebouw geen (groot) onderhoud meer plaats vindt.

De nadelen / risico's van dit afschrijvings- en onderhoudssysteem zijn: achterstallig groot onderhoud (in de laatste 10 jaar), kostbaar inhaalwerk en zinloze investeringen als de panden toch langer in gebruik zijn dan deze periode.

Om deze nadelen / risico's zoveel mogelijk te beperken richting de toekomst, is het huidige afschrijvings- en onderhoudssysteem herijkt. Op basis van deze herijking wordt een nieuw model geïntroduceerd dat gericht maatwerk toepast op basis van het toekomstperspectief van het pand en de locatie.

Gewenste situatie (maatwerk)

Het nieuwe gedifferentieerde model is flexibel en levert maatwerk. Het model is ingericht op basis van tijdsperspectief, waarbij het bestaande portfolio wordt verdeeld in de volgende 3 klassen:

klasse 1

klasse 1 betreft de panden waarvan **zeker** is dat deze onderdeel blijven uitmaken van het portfolio. Voor deze panden geldt: (a) een afschrijvingstermijn van 50 jaar; en (b) (groot) onderhoud gedurende volledige gebruiksduur. Op deze manier wordt achterstallig (groot) onderhoud en/of inhaalwerk (in de laatste 10 jaar) voorkomen.

klasse 2

klasse 2 betreft de panden waarvan het toekomstige scenario **onzeker** is. Voor deze panden geldt: (a) een afschrijvingstermijn van 50 jaar; en (b) (groot) onderhoud afgestemd op actuele ontwikkeling(en).

klasse 3

klasse 3 betreft de panden waarvan we weten dat deze in de nabije toekomst **geen** onderdeel meer zullen uitmaken van het portfolio. De afschrijvingstermijn blijft ongewijzigd. Voor deze panden geldt daarnaast: géén (groot) onderhoud / investeringen. Op deze manier worden zinloze investeringen voorkomen.

Impact HV-model

Het bestaande huisvestingsmodel wordt op grond van het voorgaande doorontwikkeld vanuit twee invalshoeken:

1. Functioneel, conform de drie vastgestelde vastgoed drijfveren: *'Decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren', 'Flexibel' en 'Maatwerk'*;

én

2. Financieel, conform een op tijdsperspectief gedifferentieerd instandhoudingsmodel bestaande uit drie klassen.

Op basis van de laatstgenoemde financiële invalshoek (lees: een goede financiële basis) kan de VRZHZ gericht(er) haar middelen inzetten, zowel maatgericht als kostenefficiënt.

Goede financiële basis

De panden worden – op basis van het nieuwe model en ten behoeve van een goede financiële basis – verdeeld over drie klassen met elk haar eigen kenmerken / uitgangspunten.

klasse 1: lange termijn goede panden

- o afschrijvingstermijn blijft 50 jaar
- o onderhoud + investeringen volledige gebruiksduur

1. Alblasterdam	10. Nieuw-Beijerland
2. Arkel	11. Nieuw-Lekkerland
3. Bleskensgraaf	12. Noordeloos
4. Giessenburg	13. Oud-Beijerland
5. Goudswaard	14. Papendrecht
6. Klaaswaal	15. Zuid-Beijerland
7. Kohnstammlaan	
8. Maasdam	
9. Mijnsheerenland	

klasse 2: onzekerheid toekomstig gebruik

- o afschrijvingstermijn blijft 50 jaar
- o onderhoud + investeringen afh. v. act. ontwikkeling

1. 's-Gravendeel	10. Zwijndrecht
2. Boven-Hardinxveld	
3. Gorinchem	
4. Groot-Amers	
5. Heerjansdam	
6. Heinenoord	
7. Hendrik-Ido-Ambacht	
8. Neder-Hardinxveld	
9. Numansdorp	

klasse 3: af te stoten panden

- o afschrijvingstermijn ongewijzigd
- o géén (groot) onderhoud / investeringen

1. Brandwijk
2. Goudriaan
3. Langerak
4. Romboutslaan (inmiddels verkocht)
5. Sliedrecht
6. Strijen

Goede financiële basis

De kenmerken / uitgangspunten van het nieuwe model worden per klasse toegelicht.

klasse 1: lange termijn goed

Termijn: de afschrijvingstermijn blijft 50 jaar.

Onderhoud (MJOP): gedurende de volledige looptijd vindt groot onderhoud plaats aan 'klasse 1 – panden'.

Investerings (MJIP): om de kwaliteit van de huisvesting te laten aansluiten bij wat door gebruikers wordt verlangd, wordt gedurende de looptijd geïnvesteerd in installaties en vaste inrichting.

Effect: hoger bedrag per jaar maar beter onderhouden pand aan einde afschrijvingstermijn.

klasse 2: lange termijn onzeker

Termijn: de afschrijvingstermijn blijft 50 jaar.

Onderhoud (MJOP): de onderhoudsstrategie van een 'klasse 2 – pand' is afhankelijk van de actuele ontwikkeling per locatie.

Investerings (MJIP): de investeringen in installaties en vaste inrichting sluiten aan bij wat door gebruikers wordt verlangd. Echter, afhankelijk van de actuele ontwikkeling kan de kwaliteit afwijken (bijv. investering 'on hold' in afwachting van een onderzoek of gemeentelijk besluit).

Effect: hoger bedrag per jaar en voorkomen onnodige (onderhouds-)investerings

klasse 3: toekomstig af te stoten

Termijn: de termijn en de hoogte van de afschrijving blijft ongewijzigd.

Onderhoud (MJOP): er vindt geen (groot) onderhoud meer plaats aan 'klasse 3 – panden'.

Investerings (MJIP): in beginsel wordt niet geïnvesteerd in installaties en vaste inrichting, omdat de locatie op korte termijn niet langer onderdeel zal uitmaken van het portfolio.

Effect: afschrijvingsbedrag per jaar blijft gelijk en voorkomen onnodige (onderhouds-)investerings

Goede financiële basis

Voor het versterken van een goede financiële basis worden de investeringen voor huisvesting toegevoegd aan het Meerjarig investeringsplan.

Huisvestingsinvesteringen toevoegen aan het Meerjarig investeringsplan

De VRZHZ werkt met het Meerjarig investeringsplan (MJIP) om de voorspelbaarheid van de investeringen en de egalisatie van investeringen over de jaren heen voorspelbaar en stabiel te houden. In deze MJIP zijn de investeringen voor huisvesting tot nu toe niet meegenomen.

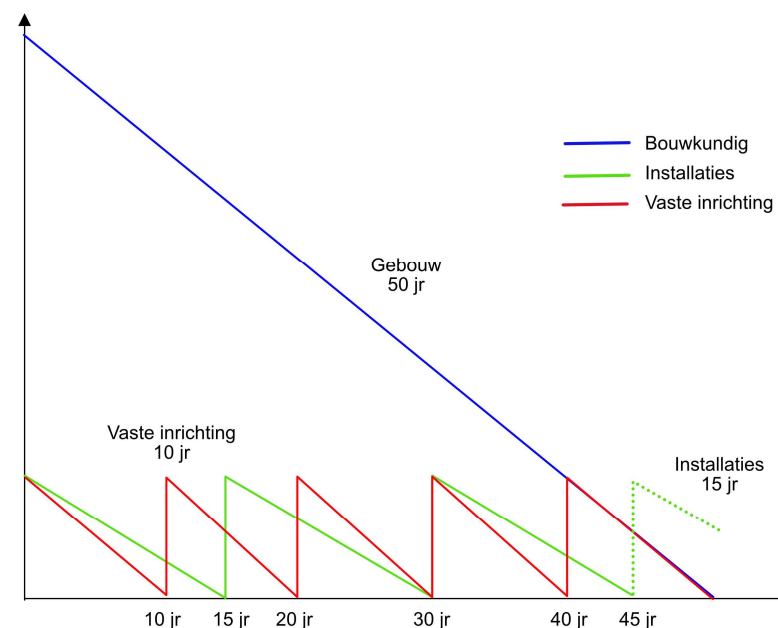
Om de 'goede financiële basis' verder te versterken, en in aanvulling op het MJOP (onderhoud), stelt de VRZHZ voor om ook de **huisvestingsinvesteringen** op te nemen in het MJIP. Het voordeel hiervan is dat we een betere egalisatie krijgen van de investeringen voor huisvesting.

Het MJIP geeft aan welke investeringen nodig zijn bij vervanging en/of renovatie. Hierbij gaat het dus om aanvullende kosten ten opzichte van het MJOP waarin alleen het groot onderhoud is opgenomen.

Het MJIP maakt het mogelijk voor de langere termijn keuzes te maken in vastgoed. Doordat inzichtelijk is welke investeringen wanneer nodig zijn kan een goede afweging gemaakt worden of deze investering nog wenselijk is of gekozen wordt voor een andere oplossing.

In de figuur hiernaast (vergelijkbaar met een 'nieuw klasse 1 - pand') zijn voor drie elementen de levenscycli uitgezet in tijd. Hierin is te zien dat gedurende de levensduur van een gebouw meerdere keren wordt geïnvesteerd in de installaties en de vaste inrichting.

Door in het MJIP voor elk pand inzicht te verschaffen wanneer welke investeringen nodig zijn en aan te geven op welk klasse (1, 2 of 3) het pand zich bevindt, kunnen op basis hiervan strategische afwegingen worden gemaakt ten aanzien van het investeringsbeleid van de VRZHZ.

Huisvestingsmodel met twee lagen

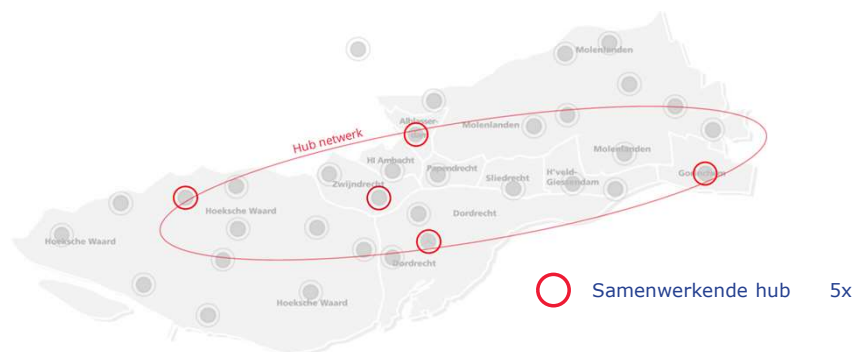
Het organiseren van het huisvestingsportfolio decentraal bij de burger en regionaal compact organiseren gericht op realiseren van kostenefficiëntie leidt tot een huisvestingsmodel dat bestaat uit twee lagen. Deze twee lagen zijn van toepassing voor de kantoorfuncties van de VRZHZ maar ook voor de operatie. Brandweezorg wordt lokaal georganiseerd terwijl functies als onderhoud en training centraal worden georganiseerd. Hieronder volgt de toelichting op de kantoorlocaties.

Regionale (compacte) laag

In de regionale (compacte) laag worden de kantoorfuncties op regionaal niveau verdeeld over 5 samenwerkende hubs (basis plus posten en kazernes). Binnen het hub netwerk staat **'verbinden, samenwerken en ontmoeten'** centraal. Het uitgangspunt is dat elke beroeps en vrijwilliger deel uitmaakt van het hub netwerk.

De vastgoed drijfveren die in deze regionale (compacte) laag centraal staan, zijn:

1. Regionaal compact organiseren
2. Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)

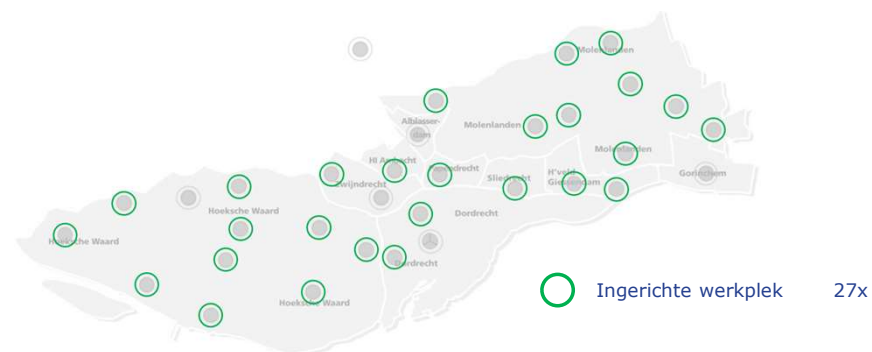

Lokale (betrokken) laag

In de lokale laag worden de werkplekken op lokaal niveau verdeeld over 27 posten (basis posten, basis plus posten en kazernes). Het uitgangspunt daarbij is dat elke **vrijwilliger** op elke post moet kunnen werken. Dit draagt bij aan de **flexibiliteit** van vrijwilligers van de VRZHZ.

De vastgoed drijfveren die in deze lokale (betrokken) laag centraal staan, zijn:

1. Decentraal dichtbij de burger organiseren
2. Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)
3. Maatwerk

Huisvestingsmodel: regionale laag

Opbouw en toelichting op de regionale laag van het huisvestingsmodel.

1. Regionale (compacte) laag

- **Compactheid** is leidend
  - **Samenwerk hubs**
- Concentreren van kantoorfuncties op 5 locaties:
1. Dordrecht Leerpark (= Hoofdkantoor)
  2. Zwijndrecht
  3. Alblasserdam
  4. Oud-Beijerland
  5. Gorinchem
- **Regionaal Crisis Centrum**
  - **Oefencentrum**
  - **Centrale voorzieningen** (ademplucht, werkplaatsen)
  - **Vastgoed drijfveren:**

Decentraal dichtbij
de burger en
regionaal compact
organiseren

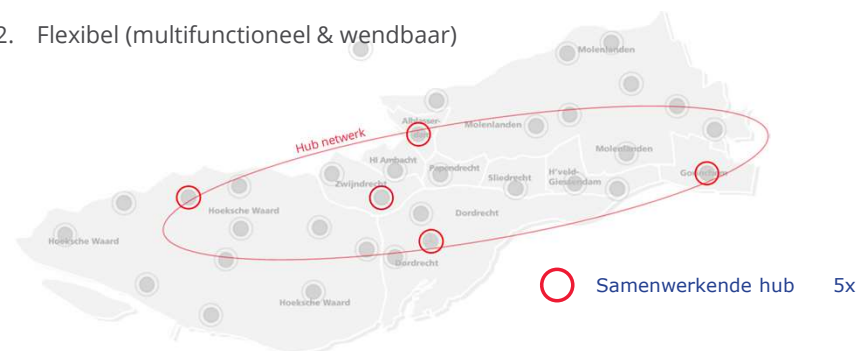
Flexibel
(multifunctioneel &
wendbaar)

In de regionale (compacte) laag worden de kantoorfuncties op regionaal niveau verdeeld over 5 samenwerkende hubs (basis plus posten en kazernes). Binnen het hub netwerk staat **'verbinden, samenwerken en ontmoeten'** centraal. Het uitgangspunt is dat elke beroeps en vrijwilliger deel uitmaakt van het hub netwerk.

Naast het hub netwerk maken ook het Regionaal Crisis Centrum, het oefencentrum en de centrale voorzieningen (ademplucht, werkplaatsen, etc.) onderdeel uit van de regionale laag. **'Compactheid'** is leidend in de regionale laag. Dit betekent regionaal compact organiseren waar efficiency leidend is.

De vastgoed drijfveren die in deze regionale (compacte) laag centraal staan, zijn:

1. Regionaal compact organiseren
2. Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)

Huisvestingsmodel: lokale laag

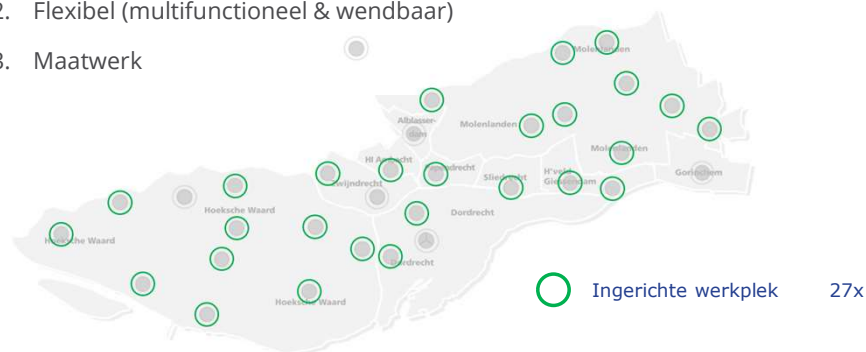
Opbouw en toelichting op de lokale laag van het huisvestingsmodel.

In de lokale laag worden de werkplekken op lokaal niveau verdeeld over 27 posten (basis posten, basis plus posten en kazernes). Het uitgangspunt daarbij is dat elke **vrijwilliger** op elke post moet kunnen werken. Dit draagt bij aan de **flexibiliteit** van vrijwilligers van de VRZHZ.

Het voordeel van deze flexibiliteit is het **versterken van de dagparaatheid** van de lokale brandweertzorg en het effectueren van een fijnmazig betrokken netwerk. Dit fijnmazig netwerk heeft oog voor elke unieke situatie op lokaal niveau, waardoor **functioneel gericht maatwerk** kan worden geleverd.

De vastgoed drijfveren die in deze lokale (betrokken) laag centraal staan, zijn:

1. Decentraal dichtbij de burger organiseren
2. Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)
3. Maatwerk

2. Lokale (betrokken) laag

- **Betrokkenheid** is leidend
- **Basis posten, basis plus posten en kazernes**
- **Flexibiliteit én functioneel gericht maatwerk**
- **Lokale werkplekken:** elke post heeft een werkplek voor hybride werkende vrijwilligers(s)
  - Versterken van de dagparaatheid
- **Vastgoed drijfveren:**

Decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren

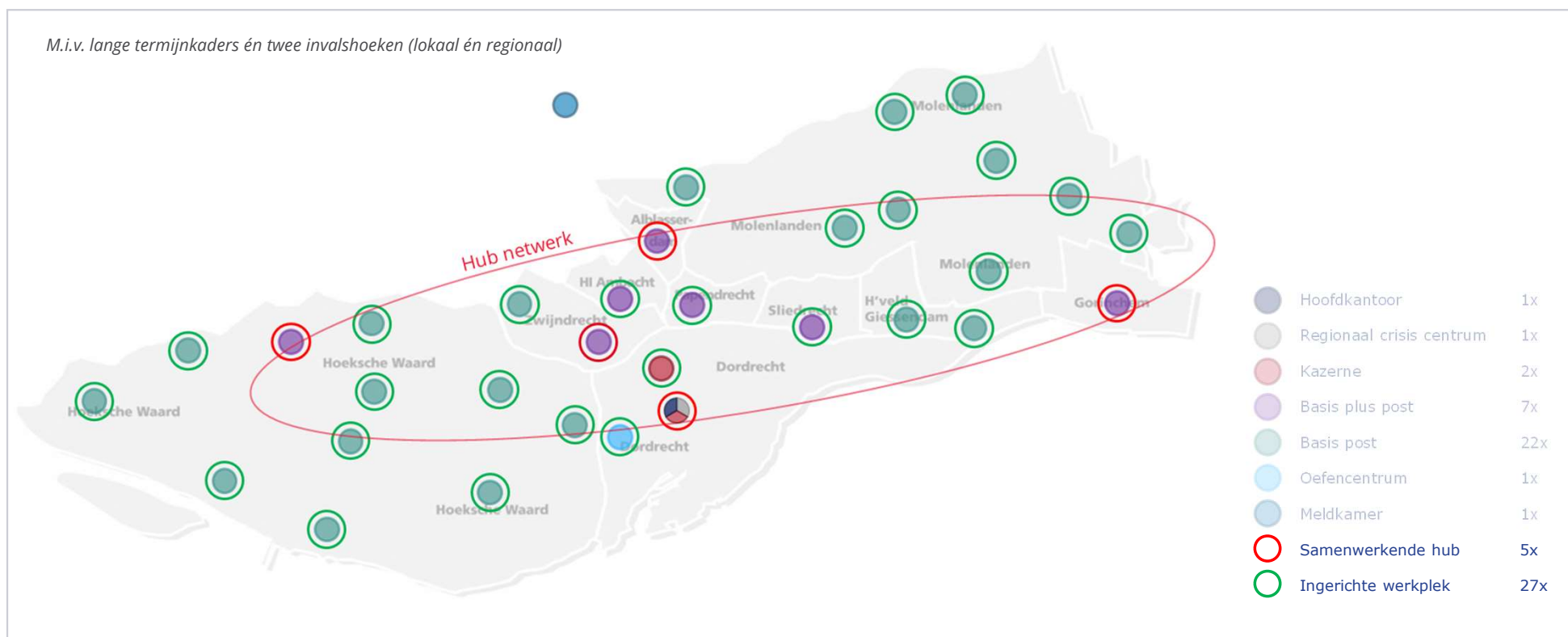
Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)

Maatwerk

Toekomstig portfolio

Opbouw van portfolio conform huisvestingsmodel van regionale en lokale laag.

Toekomstig portfolio

Toelichting opbouw van portfolio conform huisvestingsmodel van regionale en lokale laag.

Samenwerkende hubs (5 locaties)

De samenwerkende hubs (5x) zijn zorgvuldig geselecteerd, waarbij rekening is gehouden met de volgende elementen:

- o huidige kantoorbezetting
- o huidige beschikbare (type) kantoorruimten
- o optimale geografische spreiding qua bereikbaarheid per auto of OV
- o conditiescore en fase van levenscyclus van het gebouw

Het aantal hubs en de locatie daarvan zal periodiek onderwerp van herijking zijn.

Doelstelling hub netwerk

- huisvesting kostenefficiënt organiseren
- samenwerking stimuleren
- compactheid (efficiency), waaronder het samenbrengen van de kennisorganisatie

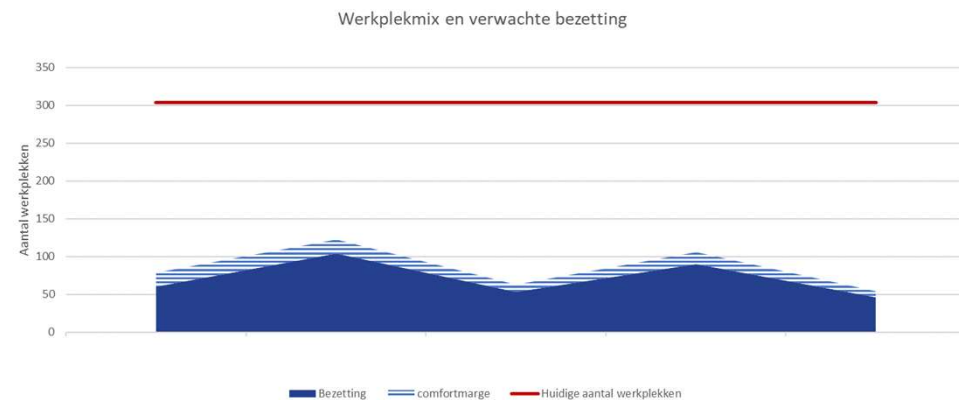
Ingerichte werkplekken (27 locaties)

De keuze om op deze locaties werkplekken in te richten voor vrijwilligers, is afhankelijk van:

- o huidige kantoorbezetting en gebruiksprincipes (e.g. nu alleen nog beschikbaar voor ploegchefs)
- o huidig beschikbare (type) kantoorruimten
- o optimale geografische spreiding qua lokale fijnmazigheid

Doelstelling ingerichte werkplekken

- lokale betrokkenheid
- fijnmazig netwerk (= gevolg)
- oog voor elke unieke situatie (op lokaal niveau)

Toelichting huidige kantoren (per 11 maart 2021)

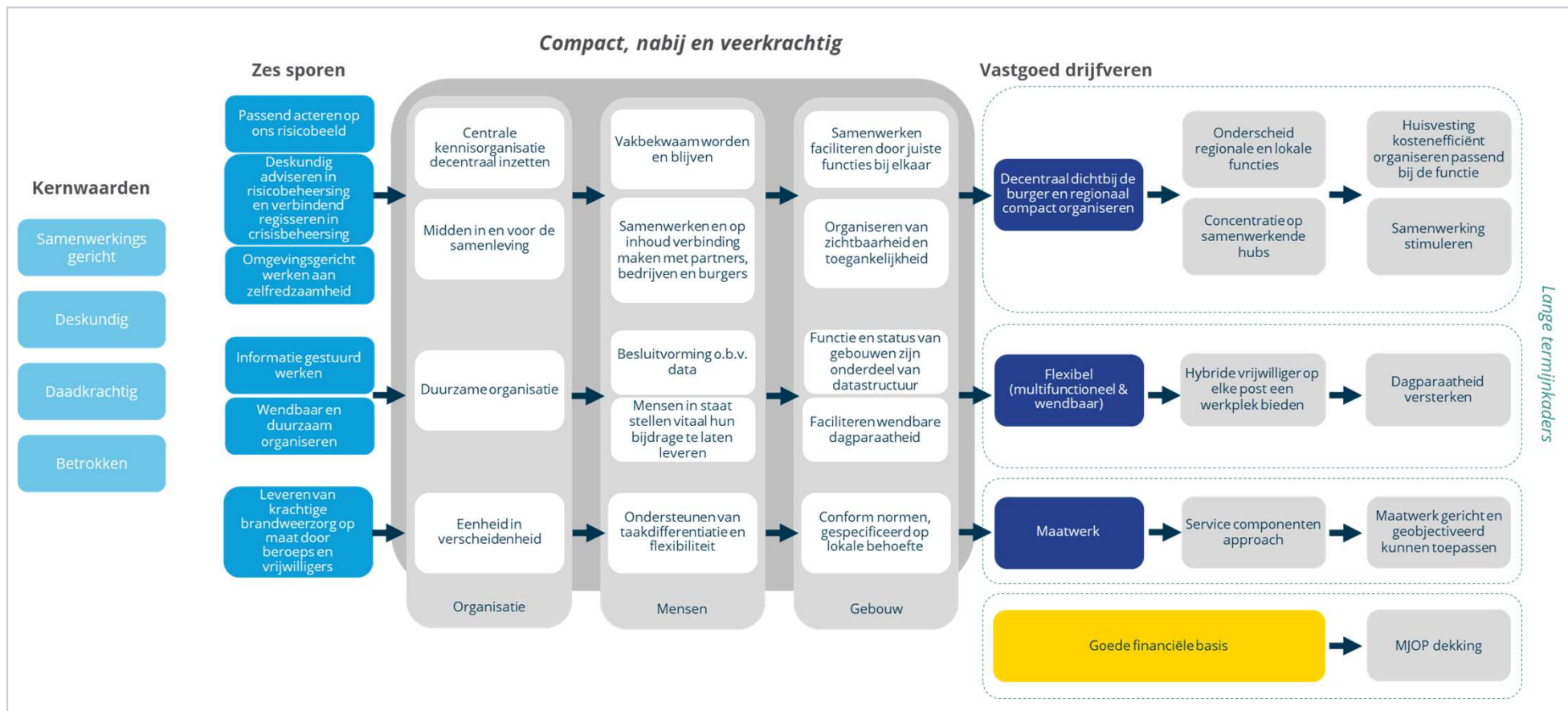
- o Kantoorpersoneel = 231
- o Kantoorlocaties = 11
- o Kantoorwerkplekken: 304
- o Slechts 6 van de 11 kantoren zijn bezet: onderbezetting, m.u.v. Oud-Beijerland
- o Ruime marge in beschikbare werkplekken versus bezette werkplekken. Meer werkplekken dan kantoorpersoneel is verklaarbaar door ook een werkplek te bieden aan operationele brandweer medewerkers.
- o Bezettingsgraad weergegeven op basis van gemiddelde cijfers van Nederland. Niet VRZHZ specifieke cijfers, deze zijn niet actueel voorhanden.

Hoofdstuk 4

Samenvatting

Samenvatting: visie

Samenvatting: toelichting visie

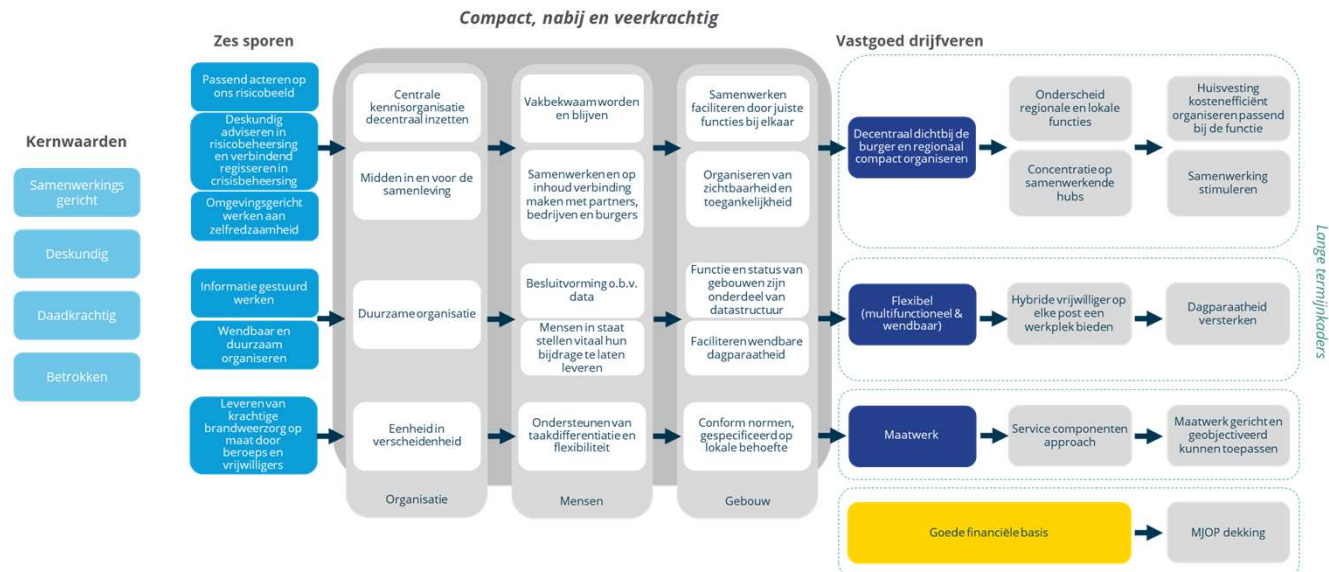
Toelichting huisvestingsvisie

De huisvestingsstrategie bestaat uit de **huisvestingsvisie** en het huisvestingsmodel.

Voor het vaststellen van de huisvestingsvisie zijn de 4 kernwaarden en 6 strategische sporen vanuit 3 verschillende perspectieven vertaald naar 3 **vastgoed drijfveren**. De huisvestingsvisie vormt het toetsingskader op grond waarvan toekomstige vastgoedkeuzes gemaakt kunnen worden. Daarmee geeft de huisvestingsvisie richting aan het huisvestingsmodel, i.e. hoe het vastgoed (voor de lange termijn) georganiseerd moet worden.

Het huidige huisvestingsmodel beschikt over een logische opbouw van posten die helder zijn omschreven met duidelijke criteria. Om het huidige huisvestingsmodel toekomstbestendig door te kunnen ontwikkelen, zijn de 3 vastgestelde vastgoed drijfveren verder uitgewerkt in **lange termijnkaders**.

In de lange termijnkaders wordt per vastgoed drijfveer ingegaan op zowel de ingreep (= middel) als de toegevoegde waarde (= doel / resultaat) voor de huisvesting. In aanvulling daarop wordt op vergelijkbare wijze een **goede financiële basis** omschreven ten behoeve van de MJOP dekking.

Samenvatting: huisvestingsmodel

Uitgangspunten portfolio

Decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren

- Er dient onderscheid te worden gemaakt in de criteria voor enerzijds **regionale** functies en anderzijds **lokale functies**. De lokale functies zijn gericht op 'betrokkenheid' en 'nabijheid', terwijl regionale functies zijn gericht op 'compact' en 'efficiënt'.
- Om het risico op kennisversnippering (als gevolg van het hybride werken) te verkleinen wordt de kennis- en samenwerkorganisatie geconcentreerd in een zgn. **hub netwerk**, bestaande uit 5 samenwerkende hubs.

Flexibel (multifunctioneel & wendbaar)

- Elke (hybride) vrijwilliger moet op elke post (basis post, basis plus post en kazerne) binnen de veiligheidsregio kunnen werken. Dit betekent dat het vastgoed te georganiseerd moet worden dat op elke post een beschikbare (hybride) **werkplek** voor de **vrijwilliger** wordt gefaciliteerd.

Maatwerk

- De prestaties van de dienstverlening worden vastgelegd in een **dynamische database**, waardoor de vastgoedvraag van de VRZHZ continu kan meebewegen met de actuele ontwikkelingen. Op die manier kan voortdurend geobjectieerd afstemming worden gezocht binnen de lange termijnkaders van de huisvestingsvisie.

Goede financiële basis

- Momenteel schrijft de VRZHZ alle panden af op 50 jaar waarbij de laatste 10 jaar geen structureel onderhoud meer wordt uitgevoerd. De nadelen / risico's van dit afschrijvings- en onderhoudssysteem zijn: achterstallig onderhoud, kostbaar inhaalwerk en zinloze investeringen.
- Om de nadelen / risico's van dit systeem te beperken en gerichter middelen in te zetten, wordt een methode geïntroduceerd die gericht maatwerk toepast op basis van het toekomstperspectief van het pand en de locatie.
- Naast het op tijdspectief gedifferentieerde model (bestaande uit drie klassen) en een goede MJOP dekking (met op maat gemaakte onderhoudsstrategieën), worden de huisvestingsinvesteringen toegevoegd aan het MJIP. Het voordeel hiervan is dat we betere strategische afwegingen kunnen maken ten aanzien van het investeringsbeleid.

klasse 1

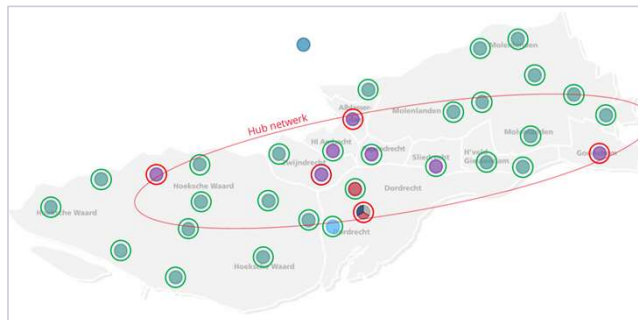
klasse 1: de panden waarvan **zeker** is dat deze onderdeel blijven uitmaken van het portfolio. Voor deze panden geldt: (a) een afschrijvingstermijn van 50 jaar; en (b) (groot) onderhoud gedurende volledige gebruiksduur. Op deze manier wordt achterstallig (groot) onderhoud en/of inhaalwerk voorkomen.

klasse 2

klasse 2 betreft de panden waarvan het toekomstige scenario **onzeker** is. Voor deze panden geldt: (a) een afschrijvingstermijn van 50 jaar; en (b) (groot) onderhoud afgestemd op actuele ontwikkeling(en).

klasse 3

klasse 3 betreft de panden waarvan we weten dat deze in de nabije toekomst **geen** onderdeel meer zullen uitmaken van het portfolio. De afschrijvingstermijn blijft ongewijzigd. Voor deze panden geldt daarnaast: géén (groot) onderhoud / investeringen. Op deze manier worden zinloze investeringen voorkomen.

Portfolio vastgoed typologieën

- Samenwerkende hub (5x)
Gefaciliteerd op vijf locaties: LP, Alb, Gor, OB, Zdt
- Ingerichte werkplek (27x)
Ingerichte kantoorplekken voor vrijwilligers

Harold Coenders
+31 (0)6 516 27 442
harold.coenders@colliers.com

Ruben den Uyl
+31 (0)6 121 55 236
ruben.denuyl@colliers.com

Diederik van Rhijn
+31 (0)6 202 00 884
diederik.vanrhijn@colliers.com

Stadionplein 14 | 1076 CM Amsterdam

Tel.: +31 (0)20 540 55 60.
amsterdam.office@colliers.com | www.colliers.nl

Rapport Huisvesting Strategie in Uitvoering

2 oktober 2023

samen voor veiligheid

veiligheids
regiozhz

Inhoud

Leeswijzer

Pagina 3

Deel 1 Introductie

Wat is dit plan?

Pagina 4

Samenvatting strategische huisvestingsvisie

Pagina 5

Aanpak uitvoering

Pagina 6

Pagina 8

Deel 2 Strategie in uitvoering | Vertaling van besluiten

Pagina 10

Decentraal, flexibel en maatwerk

Pagina 11

Goede financiële basis

Pagina 12

Goede financiële basis: MJOP

Pagina 13

Goede financiële basis: Willen we naar een MJIP Huisvesting?

Pagina 16

Goede financiële basis: Gevolgen verandering leningsvorm

Pagina 18

Bouwheerschap

Pagina 19

Deel 3 Strategie in uitvoering | Voorstellen

Pagina 20

Bijlagen

Pagina 22

veiligheids
regiozhz

Leeswijzer

1 Introductie

In het eerste deel van het voorliggende document kijken we kort terug naar het huisvestingstraject van het afgelopen jaar. We vatten kort samen: de opbouw van het strategisch huisvestingsplan, ons portfolio en onze aanpak.

2 Strategie in Uitvoering | Vertaling van besluiten

In het strategisch huisvestingsplan wordt een aantal besluiten voorgesteld. Het tweede deel van het voorliggende document vertaalt deze besluiten naar consequenties.

3 Strategie in Uitvoering | Voorstellen

Het document sluit af met de voorstellen voor het bestuur.

1 Introductie

- Wat is dit plan?
- In herhaling:
  - Samenvatting strategisch huisvestingsplan.
  - Portfolio.
  - Aanpak.

Wat is dit plan?

1 Strategie in Uitvoering Introductie *Wat is dit plan?*

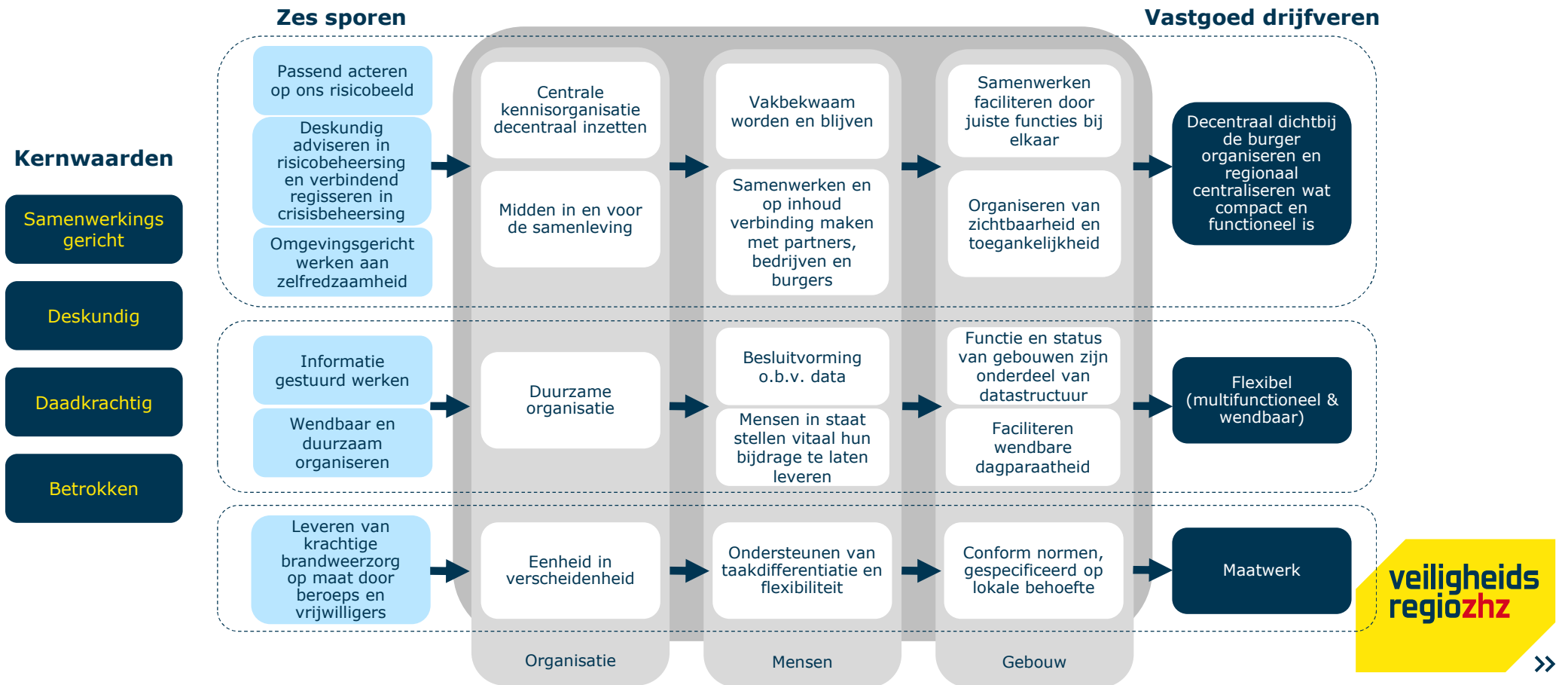
Op basis van het uitgevoerde huisvestingstraject van vorig jaar (2022), zijn de strategische huisvestingsvisie en het huisvestingsmodel opgesteld en op 23 februari 2023 besproken door het algemeen bestuur. De praktische toepassing hiervan en de consequenties zijn onderdeel van het voorliggende document: **Strategie in Uitvoering**.

Strategie in Uitvoering laat zien welke stappen er gezet moeten worden, op basis van de huidig lopende ontwikkelingen, hoe toekomstige ontwikkelingen worden opgenomen en wat hiervoor nodig is in financiële zin.

Samenvatting strategische huisvestingsvisie (1): Verbinden van organisatie met huisvesting

Vastgoed drijfveren die meerwaarde leveren aan de ambitie van de VRZHZ om logische huisvestingskeuzes te maken

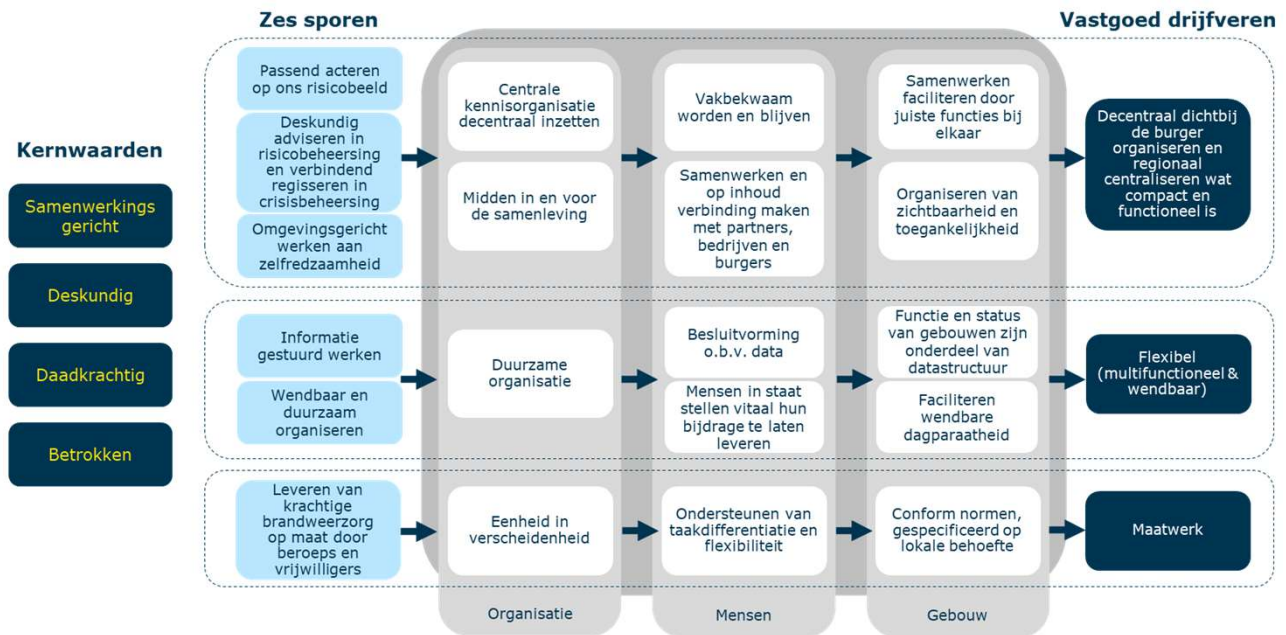
Toelichting huisvestingsvisie

De huisvestingsstrategie bestaat uit de **huisvestingsvisie** en het huisvestingsmodel.

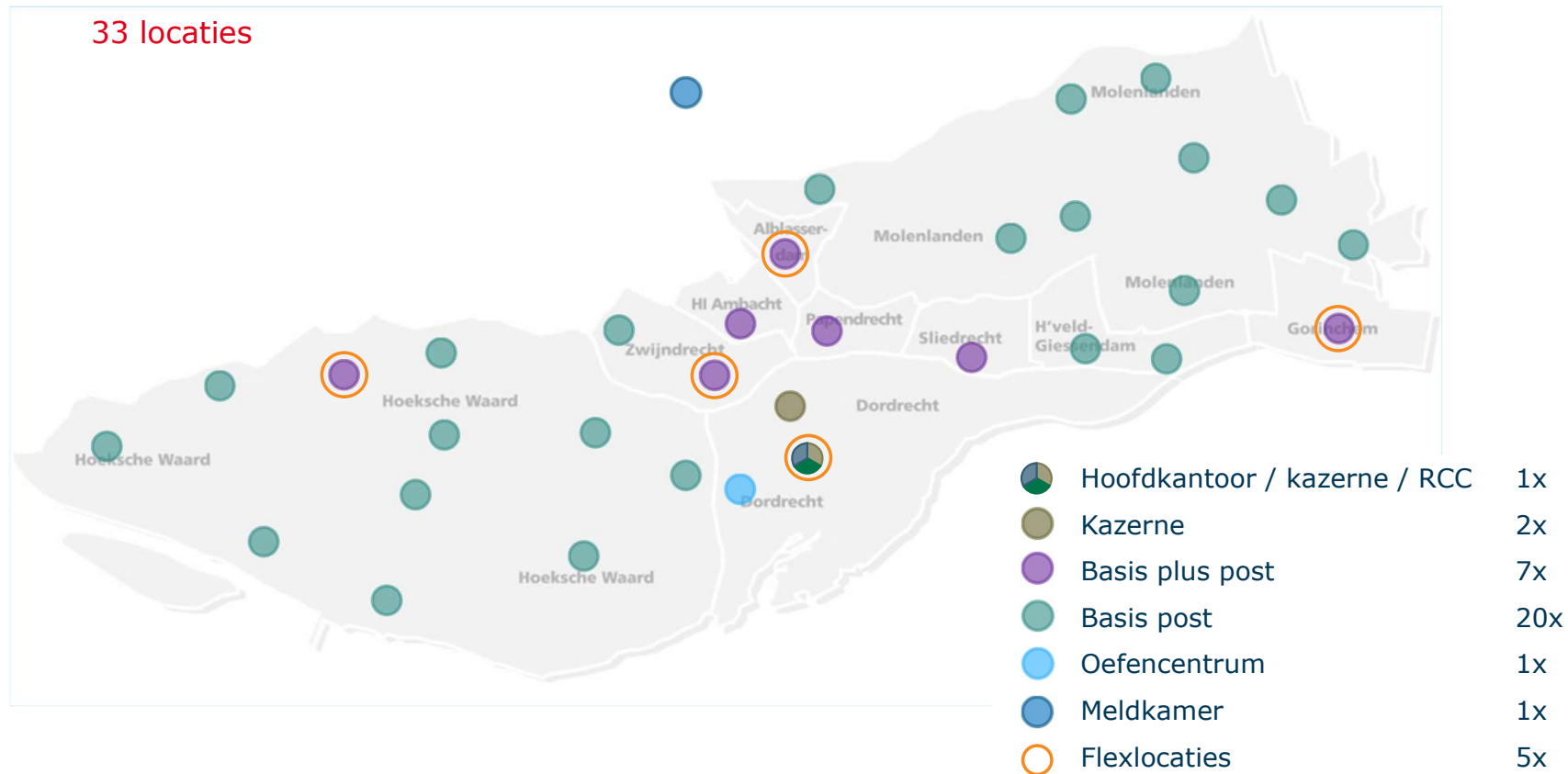
Voor het vaststellen van de huisvestingsvisie zijn de 4 kernwaarden en 6 strategische sporen vanuit 3 verschillende perspectieven vertaald naar 3 **vastgoed drijfveren**. De huisvestingvisie vormt het toetsingskader op grond waarvan toekomstige vastgoedkeuzes gemaakt kunnen worden. Daarmee geeft de huisvestingsvisie richting aan het huisvestingsmodel, i.e. hoe het vastgoed (voor de lange termijn) georganiseerd moet worden.

Het huidige huisvestingsmodel beschikt over een logische opbouw van posten die helder zijn omschreven met duidelijke criteria. Om het huidige huisvestingsmodel toekomstbestendig door te kunnen ontwikkelen, zijn de 3 vastgestelde vastgoed drijfveren verder uitgewerkt in **lange termijnkaders**.

In de lange termijnkaders wordt per vastgoed drijfveer ingegaan op zowel de ingreep (= middel) als de toegevoegde waarde (= doel / resultaat) voor de huisvesting. In aanvulling daarop wordt op vergelijkbare wijze een **goede financiële basis** omschreven ten behoeve van de MJOP dekking.

Huidige situatie:

veiligheids
regiozhz

Strategie in Uitvoering | Aanpak

Het plan 'Strategie in Uitvoering' is tot stand gekomen door de combinatie van:

1. **Aanleiding**
2. **Ontwikkeling**
3. **Huisvestingsvisie**

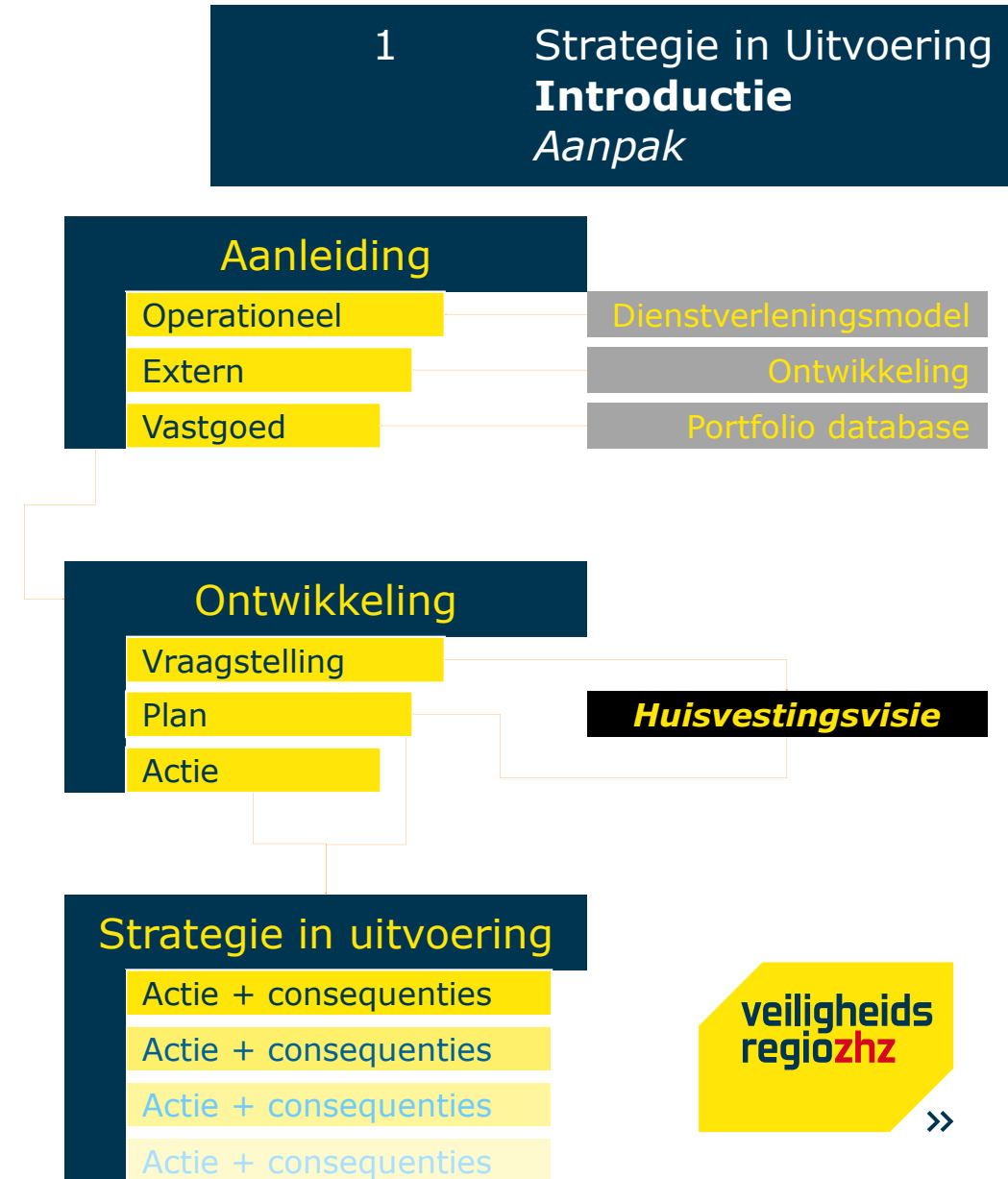
De **aanleiding** is *operationeel*, *extern*, of *vastgoed* gedreven.

- **Operationeel:** een verandering die impact heeft op de uitvoering van de primaire operatie. Bijvoorbeeld verlaagde opkomsttijden door te kort aan vrijwilligers of juist overschot van beschikbaarheid t.o.v. de vraag.
- **Extern:** een ontwikkeling vanuit de regelgeving, politieke wens of maatschappelijke vraag. Bijvoorbeeld de wens om een gebiedsontwikkeling plaats te laten vinden op de plek van een brandweerpost, of de toevoeging van infrastructuur, waardoor de vraag veranderd.
- **Vastgoed:** de staat van het vastgoed, uitgedrukt in de score uit het portfolio onderzoek. Als deze lager dan een 6 is, is dit een aanleiding om actie te ondernemen.

De **Ontwikkeling** is het gevolg van de aanleiding. Dit kan leiden tot een aanpassing aan het vastgoed. Indien er **Ontwikkelingen** zijn, worden deze getoetst aan de **Huisvestingsvisie (toetsing)**.

Het resultaat hiervan leidt tot concrete acties en consequenties. Dit in combinatie met de beantwoording van concrete vragen vanuit het bestuur vormt het stuk **Strategie in Uitvoering**. Het betreft met name de volgende vragen:

1. de vraag naar het in beeld brengen van de consequenties van het uitvoeren van onderhoud op 100%).
2. Het in beeld brengen van de investeringen op langere termijn.

2 Strategie in Uitvoering Vertaling van besluiten

- Vertaling van besluiten:
  - Decentraal, dichtbij en compact.
  - Flexibel.
  - Maatwerk.
  - Goede financiële basis.
  - Bouwheerschap.

Overzicht Besluiten en vertaling (1)

Voor de samenvatting van de besluiten:
zie pagina 32 Rapport Huisvestingsstrategie.

Uitgangspunten:

Decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren
We maken onderscheid tussen **regionale** functies en **lokale functies**. De lokale functies zijn gericht op 'betrokkenheid' en 'nabijheid', terwijl regionale functies zijn gericht op 'compact' en 'functioneel'. Samenwerking voorkomt kennisversnippering.

Flexibel (multifunctioneel en wendbaar)
Tegelijkertijd blijven we flexibel en wendbaar. Bij de toekomstige organisatie van het vastgoed betekent dit dus ook rekening houden met hybride werken door vrijwilligers (faciliteren werkplek waar nodig en mogelijk).

Maatwerk
De kaders van ons huisvestingsbeleid staan, maar er zullen altijd ontwikkelingen zijn. Binnen de kaders zal dan ook steeds gezocht worden naar het continu meebewegen op deze ontwikkelingen.

2

Strategie in Uitvoering Vertaling van besluiten Overzicht

Vertaling/consequenties:

Al langere tijd hanteren we deze uitgangspunten. We continueren dan ook ons beleid.
Continueren van beleid is niet vasthouden aan het oude, maar het behoud van het goede en het creëren van maatwerk om beter en functioneler te kunnen werken.

Dat betekent voor huisvesting:

- Eigenaarschap van VR-huisvesting wordt gecontinueerd. Het streven is op termijn alle panden in eigen bezit te hebben en geen huurconstructies (nu: vier huurpanden) meer te kennen.
- Het huidig gebouwenportfolio is onze basis, maar niet vaststaand. Als op basis van overwegingen van onder andere dekking, bezetting, kwaliteit, functionaliteit en efficiëntie veranderingen nodig zijn, zullen deze –na zorgvuldige voorbereiding en besluitvorming- zeker mogelijk zijn. Bijvoorbeeld het nauwer samenwerken of integreren van brandweerposten.
- Herijking van onze meerjarenplannen huisvesting aan de hand van ontwikkelingen is een continu proces.

veiligheids
regiozhz

Overzicht Besluiten en vertaling (2)

Voor de samenvatting van de besluiten:
zie pagina 32 Rapport Huisvestingsstrategie.

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Overzicht

Uitgangspunten:

Goede financiële basis

We onderhouden onze gebouwen op een manier, die recht doet aan de aard van de huisvesting, uitstraling naar publiek en personeel en gezond financieel beheer.

Vertaling/consequenties:

Afschrijving 50 jaar in combinatie met gericht maatwerkonderhoud afhankelijk van toekomstperspectief, vertaald naar een realistisch MJOP (pagina's 13/14) en eventueel een MJIP (pagina 15), rekening houdend met onze huidige leningenportefeuille (pagina 16).

Historie afschrijving en onderhoud gebouwen veiligheidsregio

Overdracht kazernes en bezuinigingen

Na de regionalisering van de brandweer in 2013 is door de VR en de gemeenten besloten een groot deel van de kazernes in onze regio over te dragen aan de Veiligheidsregio.

In het AB van november 2015 zijn bezuinigingen doorgevoerd op huisvesting door enerzijds de afschrijvingstermijn van onze panden te verlengen van 40 naar 50 jaar, waarbij er in de laatste 10 jaar geen noemenswaardig onderhoud meer plaatsvindt en anderzijds te besparen op onderhoud door zo veel mogelijk onderhoud uit te voeren in eigen beheer en niet al het geraamde onderhoud plaats te laten vinden.

Gevolgen bezuinigingen

Het totaal leidde tot een bezuiniging van € 568.000, die in mindering is gebracht op de gemeentelijke bijdragen.

Met name in de laatste tien jaar van een pand leidt de keuze tot zichtbare achteruitgang, met waardedaling als gevolg, maar ook een verminderde uitstraling richting publiek en een verslechtering van de werkomgeving voor het personeel.

Overzicht Besluiten en vertaling (3)

Wat betekent dit voor het MJOP? (1)

Uitgangspunten 2023 e.v. voor het meerjaren-onderhoudsprogramma:

- Alle panden worden onderhouden tot einde gebruik, dus ook na 50 jaar. Financiën hiervoor lopen dan ook continu door, maar worden periodiek herijkt.
- Groot onderhoud is afhankelijk van toekomst van het pand. We onderscheiden daarin drie toekomstklassen. De toekenning van een klasse gebeurt als een pand de leeftijd van 40 jaar bereikt door een analyse van repressieve waarde, technische staat en voorzienbare toekomstige ontwikkelingen.
- Ongeacht de klasse worden panden niet verwaarloosd en blijven een goede en veilige werkplek (niveau 3 Nen 2767: basisonderhoud). De uitstraling naar omgeving en eigen mensen blijft op orde.
- De mate van investering en onderhoud is maatwerk, waarbij speciale aandacht besteed wordt aan klasse 2-panden. Voor de cijfers gaan we ervan uit, dat ook hier gedurende de gehele looptijd groot onderhoud plaatsvindt.
- Ons uitgangspunt is het huidige beheersplan als richtlijn. Dit is echter dynamisch van aard: in de dagelijkse praktijk wordt bepaald welk onderhoud daadwerkelijk uitgevoerd wordt. Actieve monitoring is dan ook noodzakelijk.
- Het uitgangspunt is een gelijkmatige begroting. Het MJOP wordt jaarlijks herijkt aan de hand van de realisatie, zodat geen hoge reserves opgebouwd worden.
- We rekenen met 31 gebouwen, waarvan 4 locaties gehuurd worden. (Groot-Ammers/Strijen/Sliedrecht/Noordendijk). Groot onderhoud is niet van toepassing op de huurpanden.
- Klein onderhoud loopt via de exploitatie. Groot onderhoud loopt via de voorziening. Meubilair loopt via het Meerjaren-investeringsplan.

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Goede financiële basis

Toekomstklassen MJOP

klasse 1: lange termijn zekerheid

gedurende de volledige looptijd vindt groot onderhoud plaats aan 'klasse 1 – panden'.

klasse 2: lange termijn onzeker

de onderhoudsstrategie van een 'klasse 2 – pand' is afhankelijk van de actuele ontwikkeling per locatie.

klasse 3: geen toekomst

er vindt geen (groot) onderhoud meer plaats aan 'klasse 3 – panden'.

Overzicht Besluiten en vertaling (4)

Wat betekent dit voor het MJOP? (2)

Samengevat zijn de financiële consequenties (kapitaallasten) voor het MJOP:

Extra kosten voorziening groot onderhoud en exploitatie	
Fonds 10 100% gemiddelde over 20 jaar	854.714
Begroting huidig	<u>- 601.122</u>
<i>benodigd extra voor de exploitatie</i>	253.592
<i>benodigd extra voor de voorziening</i>	<u>+412.500</u>
Totale extra lasten van 80% naar 100%	666.092

Het algemeen bestuur heeft gevraagd wat het in financiële zin betekent als we de meerjarenonderhoudsplannen voor 100% uitvoeren volgens de afgesproken conditiescore 3. De totale extra lasten bedragen dan € 666.092.

De stijging is het gevolg van:

- Volledig uitvoeren van groot onderhoud (100% in plaats van 80%).
- Het ook na afschrijving voorzien van groot onderhoud. Op dit moment zijn na afschrijving van een pand (50 jaar) geen financiën meer begroot voor groot onderhoud. In de praktijk betekent boekhoudkundige afschrijving echter niet dat het pand niet meer gebruikt en onderhouden wordt, of dat er geen vervangend pand is. Om de cijfers beter aan te laten sluiten bij de realiteit wordt het onderhoud dan óók begroot na afschrijving.
- Omdat daar pas inzicht in is tegen het einde van de afschrijvingstermijn van een pand, is er in deze cijfers geen rekening gehouden met ons uitgangspunt, dat we het onderhoud afstemmen op de toekomst van het pand. In de cijfers gaan we ervan uit, dat het onderhoud doorloopt voor 100% (ook na economische levensduur). Er is dan ook sprake van een momentopname. De beheerplannen zijn in 2021 opgesteld en worden één keer per vier jaar herzien, waarbij tevens een correctie voor prijzen en daadwerkelijke realisatie van de plannen plaatsvindt.

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Goede financiële basis

Fonds 10, fonds 20 en voorziening

De beheerplannen van alle 31 kazernes zijn onderverdeeld in 2 fondsen:

- Fonds 10: exploitatielasten regulier onderhoud en contracten.
- Fonds 20: groot onderhoud.

veiligheids
regiozhz

Overzicht Besluiten en vertaling (5)

Wat betekent dit voor het MJOP? (3)

Het dagelijks bestuur heeft 21 september 2023 over dit onderwerp gesproken. Geconstateerd is, dat er een nadrukkelijk verband bestaat tussen toekomstbestendige brandweezorg in samenhang met het dekkingsplan en de meerjaren onderhoudskosten van de gebouwen. Gezien de vele ontwikkelingen die van invloed zijn op het dekkingsplan (belastbaarheid en beschikbaarheid vrijwilligers, andere incidenttypes, verstedelijking, etc.) heeft het DB het voornemen een bestuurlijke opdracht te verstrekken om de gevolgen van deze ontwikkelingen in beeld te brengen.

Mogelijk hebben de uitkomsten van dit onderzoek effect op onze gebouwen en het is dan ook niet opportuun om nu meerkosten van € 666k per jaar te ramen over een periode van 20 jaar. Een raming dient een tijdspanne te omvatten, die aansluit bij het onderzoek. We gaan uit van vier jaar.

Om te komen tot een bedrag voor de komende vier jaar, is het gemiddelde berekend wat nodig zou zijn als het onderhoud op 100% wordt uitgevoerd en geen rekening gehouden wordt met opbouw van de voorziening na deze vier jaar. Uit deze berekening volgt, dat de gemiddelde meerkosten per jaar voor de komende vier jaar € 387.616 zouden bedragen.

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Goede financiële basis

Extra kosten voorziening groot onderhoud en exploitatie	
Fonds 10 100% gemiddelde over 4 jaar	€ 848.738
Begroting huidig	- € 601.122
<i>Benodigd extra voor de exploitatie</i>	€ 247.616
<i>Benodigd extra voor de voorziening</i>	+ € 140.000
Totale extra lasten van 80% naar 100%	€ 387.616
<i>Bedragen betreffen een gemiddelde per jaar</i>	

veiligheids
regiozhz

Overzicht Besluiten en vertaling (6)

Willen we naar een MJIP Huisvesting?

- Het investeringsjaar voor een kazerne is in principe het huidige stopjaar (einde economische levensduur).
- In het overzicht hiernaast zijn de stopjaren/verwachte investeringjaren opgenomen.
- De nu bekende ontwikkelingen zijn verwerkt in het overzicht.
- Ontwikkelingen waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden zijn niet verwerkt in het overzicht.
- Als er nieuwbouw of verbouw plaats moet vinden, leggen we dat in de huidige situatie op dat moment voor aan het algemeen bestuur en vragen de daarvoor benodigde middelen.
- Het algemeen bestuur heeft eerder aangegeven bij voorkeur langjarig inzicht te krijgen in plaats van incidentele voorstellen.
- Daartoe is een verkenning gedaan naar de mogelijkheid te komen tot een meerjaren-investeringsplan gebouwen.

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Goede financiële basis

Kazerne	Verwacht investeringsjaar	Kazerne	Verwacht investeringsjaar
Sliedrecht	2024	Hendrik-Ido Ambacht	2049
Oranjepark	2025	Zwijndrecht	2049
Strijen	2025	Gorinchem	2050
Brandwijk	2031	Goudswaard	2050
Beneden-Hardinxveld	2033	Nieuw Beijerland	2050
Boven Hardinxveld	2035	Bleskensgraaf	2051
Heerjansdam	2035	Giessenburg	2052
's-Gravendeel	2039	Arkel	2053
Numansdorp	2040	Nieuw Lekkerland	2054
Heinenoord	2041	Oud Beijerland	2055
Maasdam	2042	Zuid Beijerland	2055
Mijnsheerenland	2043	Alblasserdam	2061
Goudriaan	2044	Leerpark	2061
Langerak	2047	Klaaswaal	2070
Hoornaar/Noordeloos	2048	Papendrecht	2071
Groot Ammers	huur		

MJIP?

Overzicht Besluiten en vertaling (7)

Willen we naar een MJIP Huisvesting?

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Goede financiële basis

Tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur is gesproken over deze verkenning en geconstateerd, dat er te veel onzekere variabelen zijn om te komen tot een betrouwbaar MJIP. Bijvoorbeeld:

- Onzekerheden in de bouwwereld: beschikbaarheid grondstoffen, schaarste personeel, extra eisen vergunningen, etc. hebben impact op doorlooptijden, maar zeker ook op de kosten.
- Onzekerheden op de financiële markt: de rente is in korte tijd flink gestegen; wat deze doet in de toekomst is niet bekend.
- Onzekerheden op de vastgoedmarkt: gedegen inzicht vraagt om in een meerjareninvesteringsplan ook restwaarde van panden mee te nemen. Dit is echter geen gewoonte, een vrijwel onmogelijk inschatting en voorzichtigheidshalve is dit ook niet gebruikelijk. Dit betekent echter onvolledig inzicht.
- Onzekerheden als gevolg van taakinhoudelijke ontwikkelingen: Van invloed op de kwaliteit van onze inzet zijn veel factoren variërend van wettelijke opkomsttijden tot de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers om de opkomsttijden te halen. Maar ook de borging van (de voorbereiding op) grootschalige en multi-inzet is continu in beweging. In onze taakuitvoering zoeken we daarbij naar de meest passende werkwijze, waar dat nuttig is in samenwerking met anderen. De snelheid waarmee onze vakgebieden (inclusief samenwerkingsverbanden) zich ontwikkelen staat in contrast met de ontwikkeling van huisvesting voor vijftig jaar.
- Onzekerheden als gevolg van gemeentelijke ontwikkelingen: Daarbij is het ook de vraag in hoeverre de vijftig jaar van een pand gehaald wordt. Zo hebben we in het recente verleden ook gemeentelijke ontwikkelingen gezien die vroegen om een verhuizing of nieuwbouw van brandweershuisvesting. Dat zal in de toekomst niet anders zijn.

De huidige werkwijze (iedere bouwontwikkeling voorleggen aan het bestuur) wordt dan ook gecontinueerd.

veiligheids
regiozhz

MJIP?

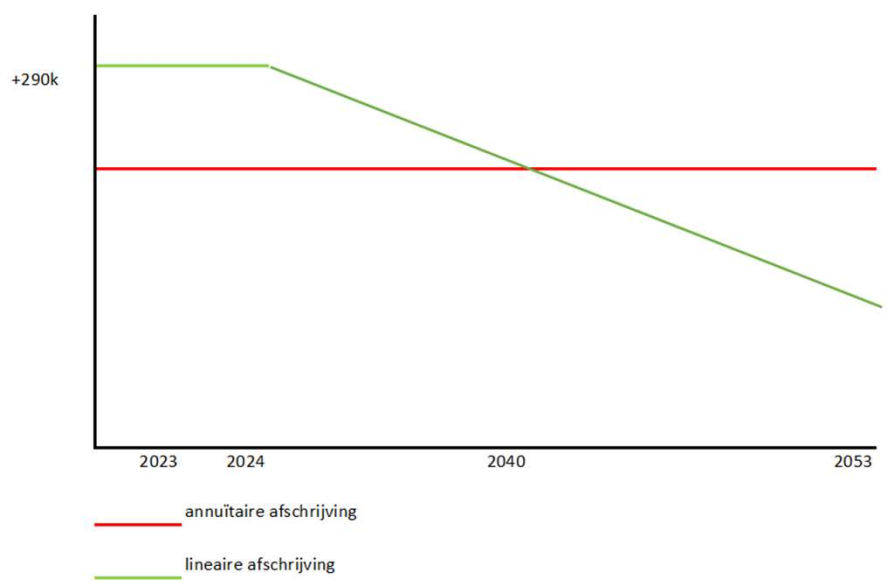
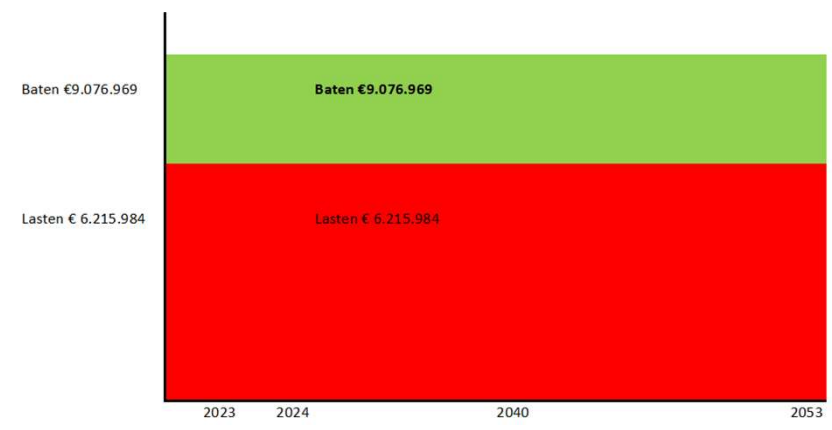

Overzicht Besluiten en vertaling (8)

Gevolgen verandering leningsvorm

- Per 18-11-2021 is onze leningenportefeuille van € 45 miljoen geheerfinancierd om gebruik te kunnen maken van de (destijds) lage rentepercentages (0,61% voor 30 jaar).
- De herfinanciering had voor een groot deel betrekking op investeringen in huisvesting.
- Over een periode van 30 jaar gerekend ontstond door de herfinanciering een voordeel van € 9 miljoen. Na aftrek van de aan de BNG verschuldigde boeterente van € 6 miljoen bleef een voordeel over van € 3 miljoen.

2 Strategie in Uitvoering Vertaling van besluiten Goede financiële basis

- Met de herfinanciering van de portefeuille veranderde niet alleen de rente, maar ook de leningsvorm (van annuïtaire leningen naar lineaire leningen)
- De verandering van leningsvorm heeft effect op de afschrijvingslasten voor de komende jaren door een andere verdeling van deze kosten in de tijd. Dit is in 2022 ten onrechte verwerkt in de reserve egalisatie kapitaallasten, die hiervoor ontoereikend is gebleken.
- Wat de wijziging van annuïtaire naar lineaire afschrijvingen betreft, gaat het om € 290.000 gemiddelde verzwaring voor de jaren 2023 t/m 2026; na 2026 een drastische verlaging met omslagpunt in 2040.
- Zie bijlage 1 voor de achterliggende cijfers.

Overzicht Besluiten en vertaling (9)

Toegevoegd naar aanleiding van bespreking Algemeen bestuur d.d. 23-02-2023

2

Strategie in Uitvoering
Vertaling van besluiten
Overzicht

Uitgangspunten:

Organisatie bouwheerschap

Bouwen is voor de Veiligheidsregio geen core-business. Wel is ze als eigenaar en gebruiker belangrijkste belanghebbende en ervaringsdeskundige. Dat betekent dat niet de organisatie van de bouw bij de VR ligt. Het bouwheerschap blijft bij de gemeenten liggen. Hoe dit uitgevoerd wordt, de rollen (onder andere regie en coördinatie) en verantwoordelijkheden van VR en gemeente worden ieder bouwtraject vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

We maken daarbij gebruik van de kennis en ervaring in de markt, partners en collega's.

Bouwregie en coördinatie

Vertaling/consequenties:

Dit betekent dat de huidige werkwijze wordt gecontinueerd, binnen de bestaande capaciteit van de VR.

We gaan tijd in toekomstige bouwtrajecten investeren om vroegtijdig afspraken te maken met de partners over precieze rollen en verwachtingen. Het streven is het overleg hierover circa een jaar voor verwachte bouwplannen te starten.

Op kortere termijn (1-2 jaar) werken we aan de modellering van een bouwtraject, met als doel te komen tot een beschrijving van de rollen in een bouwtraject.

Deze modellering vindt plaats op basis van best practices en verwachtingen van onszelf en onze partners. We zullen hierbij in ieder geval de gemeenten, maar ook collega-VR-en betrekken, waarbij tevens de vraag centraal staat wat we voor elkaar kunnen betekenen en hoe we de bouwtrajecten zo functioneel mogelijk kunnen laten verlopen.

veiligheids
regiozhz

3 Strategie in Uitvoering Voorstellen

Voorstellen aan het AB

3 Strategie in Uitvoering Voorstellen

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. De rapportages Huisvestingsstrategie Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, maart 2023 en Huisvesting, Strategie in uitvoering, 7 september 2023 vast te stellen.

In het bijzonder:

2. In te stemmen met de uitgangspunten decentraal dichtbij de burger en regionaal compact organiseren op een flexibele manier met waar nodig maatwerk.
3. In te stemmen met de hierbij benoemde consequenties, te weten:
  - o Het continueren van eigenaarschap van VR-huisvesting met als streven alle panden op termijn in eigen bezit te hebben
  - o Het als basis nemen van het huidige gebouwenportfolio, maar dit niet als vaststaand te beschouwen.
  - o Het vierjaarlijks herijken van meerjarenplannen huisvesting aan de hand van ontwikkelingen.
4. In te stemmen met het uitgangspunt dat het bouwheerschap van nieuwe kazernes bij de gemeenten blijft liggen en op korte termijn te komen tot het modelleren van een bouwtraject om toekomstige trajecten zo functioneel mogelijk te laten verlopen.
5. In te stemmen met het onderhouden van de VR-gebouwen op een manier, die recht doet aan de aard van de huisvesting, uitstraling naar publiek en personeel en gezond financieel beheer. En daarmee in te stemmen met het meerjaren-onderhoudsplan (MJOP).

Ten aanzien van de financiële consequenties en het vervolgproces:

6. De structurele financiële gevolgen van het MJOP mee te nemen in de uitwerking van een bestuurlijke opdracht tot nadere uitwerking van toekomstbestendige brandweezorg in samenhang met het dekkingsplan.
7. Tot aan besluitvorming over deze bestuurlijke opdracht een financiële horizon voor het MJOP van vier jaar te hanteren.
8. De consequenties hiervan (€ 387.616 meerkosten per jaar en geen langjarige opbouw van een voorziening) te verwerken in de meerjarenbegroting van de VRZHZ.
9. Geen meerjaren-investeringsplan (MJIP) gebouwen, inclusief bijhorende egaliseringsreserve, op te stellen, maar per bouwontwikkeling een kredietbesluit te vragen.
10. In te stemmen met de verwerking van de financiële gevolgen van de omzetting van de leningenportefeuille van annuïtair naar lineair in de begroting van de VRZHZ.

**veiligheids
regiozhz**

Strategie in Uitvoering

Financiële bijlage

- 1: Consequenties verandering leningsvorm

Bijlage 1: Consequenties verandering leningsvorm

Verschil in afschrijving lineair ten opzichte van annuïtair					
Afschrijving	2023-2026	2027-2030	2031-2034	2035-2038	2038-2042
Annuïtair	€ 779.919	€ 792.048	€ 838.418	€ 870.608	€ 883.881
Lineair	€ 1.069.154	€ 1.007.370	€ 977.481	€ 933.271	€ 875.633
Verschil	€ 289.235	€ 215.321	€ 139.063	€ 62.664	-€ 8.248
<i>Bedragen betreffen een gemiddelde per jaar</i>					

Registratienummer 94812_94813

Voorstel voor de vergadering van:	Het algemeen bestuur
Datum vergadering:	12 oktober 2023
Onderwerp:	Aanpassing Financiële verordening en Controleverordening
Gevraagd besluit:	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: in te stemmen met: Financiële verordening en Controleverordening concept na wijziging
Vergaderstuk:	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële verordening en Controleverordening concept na wijziging • Huidige "oude" Financiële verordening en Controle verordening
Toelichting:	<p>Zoals bekend geldt met ingang van het boekjaar 2023 dat het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording aan het algemeen bestuur moet afgeven bij de jaarrekening. Daartoe heeft het directieteam op 12 januari 2023 de (geactualiseerde) Notitie Rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld. Vervolgens heeft het AB deze notitie via het DB van 2 februari 2023 vastgesteld op 23 februari 2023.</p> <p>Invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het DB betekent eveneens dat de verordeningen 212 en 213 van de Gemeentewet en het normenkader geactualiseerd zijn. Voor de VRZHZ betekent dit concreet dat de Financiële verordening en de Controleverordening moeten worden aangepast. De actualisatie van het normenkader gebeurt bij de vaststelling van het controleprotocol later in het jaar 2023.</p> <p>Bijgevoegd zijn zowel de huidige "oude" verordeningen en de gewijzigde versies (concept na wijziging 26072023) waarin de gewijzigde tekstdelen geel zijn gearceerd.</p> <p>De gewijzigde verordeningen treden met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 in werking.</p>
Juridische aspecten:	<p>Het betreft een aanpassing van de Gemeentewet en Provinciewet, maar het betreft ook lagere regelgeving zoals het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Daarmee is de juridische grondslag gelegd voor de voorgestelde wijzigingen van de Controleverordening en de Financiële verordening van de gemeenschappelijke regeling VRZHZ.</p> <p>De wijzigingen in de genoemde verordeningen zijn juridisch getoetst door de Servicegemeente Dordrecht.</p>

Financiën: Nv.t.

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☒ MT	☒ AB
☐ AGV	☐ Audit commissie
☒ DB	☐ Anders, nl. ...
	☐ Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

☐ Ter kennisname	☐ Voor instemming
☐ Ter advisering	☒ Niet van toepassing
☐ Gevraagd besluit OR	

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Control	C.P. Frentz	H.A.E. Osinga	A. Overduin
	dd. 28-9-2023	dd. 28-9-2023	dd. 28-9-2023

Vergaderstuk

Financiële verordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, gelet op:

artikel 212 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de financiële verordening van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1 Definities

In de verordening wordt verstaan onder:

- a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én financieel belang heeft.
- b. Veiligheidsregio: Het openbaar lichaam: Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- c. Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en inzicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
- d. Rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen en besluiten van het algemeen bestuur die financiële gevolgen hebben.
- e. Doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen of met een bepaalde inzet van middelen zo veel mogelijk prestaties realiseren.
- f. Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid worden gerealiseerd.
- g. Financiële positie: Het financieel vermogen en de mate van financiële stabiliteit van een organisatie. Het inzicht hierin wordt weergegeven middels de uiteenzetting van de programmarekening, de balans, financiële ratio's en verplichte paragrafen in de begroting.
- h. Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- i. Rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van het dagelijks bestuur waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2 Kaders begroting

1. Het algemeen bestuur stelt vóór 1 januari van het begrotingsjaar de nota met begrotingsrichtlijnen vast, waarin de kaders voor het begrotingsjaar erop zijn opgenomen.

Artikel 3 Autorisatie begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vóór 1 juli vast in het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

Vergaderstuk

2. Het algemeen bestuur kan gedurende het begrotingsjaar begrotingswijzigingen vaststellen.
3. Het algemeen bestuur stelt van de begroting, als bedoeld in het eerste lid, in ieder geval het volgende vast:
  - a) De doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling;
  - b) De totale baten en de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling;
  - c) De kredieten van de gemeenschappelijke regeling.
4. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de prestaties, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, kunnen worden getoetst.

Artikel 4   Uitvoering begroting

1. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de baten en lasten en kredieten passen binnen de geautoriseerde kaders zoals genoemd in Artikel 3 lid 3b en lid 3c.
2. Voor de volgende afwijkingen op de geautoriseerde kredieten is het dagelijks bestuur bevoegd vooraf te beslissen en autoriseert het algemeen bestuur achteraf middels de bestuursrapportages cq jaarstukken:
  - a. Voor kredietoverschrijdingen binnen het bestaand beleid, doch niet groter dan 10% van het betreffende geautoriseerde krediet en met een maximum van € 50.000 per kredietoverschrijding.
  - b. Voor nieuw af te sluiten kredieten binnen het bestaand beleid, doch niet groter dan 5% van het totale geautoriseerde kredietvolume met een maximum van € 250.000.

Artikel 5   Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages:
  - a. De eerste bestuursrapportage dient ter bijstelling op de vastgestelde begroting en presenteert de op dat moment bekende afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. Deze bestuursrapportage presenteert geen voortgang van de beleidsrealisaties.
  - b. De tweede bestuursrapportage presenteert de voortgang van de beleidsrealisaties van de begroting van de veiligheidsregio over minimaal de eerste zes maanden van het lopende boekjaar. Daarnaast bevat de tweede bestuursrapportage een prognose van het beleidsmatige en financiële jaarresultaat.
2. Voor de opleverdata van de tussentijdse rapportages aan het algemeen bestuur geldt het volgende:
  - a. De eerste bestuursrapportage wordt vóór 31 juli van het lopende begrotingsjaar aangeboden;
  - b. De tweede bestuursrapportage wordt vóór 30 november van het lopende begrotingsjaar aangeboden.
3. Het dagelijks bestuur informeert in ieder geval het algemeen bestuur en neemt pas een besluit, nadat het algemeen bestuur in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen voor zover het betreft:
  - a. Niet begrote (meerjarige) verplichtingen waarvan de jaarlijkse exploitatielast niet binnen de begroting gedekt kan worden.
  - b. Het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan €100.000,--.

Artikel 6   Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de begroting.

Vergaderstuk

2. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast in het begrotingsjaar volgend op het begrotingsjaar waarop de jaarstukken betrekking hebben doch uiterlijk vóór 1 juli van dat jaar.
3. Gelijktijdig met het aanbieden van de jaarstukken biedt het dagelijks bestuur het algemeen bestuur het voorstel aan over de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

Hoofdstuk 3. Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 7 Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het algemeen bestuur stelt vast op welke wijze zij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de organisatie, inclusief de dotaties aan de reserves.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves nader toegelicht.

Artikel 8 Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 9 Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 3.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
  - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
  - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
  - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
5. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het algemeen bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de

Vergaderstuk

verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 10 Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen van de Veiligheidsregio bij financiële beheershandelingen.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van de Veiligheidsregio.

Hoofdstuk 4. Financiële positie

Artikel 11 Financiële positie

1. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.
2. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting, waarin de financiële positie is verwerkt, tevens de investeringskredieten van dat betreffende begrotingsjaar.

Artikel 12 Financieel beleid

1. Het algemeen bestuur stelt ten aanzien van het financieel beleid de kaderdocumenten vast voor:
  - a) De reserves en voorzieningen in de nota "Reserves en voorzieningen"
  - b) De investeringen, waardering en afschrijving in de nota "Waarderings- en afschrijvingsbeleid".
  - c) De financieringsfunctie in het "treasurystatuut".
  - d) Het weerstandsvermogen en risicomanagement in de nota "Weerstandsvermogen en risicomanagement".
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een nota met regels voor de toerekening van de overheadkosten.
3. Deze kaderdocumenten worden tenminste éénmaal per vier jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd en vastgesteld.

Artikel 13 Voorziening voor oninbare vorderingen

De algemeen directeur draagt zorg dat voor alle openstaande vorderingen, die gekenmerkt worden als oninbaar, een voorziening dubieuze debiteuren wordt gevormd. Hiervoor wordt tenminste jaarlijks een beoordeling uitgevoerd op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 14 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de gemeentelijke bijdrage wordt een kostenverdeelmodel gehanteerd welke door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.
2. Voor de kostentoerekening aan producten die worden gedekt door middel van een tarief aan derden wordt gebruik gemaakt van het systeem van kostentoerekening met als uitgangspunt integrale toerekening van kosten.

Artikel 15 In rekening te brengen diensten

Vergaderstuk

De algemeen directeur draagt jaarlijks zorg voor een actueel overzicht van de tarieven, prijzen en kosten per verstrekte dienst.

Artikel 16 Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de veiligheidsregio jaarlijks wordt gecontroleerd.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en administratie

Artikel 17 Financiële administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen;
- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, voorraden, vorderingen en schulden, contracten, enzovoorts;
- c. Het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
- d. Het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wetgeving en regelgeving;
- e. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wetgeving en regelgeving;
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 18 Interne controle

1. Het dagelijks bestuur zorgt voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen rapporteert het dagelijks bestuur daarover in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.
2. Het dagelijks bestuur stelt hiertoe elk kalenderjaar een intern controleplan vast. Het interne controleplan wordt vóór 1 april van het controlejaar vastgesteld.
3. Het dagelijks bestuur zorgt op basis van de resultaten van de toets, bedoeld in het eerste lid, indien nodig, voor een plan van verbetering. Het dagelijks bestuur neemt op basis van het plan van verbetering maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Artikel 19 Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor en besluit tot:

- a. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleidsorganen en beheersorganen is gewaarborgd;
- b. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.

Vergaderstuk

Artikel 20 Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en besluit tot interne regels vastgelegd in een protocol voor de inkoop en aanbesteding van leveringen, diensten en werken.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 21 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: "Financiële Verordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid".

Artikel 22 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2023.

Artikel 23 Werkingsduur

1. De werkingsduur van deze verordening is voor onbepaalde tijd.
2. Ten minste eenmaal in de vier jaar wordt deze verordening geëvalueerd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid d.d.12 oktober 2023,

De secretaris

De voorzitter

C.P. Frentz

Mr. A.W. Kolff

Vergaderstuk 2017/1747/A

Financiële verordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, gelet op:

artikel 212 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de financiële verordening van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1 Definities

In de verordening wordt verstaan onder:

- a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én financieel belang heeft.
- b. Veiligheidsregio: Het openbaar lichaam: Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- c. Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en inzicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
- d. Rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen en besluiten van het algemeen bestuur die financiële gevolgen hebben.
- e. Doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen of met een bepaalde inzet van middelen zo veel mogelijk prestaties realiseren.
- f. Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid worden gerealiseerd.
- g. Financiële positie: Het financieel vermogen en de mate van financiële stabiliteit van een organisatie. Het inzicht hierin wordt weergegeven middels de uiteenzetting van de programmarekening, de balans, financiële ratio's en verplichte paragrafen in de begroting.

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2 Kaders begroting

1. Het algemeen bestuur stelt vóór 1 januari van het begrotingsjaar de nota met begrotingsrichtlijnen vast, waarin de kaders voor het begrotingsjaar erop zijn opgenomen.

Artikel 3 Autorisatie begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vóór 1 juli vast in het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Het algemeen bestuur kan gedurende het begrotingsjaar begrotingswijzigingen vaststellen.
3. Het algemeen bestuur stelt van de begroting, als bedoeld in het eerste lid, in ieder geval het volgende vast:
  - a) De doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling;
  - b) De totale baten en de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling;

Vergaderstuk 2017/1747/A

- c) De kredieten van de gemeenschappelijke regeling.
- 4. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de prestaties, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, kunnen worden getoetst.

Artikel 4 Uitvoering begroting

1. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de baten en lasten en kredieten passen binnen de geautoriseerde kaders zoals genoemd in Artikel 3 lid 3b en lid 3c.
2. Voor de volgende afwijkingen op de geautoriseerde kredieten is het dagelijks bestuur bevoegd vooraf te beslissen en autoriseert het algemeen bestuur achteraf middels de bestuursrapportages cq jaarstukken:
  - a. Voor kredietoverschrijdingen binnen het bestaand beleid, doch niet groter dan 10% van het betreffende geautoriseerde krediet en met een maximum van € 50.000 per kredietoverschrijding.
  - b. Voor nieuw af te sluiten kredieten binnen het bestaand beleid, doch niet groter dan 5% van het totale geautoriseerde kredietvolume met een maximum van € 250.000.

Artikel 5 Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages:
  - a. De eerste bestuursrapportage dient ter bijstelling op de vastgestelde begroting en presenteert de op dat moment bekende afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. Deze bestuursrapportage presenteert geen voortgang van de beleidsrealisaties.
  - b. De tweede bestuursrapportage presenteert de voortgang van de beleidsrealisaties van de begroting van de veiligheidsregio over minimaal de eerste zes maanden van het lopende boekjaar. Daarnaast bevat de tweede bestuursrapportage een prognose van het beleidsmatige en financiële jaarresultaat.
2. Voor de opleverdata van de tussentijdse rapportages aan het algemeen bestuur geldt het volgende:
  - a. De eerste bestuursrapportage wordt vóór 31 juli van het lopende begrotingsjaar aangeboden;
  - b. De tweede bestuursrapportage wordt vóór 30 november van het lopende begrotingsjaar aangeboden.
3. Het dagelijks bestuur informeert in ieder geval het algemeen bestuur en neemt pas een besluit, nadat het algemeen bestuur in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen voor zover het betreft:
  - a. Niet begrote (meerjarige) verplichtingen waarvan de jaarlijkse exploitatielast niet binnen de begroting gedekt kan worden.
  - b. Het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan €100.000,--.

Artikel 6 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de begroting.
2. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast in het begrotingsjaar volgend op het begrotingsjaar waarop de jaarstukken betrekking hebben doch uiterlijk vóór 1 juli van dat jaar.

Hoofdstuk 3. Financiële positie

Vergaderstuk 2017/1747/A

Artikel 7 Financiële positie

1. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.
2. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting, waarin de financiële positie is verwerkt, tevens de investeringskredieten van dat betreffende begrotingsjaar.

Artikel 8 Financieel beleid

1. Het algemeen bestuur stelt ten aanzien van het financieel beleid de kaderdocumenten vast voor:
  - a) De reserves en voorzieningen in de nota "Reserves en voorzieningen"
  - b) De investeringen, waardering en afschrijving in de nota "Waarderings- en afschrijvingsbeleid".
  - c) De financieringsfunctie in het "treasurystatuut".
  - d) Het weerstandsvermogen en risicomanagement in de nota "Weerstandsvermogen en risicomanagement".
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:
  - a) Een nota met regels voor de toerekening van de overheadkosten.
  - b) Een nota met regels voor de rente aan de kostprijzen van goederen, werken en diensten.
3. Deze kaderdocumenten worden tenminste éénmaal per vier jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd en vastgesteld.

Artikel 9 Voorziening voor oninbare vorderingen

De algemeen directeur draagt zorg dat voor alle openstaande vorderingen, die gekenmerkt worden als oninbaar, een voorziening dubieuze debiteuren wordt gevormd. Hiervoor wordt tenminste jaarlijks een beoordeling uitgevoerd op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 10 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de gemeentelijke bijdrage wordt een kostenverdeelmodel gehanteerd welke door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.
2. Voor de kostentoerekening aan producten die worden gedekt door middel van een tarief aan derden wordt gebruik gemaakt van het systeem van kostentoerekening met als uitgangspunt integrale toerekening van kosten.

Artikel 11 In rekening te brengen diensten

De algemeen directeur draagt jaarlijks zorg voor een actueel overzicht van de tarieven, prijzen en kosten per verstrekte dienst.

Artikel 12 Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de veiligheidsregio jaarlijks wordt gecontroleerd.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Hoofdstuk 4. Financiële organisatie en administratie

Artikel 13 Financiële administratie

Vergaderstuk 2017/1747/A

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen;
- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, voorraden, vorderingen en schulden, contracten, enzovoorts;
- c. Het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
- d. Het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wetgeving en regelgeving;
- e. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wetgeving en regelgeving;
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 14 Interne controle

1. Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van een getrouw beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen.
2. Het dagelijks bestuur stelt hiertoe elk kalenderjaar een intern controleplan vast. Het interne controleplan wordt vóór 1 april van het controlejaar vastgesteld.
3. Het dagelijks bestuur zorgt op basis van de resultaten van de toets, bedoeld in het eerste lid, indien nodig, voor een plan van verbetering. Het dagelijks bestuur neemt op basis van het plan van verbetering maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Artikel 15 Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor en besluit tot:

- a. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleidsorganen en beheersorganen is gewaarborgd;
- b. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.

Artikel 16 Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en besluit tot interne regels vastgelegd in een protocol voor de inkoop en aanbesteding van leveringen, diensten en werken.

Vergaderstuk 2017/1747/A

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: "Financiële Verordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid".

Artikel 18 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2018.

Artikel 19 Werkingsduur

1. De werkingsduur van deze verordening is voor onbepaalde tijd.
2. Ten minste eenmaal in de vier jaar wordt deze verordening geëvalueerd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid d.d. 30 november 2017,

De secretaris

De voorzitter

Drs. C.H.W.M. Post Mcm

Mr. A.W. Kolff

Controleverordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid;

gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole gemeenten, alsmede artikel 45 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid;

besluit:

vast te stellen de Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Artikel 1 *Definities*

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. accountant
een door het algemeen bestuur benoemde:
  - a. registeraccountant;
  - b. accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het derde lid van artikel 36, Wet op de Accountant-Administratieconsulenten;
  - c. organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken;belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening.
2. accountantscontrole
de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
  - a. het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
  - b. het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
  - c. het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
  - d. de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken; waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.
3. rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole
  - a. het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole gemeenten.
  - b. **rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van het dagelijks bestuur waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële**

beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.

4. deelverantwoording

een in opdracht van het algemeen bestuur ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de Regionale organisatie, welke verantwoording onderdeel uit maakt van de jaarrekening.

Artikel 2 *Opdrachtverlening accountantscontrole*

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur te benoemen accountant. De benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van vier jaar.
2. Het dagelijks bestuur bereidt in overleg met het algemeen bestuur de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole opgenomen:
  - a. de toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening;
  - b. de apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen omvangsbases en goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties);
  - c. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
  - d. de eventueel aanvullende uit te voeren tussentijdse controles;
  - e. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering;en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar:
  - f. de posten van de jaarrekening *en deelverantwoordingen* met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden;
  - g. de regionale producten en of organisatieonderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden.
4. In afwijking van het gestelde in lid 3, letters f en g kan het algemeen bestuur in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de regionale producten en de regionale organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.
5. In geval van Europese aanbesteding van de accountantscontrole stelt het algemeen bestuur voor de selectie van de accountant de selectiecriteria vast en per selectie criterium de bijbehorende weging vast.

Artikel 3 *Informatieverstrekking door dagelijks bestuur*

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, besluiten van het dagelijks bestuur, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur.
5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.
6. De accountant maakt voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur zo veel mogelijk gebruik van het namens het dagelijks bestuur uitgevoerde onafhankelijke onderzoek.
7. De accountant maakt in de accountantscontrole zo veel mogelijk gebruik van de aanwezige interne beheersing van de werkzaamheden van de interne auditfunctie van de veiligheidsregio en stimuleert door een zo veel mogelijke organisatiegerichte accountantscontrole de verdere kwaliteitsverbetering en professionalisering.

Artikel 4 *Inrichting accountantscontrole*

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) het algemeen bestuur, de portefeuillehouder financiën, de Regiosecretaris en de (concern-)controller.

Artikel 5 *Toegang tot informatie*

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren en informatiedragers van de Veiligheidsregio.

2. De accountant is bevoegd om van alle ambtenaren mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende ambtenaren hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van de Regio zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten, balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6 *Overige controles en opdrachten*

1. Het dagelijks bestuur kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Veiligheidsregio is.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, CBS, e.d.) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Veiligheidsregio is.

Artikel 7 *Rapportering*

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, het vermogensbeheer, de administratie en de beheersdaden zijn gecontroleerd, het hoofd van de dienst waar de ambtenaar werkzaam is, de (concern-)controller dan wel andere daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om op deze stukken te reageren.
4. De accountant bespreekt voorafgaand aan de behandeling in het algemeen bestuur van de jaarstukken, het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door het algemeen bestuur ingestelde vertegenwoordiging van) het algemeen bestuur.

Artikel 8 *Inwerkingtreding*

Deze verordening treedt in werking per **1 januari 2023**, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het **verslagjaar 2023** en later.

Artikel 9   *Citeertitel*

Deze verordening kan worden aangehaald als "Controleverordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur

,

De secretaris

De voorzitter

C.P. Frentz

Mr. A.W. Kolff

Controleverordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid;

gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole gemeenten, alsmede artikel 45 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid;

besluit:

vast te stellen de Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Artikel 1 *Definities*

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. accountant
een door het algemeen bestuur benoemde:
  - a. registeraccountant;
  - b. accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het derde lid van artikel 36, Wet op de Accountant-Administratieconsulenten;
  - c. organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken;belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening.
2. accountantscontrole
de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
  - a. het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
  - b. het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
  - c. het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
  - d. de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken; waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.
3. rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole
het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole gemeenten.

4. deelverantwoording
een in opdracht van het algemeen bestuur ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-eenheid binnen de Regionale organisatie, welke verantwoording onderdeel uit maakt van de jaarrekening.

Artikel 2 *Opdrachtverlening accountantscontrole*

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur te benoemen accountant. De benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van vier jaar.
2. Het dagelijks bestuur bereidt in overleg met het algemeen bestuur de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole opgenomen:
  - a. de toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening;
  - b. de apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen omvangsbases en goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties);
  - c. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
  - d. de eventueel aanvullende uit te voeren tussentijdse controles;
  - e. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering;en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar:
  - f. de posten van de jaarrekening *en deelverantwoordingen* met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden;
  - g. de regionale producten en of organisatieonderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden.
4. In afwijking van het gestelde in lid 3, letters f en g kan het algemeen bestuur in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de regionale producten en de regionale organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.
5. In geval van Europese aanbesteding van de accountantscontrole stelt het algemeen bestuur voor de selectie van de accountant de selectiecriteria vast en per selectie criterium de bijbehorende weging vast.

Artikel 3 *Informatieverstrekking door dagelijks bestuur*

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, besluiten van het dagelijks bestuur, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen e.d. voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur.
5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 4 *Inrichting accountantscontrole*

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) het algemeen bestuur, de portefeuillehouder financiën, de Regiosecretaris en de (concern-)controller.

Artikel 5 *Toegang tot informatie*

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren en informatiedragers van de Veiligheidsregio.
2. De accountant is bevoegd om van alle ambtenaren mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende ambtenaren hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van de Regio zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten, balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6 *Overige controles en opdrachten*

1. Het dagelijks bestuur kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Veiligheidsregio is.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, CBS, e.d.) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van de Veiligheidsregio is.

Artikel 7 *Rapportering*

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, het vermogensbeheer, de administratie en de beheersdaden zijn gecontroleerd, het hoofd van de dienst waar de ambtenaar werkzaam is, de (concern-)controller dan wel andere daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om op deze stukken te reageren.
4. De accountant bespreekt voorafgaand aan de behandeling in het algemeen bestuur van de jaarstukken, het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door het algemeen bestuur ingestelde vertegenwoordiging van) het algemeen bestuur.

Artikel 8 *Inwerkingtreding*

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2010, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2010 en later.

Artikel 9 *Citeertitel*

Deze verordening kan worden aangehaald als "Controleverordening Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur
1 juli 2009,

De secretaris

De voorzitter

Registratienummer 94475

Voorstel voor de vergadering van:	Het algemeen bestuur
Datum vergadering:	21 september 2023
Onderwerp:	Rode draden analyse 2022 Crisisbeheersing
Gevraagd besluit:	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van: Rode dradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ 2019-2022
Vergaderstuk:	Rode dradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ 2019-2022 Infographic Rode dradenanalyse
Toelichting:	<p>Naar aanleiding van het onderzoek Operationele Prestaties (2019) heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) alle veiligheidsregio's verzocht jaarlijks een rode draden analyse van de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing aan te leveren.</p> <p>Vanuit de VRZHZ is in 2019 de laatste rode draden analyse aangeleverd. Bijgaande analyse kijkt dan ook terug op de jaren 2019 tot en met 2022.</p> <p>De Inspectie gebruikt de rode draden analyses als input voor haar jaarlijkse risicoanalyse. Daarbij wordt naar de vijf processen van het Toetsingskader 4.0 d.d. maart 2018 gekeken. Deze zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Melding en alarmering B. Leiding en coördinatie C. Informatiemanagement D. Crisiscommunicatie E. Overdracht nafase <p>Op basis van de GRIP-inzetten, systeemtesten, oefeningen en andere relevante (grootschalige) inzetten is onderliggende rode draden analyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ opgesteld. Deze analyse geeft</p>

inzicht in het presterend vermogen van onze veiligheidsregio en vormt daarmee ook een essentieel onderdeel van de eigen kwaliteitszorgcyclus.

Uit de analyse blijkt dat de volgende processen op orde zijn:

- Leiding en coördinatie;
- Crisiscommunicatie;
- Afschalen en nafase.

De processen melding en alarmering en Informatiemanagement zijn voor verbetering vatbaar.

Ontwikkel- en verbeterpunten zijn de gegarandeerde 24/7 beschikbaarheid van een CaCo op de meldkamer en het op een Netcentrische wijze delen van informatie door de crisisteams. Deze verbeterpunten passen in de lijn van de doorontwikkeling crisisbeheersing en informatiemanagement die landelijk is ingezet en ook bij de VRZHZ is opgepakt.

Kijkend naar de inzet bij incidenten en organisatie van oefeningen kan geconcludeerd worden dat de aard van de incidenten die hebben plaatsgevonden en de thema's waaronder de vakbekwaamheidsactiviteiten zijn georganiseerd, allen passen binnen het regionaal risicoprofiel en de scenario's waarop de VRZHZ zich vanuit het regionaal risicoprofiel voorbereid. Ook bij de uitvoering en evaluatie van de systeemtest komt naar voren dat er effectief en efficiënt wordt opgetreden. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd. Daarmee is aangetoond dat Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid beschikt over een professionele en vak volwassen crisisorganisatie, die op een klein aantal onderdelen nog ruimte biedt voor verdere ontwikkeling.

Afdelingshoofd dhr. J. Kramer heeft de rode draden analyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ vastgesteld en namens VRZHZ aangeboden aan de Inspectie. Het DT heeft inmiddels met trots kennis genomen van deze analyse en ondersteunt de ontwikkel- en verbeterpunten.

Ook het DB en AB van de VRZHZ wordt gevraagd kennis te nemen van de Rode dradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ 2019 – 2022 en bijgaande Infographic.

Juridische aspecten: Nvt

Financiën: Nvt

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

MT AB

- AGV
- DB

- Audit commissie
- Anders, nl. ...
- Niet van toepassing

Vervolgstappen: -

Communicatie: nvt

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Risico- en crisis-beheersing	J.W.J.L. Kramer	E. Osinga	A. Overduin
	dd. 15-8-2023	dd. 28-9-2023	dd. 28-9-2023

Rode draden analyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing 2019 - 2022

Versie: 1.0
Datum: mei 2023

Versiebeheer

Opgesteld door:	Cora Mol en Jolanda Muntz met inbreng van Jos Bal, Sandra Breet, Evita Jacquemart, Marco Verhoeven en Sander Zwanenburg		
Definitieve versie:	Versie 1.0		
Datum vastgesteld:	17-05-2023		
Vastgesteld door:	Job Kramer		
Datum	Versie	Auteur	Aard van de wijziging
22-02-2023	0.1	Cora Mol	1 ^e concept
15-03-2023	0.2	Cora Mol	Verwerken bespreking met overige inbrengers
14-04-2023	0.3	Jolanda Muntz	Input vakbekwaamheid
26-04-2023	0.4	Cora Mol	Verwerken input
2-5-2023	0.5	Cora Mol en Jolanda Muntz	Eind concept
17-5-2023	0.6	Cora Mol	Feedback verwerkt
17-05-2023	1.0	Job Kramer	vastgesteld

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding 4**
- 1.1 Kwaliteitszorgsysteem VRZHZ 4
- 1.2 Algemene opmerkingen 6

- 2 Hoofdpijnen 7**
- 2.1 Overzicht inzetten en vakbekwaamheid 2019 – 2022 7
- 2.2 Conclusies op hoofdpijnen 8
- 2.3 Overige evaluaties 9
- 2.4 Evaluatie COVID-19..... 9

- 3 Analyse 12**
- 3.1 Melding, alarmering en opschaling 12
- 3.2 Leiding en coördinatie..... 14
- 3.3 Informatiemanagement 17
- 3.4 Crisiscommunicatie 19
- 3.5 Afschaling en nafase..... 21

- 4 Bijlage 24**
- 4.1 Overzicht incidenten 2019 t/m 2022 24
- 4.2 Overzicht Multidisciplinaire vakbekwaamheids-activiteiten 2019 t/m 2022..... 25

1 Inleiding

In het onderzoek Operationele Prestaties (2019) heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) alle veiligheidsregio's gevraagd om per jaar een rode draden analyse van de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing (RBCB) op basis van GRIP-inzetten, systeemtesten, oefeningen en andere relevante (grootschalige) inzetten aan te leveren. Deze analyses zijn toen gebruikt om het presterend vermogen van de veiligheidsregio's en haar partners in beeld te brengen en te beoordelen. De Inspectie heeft de veiligheidsregio's laten weten het van groot belang te vinden dat veiligheidsregio's jaarlijks een rode draden analyse blijven opstellen. Een dergelijke analyse sluit aan op en vormt een essentieel onderdeel van de eigen kwaliteitszorgcyclus. Mede door de rode draden analyses wil de Inspectie het lerend vermogen bovenregionaal ondersteunen. De Inspectie zal de rode draden analyses zelf gebruiken als input voor haar jaarlijkse risicoanalyse. De Inspectie kijkt daarbij naar de vijf processen onder 'Uitvoering' van het Toetsingskader 4.0 d.d. maart 2018, namelijk:

- A. Melding en alarmering
- B. Leiding en coördinatie
- C. Informatiemanagement
- D. Crisiscommunicatie
- E. Overdracht nafase

Vanuit de VRZHZ is in 2019 de laatste rode draden analyse aangeleverd aan de Inspectie over de periode t/m 2018. Deze analyse kijkt dan ook terug op de jaren 2019 tot en met 2022.

1.1 **Kwaliteitszorgsysteem VRZHZ**

De VRZHZ is in 2017 gestart met het gebruik van het kwaliteitszorgsysteem van Enquirya. Deze wordt met name gebruikt voor het evalueren van incidenten en deels voor het evalueren van multidisciplinaire vakbekwaamheidsactiviteiten. Het kwaliteitszorgsysteem is in de afgelopen jaren stapsgewijs geïmplementeerd. Zo is begonnen met de verwerking van GRIP 1 incidenten en vervolgens de eenvoudige GRIP 2 incidenten. Sinds 2021 worden alle GRIP inzetten in het kwaliteitszorgsysteem opgenomen. Dit betekent dat de input vanaf 2021 ten aanzien van GRIP incidenten compleet is en het kwaliteitszorgsysteem scores oplevert die in deze rapportage zijn opgenomen. Uitzondering hierop is de evaluatie van inzetten die te veel afwijken van de reguliere GRIP incidenten vanwege de aard en/of omvang van de crisis en/of de crisisstructuur (zie hiervoor paragraaf 2.2). Daarbij worden de vakbekwaamheidsactiviteiten die conform de GRIP structuur uitgevoerd zijn ook verwerkt. Alle de leerpunten gaan verwerkt worden in het kwaliteitszorgsysteem, waardoor de opvolging hiervan efficiënter gemonitord gaat worden.

Sinds 2019 is gestart met het registreren van inzetten van Bevolkingszorg in het kwaliteitszorgsysteem. Vanaf 2023 zal er ook gestart worden met de inzetten van Informatiemanagement en Crisiscommunicatie in het kwaliteitszorgsysteem. De GHOR registreert de monodisciplinaire evaluaties in Veiligheidspaspoort. Op deze manier wordt bereikt dat de kwaliteit van de monodisciplinaire processen gemonitord en waar nodig verbeterd kan worden. De VRZHZ hecht hier waarde aan, omdat de kwaliteit van de multidisciplinaire crisisorganisatie mede afhankelijk is van de kwaliteit van de monodisciplinaire kolommen die een bijdrage leveren aan de multidisciplinaire processen. Deze rode draden analyse richt

zich op de hoofdstructuur van de multidisciplinaire crisisorganisatie, conform de Wet Veiligheidsregio's en het toetsingskader.

Het gebruik van het kwaliteitszorgsysteem leidt tot een dashboard waarin resultaten en onderdelen met elkaar vergeleken kunnen worden. Om deze vergelijkingen mogelijk te maken wordt er gebruik gemaakt van gemiddelde scores. Deze gemiddelde scores geven een percentage weer op basis waarvan onderwerpen in de evaluatie:

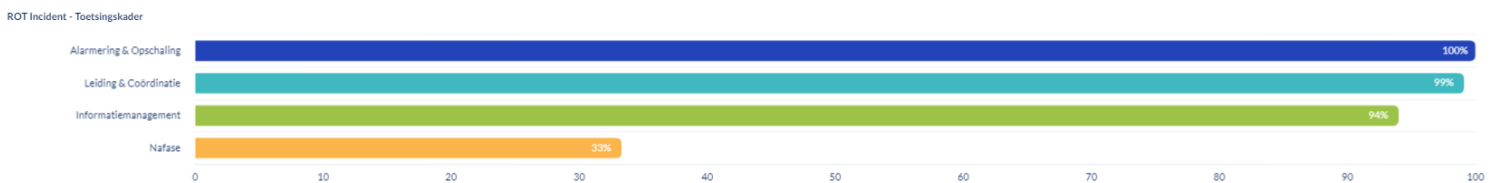
Goed	Score tussen de 80 en 100 %
Verbeteringen wenselijk	Score tussen de 70 en 79 %
Verbeteringen noodzakelijk	Score tussen de 0 en 69%

Deze vergelijkingen zijn horizontaal mogelijk in totaal scores per onderdeel, zie afbeelding 1.

1 GRIP incidenten gemiddelde score per onderdeel – 2022 (bron: Enquirya)

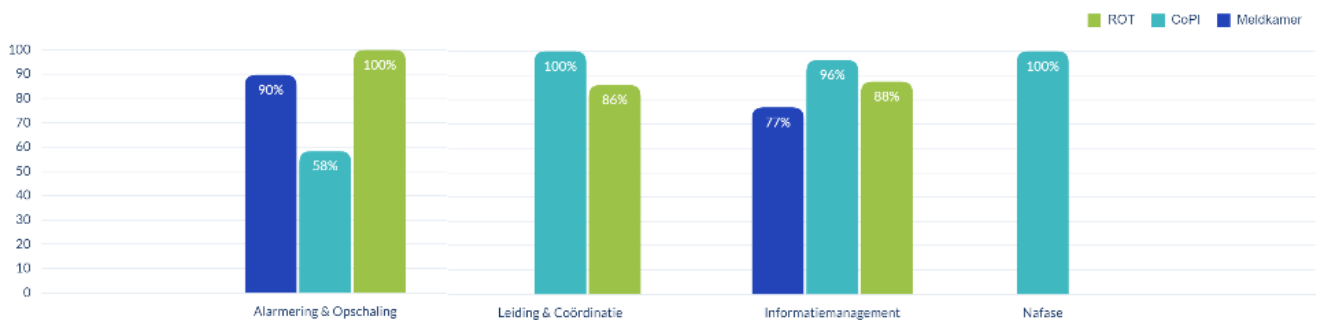
Daarnaast is het mogelijk om per onderdeel de scores te verdiepen, zie als voorbeeld afbeelding 2.

2 ROT incident Toetsingskader – 2022 (Bron: Enquirya)

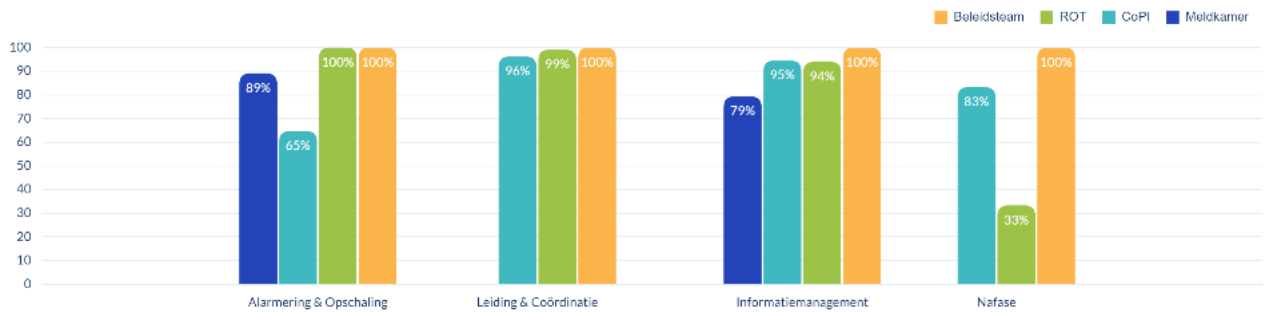
Ook is het mogelijk om de onderdelen onderling te vergelijken, zie als voorbeeld de afbeeldingen 3 en 4.

IJ&V Toetsingskader 4.0 - vergelijking onderdelen

3 Toetsingskader vergelijking onderdelen – 2021 (Bron: Enquirya)

IJ&V Toetsingskader 4.0 - vergelijking onderdelen

4 Toetsingskader vergelijking onderdelen – 2022 (Bron: Enquiry)

Door middel van de dashboards uit het kwaliteitszorgsysteem is het dan ook mogelijk om permanent een beeld te geven van de operationele prestaties van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Momenteel wordt gekeken hoe oefeningen ook in het kwaliteitszorgsysteem verwerkt gaan worden, zodat ook een beeld gegeven kan worden van de oefenprestaties en deze vergeleken kunnen worden met de operationele prestaties.

1.2 Algemene opmerkingen

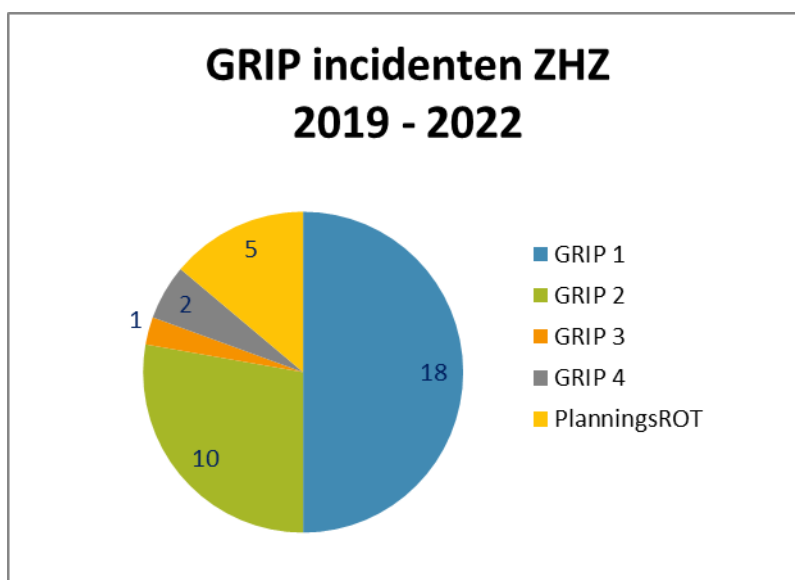
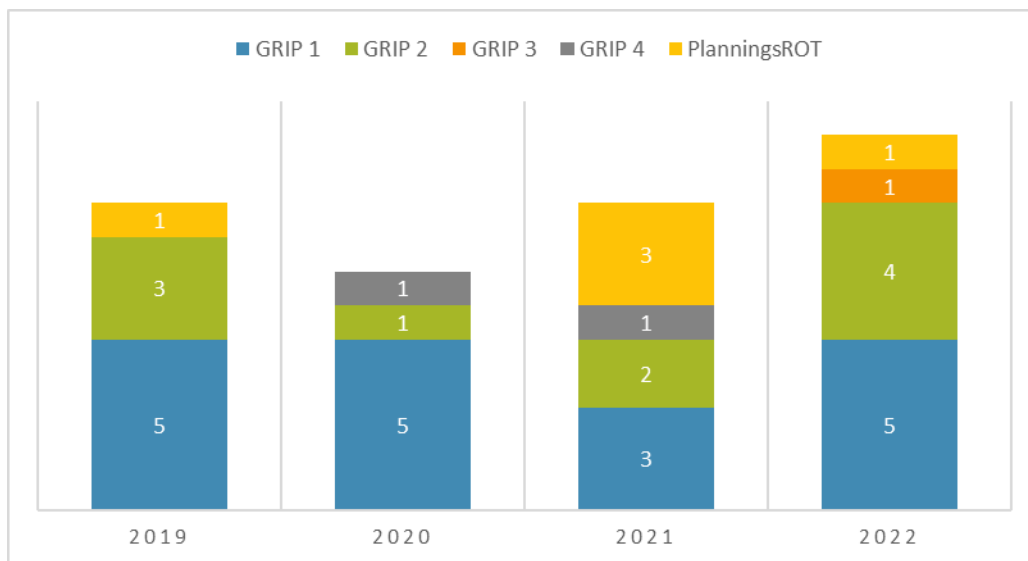
Voorafgaand aan de rode draden analyse enkele algemene opmerkingen:

- Vanuit de behoefte om als lerende organisatie te beschikken over mogelijke leer- en/of verbeterpunten, ook als het incident of oefening goed verlopen is, zijn we kritischer gaan kijken naar de invulling van het kwaliteitszorgsysteem. Resultaat hiervan is dat scores naar beneden kunnen gaan. De VRZHZ ziet dit niet als een verslechtering van de kwaliteit maar een opmars naar het nog verder verhogen van de kwaliteit van de crisisorganisatie.
- Als VRZHZ zijn we trots dat uit evaluaties blijkt dat de crisisorganisatie dankzij grote inzet, flexibiliteit en collegiale samenwerking in staat is om de organisatie om te vormen tot een organisatie die ingezet kan worden om een andersoortige crises, zoals de ijsweekenden of langdurige crises zoals COVID-19 en Oekraïne, op te pakken.

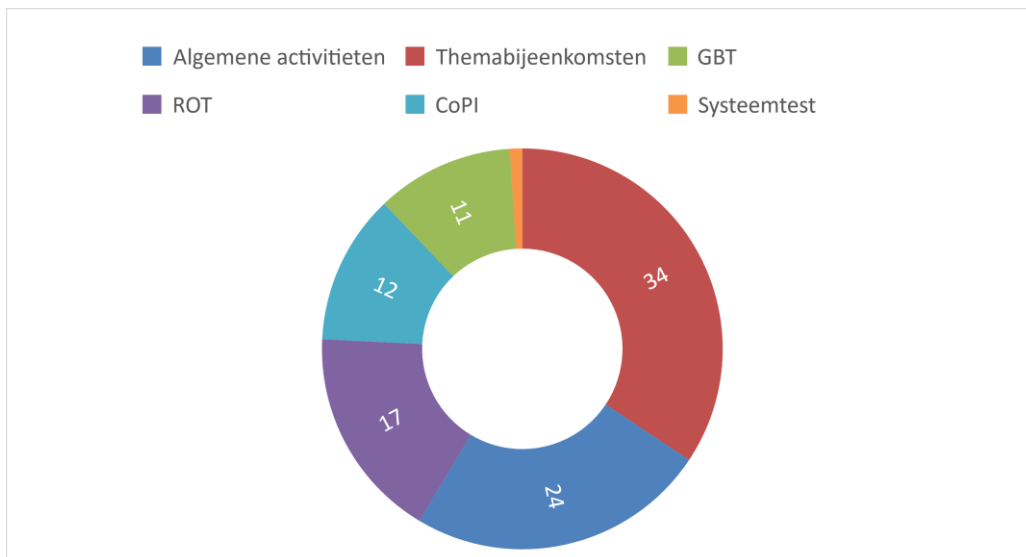
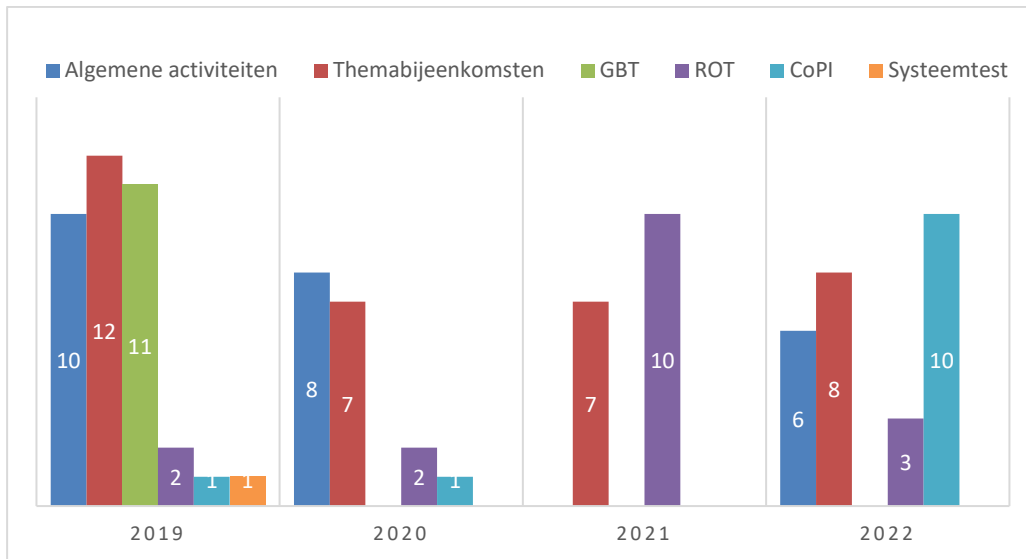
2 Hoofdpijnen

2.1 Overzicht inzetten en vakbekwaamheid 2019 – 2022

In de grafieken hieronder is te zien op basis van hoeveel inzetten deze rapportage is opgesteld. De eerste grafiek laat per jaar zien hoeveel inzetten er zijn geweest, de 2^e grafiek hoeveel inzetten er per opschalingsfase zijn geweest. De 3^e grafiek laat de vakbekwaamheidsactiviteiten zien per jaar en de 4^e grafiek het totaal aan vakbekwaamheidsactiviteiten over de periode 2019 – 2022.

NB 2x GRIP 4 betreft beide keren de COVID-19 crisis (2020 en 2021)

In de bijlage, hoofdstuk 4, is een overzicht terug te vinden van de inzetten, opschalingsfasen en vakbekwaamheidsactiviteiten over de periode 2019 t/m 2022.

2.2 Conclusies op hoofdlijnen

Uit het kwaliteitszorgsysteem en de analyse blijkt dat de volgende processen op orde zijn:

- Leiding en coördinatie;
- Crisiscommunicatie;
- Afschalen en nafase.

De processen melding en alarmering en Informatiemanagement zijn voor verbetering vatbaar. Belangrijkste verbeterpunten zijn de gegarandeerde 24/7 beschikbaarheid van een CaCo op de meldkamer en het op een Netcentrische wijze delen van informatie door de crisisteams. Deze punten passen binnen en worden meegenomen in de lijn van de doorontwikkeling van crisisbeheersing en

informatiemanagement die landelijk is ingezet en ook bij de VRZHZ is opgepakt. Zo wordt er onder andere gewerkt aan:

- het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door te werken aan de preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
- het versterken en waarborgen van de informatiepositie van de veiligheidsregio's door het inrichten van een gegarandeerde Veiligheid Informatie Knooppunt per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners.

Kijkend naar de inzet bij incidenten en de organisatie van oefeningen kan geconcludeerd worden dat de aard van de incidenten die hebben plaatsgevonden en de thema's waaronder de vakbekwaamheidsactiviteiten zijn georganiseerd, alle passen binnen het regionaal risicoprofiel en de scenario's waarop de VRZHZ zich vanuit het regionaal risicoprofiel voorbereid. Ook bij de uitvoering en evaluatie van de systeemtest komt naar voren dat er effectief en efficiënt wordt opgetreden. Daarmee is aangetoond dat de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid beschikt over een professionele en vak volwassen crisisorganisatie die in staat is aan te sluiten bij de landelijke doorontwikkeling van crisisbeheersing en informatiemanagement.

2.3 Overige evaluaties

Naast het evalueren van incidenten die conform de GRIP zijn opgeschaald of die (nog) niet zijn opgeschaald conform de GRIP, worden er binnen de VRZHZ ook steeds vaker inzetten geëvalueerd die niet zijn opgeschaald conform de GRIP. Daarbij wordt inhoudelijk aangesloten bij de onderdelen uit de reguliere evaluaties, zijnde de processen uit het toetsingskader. Hierdoor is het mogelijk ook uit deze situaties lessen te trekken voor het geheel van de hoofdstructuur. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van het kwaliteitszorgsysteem om te evalueren, tenzij er sprake is van noodzakelijk maatwerk. Hiervan is sprake als de inzet te veel afwijkt van de reguliere GRIP incidenten vanwege de aard en/of omvang van de inzet en/of de crisisstructuur. Voorbeelden hiervan zijn het ijsweekend in februari 2021 en de interregionale bijstand bij het Hoog water in Limburg in juli 2021. De leerpunten uit deze evaluaties zijn wel opgenomen in het kwaliteitszorgsysteem om opvolging te monitoren. Deze inzetten zijn daarmee ook opgenomen in de bijlage en meegenomen in de analyse in dit rapport.

Belangrijkste conclusie hieruit is dat er meer diversiteit in de aard en duur van inzetten komt, wat meer flexibiliteit en organisatievermogen vraagt van zowel de crisisorganisatie als de reguliere organisatie van de Veiligheidsregio.

2.4 Evaluatie COVID-19

Een bijzondere evaluatie die we in deze rode draden analyse niet onbesproken willen laten is de evaluatie van de COVID-19 crisis. Deze evaluatie is in 2020 en 2021 ook als verantwoording gebruikt in plaats van de systeemtesten.

In maart 2020, bij de landelijke opschaling in het kader van COVID-19, is direct gestart met het evalueren van de inzet van de crisisorganisatie VRZHZ met betrekking tot de coronacrisis. Hiervoor zijn de ROT-vergaderingen waargenomen en werden er telefonische interviews gehouden met ROT- en RBT-leden. In de periode maart t/m juni 2020 zijn naar aanleiding van deze waarnemingen en interviews 10

tussentijdse evaluatieverslagen opgesteld. De successen, aandachtspunten en aanbevelingen uit deze verslagen werden periodiek besproken in het ROT. Daarnaast werd aan Marco Zannoni van het COT, Instituut voor Veiligheids- en crisismangement, gevraagd om op basis van deze tussentijdse evaluatieverslagen te reflecteren. In de periode juni t/m september 2020 is een verdiepingsslag gemaakt door naast de telefonische interviews met ROT- en RBT-leden evaluatiegesprekken en -bijeenkomsten te organiseren met een afvaardiging uit de secties Crisiscommunicatie, Informatiemanagement en Bevolkingszorg. Ook is er een evaluatiebijeenkomst met de Adviseurs Risicobeheersing en Bevolkingszorg en een evaluatiebijeenkomst met het de bestuurders vanuit het Regionaal Beleidsteam georganiseerd. Naar aanleiding van deze gesprekken en bijeenkomsten zijn monodisciplinaire evaluatieverslagen opgesteld voor Crisiscommunicatie, Informatiemanagement en Bevolkingszorg en een verslag van de evaluatiebijeenkomst met het RBT. In deze monodisciplinaire verslagen staan ook successen, aandachtspunten en aanbevelingen met betrekking tot de multidisciplinaire samenwerking. Over de periode oktober 2020 t/m februari 2021 is een enquête uitgezet onder alle ROT- en sectie-leden. De uitkomsten hiervan staan in een dashboardrapportage welke is vertaald in een tussentijds evaluatieverslag fase 2 COVID-19.

Daarnaast heeft de GGD/GHOR de inzet met betrekking tot deze crisis separaat geëvalueerd, waarbij ze ook het perspectief van zorgaanbieders hebben betrokken. Ook is separaat een evaluatieverslag opgesteld met betrekking tot het continuïteitsteam VRZHZ.

Tenslotte heeft er naast de interne evaluatie een externe evaluatie plaatsgevonden door Berenschot over de periode maart 2020 t/m juni 2021. Deze evaluatie had als hoofddoel het geven van een extern expertoordeel over de aanpak van de VRZHZ met betrekking tot de coronacrisis.

Samengevat hadden de aanbevelingen betrekking op:

- Crisisorganisatie
De conclusie dat de crisisorganisatie zich - dankzij grote inzet, flexibiliteit en collegiale samenwerking - tijdens deze complexe crisis met succes heeft omgevormd tot een organisatie die langdurig ingezet kan worden en die met succes werkzaamheden op heeft gepakt waar ze niet op voorbereid waren. De coronacrisis was een andersoortige crisis, waardoor de bestaande functieprofielen of taakuitvoeringen niet altijd aansloten op de (informatie)behoefte vanuit de nieuwe langdurige crisis. Met als aanbeveling om de conclusies, verschillen en leerpunten nader te onderzoeken en te kijken wat er aangepast kan worden in de planvorming, werkwijze, taken en organisatiestructuur met betrekking tot de crisisorganisatie om vanuit deze ervaring voorbereid te zijn op zowel flitsincidenten als langdurige crises.
- Koppeling tussen de reguliere organisatie en de crisisorganisatie
Samenvattend is geconcludeerd dat de crisis- en reguliere organisatie 2 afzonderlijk naast elkaar bestaande organisaties binnen de VRZHZ zijn die tijdens een langdurige crisis onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en elkaar overlappen. De lange duur van deze crisis vergde expliciete keuzes op het grensvlak tussen de crisisorganisatie en de reguliere organisatie: wie is waarvan? Deze crisis heeft daardoor laten zien dat voor langdurige crises het belangrijk is om afstemming en aansluiting rondom PIOFACH-taken tussen de reguliere organisatie en de crisisorganisatie. Hiervoor is het van belang dat er ook afstemming en verbinding is tussen leidinggevenden van de reguliere organisatie en de leidinggevenden van de crisisorganisatie.
- Samenwerking
Samenvattend is ten aanzien van afstemming en samenwerking, zowel intern, regionaal als interregionaal en landelijk, geconcludeerd dat dit beter loopt naarmate je weet wat je aan elkaar

kan hebben, je je in de ander kan verplaatsen en elkaar (online) proactief weet te vinden. Het contact hebben met elkaar is een wederkerige verbinding en het is een aandachtspunt om hier een proactieve houding in aan te nemen ten behoeve van een efficiënte samenwerking.

- Scenario denken

Samenvattend is het scenarioteam als een succes ervaren en is aanbevolen het scenario denken structureel binnen de crisisorganisatie te organiseren met als doel dat de crisisorganisatie is voorbereid en getraind op het scenario denken. Aandachtspunt is om scenario's, en dus nieuwe omstandigheden op basis waarvan scenario's wijzigen, als crisisorganisatie met elkaar te doorleven zodat iedereen weet wat het inhoudt en betekent voor de Veiligheidsregio, de crisisorganisatie en de verschillende secties. Het verzamelen van data voor het scenario denken biedt ook kansen om crises meer informatie gestuurd te analyseren en aan te pakken.

- Evalueren

Door de wijze van evalueren beschikt de VRZHZ over een groot overzicht van evaluatiepunten. Voor het draagvlak van evalueren en reflecteren is het van belang dat de organisatie uitdraagt dat reflecteren en evalueren, inclusief de opvolging van evaluatiepunten, van groot belang is. Het grootste leerrendement wordt behaald uit de opvolging van de evaluatiepunten en de grootste uitdaging ligt nu dan ook in het vervolg van het evalueren.

Het advies is gegeven om (tussentijdse) evaluaties als standaard onderdeel van de crisisaanpak in te richten en te ontdoen van het vrijblijvende karakter. Samenvattend is aanbevolen om reflecteren en evalueren structureel op de agenda van de (crisis)organisatie te zetten, zowel in de voorbereidingen als tijdens en na een inzet. Hierdoor wordt evalueren iets van de organisatie in zijn geheel.

- Uitvoering RBT-besluiten

Tijdens deze crisis bleken regionaal interpretatieverschillen te bestaan over de uitvoering van besluiten van het RBT. Dit is onwenselijk, omdat gemeenten last hebben van die verschillen. De aanbeveling is gedaan om een maximale inspanning te leveren in het RBT om deze verschillen zo klein mogelijk te maken, enerzijds door héle scherpe communicatie over deze besluiten en anderzijds door zorgvuldige monitoring van de uitvoering van die besluiten. Het zorgvuldig(er) formuleren van besluiten en acties draagt bij aan deze aanbeveling, evenals het maximaliseren van de inspanningen van alle betrokken partijen om informatie te delen.

- Crisiscommunicatie op RBT-agenda

Crisiscommunicatie speelt een belangrijke rol in elke crisis. Tijdens de coronacrisis bleek dit thema onvoldoende op de agenda van het RBT te staan, waardoor bestuurlijke afstemming in crisiscommunicatie soms gemist werd. De aanbeveling is gedaan om crisiscommunicatie als centraal thema op de RBT-agenda te zetten, waarbij de af te geven boodschappen met alle betrokken actoren goed doorleefd moet worden.

3 Analyse

3.1 Melding, alarmering en opschaling

A. De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing

Elementen

Het gaat hierbij om de volgende elementen:

Op basis van de aard en omstandigheden van de ramp of crisis zorgt de meldkamer voor:

- Een 24/7 beschikbare multidisciplinaire functionaris die bij een inzet van de drie disciplines:
  - Coördineert tussen de drie disciplines
  - Zorgt voor eenduidige aansturing
  - De eerste noodzakelijke besluiten neemt ten behoeve van de operationele inzet
  - Zorgt voor interne en externe informatie-uitwisseling.
- Het tijdig alarmeren en informeren van de juiste interne en externe functionarissen en eenheden/teams. Het gaat hierbij ook om de liaison vitaal, andere veiligheidsregio's, het Rijk en buurlanden
- Het (op verzoek) tijdig uitvoeren van het informeren van de bevolking (NL-alert, WAS)
- Bewaken van de opkomst en (her)alarmering indien nodig
- Aanpassen van de inzet op verzoek van de teams of functionarissen
- Het delen, bundelen en verrijken en veredelen van informatie tussen de drie disciplines

Voor wat betreft VRZHZ is ook nog relevant:

- De VRZHZ heeft samen met de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond een Veiligheidsregio Informatie Centrum op de meldkamer Rotterdam ingericht, deze ondersteunt de meldkamer/CaCo in de eerste fase van incidenten, m.n. t.a.v. informatievoorziening. Zie verder onder het kopje 'informatiemanagement' (paragraaf 2.3).
- Sinds 2018 beschikken de Veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond en Zuid-Holland Zuid over één gezamenlijke meldkamer in Rotterdam voor beide regio's. De aansturing van de hoofdstructuur vindt vanaf die tijd plaats vanuit Rotterdam.
- In 2022 zijn extra CaCo's geworven om de 24/7 beschikbaarheid van een CaCo op de meldkamer zoveel mogelijk te waarborgen. Hierdoor is er overdag altijd een CaCo op de meldkamer aanwezig. Tijdens nachtdiensten is dit nog niet geborgd en is de CaCo, als er geen CaCo dienst heeft, op afroep beschikbaar. Deze extra CaCo's hebben een tijdelijke aanstelling als overbrugging voor de periode waarin de meldkamerorganisatie in samenwerking met de Veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond en Zuid-Holland Zuid werkt aan de structurele inbedding van de CaCo-functie, zowel organisatorisch als wat betreft de bezettingsgraad, conform het landelijk beleid. Verwachting is dat de 24/7 aanwezigheid van een CaCo vanaf 1 januari 2024 is gegarandeerd.

Toetsingskader 4.0 maart 2018 aangevuld met VRZHZ specifieke elementen

Analyse op basis van kwaliteitszorgsysteem en evaluatieverslagen

Als het gaat om 'Alarmering en opschaling' zien we in kwaliteitszorgsysteem de volgende scores:

Jaar	Meldkamer	CoPI	ROT
2019	-	86%	-
2020	92%	75%	-
2021	90%	58%	100%
2022	89%	65%	100%

Zie 1.1 voor een toelichting op de scoreberekening

Deze scores tonen aan dat uit evaluaties blijkt dat de meldkamer en ROT goed scoren op het gebied van melding, alarmering en opschaling. Het CoPI is van een score goed, naar verbeterpunten mogelijk en sinds 2021 naar verbeterpunten noodzakelijk gegaan. Ook de score van de meldkamer loopt wat terug.

Deze terugloop in scores is op 2 wijzen te verklaren:

1. De fase van alarmering en opschaling is voor de CoPI-functionarissen, die met nog beperkte beeldvorming en een prioriteitsvoertuig naar het plaats incident rijden, complexer in vergelijking met de fase van alarmering en opschaling van het ROT. De ROT-functionarissen hebben in de meeste gevallen al kennis van en informatie over het incident en rijden zonder prioriteitsvoertuig naar het Regionaal Coördinatiecentrum.
2. Vanuit de behoefte om als lerende organisatie te beschikken over mogelijke verbeterpunten, ook als het incident goed verlopen is, zijn we kritischer gaan kijken naar de evaluatie en de invulling van het kwaliteitszorgsysteem. Resultaat hiervan is dat scores naar beneden kunnen gaan. De VRZHZ ziet dit niet als een verslechtering van de kwaliteit maar een opmars naar het nog verder verhogen van de kwaliteit van de crisisorganisatie.

Uit de analyse blijkt:

- Dat tijdens incidenten alarmering plaatsvindt conform draaiboeken en procedures, zodat de juiste functionarissen tijdig worden gealarmeerd en geïnformeerd.
- Dat de CaCo de meldkamer vanaf het moment van opschaling de meldkamer aanstuurt. Alleen bij het incident op 25 oktober 2022 was er geen CaCo op de meldkamer aanwezig.
- Dat de CaCo altijd aan de andere centralisten meldt dat het GRIP is.
- Dat de CaCo altijd informatie over het incident haalt en brengt bij de centralisten van de verschillende disciplines op de meldkamer. Ook wordt er een goede samenwerking met het VIC en RTIC genoemd.
- Dat de CaCo altijd het opschalingsniveau bewaakt. Zo laat de CaCo een actieve rol zien als coördinator richting de disciplines in de meldkamer en de operationeel functionarissen. En wordt er initiatief genomen bij het informeren van partners, andere Veiligheidsregio's of het contact leggen met operationeel leidinggevendenden om verdere opschaling (of afschaling) te bespreken. Een voorbeeld hiervan is het feit dat de CaCo heeft opgeschaald naar GRIP 1 bij het schietincident in Alblasterdam op 6 mei 2022.
- Dat de meldkamer standaard informatie aanlevert in het kladblok. Door het gebruik van de applicatie LiveOp X beschikken betrokken operationeel functionarissen direct over deze kladblokregels. Deze vormen de basis voor de 1^e beeldvorming en zijn de basis voor (verdere) opschaling en het startbeeld in LCMS.
- Dat uit incidenten en oefeningen blijkt dat het aandachtspunt bij de aanrijdende eenheden vooral zit in het statussen en het gebruik van de multidisciplinaire gespreksgroep RMG02. In de praktijk blijkt dat dit niet altijd plaatsvindt, waardoor de meldkamer geen actueel totaalbeeld heeft van aanrijdende en reeds ter plaatse zijnde eenheden. Ook is de meldkamer hierdoor niet in staat om de informatie en afstemming betreffende het incident snel en eenduidig met alle betrokken operationele functionarissen te delen. Dit is een ontwikkelpunt dat opgepakt wordt vanuit crisisbeheersing.
- Dat er aandacht is voor situaties die (nog) niet vragen om een (GRIP) opschaling, maar wel een opmaat kunnen zijn naar een crisis en/of situatie waarbij er een groter beroep gedaan wordt op de hulpverleningsdiensten. In deze fase vindt er steeds vaker een operationeel afstemmingsoverleg plaats door middel van een PlanningsROT om de situatie te monitoren en aan de voorkant na te denken over mogelijke risico's en scenario's met als doel tijdig te starten met leiding en coördinatie en zo nodig op te schalen. Kijkend naar de periode van deze rapportage gaat het dan bijvoorbeeld om het planningsROT bij de jaarwisseling 2020/2021, de schaatsweekenden in februari 2021 en december 2022 en een gaslekkage in 2021.
- Dat er na inzetten achteraf altijd vragen zijn met betrekken tot het wel of niet goed opschalen c.q. het verschil van mening over de opschalingsfase en/of de tijdigheid van opschaling. Zo is na

de GRIP 2 m.b.t. de Storm Eunice in februari 2022 geconcludeerd dat er is getwijfeld over het preventief alarmeren en opschalen en aanbevolen om vroegtijdig een besluit te nemen over preventief opschalen. Geconcludeerd kan worden dat (grip)opschaling een thema is binnen de VRZHZ. Op dit moment wordt onderzocht wat de VRZHZ nodig heeft met trekking tot het thema (grip)opschaling. Dit is een ontwikkelpunt dat opgepakt wordt vanuit crisisbeheersing.

- Dat ondanks dat Melden en Alarmeren onderdeel is bij vakbekwaamheidsactiviteiten de betrokkenheid bij de praktische uitvoering van oefeningen als gemis wordt ervaren.
- Dat de afstemming tussen CaCo, VIC, leider CoPI en informatiemanager tijdens het gehele incident intensiever op elkaar afgestemd kan plaatsvinden.

Kijkend naar de waarderingsaspecten in de 'Handreiking rode draden analyses' kan het volgende geconcludeerd worden:

- Dat er overdag altijd een CaCo op de meldkamer aanwezig is. Tijdens nachtdiensten is dit echter nog niet geborgd.
- Uit de analyse blijkt dat de meldkamer zorgt voor tijdige alarmering van de functionarissen en eenheden van de crisisorganisatie.
- Doordat de meldkamer haar kladblokregels direct deelt via LiveOp beschikken alle operationeel functionarissen over een actueel meldkamerbeeld. Dit nog verder bevorderd kan worden door het gebruik van de gespreksgroep RMG-02, sitraps en invulling van het startbeeld in LCMS. En daarbij de aansluiting van de Meldkamer bij de oefenorganisatie versterkt kan worden.

Hiermee is het proces Melding en alarmering, voor verbetering vatbaar.

3.2 *Leiding en coördinatie*

B. De (onderdelen van de) crisisorganisatie sturen en coördineren de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt

Elementen

Het gaat hierbij om de volgende elementen:

- De teams en functionarissen werken conform procedures, richtlijnen en handboeken en passen maatwerk toe als specifieke omstandigheden van het betreffende incident hiertoe aanleiding geven
- Binnen en tussen de teams en functionarissen van de crisisorganisatie en externe partners vindt regelmatige afstemming en informatie-uitwisseling plaats en is duidelijk wie wat doet
- In het kader van de operationele en bestuurlijke aanpak op basis van rol, verantwoordelijkheid en verwachtingen
- De ingezette crisisteams adviseren over operationele, tactische en strategische vraagstukken
- Het is duidelijk op welke vraagstukken door wie een besluit of actie moet worden genomen ten aanzien van de operationele en strategische sturing
- De teams stemmen regelmatig af of:
  - Het bijstellen van de operationele aanpak en sturing nodig is
  - De huidige inzet van functionarissen nog passend is bij het incident
  - De continuïteit van de crisisorganisatie gegarandeerd wordt gedurende het incident
  - Advies/aansluiting van experts en externe netwerkpartners nodig is.
- De gekozen aanpak/interventie sluit aan bij:
  - Beoogde effecten en resultaten
  - Benoemde doelstellingen en uitgangspunten
  - De specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio
  - Het actuele beeld van het incident
  - De mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten
  - De mate van zelfredzaamheid van de bevolking/maatschappij

- De zorgbehoefte van de getroffen en
- Prioritering en uitgewerkte scenario's
- Eventuele initiatieven van burgers en bedrijven
- De leiders van de teams komen op basis van een beeld (van het incident) tot een oordeel en tot een gewogen en vastgelegd besluit.

Voor wat betreft VRZHZ is nog relevant:

- In afwijking op het bepaalde in artikel 2.1.1.c van het Bvr is het ROT het coördinerend onderdeel in geval er sprake is van meerdere COPI's
- In aanvulling op art. 2.1.2.1 van het Bvr neemt een OvD Bevolkingszorg deel aan het COPI.

Toetsingskader 4.0 maart 2018 aangevuld met VRZHZ specifieke elementen

Analyse op basis van kwaliteitszorgsysteem en evaluatieverslagen

Als het gaat om 'Leiding en Coördinatie' zien we in kwaliteitszorgsysteem de volgende scores:

Jaar	CoPI	ROT
2019	99%	-
2020	91%	-
2021	100%	86%
2022	96%	99%

Zie 1.1 voor een toelichting op de scoreberekening

Deze scores tonen aan dat uit evaluaties blijkt dat zowel het CoPI als het ROT goed scoren op het gebied van leiding en coördinatie. In 2019 en 2020 zijn de inzetten waarbij het ROT operationeel is geweest nog niet verwerkt in het kwaliteitszorgsysteem. Hierdoor ontbreken de scores over deze jaren voor het ROT. Van de meldkamer en GBT zijn in het kwaliteitszorgsysteem geen gegevens beschikbaar op het gebied van leiding en coördinatie.

Uit de analyse blijkt:

- Dat er voordat er (verder) wordt opgeschaald altijd afstemming plaatsvindt tussen de vertegenwoordigers van de hulpdiensten (in het motorkapoverleg) of tussen Leider COPI en ROL zodat de afbakening tussen bron- en effectgebied helder is.
- Dat bij operationele inzetten conform de geldende handboeken en procedures gewerkt wordt.
- Dat er altijd al in een vroeg stadium contact en afstemming is tussen leidinggevenden in de hoofdstructuur, zoals de LCoPI en ROL.
- Dat bij aanvang van het CoPI en ROT er altijd een vergaderstructuur wordt benoemd en wordt aangehouden, tenzij er bewuste afwegingen worden gemaakt om de vergaderstructuur aan te passen.
- Dat de afbakening van het brongebied altijd wordt besproken en afgestemd tussen CoPI en ROT.
- Dat er prioriteiten worden gesteld, waarbij steeds vaker gebruik gemaakt wordt van commanders intent.
- Dat er scenario's worden besproken aan de hand waarvan de bestrijding van het incident aangestuurd kan worden. In de afgelopen jaren is er binnen de VRZHZ extra aandacht besteed aan scenariodenken, zowel tijdens inzetten als in vakbekwaamheidsactiviteiten. Doel hiervan is dat er breder en dieper gekeken wordt, er meer variaties in scenario's ontstaan en risico's en scenario's meer doorleefd worden in de multidisciplinaire voorbereiding en afstemming. Met name tijdens de coronacrisis is hier veel ervaring mee opgedaan. Scenariodenken is een ontwikkelpunt dat verder opgepakt wordt vanuit de doorontwikkeling crisisbeheersing. Daarnaast is er het afgelopen jaar, op zowel COPI als ROT niveau, aandacht aan besteed aan scenariodenken door het introduceren van het 3-staps-model en deze bij oefeningen en operationele inzetten structureel toe te passen.

- Dat de afstemming tussen CaCo, VIC, leider CoPI en informatiemanager aandacht vraagt tijdens incidenten en binnen vakbekwaamheid. Hiervoor zijn in de jaarplannen ketenoefeningen en kennissessie georganiseerd.
- Binnen de oefenprogramma's verdient het doorgeven van nadere bericht of sitraps en afstemmingsmiddelen zoals communicatie (porto) en gebruik van LCMS binnen de sectie meer aandacht.
- Vanuit oefenevaluaties is naar voren gekomen dat er binnen vakbekwaamheid thematisch meer aandacht gegeven kon worden aan Leiding, structuur, time-management en gebruikmaking van elkaars expertise. Deze thema's zijn in de opvolgende jaren via vakbekwaamheidsactiviteiten meer onder de aandacht gebracht tijdens COPI en ROT oefeningen.
- Dat de operationele functionarissen zich altijd gelijkwaardig behandeld voelen. Hierdoor wordt de samenwerking als goed en soepel ervaren met respect voor elkaar en elkaars belangen.
- Dat de actie- en besluitenlijst wordt bijgehouden in LCMS, waarbij er ook een verantwoordelijke voor de acties wordt benoemd. Ook de terugkoppeling c.q. actuele stand van zaken wordt bijgehouden in LCMS. Als aandachtspunt is benoemd om bij afronding van het CoPI een laatste voortgangsbericht met betrekking tot openstaande acties in relaties tot overdracht en afsluiting van het incident te plaatsen.
- Dat daar waar nodig altijd tactische en/of bestuurlijke adviezen worden gegeven en er afstemming is met de burgemeester/bestuurder. Uit evaluaties blijkt dat de burgemeester bij GRIP 0 en GRIP 1 altijd via de OvD BZ wordt geïnformeerd en op de hoogte gehouden. Bij langduriger GRIP 1 en bij GRIP 2 inzetten neemt de LCoPI of ROL deze rol op zich. Bij inzetten waarbij de AC-G en/of AC-Bz worden ingezet nemen zij altijd contact op met respectievelijk de DPG en de CGS, zodat zij ook richting het bestuur hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.
- Dat het ROT in staat is om in complexe crises vaste richtlijnen met elkaar op te stellen die voor de uitvoering van de (veranderende) omstandigheden van belang zijn. Met als aandachtspunt dat het bij complexe crisis van belang is om duidelijkheid te scheppen over de verantwoordelijkheden van de reguliere versus de operationele organisatie.
- Dat uit de incidentevaluaties blijkt dat het vakbekwaamheidsprogramma bijdraagt aan zowel de teamvorming als de inhoudelijke samenwerking tijdens inzetten. Zo is tijdens evaluaties aangegeven dat de inhoudelijke oefening voor het ROT en het RBT met betrekking tot infectieziekten in oktober 2019 heeft bijgedragen bij de start van de COVID-crisis. In de evaluatie m.b.t. COVID-19 wordt tevens aangegeven dat werken met vaste teams zorgt voor kennen en gekend worden en er routine opgebouwd kan worden wat de efficiency ten goede komt. Daarnaast is in de evaluatie van de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland op 27 augustus 2022 geconcludeerd dat de vakbekwaamheidsdagen bijdragen aan het opbouwen van onderling vertrouwen en teamgevoel. Dat blijkt dat er routine is opgebouwd in het functioneren van de teams.
- Dat geconcludeerd is dat we beschikken over een breed netwerk met externe partners waar we tijdens een (dreigende) crisis gebruik van maken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan landelijke contactpersonen en het LOCC tijdens bijvoorbeeld de CoVID-19 en Oekraïne crisis en de reddingsbrigade tijdens het schaatsweekend in februari 2021. Aandachtspunt daarbij is dat we partners tijdig informeren zodat zij de betrokkenheid ook kunnen voorbereiden. Tegenover dit aandachtspunt staat het succes dat we tijdens Apache Log4j kwetsbaarheid proactief onze leveranciers hebben geïnformeerd.

Kijkend naar de waarderingsaspecten in de 'Handreiking rode draden analyses' kan het volgende geconcludeerd worden:

- Dat er binnen en tussen de teams en functionarissen van de crisisorganisatie (met inbegrip van de betrokken externe partners) regelmatige afstemming plaatsvindt over de aanpak van het incident of dat de aanpak bijgesteld dient te worden. Met de opzet van specifieke ketenbijeenkomsten voor en met de processen Leiding en Coördinatie, Crisiscommunicatie en

Informatiemanagement is er betere afstemming op concrete thema's is en de informatiedeling verbeterd is op frequentie, inhoud en thema. Zo ook op bestuurlijke advisering vanuit het ROT

- Dat het binnen de gehele crisisorganisatie (met inbegrip van de externe partners) duidelijk is wie wat doet in de operationele en bestuurlijke aanpak van het incident. Daar waar dit niet duidelijk is, is er sprake van een bijzondere omstandigheid waar afstemming over plaatsvindt. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de evaluatie van het schaatsweekend in februari 2020, waarbij er afstemming was tussen gemeente en veiligheidsregio over de verantwoordelijkheden nu er wel veel geschaatst zou gaan worden, maar er in verband met COVID-19 geen sprake was van een georganiseerde schaatstocht.

Hiermee is het proces Leiding en coördinatie op orde.

3.3 Informatiemanagement

C. De (onderdelen van de) crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis
Elementen
Het gaat hierbij om de volgende elementen:
<ul style="list-style-type: none"> - De functionarissen, teams en externe partners (vitale partners, buurregio's, buurlanden en Rijk) delen de benodigde informatie met elkaar over: <ul style="list-style-type: none"> • Het beeld van het incident • Omgevingsbeeld/analyse • De doelstellingen en uitgangspunten op operationeel, tactisch en strategisch niveau • De besluiten • De aanpak • De getroffen maatregelen • De prognose • De mogelijk uitgewerkte scenario's • Communicatieberichten   - De functionarissen, teams en externe partners controleren of cruciale informatie is overgekomen.

Toetsingskader 4.0 maart 2018

Analyse op basis van kwaliteitszorgsysteem en evaluatieverslagen

Als het gaat om 'Informatiemanagement' zien we in kwaliteitszorgsysteem de volgende scores:

Jaar	Meldkamer	CoPI	ROT
2019	-	96%	-
2020	85%	88%	-
2021	77%	96%	88%
2022	79%	95%	94%

Zie 1.1 voor een toelichting op de scoreberekening

Deze scores tonen aan dat uit evaluaties blijkt dat het CoPI en ROT goed scoren wat betreft Informatiemanagement en dat er bij de meldkamer verbeteringen wenselijk zijn. In 2019 en 2020 zijn de inzetten waarbij het ROT operationeel is geweest nog niet verwerkt in het kwaliteitszorgsysteem. Hierdoor ontbreken de scores over deze jaren voor het ROT.

Uit de analyse blijkt:

- Dat de meldkamer genoeg informatie meegeeft aan de (aanrijdende) eenheden. Daarbij zijn de functionarissen erg tevreden met het middel LiveOp waarin alle informatie van de meldkamer, en daarmee het operationeel beeld, is te lezen door middel van de kladblokregels van de 3 diensten.
- Dat als het incident geleidelijk van opbouw is, er op de meldkamer al een LCMS-activiteit wordt aangemaakt nog voordat er naar GRIP wordt opgeschaald.
- Dat bepaalde gegevens die vanuit het toetsingskader worden gevraagd niet ingevuld worden als de situatie daar niet om vraagt, zoals
  - Inzet van de hulpverlening aangezien dit grotendeels en daarmee voldoende is op te maken uit de opschalingsfase en te lezen is in LiveOp;
  - Slachtofferbeeld daar waar er geen slachtoffers zijn en hier ook geen twijfel of vraag over bestaat;
  - Prognose, met name als er al een duidelijk beeld bestaat over het incident en/of de bestrijding snel gaat.
- Dat daar waar de situatie er om vraagt de prognose van een incident wordt meegegeven.
- Dat het beeld continue actueel wordt gehouden met nieuwe informatie.
- Dat het startbeeld tijdens zowel de CoPI als ROT overleggen door IM wordt gegeven, aangevuld door de teamleden.
- Dat indien van toepassing gegevens over de hulpverlening in het kader van risico en veiligheid altijd worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld de meteogegevens en het risico op asbest.
- Dat daar waar dit van toepassing is beschikbare gegevens over de getroffen maatregelen en resultaten altijd worden opgenomen in het totaalbeeld, zoals bijvoorbeeld het onderbrengen van bewoners elders.
- Dat functionarissen in de hoofdstructuur standaard kunnen meelesen in LCMS waardoor het totaalbeeld altijd beschikbaar is voor overige onderdelen van de hoofdstructuur.
- Dat de externe partijen in de CoPI-Unit en/of ROT ruimte altijd in staat worden gesteld het totaalbeeld in LCMS te lezen en waar nodig aan te vullen. Daarmee wordt het totaalbeeld ook beschikbaar gesteld aan andere betrokken partijen. Overigens zijn alle vitale partners van de VRZHZ aangesloten op de alarmering van VRZHZ: zij beschikken over een pager en krijgen standaard de alarmeringen uit ZHZ via een infocode. Daarnaast beschikken zij over toegang tot LCMS of hebben zelf LCMS waarbij ze gekoppeld kunnen worden aan het incident. De afspraak is dat zij het incident monitoren en contact zoeken op het moment dat er voor hen een belang speelt. Andersom betreft de operationeel leidinggevende ook actief de partner als een belang van de partner geraakt dreigt te worden.
- Dat ten aanzien van landelijke crisis, zoals COVID-19 en de boerenprotesten, een landelijk totaalbeeld vanuit bijvoorbeeld het LOCC wordt gemist. Informatie die landelijk in LCMS wordt gedeeld is informatie die dan inmiddels al bekend is bij de veiligheidsregio.
- Dat informatiemanagement bij langdurige crises of bij situaties die we aan zien komen, zoals een COVID-19 en de ijsperiode in februari 2021 en december 2022, altijd in staat is om beschikbare data te analyseren en informatie gestuurd te werken. Vanuit de ambitie om bij alle inzetten informatie gestuurd en met data-analyse te werken wordt in 2023 en 2024 het referentiekader netcentrisch werken geïmplementeerd.
- Dat bij de jaarwisselingen LCMS ook wordt gebruikt om informatie vooraf te delen, zoals gemeentelijke draaiboeken en factsheets.
- Dat er een enkele keer problemen ondervonden zijn met LCMS, zoals de trage werking tijdens de jaarwisseling 2022 - 2023. Het beheer van LCMS ligt echter buiten de scope van de VRZHZ en de oorzaak is niet bekend. Effect tijdens de GRIP 2 in Zwijndrecht tijdens jaarwisseling 2022 was bijvoorbeeld dat het startbeeld te laat beschikbaar was, de plot niet bijgehouden kon worden en er keuzes gemaakt zijn in de informatie die beschikbaar is gesteld. Daarbij is de informatie die voor de operationeel functionarissen van noodzakelijk zijn altijd tijdig verstrekt.
- Dat het tabblad van brandweezorg, geneeskundige zorg en crisiscommunicatie actueel wordt bijgehouden. Het tabblad van bevolkingszorg en ondersteuning wordt wisselend bijgehouden en van de politiezorg wordt het tabblad over niet bijgehouden. Voor het totaalbeeld en het proces

informatiemanagement is het een aandachtspunt dat alle kolommen vanaf het begin het eigen tabblad bijhouden. Dit is een ontwikkelpunt dat wordt opgepakt vanuit crisisbeheersing.

- Dat bij een aantal incidenten de laatste stand van zaken van actiepunten c.q. de overdracht van actiepunten in LCMS een aandachtspunt is bij het afronden van het incident. Dit ontwikkelpunt wordt opgepakt vanuit crisisbeheersing.
- Dat er vanuit Informatiemanagement nog verbetering te brengen is in het bieden van informatie voorafgaand aan de oefeningen door het realistischer vullen van LCMS door de verschillende kolommen, het meer betrekken van relevante planvorming en meer aandacht voor scenario denken en daar eenduidigheid in aan te brengen door middel van een methode of systematiek.
- Dat in aansluiting op Leiding en coördinatie er binnen informatiemanagement verbetering in betere afstemming op concrete thema's en informatiedeling qua frequentie, inhoud en thema aan te brengen is.

De rol van IM binnen de multidisciplinaire oefeningen kan door betrokkenheid aan de voorkant en het leveren van tegenspel bij de uitvoering leiden tot het vergroten van het leerrendement. Dit specifiek voor de rol en positie van informatiemanagement binnen de multi-setting en in het algemeen voor de leden van de teams binnen de crisisorganisatie.

Kijkend naar de waarderingsaspecten in de 'Handreiking rode draden analyses' kan het volgende geconcludeerd worden:

- Dat de crisisteams de voor hen van belang zijnde informatie verzamelen en verrijken, maar deze nog niet altijd op een Netcentrische wijze delen met de overige teams en externe partners. Dit speelt met name op het gebied van bevolkingszorg en politiezorg.
- Dat informatie tijdig en actueel is en betrekking heeft op het beeld en de aanpak van het incident en de daartoe in de crisisteams genomen besluiten.

Hiermee is het proces Informatiemanagement voor verbetering vatbaar.

3.4 Crisiscommunicatie

D. Met verschillende doelgroepen (zoals getroffen, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) worden tijdig, doelgericht en regelmatig geïnformeerd over het incident of de crisis.

Elementen

Het gaat hierbij om de volgende elementen:

- Communicatie richt zich op informatieverstrekking, betekenisgeving en handelingsperspectief
- Feitelijke informatie wordt snel gecommuniceerd. Over betekenisgeving en handelingsperspectief vindt afstemming plaats
- De verschillende doelgroepen zijn benoemd en ontvangen tijdig, regelmatig en op maat informatie
- De communicatieboodschap:
  - Is afgestemd met (externe) partners (uit de functionele keten). Daarbij is duidelijk wie waarover communiceert en op welk moment en met welk doel
  - Wordt gebracht met passende communicatiemiddelen afgestemd op het incident, de omstandigheden en de doelgroepen
  - Is gericht op de specifieke informatiebehoefte, kennis en niveau van de verschillende doelgroepen.
- Het ten tijde van het incident inzichtelijk is hoe de boodschap is overgekomen (effect van communicatie). Dit continu wordt meegenomen in het kader van crisiscommunicatie.

Voor wat betreft de VRZHZ is nog relevant:

- In aanvulling op art. 2.1.4.1. Bvr wordt het ROT ondersteund door een sectie crisiscommunicatie. De communicatieadviseur ROT maakt deel uit van de sectie crisiscommunicatie.
- De VRZHZ werkt met Crisiscommunicatie vanuit IBS: informatieverstrekking, betekenisgeving en schadebeperking.

Toetsingskader 4.0 maart 2018 aangevuld met VRZHZ specifieke elementen

Analyse op basis van evaluatieverslagen

Binnen de VRZHZ wordt Crisiscommunicatie als een volwaardig proces gezien, vergelijkbaar met brandweezorg, gezondheidszorg en bevolkingszorg. Uit eerdere analyses is gebleken dat crisiscommunicatie in staat is haar taak goed uit te voeren. Om die reden zijn er geen specifieke vragen met betrekking tot crisiscommunicatie opgenomen in het kwaliteitssystem als het gaat om de multidisciplinaire evaluaties en zijn er geen scores bekend voor dit onderdeel.

Vanaf 2023 zullen inzetten van Crisiscommunicatie wel monodisciplinaire opgenomen worden in het kwaliteitssystem. Hierdoor zullen de uitkomsten in de toekomst wel gemonitord worden vanuit het kwaliteitssystem.

Uit de analyse blijkt:

- Dat er altijd een goede samenwerking is tussen de woordvoerder/ Communicatieadviseur CoPI en de woordvoerder van de politie. De lijnen zijn kort en bij aanvang is er afstemming wie welke positie en rol aanneemt en is er grote bereidheid elkaar te ondersteunen, faciliteren, enz.
- Dat de woordvoerder/ Communicatieadviseur CoPI bij elk incident betrokken is en daarmee een vaste partner is binnen de crisisorganisatie.
- Dat in 2022 gestart is met het werken met een Ondersteuner Crisiscommunicatie. Deze ondersteunt de Communicatieadviseur CoPI, bijvoorbeeld door het maken van omgevingsanalyses of het plaatsen van een actueel bericht als de Communicatieadviseur daar geen gelegenheid voor heeft. Hierdoor is gegarandeerd dat informatie tijdig en met regelmaat gedeeld kan worden.
- Dat als de burgemeester ter plaatse is er ook aandacht is voor communicatie-adviezen richting de (loco)burgemeester.
- Dat de omgevingsanalyse die door crisiscommunicatie wordt opgesteld voldoet aan de behoefte en verwachtingen van overige operationele diensten en partners.
- Dat er korte lijnen zijn tussen de regionale crisiscommunicatie en de lokale communicatieafdelingen van gemeenten.
- Dat er afhankelijk van de situatie gebruik wordt gemaakt van verschillende communicatiekanalen. Zo wordt er standaard gebruik gemaakt van ZHZveilig.nl en twitter, maar is met name tijdens langdurige crises ook gebruik gemaakt van Instagram en facebook.
- Dat daar waar bewoners worden opgevangen er ook aandacht is voor communicatie richting deze groep, bijvoorbeeld doordat crisiscommunicatie betrokken is bij bewonersbijeenkomsten, zoals tijdens de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland op 27 augustus 2022.
- Dat er aandacht is voor de pers. Dit blijkt uit het feit dat de pers op locatie altijd te woord wordt gestaan en dat waar wenselijk persconferenties worden georganiseerd, zoals na de GRIP 3 in Alblasterdam in mei 2022 en de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland in augustus 2022.
- Dat hoewel in mindere mate dan in voorgaande jaren NL-alerts nog verstuurd worden op verzoek van de brandweer, zonder afstemming met de woordvoerder/ communicatieadviseur CoPI. Deze afstemming is dan ook nog een aandachtspunt. Overigens bleek dit ook landelijk een aandachtspunt te zijn na de landelijke inzet van NL-alert bij de storm Eunice in februari 2022.
- Dat de opkomst van functionarissen die binnen het proces Crisiscommunicatie op zacht piket staan onvoldoende is. Bij meerdere inzetten was de sectie Crisiscommunicatie hierdoor onderbezet of kostte het veel tijd en energie in de startfase om de bemensing te organiseren, bijvoorbeeld tijdens de GRIP 2 in Alblasterdam in februari 2019, de GRIP 3 in Alblasterdam in

2022, de GRIP 2 in Zwijndrecht tijdens de jaarwisseling 2022. Bij langdurige inzet, zoals bij Corona en Oekraïne, is naast de opkomst ook de langdurige bezetting van de sectie Crisiscommunicatie een aandachtspunt. Bij deze inzetten bleek ook dat (de organisatie van) het lokaal steunpunt en de strategisch communicatieadviseur niet in elke gemeente gewaarborgd is. Het kennen en gekend worden binnen de lokale en regionale crisiscommunicatie is een aandachtspunt dat vanuit crisisbeheersing wordt opgepakt.

- Dat de benodigde tijd die nodig is om een afgestemd handelingsperspectief te kunnen bieden in verhouding tot de behoefte aan handelingsperspectief vanuit de maatschappij spanning kan opleveren. Voor het opstellen van een handelingsperspectief is het proces Crisiscommunicatie afhankelijk van de inhoudelijke input vanuit andere processen. Dit is een ontwikkelpunt dat wordt opgepakt vanuit crisisbeheersing.
- Dat binnen de vakbekwaamheidsactiviteiten waarbij crisiscommunicatie structureel aan de orde is, de aandacht voor bestuurlijke advisering en strategische (crisis)communicatie is toegenomen.
- Dat er bij specifieke inzetten zoals digitale verstoring in de teams (ROT en GBT) wordt voorzien in een functionaris die technische aspecten (van een digitale verstoring) 'vertaalt' naar begrijpelijke taal, waarmee zowel de interne organisatie als de externe partners ondersteund worden en daarmee de communicatie aansluit bij de doelgroepen.

Kijkend naar de waarderingsaspecten in de 'Handreiking rode draden analyses' kan het volgende geconcludeerd worden:

- Dat Crisiscommunicatie zich richt op de verschillende doelgroepen die op maat worden bediend qua boodschap en communicatiekanalen.
- Dat de communicatie tijdig, doelgericht en met regelmaat plaatsvindt en aansluit bij de behoeften van de doelgroepen.
- Dat door middel van een omgevingsanalyse het effect van de communicatie wordt onderzocht.
- Dat door deze werkwijze ook te integreren bij vakbekwaamheidsactiviteiten er meer aansluiting bij Leiding en Coördinatie en Informatiemanagement en er betere afstemming op concrete thema's en informatiedeling qua frequentie, inhoud en thema ontstaan is.

Hiermee is het proces Crisiscommunicatie op orde.

3.5 Afschaling en nafase

E. Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie, waarbij de vervolgactiviteiten zijn belegd.
Elementen
<p>Het gaat hierbij om de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De overdracht naar de nafase is gebaseerd op een diagnose van: <ul style="list-style-type: none"> • De situatie • Omgeving • Vervolgactiviteiten   - Daarbij zijn voor alle teams en functionarissen en externe partners de volgende punten duidelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden • Moment van overdracht of overgangsfase • Op maat communicatie naar de doelgroepen (bevolking) hierover zowel op proces als inhoud

Toetsingskader 4.0 maart 2018

Analyse op basis van kwaliteitszorgsysteem en evaluatieverslagen

Als het gaat om 'Afschaling en nafase' zien we in kwaliteitszorgsysteem de volgende scores met betrekking tot afschaling:

Jaar	CoPI
2019	80%
2020	67%
2021	100%
2022	83%

Zie 1.1 voor een toelichting op de scoreberekening

Er zijn te weinig inzetten geweest waarbij Nafase een rol speelde om hier voor de meldkamer, het ROT en Beleidsteam een score uit te berekenen.

Uit de analyse blijkt:

- Dat er sprake is van aandacht voor de overdracht. Zo blijkt uit evaluaties dat er overdracht plaatsvindt aan partners zoals de brandweer, Rijkswaterstaat en gemeenten.
- Dat benoemde situaties met betrekking tot overdracht divers zijn en laten zien dat er aandacht is voor de gevolgen op de omgeving en betrokkenen. Voorbeelden uit de evaluaties zijn de beveiliging van appartement, het bewust onderling uitwisselen van telefoonnummers, het reinigen van het wegdek, aandacht voor slachtofferinformatie, plaats delict, overnachting bewoners, nazorg en de communicatie richting bewoners.
- Dat er bij grotere incidenten aandacht is voor een specifieke overdrachtsbijeenkomst tussen de operationele diensten en de getroffen gemeente ten behoeve van de nafase-organisatie. Zoals bij de GRIP 3 in Alblasterdam in mei 2022 en de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland in augustus 2022. Uit de evaluaties blijkt dat deze bijeenkomsten erg worden gewaardeerd door de gemeenten.
- Dat de gemeente gebruik maakt van een regionaal plan van aanpak nafase om de nafase-organisatie te organiseren, zowel bij de GRIP 3 in Alblasterdam in mei 2022 als bij de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland in augustus 2022.
- Dat er geen inzetten zijn die na afschaling weer opgeschaald worden. Dit toont aan dat er nooit te vroeg wordt afgeschaald.
- Dat het de concrete afwegingen die daaraan ten grondslag liggen aan afschaling en overdracht niet duidelijk verwoord worden vastgelegd.
- Dat er in het kader van Nafase meer gericht aandacht gegeven kan worden aan de (collegiale) ondersteuning van medewerkers uit de crisisorganisatie na een impactvol incident. De organisatie heeft dit inmiddels opgepakt door nadrukkelijk aan te sluiten bij het bestaande TCO (Team Collegiale Opvang) en de Nazorg als taak weg te leggen binnen een medewerker bij de afdeling Risico- en Crisisbeheersing.
- Dat evalueren nog niet gezien wordt als onlosmakelijk onderdeel van de afronding van het incident. Zo wordt de Aften Action Review regelmatig niet ingevuld en vindt evaluatie hoofdzakelijk schriftelijk plaats. Daar waar er een evaluatiebijeenkomst georganiseerd wordt, zoals na de GRIP 3 in Alblasterdam in mei 2022 en de GRIP 1 in Nieuw-Beijerland in augustus 2022 is dit als waardevol ervaren.
- Dat hoewel we grootschalige incidenten evalueren en leerpunten ophalen, deze nog niet altijd geëffectueerd worden in de praktijk. Zo bleken leerpunten uit de evaluatie van de Storm Eunice in februari 2021 overeen te komen met leerpunten uit de evaluatie van de storm in 2018 en komt het leerpunt om aanrijdend naar het CoPI gebruik te maken van het portfoonkanaal RMG02 in meerdere evaluaties voor gedurende 2021 en 2022. Dit geldt niet alleen voor evaluaties, maar ook voor planvorming. Het leerrendement binnen de crisisorganisatie blijft daarom nog een aandachtspunt.

- Dat incidentevaluaties meer aandacht vragen om een kritisch zelf reflecterend vermogen van de operationeel betrokken functionarissen. Binnen de VRZHZ is er behoefte om dit vermogen te vergroten. In maart 2021 is er een themasessie Zelfreflectie georganiseerd voor de crisisfunctionarissen. In 2023 wordt vanuit crisisbeheersing gekeken wat hier verder nog voor nodig is.
- Dat als het om Afschaling en nazorg gaat Bevolkingszorg het proces 'preparatie en nafase' kent voor de overdracht naar de gemeente(n). Binnen de crisisorganisatie wordt ook wel de term nafase gebruikt. Eenduidigheid in betekenis en gebruik zal bijdrage aan een betere overdracht van zowel de menselijke kant (TCO, nazorg), de operationele werkzaamheden (afschalen) en overdracht (nafase) inclusief acties en contactpersonen.
- Dat uit evaluatie van vakbekwaamheid blijkt dat o.a. de ROT kennisdag de operationeel functionarissen heeft laten beseffen dat zij ofwel met collega's afschaling en nazorg met elkaar hebben besproken, ofwel kritischer naar zichzelf of naar anderen zijn gaan kijken. Dit heeft bijgedragen aan de verbetering van overdracht in de nafase.

Kijkend naar de waarderingsaspecten in de 'Handreiking rode draden analyses' kan het volgende geconcludeerd worden:

- Dat de overgang van de crisisfase naar de nafase op een logisch moment plaatsvindt en zowel naar de crisisorganisatie als de 'nafase-organisatie' wordt gecommuniceerd.
- De over te dragen vervolgvactiteiten eenduidig zijn geformuleerd en belegd en passen bij de betreffende 'nafase-organisatie'.

Hiermee is het proces Afschaling en nafase op orde.

4 Bijlage

4.1 Overzicht incidenten 2019 t/m 2022

7 januari 2019	GRIP 1 gemeente Gorinchem i.v.m. woningbrand
14 januari 2019	Stroomstoring Hardinxveld-Giessendam
9 februari 2019	GRIP 2 gemeente Alblasserdam stankoverlast i.v.m. lekkage tankauto
1 april 2019	GRIP 2 gemeente Dordrecht i.v.m. brand papierrecycling
9 april 2019	GRIP 1 gemeente Dordrecht i.v.m. gaslek
22 april 2019	GRIP 1 gemeente Dordrecht i.v.m. brand bedrijfsverzamelgebouw
2 mei 2019	CoPI zonder GRIP opschaling gemeente Dordrecht brand afvalverwerker
24 juni 2019	GRIP 2 i.v.m. landelijke storing 112 en 8844
3 augustus 2019	GRIP 1 gemeente Gorinchem i.v.m. gaslek na ongeval auto bij tankstation
22 augustus 2019	GRIP 1 gemeente Molenlanden i.v.m. brand varkensstal
18 december 2019	PlanningsROT i.v.m. boerenprotesten
1 maart 2020	GRIP 2 gemeente Gorinchem i.v.m. sluiting ziekenhuis i.v.m. COVID-19
12 maart 2020 - 1 juli 2021	GRIP 4 regionaal COVID-19 PlanningsROT / projectorganisatie
20 maart 2020	GRIP 1 gemeente Sliedrecht i.v.m. gaslek
5 juli 2020	GRIP 1 gemeente Sliedrecht i.v.m. brand loods
25 juli 2020	GRIP 1 gemeente Alblasserdam i.v.m. brand bedrijfsgebouw
18 augustus 2020	GRIP 1 gemeente Hoeksche Waard i.v.m. brand bedrijfsgebouw
8 december 2020	GRIP 1 gemeente Hendrik-Ido-Ambacht brand appartementsgebouw
8 januari 2021	GRIP 2 zonder CoPI gemeente Dordrecht i.v.m. stroomstoring
12 t/m 14 februari 2021	PlanningsROT i.v.m. Schaatsweekend in de Alblasserwaard
30 maart 2021	GRIP 1 gemeente Gorinchem i.v.m. brand zorginstelling
30 april 2021	GRIP 2 zonder CoPI gemeente Gorinchem i.v.m. stroomstoring
10 mei 2021	GRIP 1 gemeente Gorinchem i.v.m. brand portiekflat
10 mei 2021	GRIP 1 gemeente Dordrecht i.v.m. brand schroothoop
15 juli 2021	Bijstandsverzoek Limburg i.v.m. hoogwater
28 juli 2021	Gemeente Gorinchem i.v.m. gaslekkage
December 2021	Operationele voorbereiding IT Apache Log4j
December 2021	PlanningsROT i.v.m. voorbereiding jaarwisseling
18 februari 2022	GRIP 2 regionaal i.v.m. Storm Eunice
Maart 2022	GRIP 2 regionaal i.v.m. Oekraïne
4 april 2022	GRIP 1 rijksweg A15 ter hoogte van Alblasserdam brand vrachtwagen
3 mei 2022	GRIP 1 gemeente Dordrecht i.v.m. brand portiekflat
6 mei 2022	GRIP 3 gemeente Alblasserdam i.v.m. schietincident zorgboerderij
15 juli 2022	GRIP 1 gemeente Dordrecht i.v.m. steekpartij
27 augustus 2022	GRIP 1 gemeente Hoeksche Waard i.v.m. ongeval vrachtwagen
16 oktober 2022	GRIP 1 gemeente Gorinchem i.v.m. brand winkelpand
25 oktober 2022	GRIP 2 gemeente Dordrecht i.v.m. stank door schip
16 t/m 18 december 2022	PlanningsROT i.v.m. ijsweekend/ijzel
31 december 2022	GRIP 2 gemeente Zwijndrecht i.v.m. brand leegstaande boerderij

4.2 **Overzicht Multidisciplinaire vakbekwaamheids-activiteiten 2019 t/m 2022**

2019

- 9 Introductiebijeenkomst (Crisis)organisatie ZHZ
- 1 Kennisquiz, operationeel personeel VRZHZ;
- 6 Themabijeenkomsten Multi-planvorming, actuele ontwikkelingen en lessons learned
- 2 Verbindingsdagen; VRZHZ i.s.m. VRR voor al het operationeel personeel (GRIP 1/COPI en GRIP2/ROT).
- 4 BRZO bijeenkomsten (BRZO-bedrijven Dupont, Chemours, Kijfhoek en TTD)
- ROT kennis dag 'evalueren'
- COPI-oefencyclus, themadag, escaperoom, praktijkoefeningen
- ROT en RBT Oefenweek Infectieziekten (grip 2 - GRIP 4)
- 10 GBT oefeningen
- Systeemtest COPI-ROT- RBT GRIP 3

2020¹

- 7 Introductiebijeenkomsten (Crisis)organisatie ZHZ* deels geannuleerd en uitgesteld
- 1 Kennisquiz*
- 4 Themabijeenkomsten planvorming, actuele ontwikkelingen en lessons learned*
- 2 BRZO bijeenkomsten (BRZO-bedrijven Univar en Ashland)
- Table-top Mobiliteit*
- Ketenbijeenkomst L&C, IM en CC*
- COPI ISPS kennissessie *
- ROT oefening Fast Forward

2021

- 6 COPI oefeningen (3 digitaal scenariotraining, reflectie en 3 praktijkoefeningen met thema Energietransitie, GEG-TGB)
- BRZO-dag (BRZO-bedrijven Standic, Haan Oil, Fokker)
- 4 ROT-oefeningen
- 6 Kennissessie COPI/ROT digitaal/fysiek)

2022

- 6 Introductiebijeenkomst (Crisis)organisatie ZHZ
- 6 Themabijeenkomsten/Kennissessies (o.a. Commanders intent, Cyber, Netcentrisch werken, Intuïtieve besluitvorming voor bestuurders)
- 2 Table-top strategische dilemma's
- 2 BRZO bijeenkomsten (BRZO-bedrijven Dupont, Chemours, Kijfhoek en TTD)
- 2 ROT meerdaagse
- 8 COPI oefeningen, binnen een Copi meerdaagse
- Multimiddag L&C, IM en CC

¹ NB. De jaren 2020 en 2021 stonden door invloed van de COVID-19 onder druk. De vakbekwaamheidsactiviteiten van het jaarplan 2020 zijn deels uitgevoerd, activiteiten met * zijn uitgesteld of geannuleerd. Na september 2020 zijn deze digitaal uitgevoerd. Het jaar 2021 is niet zoals gebruikelijk gestart met een integraal jaarplan Multi vakbekwaamheid. Al naar gelang de omstandigheden het toelieten zijn digitale en fysieke bijeenkomsten georganiseerd.

Rode draden analyse

Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing 2019 - 2022

veiligheids regiozhz

De Rode draden analyse van de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing op basis van GRIP-inzetten, systeemtesten, oefeningen en andere relevante (grootschalige) inzetten is gemaakt op verzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid. De analyse richt zich op de hoofdstructuur van de multidisciplinaire crisisorganisatie, conform de Wet Veiligheidsregio's en het toetsingskader van de inspectie. En vormt een onmisbaar onderdeel van de eigen kwaliteitszorgcyclus. Deze infographic geeft een beknopte weergave van de resultaten uit deze analyse. Uitgebreide analyses zijn te lezen in het complete rapport.

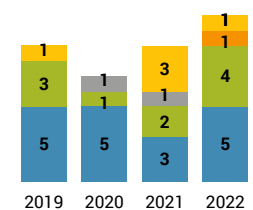

Hoofdpijnen >>

Overzicht inzetten en vakbekwaamheid 2019-2022

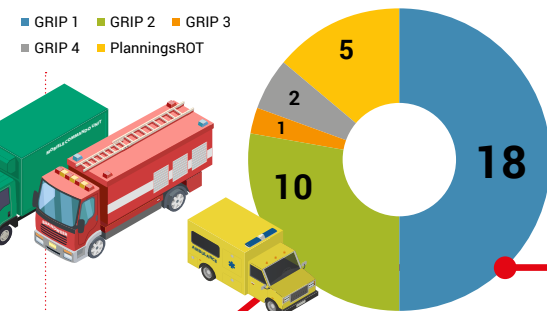
De volgende grafieken tonen op basis van hoeveel inzetten deze rapportage is opgesteld.

Inzetten per jaar

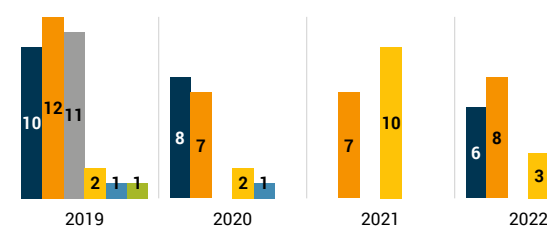

Inzetten per opschalingsfase

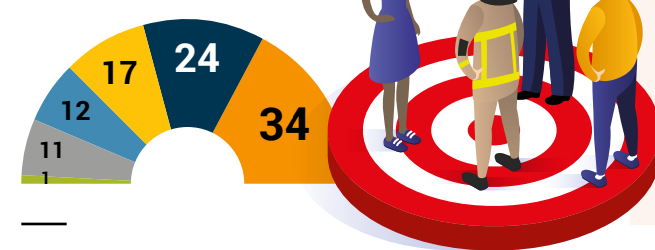
(GRIP 4 betreft beide keren de COVID-19 crisis (2020 en 2021))

Vakbekwaamheidsactiviteiten

Totaal aan vakbekwaamheidsactiviteiten 2019-2022

Conclusies op hoofdpijnen

- De volgende processen zijn op orde:
  - Leiding en coördinatie;
  - Crisiscommunicatie;
  - Afschalen en nafase.
- Er is ruimte voor verbetering bij de processen:
  - Melding & Alarmering
  - en Informatiemanagement.
- Gewerkt wordt aan:
  - Toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing.
  - Preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
  - Versterken en waarborgen informatiepositie van de 'VR'en door inrichten Veiligheid Informatie Knooppunt per veiligheidsregio.

Algemene opmerkingen

- De VRZHZ is trots dat de crisisorganisatie dankzij grote inzet, flexibiliteit en collegiale samenwerking in staat is om de organisatie om te vormen tot een organisatie die ingezet kan worden om andersoortige crisis op te pakken.
- Er komt meer diversiteit in de aard en duur van inzetten, wat vraagt om meer flexibiliteit en organisatievermogen van zowel de crisisorganisatie als de reguliere organisatie van de VRZHZ.

Aanbevelingen en conclusies:

- Onderzoek de conclusies, verschillen en leerpunten en pas daar waar nodig de planvorming, werkwijze, taken en organisatiestructuur met betrekking tot de crisisorganisatie aan om voorbereid te zijn op zowel flitsincidenten als langdurige crises.
- Reguliere en crisisorganisatie gekoppeld houden tijdens crisis.
- Afstemming en samenwerking, intern en extern, loopt beter naarmate je weet wat je aan elkaar kan hebben, je je in de ander kan verplaatsen en elkaar proactief weet te vinden.
- Het scenarioteam is als succes ervaren. Organiseer scenariodenken structureel binnen de crisisorganisatie, doorleef de scenario's en zie de kansen om met de verzamelde data informatiegestuurd te werken.
- Reflecteren en evalueren moeten structureel op de agenda. Maak het onderdeel van de hele organisatie.
- Uitvoering RBT-besluiten - voorkom regionale interpretatieverschillen over de uitvoering. Maak verschillen zo klein mogelijk. Formuleer besluiten en acties zorgvuldig(er) en maximaliseer inspanningen van delen van informatie door alle betrokken partijen.
- Crisiscommunicatie als centraal thema op RBT-agenda: doorleef de af te geven boodschappen met alle betrokken actoren goed.

Evaluatie COVID-19

De COVID-19 crisis evaluatie is bijzonder en wordt daarom apart hier vermeld.

- Bij aanvang coronacrisis (maart 2020) direct gestart met evalueren inzet van de crisisorganisatie VRZHZ
- Periodieke reflectie door Marco Zannoni (COT, Instituut voor Veiligheids- en crisismanagement)
- Externe evaluatie door Berenschot (maart 2020 t/m juni 2021) voor het geven van een extern expertoordeel over aanpak door VRZHZ in coronacrisis.

Analyse >>

Melding, alarmering en opschaling

Scores 'Alarmering en opschaling' scores

Jaar	Meldkamer	CoPI	ROT
2019	-	86%	-
2020	92%	75%	-
2021	90%	58%	100%
2022	89%	65%	100%

- Aandachtspunt bij aanrijdende eenheden: statussen en het gebruik van multidisciplinaire gespreksgroep RMG02.
- Uit de analyse blijkt dat de meldkamer zorgt voor tijdige alarmering.
- Door het gebruik van LiveOp beschikken alle operationeel functionarissen over een actueel meldkamerbeeld.
- Gegarandeerde 24/7 beschikbaarheid CaCo op meldkamer is verbeterpunt.
- (Grip)opschaling is thema binnen de VRZHZ. Onderzocht wordt wat de VRZHZ nodig heeft m.b.t. het thema (Grip)opschaling.

Conclusies waarderingsaspecten:

- Overdag altijd CaCo op Meldkamer aanwezig, nachtdiensten nog niet geborgd.

Proces 'Melding en alarmering' is voor verbetering vatbaar.

Leiding en coördinatie

Scores 'Leiding en Coördinatie'

Jaar	CoPI	ROT
2019	99%	-
2020	91%	-
2021	100%	86%
2022	96%	99%

Operationele ROT inzetten voor 2019 en 2020 nog niet verwerkt in kwaliteitszorgsysteem. Geen gegevens beschikbaar over leiding en coördinatie van de meldkamer en GBT.

- Successen: vakbekwaamheidsprogramma draagt bij aan teamvorming en inhoudelijke samenwerking.
- De VRZHZ heeft breed netwerk van in te zetten externe partners bij (dreigende) crisis.
- Regelmatige afstemming aanpak/bijstelling incident.
- Afstemming bij bijzondere omstandigheid (zoals bij evaluatie schaatsweekenden in 2021 en 2022).

Hiermee is het proces Leiding en coördinatie op orde.

Informatiemanagement

Scores 'Informatiemanagement'

Jaar	Meldkamer	CoPI	ROT
2019	-	96%	-
2020	85%	88%	-
2021	77%	96%	88%
2022	79%	95%	94%

Informatie is tijdig en actueel en heeft betrekking op het beeld en de aanpak van het incident en de genomen besluiten van de crisisteams.

Crisisteams verzamelen en verrijken van belang zijnde informatie, maar moeten nog vaker Netcentrisch delen met overige teams en externe partners.

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is volwaardig proces, vergelijkbaar met brandweezorg, gezondheidszorg en bevolkingszorg.

Conclusies waarderingsaspecten:

- Crisiscommunicatie is gericht op de verschillende doelgroepen.
- Communicatie gebeurt tijdig, doelgericht en met regelmaat en sluit aan bij behoeften van de doelgroepen.
- Omgevingsanalyse toont effect van de communicatie

Het proces Crisiscommunicatie is op orde.

Afschaling en nafase

Scores 'afschaling'

Jaar	CoPI
2019	80%
2020	67%
2021	100%
2022	83%

Voor de meldkamer, het ROT en Beleidsteam waren er te weinig inzetten waarbij Nafase een rol speelde om hiervoor een score te berekenen.

Conclusies waarderingsaspecten:

- Overgang van crisisfase naar nafase vindt op logisch moment plaats.
- Overdraagbare vervolgvactiteiten zijn eenduidig geformuleerd en belegd en passen bij de betreffende 'nafase-organisatie'.

Hiermee is het proces 'Afschaling en nafase' op orde.

Kwaliteitszorgsysteem VRZHZ

Kwaliteitszorgsysteem Enquiry genereert een dashboard waarbinnen resultaten en onderdelen met elkaar kunnen worden vergeleken. Om vergelijkingen mogelijk te maken, worden gemiddelde scores gebruikt. Deze vertegenwoordigen een percentage dat wordt gebruikt om onderwerpen in de evaluatie te beoordelen:

Goed >>	Score tussen de 80 en 100%
Verbeteringen wenselijk >>	Score tussen de 70 en 79%
Verbeteringen noodzakelijk >>	Score tussen de 0 en 69%

De dashboards uit het kwaliteitszorgsysteem maken het mogelijk om permanent een beeld te geven van de operationele prestaties van de VRZHZ.

Conclusies processen

- Op orde
- Ruimte voor verbetering
- Wordt aan gewerkt

Registratienummer 94806

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 12 oktober 2023

Onderwerp: Nota reserves en voorzieningen

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
in te stemmen met:
De geactualiseerde nota Reserves en voorzieningen

Vergaderstuk: Nota reserves en voorzieningen

Toelichting: Conform de financiële verordening worden ten aanzien van het financieel beleid kaderdocumenten zoals de nota Reserves en voorzieningen om de 4 jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd. De huidige nota dateert van 21 februari 2019.
Aan de hand van de controle op de jaarrekening 2022 en de bevindingen van de accountant is geconcludeerd dat de nota Reserves en voorzieningen dient te worden aangepast.
In de bijgevoegde nota zijn de aanpassingen geel gearceerd.

Juridische aspecten: De nota geactualiseerde nota Reserves en voorziening voldoet aan het Besluit Begroten en Verantwoorden en volgt de financiële verordening.

Financiën: N.v.t.

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
 MT AB
 AGV Audit commissie
 DB Anders, nl. ...
 Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:
 Ter kennisname Voor instemming
 Ter advisering Niet van toepassing
 Gevraagd besluit OR

Organisatie eenheid   Indiener niveau 2   Concerncontroller   Directiesecretaris

Control

C.P. Frentz

H.A.E. Osinga

A. Overduin

dd. 28-9-2023

dd. 28-9-2023

dd. 28-9-2023

Nota reserves en voorzieningen

Datum: 16-8-2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Reserves en voorzieningen	3
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Reserves.....	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soorten reserves	5
2.3	Algemene bepalingen reserves	5
2.4	Instellingscriteria reserves	5
2.5	Mutaties reserves	6
2.5.1	Toevoegingen en onttrekkingen.....	6
2.5.2	Spelregels algemene reserve	7
2.5.3	Spelregels egalisatiereserve kapitaallasten.....	7
2.6	Wijzigen van doel en opheffen reserves	8
2.7	Overige spelregels reserves	8
2.7.1	Waardering	8
2.7.2	Herijking reserves.....	8
2.7.3	Rentetoerekening.....	8
3	Voorzieningen	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Soorten voorzieningen	9
3.2.1	Onderhoudsvoorzieningen	9
3.2.2	Overige voorzieningen	10
3.3	Instellingscriteria voorzieningen	10
3.4	Mutaties voorzieningen	11
3.5	Opheffen voorzieningen.....	11
3.6	Overige spelregels voorzieningen	12
3.6.1	Waardering	12
3.6.2	Beoordeling voorzieningen	12
3.6.3	Rentetoerekening.....	12
4	Risicomanagement en weerstandsvermogen	12
4.1	Algemeen	12
4.2	Minimumpositie algemene reserve	13
5	Slotbepalingen	13
5.1	Citeertitel	13
5.2	Inwerkingtreding	13

1 Inleiding

1.1 Reserves en voorzieningen

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bevat een aantal artikelen die betrekking hebben op reserves en voorzieningen. Reserves en voorzieningen worden vaak in één adem genoemd. Toch is er een wezenlijk onderscheid. Reserveren is een vorm van sparen. Meestal gaat het om zaken die niet direct in de exploitatie kunnen worden opgevangen. Reserves kunnen in principe vrij worden bestemd. Het Algemeen Bestuur (AB) kan aan reserves een bepaalde bestemming geven en de bestemming wijzigen. Bij voorzieningen ligt dat anders. Voorzieningen worden gevormd omdat daar verplichtingen of risico's tegenover staan waarbij omvang en tijdstip van optreden onzeker zijn. Een derde partij kan hier aanspraak op maken, het is dus niet conform een reserve voor "eigen gebruik". Het AB kan de bestemming van voorzieningen niet wijzigen. In onderstaande tabel is het onderscheid tussen reserves en voorzieningen samengevat:

	Reserve	Voorziening
Verantwoordelijkheid	Het Algemeen Bestuur (AB) is bevoegd	Het Algemeen Bestuur stelt in en het Dagelijks Bestuur (DB) beschikt tenzij instelling voortvloeit uit risico's of wettelijke verplichting. Dan moet een voorziening worden ingesteld.
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending vrij	Ja	Alleen voor het betreffende doel
Opbouw (dotatie)	Resultaat bestemmend (wordt begroot)	Resultaat bepalend
	Het resultaat van de baten en lasten leidt tot een storting respectievelijk onttrekking aan de reserve. Besluit AB is vereist. Directe toevoeging is niet toegestaan	De storting in een voorziening is een last voor de begroting en komt direct ten laste van de exploitatie.
Aanwending (onttrekking)	Resultaat bestemmend (wordt begroot) Directe onttrekking (via exploitatie) is niet toegestaan	Rechtstreeks uit voorziening
Financiële onderbouwing	Niet verplicht, wel wenselijk	Ja, verplichte onderbouwing
Indeling	<ul style="list-style-type: none"> Algemene reserve	Voorzieningen voor:

-
• Bestemmingsreserves • Egalisatiereserve	• Verplichtingen en verliezen • Bestaande risico's • Egalisatie van kosten • Bijdragen van derden
-

Vanwege de inhoudelijke verschillen is er in deze nota voor gekozen reserves en voorzieningen in afzonderlijke hoofdstukken te behandelen.

1.2 Wettelijk kader

De nota reserves en voorzieningen is primair bedoeld als instrument ten behoeve van de kaderstellende rol van het AB. Het doel van deze nota is:

1. Informatie geven over de richtlijnen van het BBV over reserves en voorzieningen;
2. Beleidsregels vast te stellen over de wijze waarop reserves en voorzieningen in de administratie van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) moeten worden vastgelegd en verantwoord.

Het kader voor reserves en voorzieningen wordt gevormd door artikel 42 tot en met 45 van het BBV en door artikel **12 lid 1a en lid 3 van de (gewijzigde concept bij DB 20192023)** Financiële verordening VRZHZ. Een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen is te vinden in de laatst vastgestelde begroting of jaarrekening.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het beleid en beheer van reserves toegelicht. Hierin worden de richtlijnen weergegeven met betrekking tot instellen, wijzigen, onttrekken, toevoegen en opheffen van reserves. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de richtlijnen rondom voorzieningen. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op het weerstandsvermogen en het risicoprofiel en volgen in hoofdstuk 5 een aantal slotbepalingen.

2 Reserves

2.1 Algemeen

De definitie van reserves luidt: reserves zijn vermogensbestanddelen die behoren tot het eigen vermogen. Reserveren betekent geld opzij leggen:

- om later een (grote) investering te doen;
- voor moeilijke tijden (weerstandsvermogen. Dit is het weerstandsvermogen en dit betreft alleen de algemene reserve);
- om risico's op te vangen;
- voor onverwachte zaken;
- ter egalisering van schommelingen in kosten.

Meestal gaat het om zaken die niet direct in de exploitatie zijn op te vangen.

2.2 Soorten reserves

In artikel 43 BBV worden reserves onderscheiden naar twee soorten:

1. *De algemene reserve*: dit is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin. De algemene reserve draagt veelal het karakter van spaarfunctie en buffer. Een buffer bijvoorbeeld ter dekking van mogelijke exploitatieverliezen. Er bestaat een directe relatie tussen de risico's die de Veiligheidsregio loopt en het minimaal noodzakelijk aan te houden buffervermogen. Risico's kunnen op hoofdlijnen financieel worden vertaald en vervolgens afgezet worden tegen de weerstandscapaciteit/buffer. Op deze manier wordt de weerstandsratio bepaald;
2. *De bestemmingsreserves*: dit zijn reserves waaraan het AB een specifieke bestemming heeft gegeven. Deze reserves mogen alleen besteed worden aan de doelen die daaraan door het AB zijn toegekend. Het AB kan de bestemming van de reserve nadien ook weer aanpassen.

Zodra het AB aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er dus sprake van een bestemmingsreserve. De algemene reserve is een reserve zonder een dergelijk oormerk.

2.3 Algemene bepalingen reserves

Het instellen van een algemene reserve dient bij AB-besluit plaats te vinden. De algemene reserve wordt gevoed door overschotten op de jaarrekening. Tekorten worden onttrokken aan de algemene reserve.

Vrijval uit bestemmingsreserves worden bij algemeen bestuursbesluit gedoteerd aan de algemene reserve. Bij de jaarlijkse cyclus van bepaling van de hoogte van de algemene reserve vindt vervolgens aftopping plaats door middel van vrijval uit de algemene reserve ten bate van het jaarresultaat. Dit vindt plaats met de herijking van de reserves bij de jaarrekening. De spelregels voor aftopping staan opgenomen in paragraaf 2.5.3.

2.4 Instellingscriteria reserves

Het instellen van (bestemmings)reserves is in het kader van het budgetrecht een bevoegdheid van het AB. Een bestemmingsreserve wordt ingesteld voor een concreet, in principe binnen vooraf bepaalde tijd te realiseren, door het AB vastgesteld doel. Om te voorkomen dat er onnodig middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is, moet een bewuste afweging en onderbouwing ten grondslag liggen aan de instelling van een reserve.

Bij het instellen van reserves gelden de volgende criteria ter onderbouwing:

- Het instellen van een reserve dient via een AB-besluit plaats te vinden;
- In het besluit van het AB zal, voor zover van toepassing, aangegeven moeten worden:
  - De naamstelling van de reserve;
  - De reden waarom gekozen wordt voor een reserve; zijn er bijvoorbeeld andere opties mogelijk en waarom is daar niet voor gekozen?;
  - Het doel waarvoor de reserve wordt gevormd;
  - De gewenste of noodzakelijke minimale en/of maximale omvang inclusief onderbouwing;
  - De omvang en de wijze van stortingen en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief de onderbouwing daarvan;
  - De looptijd van de reserve (start- en/of einddatum).
- Het minimumbedrag voor het instellen van een bestemmingsreserve is € 0,1 mln. Dit ter voorkoming van een veelvoud aan reserves en een versnippering van middelen. De VRZHZ wil zo min mogelijk gemeentelijke middelen aan de kant van de gemeenschappelijke regeling aanhouden;
- Vooruitlopend op goedkeuring van het AB van de instelling van een bestemmingsreserve kunnen geen financiële verplichtingen worden aangegaan;
- Voor iedere reserve wordt een budgethouder aangewezen;
- Via bestuursrapportage, apart bestuursbesluit of jaarrekening kan de looptijd van een reserve met maximaal 3 jaar worden verlengd.

2.5 Mutaties reserves

In beginsel is het toevoegen en onttrekken aan reserves een bevoegdheid van het AB. Hierbij gelden de volgende criteria:

2.5.1 Toevoegingen en onttrekkingen (samengevoegd in 1 art.)

- Toevoegingen aan reserves worden door het AB goedgekeurd via de p&c instrumenten (begroting, bestuursrapportage en jaarrekening) of via een apart besluit van het AB;
- In de realisatie (jaarrekening) worden de toevoegingen aan elk van de reserves op basis van werkelijkheid verricht tot het bedrag dat via de begroting door het AB is goedgekeurd. Daarboven is een expliciet besluit van het AB vereist.
- Onttrekkingen aan reserves worden door het AB goedgekeurd via de p&c instrumenten (begroting, bestuursrapportage en jaarrekening) of via een apart besluit van het AB; In de rekening worden de onttrekkingen op basis van de werkelijkheid aan elk van de reserves verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begroting door het AB is goedgekeurd. Hiervoor is geen apart besluit van het AB vereist. Daarboven is wel een besluit van het AB vereist;
- Conform de BBV mogen onttrekkingen niet tot gevolg hebben dat de reserve negatief wordt;

- Uitgaven die worden gedaan ten laste van een reserve, dienen incidenteel van aard te zijn omdat de reserve eindig is. Als de reserve besteed is, zijn er geen middelen die deze uitgaven kunnen opvangen. Vandaar dat structurele uitgaven, structureel gedekt moeten worden in de begroting. Incidentele uitgaven of uitgaven kunnen wel worden gedekt uit een reserve;
- Indien geraamde onttrekkingen uit de reserve bij de nacalculatie bij de jaarrekening niet noodzakelijk zijn, worden deze niet onttrokken aan de desbetreffende reserve;
- De besteding van de middelen kan door omstandigheden in tijd anders zijn dan vooraf gepland. Zolang het doel waaraan de middelen worden besteed gelijk is aan hetgeen het AB heeft vastgesteld, mag het AB deze gewijzigde onttrekking in jaarschijven goedkeuren mits het maximaal te onttrekken bedrag niet wordt overschreden.

De besluitvorming door het AB moet in de loop van het begrotingsjaar plaatsvinden tot uiterlijk 31 december van het betreffende jaar.

2.5.2 Spelregels algemene reserve

- De VRZHZ houdt een algemene reserve aan van 1% van het totaal van de lasten met een minimum van € 0,5 mln.
- Indien de buffer bij de VRZHZ lager is geworden dan de voorgestelde 1% van het totaal van de lasten, wordt dit in beginsel niet aangevuld door de gemeenten.
- Aanvulling dient primair plaats te vinden uit mogelijke (toekomstige) voordelige jaarrekeningresultaten.
- Het is daarbij niet de bedoeling dit te bewerkstelligen via de inwonerbijdrage.
- Het meerdere boven de 1% van het begrotingstotaal met een minimum van € 0,5 mln vloeit terug naar de gemeenten.

2.5.3 Spelregels egalisatiereserve kapitaallasten

Op het moment dat het AB een egalisatiereserve voor een doel heeft ingesteld, kunnen tekorten en overschotten voor dat doel worden onttrokken of toegevoegd zonder dat daarvoor een apart besluit van het AB nodig is. De VRZHZ hanteert ter egalisering van de kapitaallasten een egalisatiereserve (de egalisatiereserve kapitaallasten). Deze neemt gezien haar karakter tussen de reguliere bestemmingsreserve een aparte plek in.

- Jaarlijks zal bij de jaarverantwoording middels een 5-jarige projectie naar de toekomst het verloop van de egalisatiereserve kapitaallasten gemaakt worden;
- Hierin worden de gerealiseerde investeringen uit de betreffende jaarverantwoording meegenomen;
- Vrijval vindt plaats bij de jaarverantwoording in jaar T van het deel van de egalisatiereserve dat op basis van een 5-jarige projectie (t/m jaar T+5) niet nodig is voor dekking, hierbij meerekenend een constante buffer van € 0,5 mln;
- Vice versa vindt een dotatie plaats aan de egalisatiereserve als deze op basis van de 5-jarige projectie (t/m jaar T+5) onder de constante buffer van € 0,5 mln zakt;

2.6 Wijzigen van doel en opheffen reserves

Het AB besluit, al dan niet op voorstel van het DB, over het wijzigen van het doel of het opheffen van reserves. Hierbij gelden de volgende criteria:

- Het AB kan besluiten de bestemming van de reserves te wijzigen (voor zover hiervoor nog geen externe verplichtingen zijn aangegaan) dan wel bestemmingsreserves op te heffen en de eventueel vrijvallende middelen toe te voegen aan de algemene reserve;
- Het opheffen van een reserve gebeurt door een besluit van het AB;
- Opheffing geschiedt wanneer het geformuleerde doel is gerealiseerd dan wel op basis van ontwikkelingen waarbij het beoogde doel niet meer van toepassing is of de reserve is uitgeput;
- Voor overige wijzigingen (zie 2.4 instellingscriteria) is eveneens een besluit van het AB benodigd.

2.7 Overige spelregels reserves

2.7.1 Waardering

Reserves worden op basis van het BBV gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.7.2 Herijking reserves

Jaarlijks vindt een herijking plaats van alle bestemmingsreserves bij de behandeling van de jaarstukken. Dit houdt in dat nagegaan wordt of het doel van de bestemmingsreserve nog steeds bestaat. Bovendien wordt vastgesteld of de hoogte van de bestemmingsreserve in overeenstemming is met de te verwachten uitgaven. Het resultaat van de herijking, eventuele vrijval van bestemmingsreserves in de algemene reserve, wordt ter besluitvorming aan het AB voorgelegd bij de behandeling van de jaarstukken.

2.7.3 Rentetoerekening

Aan reserves wordt geen rente toegerekend. Aangezien bij de periodieke herijking de noodzaak en omvang van de reserves wordt getoetst, is het niet noodzakelijk bij voorbaat een inflatiecorrectie middels rentetoerekening toe te passen op de reserves. Indien bij de periodieke herijking de middelen in de reserve ontoereikend blijken te zijn voor het doel wat zij dient, vindt dotatie aan de reserve plaats. Omgekeerd zal het deel van de reserve dat niet benodigd is vrijvallen.

3 Voorzieningen

3.1 Algemeen

Voorzieningen zijn passiefposten in de balans, die een inschatting geven van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. Bij voorzieningen is er sprake van een oorzaak uit het verleden: er is iets gebeurd wat niet terug te draaien is en wat waarschijnlijk leidt tot lasten in de toekomst die niet waren voorzien (begroot). Ook kan een voorziening ingesteld worden ter egalisatie van pieken in de kosten in de begroting. Deze kosten dienen zeker plaats te vinden. Van een vrije keuze bij het instellen van een voorziening is derhalve geen sprake. Wel kunnen soms de gevolgen nog beïnvloed worden. Bij het bepalen van de noodzakelijke omvang van de voorziening wordt hiermee ook rekening gehouden. De omvang van voorzieningen dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. **Over- en onderdekking zijn niet toegestaan.**

3.2 Soorten voorzieningen

De voorzieningen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Onderhoudsvoorzieningen.
- Overige voorzieningen.

3.2.1 Onderhoudsvoorzieningen

Onderhoudsvoorzieningen worden vooraf door het AB ingesteld. Het instellen van voorzieningen vindt plaats op grond van criteria genoemd in het BBV. Dit betekent dat noodzakelijk te vormen voorzieningen ook daadwerkelijk gevormd moeten worden, ongeacht of het AB hiertoe vooraf heeft besloten. Voor het instellen van een onderhoudsvoorziening geldt: geen meerjarenonderhoudsplan (mjop), geen voorziening. Een voorziening om de onderhoudslasten van een kapitaalgoed over een aantal jaren te egaliseren kan worden ingesteld als wordt voldaan aan onderstaande criteria:

- Instelling en voeding gebeuren alleen op basis van een mjop van het betreffende kapitaalgoed;
- Het onderhoudsplan wordt vastgesteld voor de resterende levensduur van het kapitaalgoed;
- Het onderhoudsplan wordt om de **vier** jaar geactualiseerd.

Bij de vaststelling van het onderhoudsplan wordt het te hanteren kwaliteitsniveau vastgesteld. De achterliggende gedachte hiervan is dat indien de hoogte van de onderhoudsvoorziening aansluit bij een onderhoudsplan de continuïteit van voorzieningenniveau, zowel in beleidsmatige als in financiële zin, is gewaarborgd.

3.2.2 Overige voorzieningen

Overige voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en risico's welke vanuit bedrijfseconomisch oogpunt noodzakelijk zijn.

Bij instelling van deze voorzieningen wordt in ieder geval het volgende aangegeven:

- de aard, doel en reden voor het vormen en de omvang van de voorziening;
- de naamstelling van de voorziening;
- de verwachte looptijd van de voorziening. Met andere woorden, wanneer wordt de verplichting of het risico naar verwachting geëffectueerd;
- van elke voorziening moet een financiële onderbouwing aanwezig zijn in de vorm van een actueel beheerplan;
- de omvang en de wijze van stortingen en bestedingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan.

3.3 Instellingscriteria voorzieningen

De vorming van voorzieningen is veel dwingender voorgeschreven door het BBV dan de vorming van reserves. De uitgangspunten voor het instellen van een voorziening en het in stand houden daarvan zijn binnen het BBV aan strikte regelgeving gebonden. Het vormen van voorzieningen is geregeld in artikel 44 BBV. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- concrete verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- bestaande risico's ter zake van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- voor egalisatie van sterk wisselende kosten van grote omvang (bijvoorbeeld onderhoud gebouwen e.d.). De mate waarin schommelingen afgedekt moeten worden is mede afhankelijk van de vraag in hoeverre deze schommelingen verstoringen veroorzaken op het totaalbeeld en daardoor de structurele financiële positie van de VRZHZ vertekenen. Ter onderbouwing van deze kosten dienen actuele onderhoudsplannen aanwezig te zijn;
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Uitgezonderd zijn voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voor het instellen van voorzieningen gelden de volgende criteria:

- Voor bepaalde voorzieningen wordt door de wet al aangegeven dat een voorziening gevormd moet worden. Dit betreft voorzieningen voor afdekking van risico's. Bij deze voorzieningen geldt het principe dat lasten genomen moeten worden zodra ze bekend zijn (en baten wanneer ze gerealiseerd zijn). Het nemen van verlies betekent het verwerken direct ten laste van de exploitatie al of niet via de vorming van een voorziening. Het instellen van voorzieningen die rechtstreeks voortvloeien vanuit de bedrijfsvoering en wettelijke regelingen, kan achteraf bij de vaststelling van de jaarrekening (toelichting op de balans) worden geformaliseerd.

- Voor het vormen van voorzieningen wordt een minimumbedrag van € 0,1 mln gehanteerd.
- Voor iedere voorziening wordt een budgethouder aangewezen.

Het beschikkingsrecht over de voorzieningen ligt bij het DB.

3.4 Mutaties voorzieningen

Voorzieningen dienen dekkend te zijn voor verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet hoger of lager zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Jaarlijks vindt er bij de jaarrekening een herijking plaats. Als blijkt dat een voorziening te hoog is doordat verplichtingen wegvallen of risico's afnemen dan valt een gedeelte van de voorziening vrij ten gunste van de exploitatie. Omgekeerd vindt er een dotatie plaats als blijkt dat de voorziening te laag is.

Toevoegingen

- Toevoegingen moeten zijn gebaseerd op de gewenste of noodzakelijke omvang;
- Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden afgestemd op de door het AB bepaalde kaders (in het bijzonder de onderhoudsplannen);
- De voeding van voorzieningen vindt plaats via de exploitatie en vormen dus een last in de exploitatie. Bij (verwachte) tekorten dienen de voorzieningen te worden aangevuld.

Onttrekkingen

- Bestedingen worden rechtstreeks ten laste van een voorziening verantwoord en blijven buiten de exploitatie;
- Bestedingen ten laste van voorzieningen vinden alleen plaats indien de onttrekkingen zijn gepland bij de vorming van de voorziening. Deze staan in directe relatie tot het doel van de voorziening.
- Voorzieningen mogen niet negatief zijn.

Afwijkingen in geraamde onttrekkingen of toevoegingen (dotaties) dienen gemeld te worden via de Bestuursrapportage (Burap) en uiteindelijk als toelichting in de jaarrekening.

3.5 Opheffen voorzieningen

Voorzieningen worden opgeheven als:

- de verplichting en/of het risico waarvoor de voorziening is gevormd is vervallen of is opgehouden te bestaan. Indien dit het gevolg is van veranderingen in wet- en regelgeving is een besluit van het AB niet nodig. Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden opgeheven na een besluit van het AB.
- De omvang van de voorziening is in principe groter dan 0,1 mln. Uitgezonderd zijn de voorzieningen die zijn gevormd voor van derden verkregen middelen.

Het doel van een voorziening kan niet gewijzigd worden. Als de daaraan ten grondslag liggende verplichting komt te vervallen wordt de voorziening opgeheven en valt het saldo vrij in de exploitatie.

3.6 Overige spelregels voorzieningen

3.6.1 Waardering

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies.

Voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume mag geen voorziening worden gevormd.

3.6.2 Beoordeling voorzieningen

Jaarlijks vindt bij de jaarrekening een beoordeling van de voorzieningen plaats of de te verwachten verplichting of het risico nog bestaat. Bovendien wordt vastgesteld of de hoogte van de voorziening in overeenstemming is met de te verwachten uitgaven of het bestaande risico.

3.6.3 Rentetoerekening

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn volgens artikel 45 van het BBV niet toegestaan.

4 Risicomanagement en weerstandsvermogen

4.1 Algemeen

Voor wat betreft de reserves ligt er een nadrukkelijke relatie met het weerstandsvermogen en het risicomanagement binnen de VRZHZ. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de VRZHZ in staat is om niet-begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn als verplichtingen, verliezen en risico's, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de VRZHZ beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Bij weerstandsvermogen gaat het dus om de mate waarin de organisatie in staat is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder haar hele beleid te hoeven wijzigen.

4.2 Minimumpositie algemene reserve

In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen is een methode beschreven om de risico's te kwantificeren. Op basis hiervan is het mogelijk om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen. De algemene reserve (buffervermogen) wordt tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Om te voorkomen dat de algemene reserve als buffer niet meer toereikend is, wordt voorsnog vastgehouden aan de gehanteerde minimumpositie. Het AB houdt in beginsel vast aan de minimale norm aan voor de algemene reserve. In hoofdstuk 2.4.3. staan de bepalingen omtrent de minimale norm van en dotaties aan de algemene reserve.

5 Slotbepalingen

5.1 Citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als de Nota reserves en voorzieningen Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid 2023.

5.2 Inwerkingtreding

Deze nota treedt met terugwerkende kracht in per 1 januari 2023 en heeft een looptijd van 4 jaar. **De nota d.d. 15 december 2018 wordt bij deze ingetrokken**. Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2023,

De secretaris

De voorzitter

C.P. Frentz

mr. A.W. Kolff

Registratienummer 94647

Voorstel voor de vergadering van:	Het algemeen bestuur										
Datum vergadering:	12 oktober 2023										
Onderwerp:	Vergaderschema 2024 DB AB VRZHZ										
Gevraagd besluit:	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: Kennis te nemen van : Het vergaderschema 2024 DB AB VRZHZ										
Vergaderstuk:	Vergaderschema 2024 DB AB VRZHZ										
Toelichting:	<p>Er is een planning opgesteld voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur VRZHZ voor 2024. In de planning zijn de voorschriften uit de Wet gemeenschappelijke regelingen verwerkt ten aanzien van de behandeling van de begroting en jaarrekening.</p> <p>De ontwerpbegroting moet uiterlijk <u>12 weken</u> voor de datum van vaststelling door het AB voor zienswijze aan de raden en PS worden aangeboden worden. Eerder, in het AB van 23 februari, is bestuurlijk besloten dat we de huidige cyclus aanhouden. Met deze planning komen we uit op 10 weken. Deze conceptplanning is reeds afgestemd met de secretariaten van de leden van het dagelijks bestuur.</p>										
Juridische aspecten:	n.v.t.										
Financiën:	n.v.t.										
Procedure:	<p>Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:</p> <table border="0"> <tr> <td>☐ MT</td> <td>☒ AB</td> </tr> <tr> <td>☐ AGV</td> <td>☐ Audit commissie</td> </tr> <tr> <td>☐ DB</td> <td>☐ Anders, nl. ...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>☐ Niet van toepassing</td> </tr> </table>			☐ MT	☒ AB	☐ AGV	☐ Audit commissie	☐ DB	☐ Anders, nl. ...		☐ Niet van toepassing
☐ MT	☒ AB										
☐ AGV	☐ Audit commissie										
☐ DB	☐ Anders, nl. ...										
	☐ Niet van toepassing										
Vervolgstappen:	-										
Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris								
Bedrijfsvoering	G.J.C. Hoppener	E. Osinga	A. Overduin								
	dd. 6-9-2023	dd. 6-9-2023	dd. 6-9-2023								

DB Via Teams	AB Stadskantoor Dordrecht, Spuiboulevard 300
Donderdag 8 februari 2024 09.30-11.30 uur	Donderdag 29 februari 2023 09.30-11.30 uur
Donderdag 28 maart 2024 09.30-11.30 uur Jaarstukken jaar 2023 VRZHZ Ontwerpbegroting jaar 2025 VRZHZ Raad van Commissarissen (RvC) Spinel 11.30-12.00 uur	Regulier AB Donderdag 18 april 2024 09.30-11.30 uur Jaarstukken jaar 2023 VRZHZ (deadline GR 30-04 aanbieden aan raden voor zienswijze) Ontwerpbegroting jaar 2025 VRZHZ Algemene Vergadering Aandeelhouders (AvA) Spinel 11.30-12.00 uur
Donderdag 6 juni 2024 14.30-16.30 uur Burap I jaar 2024 VRZHZ (DB) Begroting jaar 2025 VRZHZ Raad van Commissarissen (RvC) Spinel 16.30-17.00 uur	Donderdag 27 juni 2024 09.30-11.30 uur Burap I jaar 2024 VRZHZ (deadline Provincie 15-9 jaarstukken en begroting) Begroting jaar 2025 VRZHZ Algemene Vergadering Aandeelhouders (AVA) Spinel 11.30-12.00 uur
Donderdag 26 september 2024 09.30 – 11.30 uur	
	AB en themadag donderdag 17 oktober 2024 met aansluitend een diner (Reguliere AB-vergadering EN Thema dagdeel)
Donderdag 14 november 2024 09.30-11.30 uur Burap II jaar 2024 VRZHZ Begroting jaar 2025 BV's Begrotingsrichtlijnen jaar 2025 VRZHZ Raad van commissarissen (RvC) Spinel 11.30-12.00 uur	Donderdag 5 december 2024 09.30-11.30 uur Burap II jaar 2024 VRZHZ Begroting jaar 2025 BV's Begrotingsrichtlijnen jaar 2025 VRZHZ Algemene vergadering Aandeelhouders (AvA) Spinel 11.30-12.00 uur

Domein bestuur en omgeving
Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-837743941
DOS-2023-0000300

Uw kenmerk
n.v.t.

Bijlagen
n.v.t.

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid
Professor Kohnstammlaan 10
3312 KL DORDRECHT

Onderwerp
Jaarrekening 2022 en begroting 2024

Geacht bestuur,

Wij danken u voor het toesturen van uw jaarrekening 2022 en begroting 2024. Op basis van de Gemeentewet oefent de provincie financieel toezicht uit op de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Het toezicht is erop gericht te voorkomen dat een organisatie in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen.

In deze brief besteden wij aandacht aan uw begroting. Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. Wij zijn graag bereid uw vragen te beantwoorden.

Toezichtregime begroting 2024: repressief toezicht

Uw begroting voldoet aan de criteria voor regulier (repressief) toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Resultaat onderzoek

Uw begroting en meerjarenraming hebben wij beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht, volgens de uitgangspunten van de Gemeentewet. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de structurele lasten van uw begroting gedekt zijn door structurele baten.

Ontwikkeling eigen vermogen

Uit uw begroting blijkt dat u door de stijgende investeringsvolume van uw gemeenschappelijke regeling enkele geldleningen heeft aangetrokken. Door deze geldleningen stijgt de omvang van uw vreemd vermogen terwijl uw eigen vermogen jaarlijks steeds daalt. De geringe omvang van uw eigen vermogen is conform beleid. Echter, de huidige situatie zorgt voor een stijgende schuldquote en een dalende

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

solvabiliteit, wat ongunstig is voor de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Naar aanleiding hiervan adviseren wij u om extra aandacht te besteden aan het versterken van uw eigen vermogen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Ambtelijk hebben wij vernomen dat u het onderhoud van uw gebouwen, na een periode van bezuinigingen hierop, voor de 100% zal gaan uitvoeren. De besluitvorming hierover zal later dit jaar plaatsvinden. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling en zien graag het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan en de financiële vertaling hiervan in uw volgende begroting.

Accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurend oordeel afgegeven rondom de getrouwheid en een verklaring met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening 2022. Dit komt door het niet naleven van de voorwaarden van uw interne inkoopbeleid. Wij dringen er daarom op aan dat u, waar mogelijk, maatregelen neemt om in toekomstige jaarrekeningen een rechtmatig beeld te presenteren.

Verder heeft de accountant in het accountantsverslag adviezen gegeven over onder meer de inzet en gebruik van de reserves en de voorzieningen. Wij onderschrijven deze adviezen en gaan ervan dat u deze zal opvolgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Robbert Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan: De raden van de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.